

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֶּהָר

הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

מִהַתַּנַּא הָאֱלֹקִי רַבּוֹ שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

תַּקוּנֵי זֶהָר חֲדָשׁ

תַּרְגוּם קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוּמֵךְ בּוֹ



יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:



שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

תקונים מזֶהר חֲדָשׁ

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים. בֹּא וּרְאֵה, שְׁתֵּי הַתְּבוֹת
הִלְלוּ נִחְלְקוּ לְשֵׁנֵי צְדָדִים כָּל אַחַת.
בְּרֵאשִׁי"ת - בְּרָ"א שִׁ"ת. אֱלֹהִים - מִי אֱלֹהִים. מֵה
זֶה שִׁית? אֵלֹהֵי שְׁשֶׁת הַצְּדָדִים שֶׁל הַמְּשָׁכָן שֶׁהוּא
כְּמוֹ שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, וּבְשִׁבְלָם נֹאמֵר (שְׁמוֹת ל"ח)
אֱלֹהֵי פְקוּדֵי הַמְּשָׁכָן. וְזֶה הוּא מִי אֱלֹהִים. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
(ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהִים. וְשֵׁנֵי
הַמְּשָׁכָנֹת הֵם שְׁנֵי מְרוֹמֵי הַמְּשָׁכָן הַזֶּה: אֱלֹהֵי פְקוּדֵי
הַמְּשָׁכָן הַמְּשָׁכָן הַעֲדָתוֹ, הַמְּשָׁכָן הַעֲלִיּוֹן. מִי, וְזֶה
הָעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן, הַמְּשָׁכָן הַתְּחִתּוֹן מֵה.

הַמְּשָׁכָן הַעֲלִיּוֹן בְּשִׁבְלָה נֹאמֵר מִי בָרָא אֱלֹהִים, מֵה
זֶה אֱלֹהִים? אֵלֹהֵי אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי ה'. וּמִי הֵם
מוֹעֲדֵי ה'? אֵלֹהֵי הֵם חַג הַמִּצּוֹת וְחַג הַשְּׁבוּעוֹת וְחַג
הַסִּפּוֹת, הֵרִי שְׁלֹשָׁה. שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים - רֵאשִׁי
הַשָּׁנָה, תְּנֻכָה וּפּוּרִים. שְׁלֹשָׁה מֵהֶם נִקְרָאִים מוֹעֲדֵי
ה', וְהֵם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ. שְׁלֹשֶׁת הָאֲחֵרִים נִקְרָאִים

אֱלֹהֵי הַיָּם מוֹעֲדֵי, וּכְנַנְדָם נֶאֱמַר (איוב לג) הֵן כָּל אֱלֹהֵי
יַפְעַל אֵל פְּעַמִּים שְׁלוֹשׁ עַם נִבְרָה.

וְזֶה הַמִּשְׁכָּן הָעֲלִיּוֹן שֶׁעֲלֵיהֶם נִקְרָא מִי. וְזֶה
שֶׁכֶּתוּב מִי בָרָא אֱלֹהֵי. וְזוּ מִי, הִיא הַבִּינָה,
וְזֶה שְׁמָהּ, וְהַדְרָגָה שֶׁלָּהּ הוּא וְדַאי יוֹם הַכַּפּוּרִים,
וְהַדְרָגָה הַזֹּאת שֶׁנִּקְרָאת בִּינָה נִקְרָאת הָעוֹלָם הַבָּא.
וּבְעוֹלָם הַבָּא אֵין כּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה. כִּמּוֹ כֵּן יוֹם
הַכַּפּוּרִים שָׁלוֹ אֵין שָׁם אֲכִילָה וְשִׁתְיָה. הַמַּלְכוּת
נִקְרָאת מ"ה, זֶה מִשְׁכַּן הָעֵדוּת. וּמִשׁוֹם שָׁבוּ
נִמְצְאוּת עֵדוּת, נֶאֱמַר כּוֹ מָה אֶעֱיֹדָה. (וְזֶה שְׁמָהּ, וְהַדְרָגָתָהּ

שֶׁכֶּת)

וּכְמוֹ שֶׁהָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הוֹצִיא שְׁשָׁה מוֹעֲדִים, כָּךְ
הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הוֹצִיא שְׁשָׁה מוֹעֲדִים, וְהֵם
אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. וּמִנֵּין שָׁהֶם שְׁשָׁה בַּשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ? זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב כִּי שִׁשִּׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֵת
הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. כִּי שִׁשִּׁת וְדַאי שָׁהֶם שְׁשָׁה.
וּמִשׁוֹם זֶה לֹא אָמַר כִּי בַּשִּׁשִּׁת יָמִים.

וְכִמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עֲדוּת בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב
 מָה אֲעִידָהּ, כִּי יֵשׁ עֲדוּת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
 זֶהוּ שְׂכֵתוֹב הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
 הָאָרֶץ. הִרִי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּרֵאשִׁי"ת, וְהָעוֹלָם
 הַתְּחִתּוֹן בְּרֵאשִׁית, וְאֵלּוּ הֵם שְׁנֵי מִשְׁכְּנוֹת לְאֲבִיר
 יַעֲקֹב. אִם כֵּן, אַחַר שֶׁאֵמַר אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה' מְקַרְאֵי
 קֹדֶשׁ שֶׁהֵם שִׁשָּׁה.

מַהוּ בְּמוֹעֲדָם שֶׁאֵמַר אַחַר כֵּן? אֵלֶּא אֵינִי רְשׁוֹת
 לְקַרְא לָהֶם אֵלֶּא בְּמוֹעֲדָם, שֶׁהִיא מְלָכוֹת.
 וּבְמָקוֹם אַחַר אֵמַר אֱלֹה הֵם מוֹעֲדֵי. ה"ם הוּא
 בְּהַפְּנֵי אוֹתֵיזוֹת מ"ה, וְזֶהוּ אֱלֹה הֵם מוֹעֲדֵי. וְזֶהוּ
 שְׁמִינֵי חַג עֲצָרֹת, שֶׁהוּא חַג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ.

בַּא וּרְאֵה, אֱלֹה מוֹעֲדֵי ה' הוֹלְכִים עַל תְּקוּן הַגּוֹפ
 שֶׁל הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאֱלֹה הֵם: פֶּסַח - זְרוּע
 יָמִין שֶׁל הַמְּלָךְ, וְזֶה חֶסֶד, וּבְשִׁבִילָה נֶאֱמַר הַיָּמִין
 מְקַרְבֵּת. רֹאשׁ הַשָּׁנָה - זְרוּע שְׁמַאל שֶׁל הַמְּלָךְ, וְזוֹ
 גְבוּרָה, וּבְשִׁבִילָה נֶאֱמַר שְׁמַאל דוֹחָה. שְׁבוּעוֹת -
 זֶה הַגּוֹפ שֶׁל הַמְּלָךְ, וְזוֹ תְּפִאֲרֹת, הַעֲמוֹד הָאֲמֻצָּעֵי.

חַנּוּכָּה וּפּוּרִים - אֵלֶּה הֵם שְׁתֵּי הַשּׁוֹקִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ,
שֶׁעֲלֵיהֶם שׁוֹרָה הַגֵּם, וּבְשִׁבְלָם נֶאֱמַר אֵלֶּה פְּקוּדֵי,
שְׁתֵּי מִצְוֹת וַדָּאִי, שֶׁבְשִׁבְלָם נֶאֱמַר פֶּקֶד פְּקוּדֹתַי.
שְׁנֵי נְבִיאִים, שְׁנֵי מְשִׁיחִים הֵם וַדָּאִי.

כָּל הָעֵבֶר עַל הַפְּקָדִים - זֶה הַיְסוּד, וְזֶה חַג הַסְּפּוֹת,
כָּלוּל מִכָּלֶם, וְהוּא הָעֵבֶר עַל הַפְּקָדִים.
שְׁאוֹתָם נִצַּח וְתוֹד, אֹת הוּא בְּצַבָּא שְׁלוֹ. וְלָמָּה
נִקְרָא כֹל? מִשּׁוּם שֶׁעֲלָיו שׁוֹרָה בִּינָה, שֶׁהִיא
הַשְּׁבִיעִית. (י"ם כ"ל)

יָם, זֶה יוֹם הַכַּפּוּרִים, הִיא וַדָּאִי, וְעָמָה חַמְשִׁים
שְׁעָרִים שֶׁל חֲרוֹת בְּחִשְׁבוֹן כֹּל, בִּינָה בֶּן י"ה,
שֶׁהוּא הוֹלֵךְ מִהַלֵּךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וּמִגִּיעַ
לַיְסוּד, שֶׁהוּא חַג הַסְּפּוֹת, בְּדִי לְהִתְחַבֵּר עִם הַכֶּלֶה
שְׁלוֹ, שֶׁהִיא חַג שְׁמִינֵי עֶצְרַת. וּבְשָׁעָה שֶׁהֵם בְּחַבּוּר
אַחֵר, נִקְרָאוּ שְׁנֵיהֶם כ'ל כֶּל'ה. פֶּסַח צְרִיכִים
יִשְׂרָאֵל לֹאמַר בּוֹ הִלֵּל גְּמוּר וְהִלֵּל שְׁאִינוֹ גְּמוּר. הִלֵּל
גְּמוּר לְקַבְּעוֹ.

סֵפֶר שְׁנֵי

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים
כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד (דניאל יב).

וְהַמְשַׁכְּלִים - אֵלּוּ רַבֵּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרִיו, יִזְהָרוּ
בְּשֵׁהתְפַנְסוּ לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲבוּר הַזֶּה, שֶׁהוּא מִזֶּהר
הָעֲלִיּוֹן שְׁלֹמֶעֱלָה, הַרְצוֹן הָעֲלִיּוֹן הַתְּנַלָּה, נִתְנָה
רְשׁוֹת לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן וְחִבְרִיו לְגַלּוֹת בּוֹ רְזִים נִסְתָּרִים
עַמְקוֹם, וּלְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הַיְשִׁיבָה שְׁלֹמֶעֱלָה,
וְהַיְשִׁיבָה הַתְּחַתּוֹנָה, וּלְשִׁבְעָה הָרִים עֲלִיּוֹנִים, (דף קיד ע"א)

שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת וְהַרְוּעָה הַנְּאֻמָּן וְאַתְרוֹן וְדוּד
וְשֹׁלְמָה, וְאַלְיָהוּ עַמְהֵם, וּלְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל
הַיְשִׁיבוֹת שֶׁהוֹלְכִים מְעַרְטָלִים, וְהַמְּלֹאכִים
שֶׁמְמַנִּים עֲלֵיהֶם, וְהוֹלְכִים מְעַרְטָלִים בְּשִׁבְלָם,
שֶׁהֵם בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ שֶׁל הַשְּׂכִינָה. שֶׁהוּא
מְעַרְטָלַת מֵהֶם, וְהֵם מְעַרְטָלִים מִמֶּנָּה. וְכֵן הֵם
צְבָאוֹת הַמְּלָךְ מְעַרְטָלִים מִמֶּנָּה, שְׂכָתוֹב (ישעיה לג) הֵן
אֲרָאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה מְלֹאכֵי שָׁלוֹם מִר יִבְכְּיוּן.

וּמִנֵּין לָנוּ שֶׁהַשְּׂכִינָה יְחִידָה מְצַבְּאוּתֶיהָ? זֶהוּ
שְׂכָתוֹב אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּרָד. א'י ב'ה יִשְׁבָּה
בְּרָד, שְׁנַאֲמַר בּוֹ וְחִסְדִּידֶךָ יִבְרַכּוּ ב'ה. וְעַל הַקְּדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ אָמַר הַכָּתוּב (משלי כו) כְּצַפּוֹר
 נוֹדֶדֶת מִקְנֵה בֵן אִישׁ נוֹדֵד מִמְקוֹמוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 (שמות לו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה. וּבְזִמְן שֶׁהִיא מְעַרְטֶלֶת,
 תִּלְמִידֵי חֲכָמִים וְצַדִּיקִים וְאֲנָשֵׁי מַדּוּת שְׁלָה, כָּלֵם
 הוֹלְכִים וְנוֹדְדִים מִמְקוֹם לְמְקוֹם, מֵאַתֵּר לְאַתֵּר,
 כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹךְ בַּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, דוֹר שֶׁכֵּן דוֹר כָּאֵל,
 אֲנָשֵׁי חֵיל יִסּוּכְבוּ מֵעִיר לְעִיר, וְלֹא יִרְחֲמוּ.

וּמֵשׁוּם זֶה הַסְּבִיב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׁכִינְתּוֹ
 לַעֲשׂוֹת אֶת הַחֲפוּר הַזֶּה עַל יַד אוֹתוֹ
 שֶׁהִתְנַלְּתָה, וּכְגַם בּוֹ עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים לְמֵצֵא בּוֹ
 מְנוּחָה לְשְׁכִינָה בְּנִלוֹת, וְחֲרוּת לָהּ וּלְכַנִּיָּהּ. זֶהוּ
 שְׁכַת־טוֹב (תהלים פד) נָם צַפּוֹר מְצֹאָה בַּיַּת וְדָרוֹר קִין
 לָהּ. הִתִּיא שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (ויקרא כה) וְקִרְאתֶם דָּרוֹר
 בְּאֶרֶץ לְכָל יִשְׁבֵּיהָ.

אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרוּחֶיהָ - אֵלּוּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים כב)
 וְהֵאֵם רִבְצָת עַל הָאֶפְרוּחִים, וְהֵם בַּעֲלֵי
 הַכַּנְפִּים, שֶׁבָּהֶם נֶאֱמַר (יחזקאל א) וְאַרְבָּעָה פָּנִים

לְאַחַת וְאַרְבַּע בְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם. שְׂאֵלָה הֵם
שְׂמֻמִּים עַל בְּעָלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׂרוּחָם פּוֹרַחַת מֵהֶם.

אוּ עַל הַבִּיצִים - אֵלוּ הָאוֹפְנִים שְׂמֻמִּים עַל בְּעָלֵי
הַמִּקְרָא. שְׂבִשְׂבִיל הַחֲבוּר הַזֶּה, וְהָאֵם רִבְצָת
עַל הָאֶפְרָחִים אוּ עַל הַבִּיצִים לֹא תִקַּח הָאֵם עַל
הַבָּנִים, אֵלוּ שְׂנֵאֲמַר בָּהֶם בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.
אֵלוּ רַבִּי שְׂמֻעוֹן וְחֻבְרִיו וּמֹרֵי הַיְשִׁיבָה שְׂעוֹשִׁים
אֶת הַחֲבוּר הַזֶּה.

וְהַחֲבוּר הַזֶּה הָיָה כְּמוֹ תִבְתַּת נֹחַ שְׂהֵת־כְּנָסוֹ בָּהּ
כָּל מִיִּן וְמִיִּן. כִּד מֵת־כְּנָסִים בַּחֲבוּר הַזֶּה
כָּל נְשָׁמוֹת הַצְּדִיקִים וְאַנְשֵׁי מַדוּת, שְׂנֵאֲמַר בָּהֶם
(תהלים קיח) זֶה הַשַּׁעַר לַה' צְדִיקִים יָבֹאוּ בוֹ. וְאַחֲרֵים
שְׂאֵינָם צְדִיקִים, נְדָחִים מִשָּׁם. וּכְשֶׁתִּגְלַח הַחֲבוּר
הַזֶּה בְּעוֹלָם, רַבִּים מֵת־כְּנָסִים אֵלָיו, שְׂנֵאֲמַר בָּהֶם
(דברים כט) כִּי אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֹה וְגו', וְאֶת אֲשֶׁר אֵינְנוּ
פֹה - בַּחֲבוּר הַזֶּה - עִמָּנוּ הַיּוֹם. וְעֲלִיהֶם נֹאמַר (דניאל
יב) וּמִצְדִּיקֵי תִרְבִּים כְּבוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד, כְּאוֹתָם
הַכְּבוֹכָבִים שִׁיחִיו קִימִים לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

וְנֹאמַר בָּהֶם, וְהָיָה זְרַעְךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, שְׂהוּא
הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׂהוּא אֶתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם, וְלֹא
כְּכֹכְבֵים מַשָּׁמַיִם, שְׂנֹאמַר בָּהֶם (ישעיה נא) כִּי שָׁמַיִם
כָּעֵשֶׂן נִמְלָחוּ, (תהלים קב) הִמָּה יֵאבְרוּ וְאֶתָּה תִעְמַד.

וְעוֹד וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלֹו שְׂיִישׁ בָּהֶם שֶׁכֵּל לְדַעַת אֶת
גְּזֵרַת הַנְּשָׁמוֹת שְׁלָהֶם, מֵאֵלֹו הַסְּפִירִים שֶׁהֵם
דְּבָרִים שְׁגֻזָּרִים מֵעֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁעֲלִיהֶם נֹאמַר
(תהלים יט) הַשָּׁמַיִם מִסְּפָרִים כְּבוֹד אֵל. שְׁכֹלָם מְלֵאִים
סְגֻלוֹת. וְאוֹתָם אֲנִישֵׁי מַדּוֹת, נִשְׁמָוְתִיהֶם רְשׁוּמוֹת
שָׁם, וּמִשָּׁם אֲצִילוֹתָם. מֵצִדָּה שֶׁל הַמְּלָכוֹת הֵם בְּנֵי
מְלָכִים, שְׂנֹאמַר בָּהֶם כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים,
וּמֵצִד זֶה יוֹצְאִים מִיִּשְׂרָאֵל מְלָכִים.

וּמֵצִד שֶׁל הַצְּדִיק נִקְרָאוּ צְדִיקִים. וְהוּוּ שְׁכַתּוֹב
(ישעיה ס) וְעַמּוּד כָּלָם צְדִיקִים. וּמֵהַצִּד שֶׁל
נִצַּח וְהוּוּ נִקְרָאוּ נְבִיאִים. וּמֵהַצִּד שֶׁל הָעַמּוּד
הָאֲמֻצְעִי נֹאמַר בָּהֶם (ירמיה ב) וְאַנְכִי נִמְעַתִּיךָ שׁוֹרֵק
כֹּלָה זֶרַע אֱמֶת, וְעֲלִיהֶם נֹאמַר (מלאכי ג) תוֹרַת אֱמֶת
הִיְתָה בְּפִיהוּ. וּמֵצִד שֶׁל הַגְּבוּרָה נִקְרָאוּ גְבוּרִים

עוֹמְדִים בְּפָרִץ דוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת. וּמַצֵּד שֶׁל תְּחַסֵּד
נִקְרָאוּ חֲסִידִים. וּמֵהַצֵּד שֶׁל חֲכָמָה וּבִינָה נֹאמֵר
בָּהֶם כִּלְנוּ חֲכָמִים כִּלְנוּ נְבוֹנִים.

וּמַצֵּד שֶׁל הַכֶּתֶר, שֶׁהוּא הָרֹאשׁ שֶׁל הַכֹּל, הֵם
רֵאשֵׁי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁעֲלֵיהֶם נֹאמֵר אֱנֹשֵׁי
מִדּוֹת. אֵלֹהֵי הֵם הַמְּשֻׁכָּלִים שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם שֶׁכֵּל לְהַכִּיר
אֶת רְבוּנָם, שֶׁסּוּדוֹת רְבוּנָם אֵין מִתְכַּסִּים מֵהֶם,
שֶׁכֵּלָם הָיוּ בְּהַסְכָּמָה בְּחַבּוּר תּוֹה.

וּלְאַלֶּה שֶׁהֵם בְּמִדּוֹת הַלָּלוּ, צָרִיךְ לְגַלּוֹת סוּדוֹת
טְמִירִים. אֲבָל מִי שֶׁמִּנְגְּלָה סוּדוֹת
לְרִשְׁעִים, כְּאֵלֹהֵי מִנְגְּלָה עֲרִיזוֹת בְּתוֹרָה. שֶׁכֵּנִי שֶׁפָּחָה
הָרָעָה לִילִית, אִמָּם שֶׁל הָרִשְׁעִים, עֲרִבּוּכָה רָעָה.
מִי שֶׁמִּנְגְּלָה סוּדוֹת הַתּוֹרָה, גּוֹרֵם לְצַדִּיק שֶׁהוּא
יְסוּד, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ (תְּהִלִּים כה) סוּד ה' לִירְאָיו,
שֶׁהַסֵּתֶלֶק מִמֶּנּוּ הַמַּעֲיִן וּמִן הַשְּׂכִינָה. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב
(אִיוב יד) אֲזָלוּ מִיָּם מִנֵּי יָם וְנָחַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ.

בְּאֹתוֹ זְמַן אֹתָם הַצַּדִּיקִים לְמַטָּה עֲנִיִּים מֵהַכֹּל,
עֲנִיִּים מִסּוּדוֹת הַתּוֹרָה, עֲנִיִּים בְּגוֹף. וְכֹל

מי שְׁמַנְגָּה סוּדוֹת לְצַדִּיקִים, גּוֹרֵם לְצַדִּיק לְהֵאִיר
בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, וְלִשְׂכִינָה, שְׁהֵאֹר נִקְרָא רַ"ו.

וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן וְהַמְּשַׁכְּלִים יוֹהֲרוּ כּוֹתֵר הַרְקִיעַ. מַה
זֶה כּוֹתֵר? הַדְּרָגָה שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו
הַשָּׁלוֹם, הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁעַל שְׁמוֹ נִקְרָא הַחֲבוּר
הַזֶּה סֵפֶר הַזֹּהַר. וְהִשְׂכִּינָה מְאִירָה בּוֹ, וְזוֹהֶרֶת
בְּלִבָּנָה מִן הַשָּׁמֶשׁ. שְׁהִשְׁמַשׁ מְאִירָה בְּשֵׁשׁ הָרִים
גְּדוֹלִים, וְהִלְבְּנָה בְּשִׁבְעֵית כָּלוּלָה מִשְׁבַּע.

שֵׁם אֲבִגִית"ן, עָלֵיהֶם נֶאֱמַר (ישעיה ו) שֵׁשׁ כְּנָפִים
שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא סְגֻלָּתוֹ
לְכַסּוֹת וְלִנְשָׁמָה, בְּשִׁעוּלָה לְמַעְלָה בְּכָל לַיְלָה
וְלַיְלָה לְהַעֲיִד עַל הַמַּעֲשִׂים הַטּוֹבִים שֶׁל הָאָדָם,
וְלְהַצִּילוֹ מִמְּלֶאכִי הַחֲפָלָה וּמִכָּל הַמַּזִּיקִים וְהַרוּחֹת
וְלִילִין וְשָׂדִים, וּבָהֶם פּוֹרַחַת לְמַעְלָה. בְּשִׁתֵּי
אוֹתִיּוֹת מִכָּל שֵׁם תְּכֻסָּה פְּנִיָּה מֵהֶם, בְּשִׁתֵּי
אוֹתִיּוֹת תְּכֻסָּה רַגְלֵיהָ, וּבְשִׁתֵּי אוֹתִיּוֹת פּוֹרַחַת
לְמַעְלָה, וְאַף כַּף לְרוּחַ וְאַף כַּף לְנִפְשׁוֹ. עַד כָּאן.

אב"ג ית"ץ קר"ע שט"ץ נג"ד יכ"ש בט"ר צת"ג
 חק"ב טנ"ע יג"ל פז"ק שקוצי"ת שְׁהַנְּשָׁמָה
 פּוֹרַחַת בָּהֶם לְמַעַלָּה בְּכָל לַיְלָה וְלַיְלָה, וְזוֹהִי
 נְשִׁמַּת כָּל חַי, שְׁהֶאֱצִילוֹת מִן הָאֵם ^(דף קיד ע"ב) הַעֲלִיזוֹנָה,
 וְשִׁבְעַת הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ שְׁפוֹרַחַת בָּהֶם הֵם שִׁבְעַת,
 שְׁכָלוּלִים בְּבַת שִׁבְעַת, שְׁחִיא הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה,
 כְּלוּלָה מִשִּׁבְעַת סְפִירוֹת, שְׁעֲלִיָּהֶם אָמַר דָּוִד ^{(דברי}
^{הימים-א כט)} לְךָ ה' הַגְּדֹלָה וְהַנְּבוֹרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַיְנַצַּח
 וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ.

וְהָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה הִיא הַנְּשָׂר הַגְּדוֹל בַּעַל הַכְּנָפִים,
 הָאָדָם הַגְּדוֹל, חֲכָמָה, וְעֶשֶׂר חֲכָמוֹת
 נִקְרְאוּ עֶשֶׂר סְפִירוֹת מְצֻדוֹ. וּכְתוּר עֲלִיזוֹן נִקְרָא
 מְצֻדוֹ חֲכָמָה קְדוּמָה, וְהִיא יו"ד ה"א וא"ו ה"א,
 שְׁהַתְּפָשְׁמוֹתוֹ בְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, אֲבָל הָאֵם הַעֲלִיזוֹנָה
 נֶשֶׂר עֲלִיזוֹן, שְׁהַתְּפָשְׁמוֹתוֹ בְּשִׁבְעַת, וְהִיא הַשְּׂמִינִית,
 וּבָהּ שָׁבַחַו שָׁל מִשָּׁה.

אָז יִשִּׁיר מִשָּׁה, וּמִמֶּנּוּ תִמְצָא אֶת סוּד קֶן הַצְּפוּר,
 שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם שָׁל אֲצִילוֹת. אַרְיָה

חֶסֶד, שׁוֹר גְּבוּרָה, זוּהי הַמְרַכֵּבָה הָעֲלִיזָנָה.
 הַמְרַכֵּבָה הַשְּׁנִיָּה, תְּפֹאֶרֶת אָדָם שְׁנִיָּה, שְׁנֵאמַר בּוֹ
 (יחזקאל א) וְדַמּוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, דְּמּוֹת אֲרִיָּה שׁוֹר
 נֶשֶׁר. נִצַּח הוֹד יְסוּד מְלָכוֹת הִיא תְּכֵנִית כָּלָם. זְהוּ
 הַסּוּד שֶׁל תְּקוּן אַחֵר.

אַבְל מִצַּד הַנְּשָׂמָה הֵם נִקְרְאוּ שְׂרָפִים, וּמִהַצַּד שֶׁל
 רוּחַ - חַיּוֹת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם (ש) וְדַמּוֹת חַיּוֹת
 מֵרְאִיָּהֶם כְּגַחְלֵי אֵשׁ בְּעֵרוֹת כְּמֵרְאֵה הַלְּפָדִים הִיא
 מִתְּהַלֶּכֶת בֵּין חַיּוֹת. וְנֵאמַר בָּהֶם (ש) וּמִתּוֹכָהּ
 דְּמּוֹת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מֵרְאִיָּהֶן דְּמּוֹת אָדָם לְהִנָּח.

וְהַרוּחַ הִיא מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וַיֵּשׁ לָהּ
 אַרְבָּעָה פָּנִים, כְּמוֹ זֶה יֵשׁ לַנְּשָׂמָה
 אַרְבָּעָה פָּנִים. הָאוֹפָנִים מִצַּד שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, וְהִיא
 מִצַּד שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, וַיֵּשׁ לָהֶם אַרְבָּעָה
 פָּנִים שֶׁל מְרַכֵּבָה שְׁהֵם נִצַּח וְחוּד. וְהִנָּה אוֹפֵן אַחֵר
 בְּאֶרֶץ זֶה צְדִיק. הָאוֹפָנִים הֵם מִמַּטָּה לְמַעְלָה,
 חַיּוֹת בְּאֲמֻצֵּעַ, הַשְּׂרָפִים לְמַעְלָה.

וּלְמַעַלָּה (על כלם) אָדוֹן יְחִיד שׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, מִפְּלֵא
 וּמִכֶּסֶה בְּכֶתֶר, וּבְחֻכְמָה הוּא שְׁלֵטוֹן
 שְׁעוֹמֵד עַל כָּל בְּעֶשֶׂר אוֹתוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרָשׁ.
 אֲבָל מִשֵּׁם לְמִטָּה כָּל הַסְּפִירוֹת, מְרַבְּעוֹת בְּאַרְבַּע
 אוֹתוֹת. כְּמוֹ זֶה בִּינָה יח"ו, אוֹתוֹ בֵּין שֶׁל י"ה הוּא
 ו', שְׁחַתְּפִשְׁטוֹתוֹ בְּשֵׁשׁ סְפִירוֹת. ה' רְבִיעִית
 בְּשִׁבְעֵינָה חַתְּחַתוֹנָה, בּוֹ נִשְׁלָם יח"ה.

מִתְחַצֵּד שֶׁל אַרְבַּע הָאוֹתוֹת הֵלְלוּ יֵשׁ לְכֹל חֲזָה
 אַרְבַּעַת פָּנִים, וּמִתְחַצֵּד שֶׁל יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א דְמוֹת אָדָם לְאַרְבַּעַתָּן. וּכְנֻגַד תִּשְׁעַת הַסְּפִירוֹת
 הֵלְלוּ רָאָה יְחֻזְקָאֵל תִּשְׁעַת מְרֵאוֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהֶם (שס)
 נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מְרֵאוֹת אֱלֹהִים. וְאֵלֶּה הֵם:
 תְּמַרְאָה תְּרֵאוֹת - (שס) וּמִמַּעַל לָרְקִיעַ אֲשֶׁר עַל
 רֵאשִׁים כְּמַרְאָה אֶבֶן סַפִּיר דְמוֹת כֶּסֶף. הָאֶבֶן הַזֶּה
 הִיא הַשְּׁבִינָה, אֶבֶן סַפִּיר, וּיְחֻזְקָאֵל רָאָה מִמִּטָּה
 לְמַעַלָּה. הוּא רָאָה אוֹתָהּ כְּמִי שְׂרוּאָה מִתּוֹךְ
 עֲשִׂישִׁית.

הַמְרָאָה הַשְּׁנִי - וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה
 אָדָם עָלְיוּ מְלַמְעָלָה. כָּאֵן רָאָה הָעֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי סָמוּךְ לְשִׁכְיִנָּה, וְרָאָה אוֹתוֹ מִתּוֹךְ
 מִטְטְרוֹ"ן שֶׁהוּא שְׂדֵי. הַמְרָאָה הַשְּׁלִישִׁי - (שם) וְאֶרְאָה
 כְּעֵין חֲשֵׁמֶל כְּמֵרָאָה אִישׁ בֵּית לָהּ סְכִיב, וְנָה צְדִיק
 חֵי הָעוֹלָמִים, שְׂאֲחוֹז בֵּין תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא
 יְהו"ה, וּבֵין הַשְּׁכִינָה שֶׁהוּא אֲדֵנִי. וְהַצְדִיק הוּא
 חֲשֵׁמֶל, הַכֶּלֶל שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הַלְלוֹ, שֶׁהֵם
 יֵאֱהוּדוֹנָה"י. וְרָאָה אוֹתוֹ מִתּוֹךְ שַׁר הַפְּנִים.

וְד' הַפְּנִים הֵם יְהו"ה, וְאַרְבַּע כְּנָפִים הֵם אֲדֵנִי.
 כָּל חֵיהָ הִיא מְרַבֶּעֶת, וְלְכָל צֶדֶד יֵשׁ לָהּ ד'
 פְּנִים. לְכָל פֶּן ד' פְּנִים, וְלְכָל כְּנָף ד' כְּנָפִים, וְהֵם
 שְׂשֻׁה עֶשֶׂר פְּנִים. וְשְׂשֻׁה עֶשֶׂר כְּנָפִים לְכָל חֵיהָ, הֵם
 אוֹתָם שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם מְרַבְּעִים עוֹלָיִם לְד' חֵיוֹת -
 שְׂשֻׁים וְאַרְבָּעָה פְּנִים וְשְׂשֻׁים וְאַרְבַּע כְּנָפִים.

וְיֵשׁ אוֹמֵר כֹּה, וְהַכֹּל אֶמֶת: אַרְבָּעָה פְּנִים לְאַחַת
 וְאַרְבַּע כְּנָפִים לְאַחַת לָהֶם, וְהֵם לְכָל חֵיהָ
 אַרְבָּעָה פְּנִים וְאַרְבַּע כְּנָפִים, חֲרִי הֵם שְׁלֹשִׁים

וְשִׁתִּים כְּחֶשְׁבוֹן שְׁלֵשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שָׁל מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית. וְדַמוֹת פְּנִיָּהֶם פְּנֵי אָדָם, שֶׁהוּא עֹשֶׂר
 אוֹתִיּוֹת שָׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, כְּנִגְדַּ עֹשֶׂר אֲמִירוֹת,
 חֲרֵי אֲרַבְעִים וְשִׁתִּים. וְשִׁשִּׁים וְאַרְבָּעָה פְּנִים
 וְכַנְפִּים עִם שְׁמוֹנָה אוֹתִיּוֹת שָׁל חַשְׁמַל - שְׁבַעִים
 וְשִׁתִּים, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר (שם) וְנִבְיָהוּן, אֵלֹו שְׁבַעִים
 וְשִׁתִּים כְּנַפִּים. וְנִבְהָ לָהֶם, וְהֵם שְׁבַעִים וּשְׁנַיִם
 פְּנִים. שָׁהֶם כְּאוֹתִיּוֹת אֶצֶל הַנְּקֻדוֹת, שְׁעַלֵּיהֶם
 נֶאֱמַר (קהלת ה) כִּי נִבְהָ מֵעַל נִבְהָ שִׁמְרָ. וְנִבְוֹהִים
 עַלֵּיהֶם - אֵלֹו הַשְּׁעָמִים. וְכַגְלָלָם נֶאֱמַר (יחזקאל א)

וְנִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם סְבִיב לְאַרְבַּעַתָּן.

וְאוֹתָם הַנְּקֻדוֹת כְּמוֹ פֶּרֶקֶי הָאֶצְבָּעוֹת שָׁהֶם
 עֲנוּלִים, וְאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת כְּמוֹ
 שְׁהָאֶצְבָּעוֹת. וְאוֹתָם הַשְּׁעָמִים כְּמוֹ הָעֵינַיִם
 שְׁפִנְהִינַיִם אֶת כָּל אֵיבָרֵי הַגּוּף אֲחֲרֵיהֶם, וְהֵם
 רְמוּזִים בַּשֵּׁם הַזֶּה יְתוּה. וְעוֹד וְנִבְתָּם מְלֵאת עֵינַיִם
 סְבִיב לְאַרְבַּעַתָּן כְּמוֹ זֶה י, וְנֶאֱמַר בְּכַנְפִּים, שְׁתִּים
 חֲבָרוֹת אִישׁ, כְּמוֹ (שמות כח) שְׁתֵּי כִתְפֹת חֲבָרוֹת.

וּשְׁתִּים מְכַסּוֹת אֶת גְּוִיִּתִיהֶנָּה, כְּמוֹ אֵל שְׁנֵי קְצוֹתָיו
וְחֶבֶר. שְׁתִּים חֲבֵרוֹת - הֵם יָמִין וּשְׂמָאל.

אִישׁ - ה' אִישׁ מְלַחֶמֶת. מִי הָאִישׁ? לְפַעֲמִים
מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, נִקְרְאת חֲכָמָה אָדָם, וְנִקְרְא
אִישׁ, וְשֵׁלֶשׁ סְפִירוֹת תַּחֲתָיו נִקְרְאוּ שְׁלֹשׁ חַיּוֹת.
וְלְפַעֲמִים הָאֵם הָעֲלִיזָנָה נִקְרְאת הָאָדָם, בְּתוֹסֶפֶת
ה'. חֶסֶד וְגִבּוֹרָה תִּפְאָרֶת שְׁלֹשׁ חַיּוֹת. וְלְפַעֲמִים
תִּפְאָרֶת נִקְרְאת אָדָם. נִצַּח הוֹד יְסוּד שְׁלֹשׁ חַיּוֹת.
וְלְפַעֲמִים חֲכָמָה אִישׁ. א' כֶּתֶר עֲלִיזוֹן, י' חֲכָמָה, ש'
תְּשׁוּבָה, שְׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, שְׁתִּים חֲבֵרוֹת אִישׁ
- גְּדֻלָּה וְגִבּוֹרָה. וּשְׁתִּים מְכַסּוֹת - הֵן נִצַּח וְהוֹד.
אֶת גְּוִיִּתִיהֶנָּה - אֶת זֶה צְדִיק, שְׁהוּא תְּרַגּוֹם אוֹת.

אֶת גְּוִיִּתִיהֶנָּה - זֶה הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי שְׁהוּא חֲנוּף,
וּשְׁכִינָתוֹ הַטַּבּוֹר שְׁלוֹ וְהָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
עֲלִיהֶם נֵאמַר (שְׁמוֹת כה) וְהָיוּ הַכְּרָבִים פְּרִשֵׁי כְּנָפִים
לְמַעַלָּה. מִי הַכְּנָפִים שְׁלָהֶם לְמַעַלָּה? יָמִין וּשְׂמָאל.
סְבָכִים בְּכַנְפֵיהֶם - שְׁנֵי עֵמוּדֵי אֱמֶת. עַל הַכְּפָרֶת

- זֶה צַדִּיק שֶׁצָרִיךְ לְכַסּוֹתוֹ. וּפְנִיָּהֶם אִישׁ אֶל אָחִיו
- הֵם חֲכָמָה וּבִינָה, שֶׁהֵם הַפְּנִים שֶׁל הַכְּרוּבִים.

וּלְמִי הָיוּ פּוֹרְשִׁים בְּנִפְיָהֶם וּמִסְתַּכְּלִים אִישׁ אֶל
אָחִיו? לְאוֹתוֹ ^(דף קטו ע"א) שֶׁנִּכְנָם בְּכֶתֶר עֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא מְכַסֶּה, שֶׁעָלָיו נֹאמַר בַּמִּפְלָא מִמֶּךָ אֶל
הַדָּרֵשׁ וּבַמְכַסֶּה מִמֶּךָ אֶל תַּחֲקֹר. וְהַכְּרוּבִים אֵלָיו,
בְּנִפְיָהֶם פְּתוּחִים לְמַעְלָה לְקַבֵּל אוֹתוֹ עֲלֵיהֶם. (במדבר
ו) וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל - מִתּוֹךְ הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי.
מִדְּבַר אֵלָיו - מִתּוֹךְ הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וַיִּשְׁמַע
אֶת הַקּוֹל - לְמַעְלָה מִתּוֹךְ הָאֵב. וַיְדַבֵּר אֵלָיו -
מִתּוֹךְ הָאֵם. וּמִי שָׁמַע אוֹתוֹ? הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי.
וְהַדְּבַר נִשְׁמַע אֶל הַשְּׂכִינָה.

מִרְאֵה רְבִיעִי וַחֲמִישִׁי - מִמְּרֵאָה מְתַנָּיו וּלְמַעְלָה,
נִצַּח. וּמִמְּרֵאָה מְתַנָּיו וּלְמַטָּה, חוֹד. שֶׁהֵם
שְׁתֵּי שׁוֹקֵים. הַמְּרֵאָה הַשִּׁשִּׁי - רְאִיתִי כְּמֵרֵאָה אֵשׁ,
וְזוֹ הַגְּבוּרָה, שֶׁמִּשָּׁם אוֹתָם שְׁנַיִם כְּרוּבִים וְהֵב.
שֶׁכֶּסֶף הוּא לְיָמִין, תְּזַהֵב לְשְׂמָאל. וְשִׁבְעָה מִיָּנִי וְהֵב
נִבְלָלִים בּוֹ.

תִּמְרָאָה הַשְּׁבִיעִי - כְּמִרְאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה
 בְּעֵינָיו. מִי הָעֵינָן? זֶה הַחֶסֶד שְׁעוֹלָה
 שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם, וְבוֹ כָּא הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא בְּעַב
 הָעֵינָן בְּעִבּוּר יִשְׁמַע הָעַם (בְּשַׁבָּא) לְדַבֵּר עִם מֵאֶשֶׁה. וְבוֹ
 יֵשׁ שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם שֶׁהוּא חֶסֶד, נִרְאִית קֶשֶׁת שֶׁהִיא
 צַדִּיק בְּגוֹנֵיָה הַמְאִירִים, שֶׁהֵם שְׁלֹשָׁה גּוֹנִים שֶׁל
 שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, וְבוֹ הֵם נִכְלָלִים. וּמִשּׁוּם זֶה נֵאמַר
 בְּצַדִּיק וַיִּבְלֹ, שְׁעוֹלָה שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם, שָׂבוּ נִכְלָלִים
 שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת, שֶׁנֵּאמַר בָּהֶם בְּכ"ל מְכ"ל כ"ל.
 וּבֵאלֹו שְׁלֹשֶׁת הַגּוֹנִים, וְרֵאִיתָהּ, אֶת הַשְּׁכִינָה,
 לְזִכַּר בְּרִית עוֹלָם.

שֶׁהַצַּדִּיק הוּא הָאֱלֹהִים הַשְּׁשִׁי, הַיּוֹם הַשְּׁשִׁי. וְנוֹסַע
 בְּיָמָיו, שֶׁהוּא חֶסֶד כּוֹלֵל שְׁבָעִים
 וּשְׁתַּיִם, וּבְשִׁבְלֹו נֵאמַר (דְּנִיאל יב) וְאַתָּה לְךָ לְקַץ
 וְתַנּוּת, בְּצַדִּיק, וְתַעֲמֹד לְגַרְלֵךְ לְקַץ הַיָּמִין. שֶׁהוּא
 הַיָּמִין, שָׂבוּ (יִשְׁעִיָּה נב) כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוֹב ה'
 צִיּוֹן. וְנוֹסַע בְּע"ב שֶׁל הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, שָׂבוּ (בְּרֵאשִׁית
 א) וַיְהִי מִבְּדִיל בֵּין מַיִם לְמַיִם. וּבְשִׁבְלָהּ נֵאמַר
 לְלִבִּי גִלְתִּי, וּלְמִלְאָכֵי הַשָּׂרֵת לֹא גִלְתִּי. לְלִבִּי

גְּלִיתִי, וּלְאִיבְרֵי לֹא גְלִיתִי. (חסר פֶּאָן) (נִרְאָה שְׁמִין) יֵשׁ בְּכָל
 דּוֹר וְדוֹר בְּפִי זְכוֹתֵיהֶם, בְּכָל מוֹרָה הַדּוֹר בְּפִי
 אָרַב הַדּוֹר נוֹטִים אֲחֶרָיו. וְאִם תִּחַטְּאוּ מִתַּרְבִּים
 עָלֶיךָ - אָמַר רַבִּי חֲנִינָא, תִּנְאַלְתָּ (נְדָחִית) עַד הַדּוֹר
 הָאֲחֵרוֹן. וּמִשׁוֹם זֶה כָּל תְּקֻצִין כָּלוּ, וְהַכֹּל תָּלוּי
 בַּתְּשׁוּבָה וּבְזֻכוֹת שֶׁל הַמַּדּוֹת שֶׁל כָּל דּוֹר וְדוֹר.

אֲבָל תְּקִין וְהוֹמֵן שְׁשָׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא
 תָּלוּי בְּזֻכוֹת וּבַמַּדּוֹת שֶׁל כָּל דּוֹר וְדוֹר,
 אֲלֵא כּוּ תָלוּי! זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ישעיה מח) לְמַעַנִי לְמַעַנִי
 אֶעֱשֶׂה, (יחזקאל ב) וְאֶעֱשׂ לְמַעַן שָׁמַי. וּמִשׁוֹם זֶה כָּל
 קִיץ שֶׁל כָּל דְּרָגָה הוּא בְּפִי הַזְּכוֹת שֶׁל בְּנֵי הָאָדָם
 הוּא, וְתִקֵּץ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא תָלוּי
 בְּזֻכוֹתֵיהֶם.

וַיֵּשׁ שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם אַחַר הָאֵלֶף הַחֲמִישִׁי בְּפִי
 הַמַּדָּה הַחַיָּא. וַיֵּשׁ שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם אַחַר אֵלֶף
 וּמֵאֲתַיִם בְּפִי הַמַּדָּה הַחַיָּא. וַיֵּשׁ מֵאֲתַיִם וְחֲמִשִּׁים
 וַיֵּשׁ שֶׁל נַח שָׁלוֹ, כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ קִיץ אַחַר יֵשׁ
 מֵאֲתַיִם אַרְבָּעִים וְחֲמִשׁ בְּפִי (אוֹתָה) הַמַּדָּה, וְתִדְרָגָה

הוּוּ שֶׁל רְצוֹן שֶׁהוּא הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא. שְׁנֵי קִצֵּי
 אֲזָרִיךְ. וְזֶה וְכֹל הַחֲשֻׁבֹנוֹת וְגִמְטְרִיאוֹת שֶׁל קִצֵּים
 הֵם פְּרָפְרָאוֹת לְחֻכְמָה מְכַתֵּר לְמַעְלָה אֵין קִין
 וְחֲשֻׁבוֹן, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בַּעַל סֵפֶר יְצִירָה: וְלִפְנֵי אֶחָד
 מֵה אֲתָה סוֹפֵר. הָרֹאשׁ שֶׁל כָּל הַקִּצִּים - חֻכְמָה,
 חֲסוּף שֶׁל כָּל הַקִּצִּים הוּא, שֶׁחֲשֻׁבִינָה הִיא
 הַעֲשִׂירִית.

הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל הָרֹאשׁ וְחֲסוּף שֶׁל כָּל
 הַקִּצִּים, וְכֹל סוּף הוּא בְּצַדִּיק, וְהַכֹּל
 נִכְלָל בְּצַדִּיק שְׁכוּלֵל שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת שֶׁבָּהֶם נִקְרָא
 שְׁבִיעִי שֶׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְהוּוּ שֶׁכָּתוּב (בראשית ב) וַיְכַל
 אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, וַיְבָרֶךְ
 אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְזֶהוּ בְּעֵב הַעֲנֹן, וּמִמֶּנּוּ
 נִמְצָא הַשֵּׁם בֶּן שִׁבְעִים וּשְׁתַּיִם שִׁמוֹת וַיִּסְעַ וַיִּבְא
 וַיִּט, שֶׁהֵם כָּלֵל וּפְרָט וְכָלֵל, שֶׁנִּכְלָלִים בָּמִים אִשׁ
 וְרוּחַ, וְהֵם יָם וְאֹוִיר וְרִקִיעַ.

וְהֵם תֵּים וְתַקְוָה תִּימִין, מִלְאָךְ תַּחֲסֵד, וְזֶה מִיכָאֵל,
 שֶׁהוּא עַל שֵׁם (שמות טו) מִי כְמוֹךְ בְּאֱלֹהִים ה',

וְשָׁמַוּ מִכְּבִי שְׁעוֹלָה לְשָׁבָעִים וּשְׁתַּיִם בְּחֻשְׁבוֹן
 אוֹתֵינוּת, וְאִזְרוּ אֲרָבָעִים וּשְׁתַּיִם. וְזֶהוּ כְחוֹ, (ישעיה מג)
 כִּי תִלְךָ בְּמוֹ אִישׁ לֹא תִכּוֹת. שְׁוֹת מְכַבֵּה אִישׁ,
 וּמִיכָאֵל הוּא דְמוֹת אֲרִיָה, שְׁהוּא אֲרִיָה מִמִּים. (שמות
 טו) וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם, וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם
 לְחָרְבָה, בְּכַח שֵׁל גְּבִרְיָאֵל שְׁלִיחַ הַגְּבוּרָה שְׁמִמְנָה
 עַל חָרְבָה. וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר כּוֹ וַיִּשָּׂם אֶת הַיָּם
 לְחָרְבָה, מִתְּצַד שֵׁל אֲוִרְיָאֵל, שְׁלִיחוֹ שֵׁל הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, הַפְּרִיד בֵּין מַיִם וְאִישׁ. זֶהוּ שְׁכַת־טוֹב, וַיִּבֵּא
 בֵּין מַחְנֵה מִצְרַיִם, שְׁהִיא אִישׁ גְּבִרְיָה, וּבֵין מַחְנֵה
 יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא מַיִם.

וַיְהִי הָעֵצָן מִיָּמִין, וְהַחֲשׂוֹךְ שֵׁל חֲרָשָׁעִים מִשְׁמָאל,
 שְׁהַלְךָ לְקַטְרָג לְצַד הַשְּׁמָאל שֵׁל גְּבוּרָה, וְלֹא
 קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלְּיָלָה. וּכְמוֹ שְׁהַפְּרִיד בֵּין
 הַשְּׁמָאל שֵׁל הַצַּד הָאֲחֵר לְיָמִין שֵׁל הַקֶּדֶשׁ שְׁלֹא
 הִתְקַרַב אֵלָיָה, כִּדְ מְנַחֵד בֵּין הַיָּמִין וְהַשְּׁמָאל שֵׁל
 הַקֶּדֶשׁ, שְׁכּוֹ הַשְּׁמוֹת וְהַסְּפִירוֹת וְהָאוֹתֵינוּת וְהַתְּוִיוֹת
 מִשְׁלָשׁוֹת, וּמִשׁוֹם זֶה וְה"ו וְכו' מִשְׁלָשׁ בְּשָׁלֹשׁ
 אוֹתֵינוּת, מִשׁוֹם שְׁיִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁי לְכַחַן וְלִלְוִי. אֲבָל

שמות מרבעים ואותיות של תבה ארבע הם
מהשכינה.

ותשע ספירות הן משלשות בעמוד האמצעי,
כמו זה: ח'כ'מה חס'ד נצ'ח פת'ר
תפאר'ת יסו'ד בינ'ה גבור'ה הו'ה, ומלכות היא
עשירית להם, ורביעית להם מצד האם העליונה,
היא שמינית, ושלוש הספירות הללו לבושם חשך
ענן וערפל. החשך לשמאל, הענן לימין, והערפל
באמצע, תחת השמים שהוא העמוד האמצעי. זהו
שכתוב (תהלים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרֶד וְעַרְפֶּל תַּחַת
רְגְלָיו. בענן שיוציא קול, שנאמר בו (שם כט) קול ה'
על המים.

וכמה קולות מתפוצצים ממנו, שנאמר בהם (שם
צג) מקלות מים רבים, מצד הגבורה ששם
חשך, שבו (בראשית כז) יצחק ותבכהין עיניו מראת.
דופק קול שנאמר בו (תהלים כט) קול ה' חצב להבות
אש, ומצד הערפל דופק הקול שנאמר בו קול ה'

בְּהָרָה, תִּדְוַע הַדּוֹר לְיִשְׂרָאֵל הוֹפֵק זָקֵן. זְהוּ
שְׂפָתוֹב (ויקרא מט) וְתַדְרָת פְּנֵי זָקֵן.

שְׁלֵשָׁה קוֹלוֹת אַחֲרֵים מִנְצַח הוֹד יְסוֹד, שְׁהֵם
בְּנֶגֶד שְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת. הַקּוֹל הַשְּׂבִיעִי
יּוֹצֵא מִן הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. וּבְנֶגֶד שְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת הֵם.
הַיִּת לְיָמִין, נֵר לְשֹׁמְאֵל, הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי פְתִילָה
שְׁאֵחוּזָה בְּשִׁנְיָהֶם, שְׁהִיא עֵץ פְּרִי עֵשָׂה פְּרִי לְמִינוֹ.
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ, זֶה הַכְּלִי שֶׁל הַנֵּר, וְנֵר
שֶׁל שְׂפָת מִצַּד הַגְּבוּרָה בּוֹעֶרֶת וּמוֹאֶרֶת. אוֹי לְמִי
שְׁמֻקְרִיב אֵשׁ זָרָה אֵלֶיהָ, שְׂבִנְלָלוּ צְנוּה לֹא תִבְעֶרוּ
אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בְּיוֹם הַשְּׂפָת, וְאֵת הַשְּׂבִינָה כְּדֹ
נִקְרָאת נֵר ^(דף קטו ע"ב) מִצַּד הַשֹּׁמְאֵל, וְנִקְרָאת אוֹר מִצַּד
הַיָּמִין, שְׁשֵׁם (שמות כו) זֵית זָךְ וְכו' לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד,
וְהוּא שְׁמֵן לְמֵאֹר, שְׁהִיא כִּי נֵר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר,
וְהִיא פְתִילָה מִצַּד הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי שְׁאוּחוֹ
בְּשִׁנְיָהֶם.

וְכִמוֹ זֶה זָרַע שֶׁל אָדָם בְּנֶגֶד שְׁמֵן, וּבְרִית מִילָה
בְּנֶגֶד פְתִילָה. נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם בְּנֶגֶד נֵר

שָׁל מְנוּרָתָהּ. הַמְרָאָה הַשְּׁמִינִי, הָאֵם הָעֲלִיזָנָה
 נִקְרְאָתָ - בֵּן מְרָאָה הַנְּנָה סְבִיב, מִטָּ"ה הָאֱלֹהִים.
 הַנְּנָה מְצַד הַיָּמִין מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד, לְרַחֵם עַל בְּעָלֵי
 הַתְּשׁוּבָה, שָׁבוּ נְאֻמָּר כִּי יְמִינָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל
 שָׁבִים. מְצַד הַשְּׂמָאל מִטָּה הָאֱלֹהִים, לְהַכּוֹת בּוֹ אֶת
 הָרָשָׁעִים. וְהוּוֹ שְׁכֶתוּב (שְׁמוֹת י"ו) וּמִטָּף אֲשֶׁר הַכִּיתָ בּוֹ
 אֶת הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלְכָתָּ.

וְשִׁבְעַ שְׁכֶתוֹת, לְכֹל אַחַת שְׁבַעָה יָמִים, עוֹלָיִם
 לְאַרְבָּעִים וְתֵשַׁע. וְזֵהוּ (וַיִּקְרָא בָהּ) וְסִפְרָתָ לָךְ
 שִׁבְעַ שְׁכֶתוֹת שָׁנִים, הֵם אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע שָׁנִים.
 וְאַרְבָּעִים וְתֵשַׁע יָמִים שִׁבְעַ שְׁכֶתוֹת, כְּנֶגֶד שְׁבַעַת
 הַשְּׁמוֹת הָאֱלֹהִים, שָׁהֵם:

אב"ג ית"ן, קר"ע שט"ן, נג"ד יכ"ש, בט"ר צת"ג,
 חק"ב טז"ע, יג"ל פז"ק, שק"ו צי"ת, הם
 שְׁבַעַת שְׁמוֹת, וּלְכֹל אַחַת שֵׁשׁ אוֹתִיּוֹת כְּנֶגֶד שֵׁשַׁת
 יָמֵי הַשָּׁבוּעַ לְכֹל שְׁכֶת וְשְׁכֶת. וְאֵלוֹ הֵם שְׁנֵאֻמָּר
 (ישעיה ו) שָׁרְפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנַפִּים שֵׁשׁ
 כְּנַפִּים לְאַחַד. וְכֻלָּם אַרְבָּעִים וְתֵשַׁע שְׁבַעַת שְׁכֶתוֹת,

וארבעים ושנים ימים של חל. ושבע שבתות שבע
 ספירות, לכל אחת שש דרגות, ועולים לארבעים
 ותשעה פנים טהור של התורה. האם העליונה
 חמשים יום של ספירת העמר. ה' העליונה מן
 מפי"ה. ושש דרגות הן עליונות - שרפים וחיזות
 ואופני הקדש.

השרפים, בהם פורחת האם העליונה שהיא
 נשמת כל חי, וממנה נשמת החיים
 של האדם, שנאמר בו ויפח באפיו נשמת חיים.
 ובשרפים שנמשכים מאלו היא פורחת בכל לילה
 לאם העליונה, ובכל שעה שחוזרת בתשובה,
 שבשכינה נאמר ויברא אלהים את האדם בצלמו.
 האדם השבנונו חמשים. רוח הקדש שנאמר בה
 ורוח אלהים מרחפת על פני המים. שאותם בני
 תורה, המים של התורה, נטלה מהעמוד האמצעי,
 זו עולה בכל לילה בארבע חיות שלכל אחת
 ארבע בנפים, ובהם פורחים למעלה לעמוד
 האמצעי שכולל יאהדונה. יהו"ה מימין, אדני
 משמאל. הנפש באה מצד האופנים, שנאמר

עליהם (יחזקאל א) ומראה האופנים ומעשיהם בעין
 תרשיש. נאמר כאן תרשיש, ונאמר בשיר השירים
 (שיר ה) ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש.

ואף על גב שהרי בארנו למעלה, שרפים וחיות
 ואופנים, בכל מקום שמתחדשים בו רזים,
 צריך להתזיר אותם השרפים כנגד כנפי הכרובים,
 והחיות כנגד גוף הכרובים. האופנים כנגד רגלי
 הכרובים, שהם עגלים. משנלו ישראל, היו
 מתמעטים כנפי החיות, וכרוב אחד, שהוא
 העמוד האמצעי, התעלה לאותו המפלא (ומבסח),
 שנאמר בו (תהלים יח) וירכב על כרוב ויעף.

נשארו כרוב שני, שהיא השכינה בגלות. אשריו
 מי שמחבר אותם בשפתים שלמות כח"י
 העולמים, שהוא לשון למודים, כולל שמונה
 עשרה ברכות התפלה, שבו מתכנסים שרפים
 וחיות ואופנים, כלם כנפיהם פתוחים כנגדו,
 וקולו נשמע מתוך העמוד האמצעי ושומעים

לָהֶם. וְהוּ שְׁכַתוּב (יחזקאל א) וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל
בְּנֵי־הָאֱלֹהִים.

בְּאֵיזָה מְקוֹם נִשְׁמָע? בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וּבְאֵיזָה
מְקוֹם נִפְתָּחוּ? בְּשִׁישְׁרָאֵל אוֹמְרִים אֲדָנִי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח. אֲדָנִי - הַשְׂכִּינָה, כְּשֶׁנִּפְתַּח לְקַבֵּל
אֶת בְּעֵלָהּ, נִפְתָּחִים שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים,
בְּנֵי־הָאֱלֹהִים אֵלָיו לְקַבֵּל אוֹתָם לְרִבּוֹנָם. וְהוּ שְׁכַתוּב
(שם) וּפְנִיָהּם וּבְנֵי־הָאֱלֹהִים פְּרָדוֹת מִלְּמַעְלָה. הָרִי
שְׁאוֹתָם הַכְּרוּבִים זָכַר וּנְקָבָה יַחַד. בְּתַפְלַת
הָעֲמִידָה נֶאֱמַר בְּשְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפָנִים, (שם)
בְּעַמָּדָם תִּרְפִּינָה בְּנֵי־הָאֱלֹהִים. בְּעַמָּדָם - וְדַאי יִשְׂרָאֵל
בְּתַפְלַת הָעֲמִידָה, בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן אוֹתָם הַכְּרוּבִים
וּפְנִיָהּם אִישׁ אֶל אָחִיו. בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן תִּתְפַּלְאוּ
מִתְקַבְּלוֹת בְּרָצוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר עֲלִיָּהֶן תִּתְפַּלְאוּ כְּנֶגֶד
תְּמִידוֹן. וְעוֹד הָרִי פִּרְשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁאִין
עֲבוֹדָה אֵלָּא תִּתְפַּלְאוּ, שֶׁשְׂקוּלָהּ תִּתְפַּלְאוּ בְּעֲבוֹדַת
הַכְּהֹנִים, וּכְמוֹ הַקְּרָבָנוֹת שֶׁלָּהֶם.

בְּזִמְן שֶׁהַכְּרוּבִים, שָׁהִם הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
 וְהַשְּׂכִינָה, אֵינָם פָּנִים בְּפָנִים, אִין הַתְּפִלָּה
 מִתְּקַבְּלָת, וְיוֹצֵא סִמָּא"ל, שֶׁהוּא הַכֶּלֶב, לֶאֱכֹל אֶת
 הַקְּרָבָנוֹת שְׁלָהֶם, שָׁהִם הַתְּפִלוֹת, וְזָהוּ (וַיִּקְרָא ט)
 וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלְּפָנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם. וְזוֹ הָאֲכִילָה
 שֶׁל הַקְּרָבָנוֹת שֶׁהֵן תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר בָּהֶם
 וַיִּמָּתוּ, כְּמוֹ שֶׁבְּנֵי אֶחָד, וְאִין מִיתָה לְיִשְׂרָאֵל אֲלֵא
 עֲנִיּוֹת. וּבְפָנִים שֶׁל הַכְּרוּבִים הִלְלוּ נֹאמַר (שְׁמוֹת ל"ג)
 וְדָבַר ה' אֶל מֹשֶׁה פָּנִים אֶל פָּנִים.

קָמוּ כָּלֶם בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה וְהַמְּלָאכִים, וְאָמְרוּ, מִי
 הוּא שֶׁנִּגְלָה הַסּוּדוֹת הִלְלוּ? אֲלֵא וַדַּאי זָהוּ
 שֶׁנִּקְרָא סֵפֶר הַזֶּהר, בְּדִרְגָּה שְׁלוֹ, שֶׁהוּא בְּדִיוֹקָן שֶׁל
 רְבוּנוֹ, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (דְּנִיאל ד) גְּדַל הָעֵץ וְהַתְּחוּבָה,
 שֶׁלְרִגְלָיו תִּהְיֶה בַּצֵּל חַיּוֹת הַשָּׂדֶה, שֶׁהֵן חַיּוֹת
 הַקִּדְשׁ. וּבְעֲנָפָיו יְדוּרוּ צִפְרֵי הַשָּׁמַיִם, שֶׁהֵן הַנְּשָׁמוֹת
 הָעֲלִיּוֹנוֹת. וּמִמֶּנּוּ יִזּוֹן כָּל בֶּשֶׂר, זֶה יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה.
 וְלֹא עוֹד, אֲלֵא בְּבֵת עֵינֵינוּ מְאִירָה הַשְּׂכִינָה,
 שֶׁבְּשִׁבְלֵנוּ נֹאמַר (שְׁמוֹת ג) וַיִּרְא מִלְּאֶךְ ה' אֱלֹהֵינוּ כְּלַבַּת
 אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסִּפֶּה. וְזֶה ב"ת ל"ב, בַּת כְּלוּלָה מִעֵשֶׂר

אֲמִירוֹת וְל"ב נְתִיבוֹת שְׁלָה, שָׁהֵם ל"ב אֱלֹהִים שָׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. שְׁבַגְלָל הֶל"ב הָזֶה נֶאֱמַר, הֵלֵב
 רוּאָה הֵלֵב שׁוֹמֵעַ. בְּעֵינַי שָׁלוּ מֵאִיר הָעֵמוֹד
 הַאֲמֻצְעִי.

בְּשִׁלְשֵׁת צְבָעֵי עֵינָי הִמְנִית מְאִירִים שְׁלֹשָׁה
 אָבוֹת. בְּשֵׁתִי כִנְפֵי עֵינָי פּוֹתְחִים
 וְסוֹגְרִים שְׁנֵי עֵמוּדֵי אֱמֶת, בְּרַב הָעֵינַי שְׁאוּחֵז בְּשֵׁתִי
 כִנְפֵי הָעֵינַי שָׁלוּ, זֶה צְדִיק. בַּת דָּקָה קִטְנָה יֵשׁ
 מִכְּפָנִים תַּחַת בַּת הָעֵינַי הָעֲלִיוֹנָה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה
 הַתַּחְתּוֹנָה. שְׁבַת הָעֵינַי הָעֲלִיוֹנָה שָׁם חֲכָמָה, לֵב,
 הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה. הָאוֹר ^(דף קטז ע"א) שְׁמֵאִיר בְּבַת הָעֵינַי
 שְׁהִיא י' וְעֵמוֹ נִקְרָא הָאוֹר הַקְּדוֹמוֹן, זֶה כְּתוּר
 עֲלִיוֹן. וְעוֹד, בְּשִׁבְעָה גְלָדֵי הָעֵינַי שָׁלוּ מְאִירִים
 נִשְׁמוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן וְשֵׁשֶׁת חֲבָרָיו, וְעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
 (זכריה ד) שְׁבַעַה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת.

וַיֵּשׁ מִפְּרֵשׁ אוֹתָם כֶּךָ בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת שָׁל
 הַשֵּׁם הַמְּפֹרֵשׁ. בְּשִׁבְעָה גְלָדֵי הָעֵינַי וְשִׁלְשֵׁת
 צְבָעֵי הָעֵינַי מְאִירוֹת עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יו"ד ה"א

וא"ו ה"א, וְזֶהוּ (יחזקאל א) וְדַמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם.
 בְּשָׁנֵי כְרוּבֵי הָעֵינַן וּבְשָׁנֵי עַפְעָפֵי הָעֵינַן מְאִירִים פְּנֵי
 אָדָם, שָׁהֵם ד', וְהֵם יְהו"ה, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר וְדַמוֹת
 פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. דַּמוֹת שְׁלֹשׁ הַחַיּוֹת הֵם דַּמוֹת פְּנֵי
 אָדָם, כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר שָׁלוֹ, נִמְצְאָת רְשׁוֹת הַיְחִידָה,
 שְׁרָחְבוּ אַרְבָּעָה וְנִבְחָו עֲשָׂרָה, שָׁחַן אַרְבַּע עֲשָׂרָה
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַמְּפָרָשׁ. בְּאֵיבָרִים שָׁלוֹ מְקַנְנֹת כָּל
 נְשִׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל שְׂשִׁים רַבּוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל. שְׂשִׁים
 רַבּוּא שֶׁל מְלָאכִים כֻּלָּם שְׂמֵת־כְּנָסִים בַּחֲבוּר הַזֶּה
 מְקַנְנִים בוֹ.

אָמְרוּ הַנְּשִׁמוֹת שֶׁל הַיְשִׁיבָה הָעֲלִיזָנָה: וַדַּאי זֶה
 הוּא שְׁדַרְגָּתוֹ הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁעֵתִיד
 לְהַגְלוֹת בְּדוֹר שְׁחֵמְלָךְ הַמְּשִׁיחַ מִתְּנַלְחָה בוֹ. וְסוּד
 הַדָּבָר הַכָּתוּב מוֹכִיחַ, מ'ה שְׁתִּי'ה הו'א שְׁתִּי'ה.
 וְכֵן מִמְּכוּ"ן שְׁבֵת"ו הַשְּׁנַי"ח אֶל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ.

קוּם רוּעָה תִּנְאַמֵּן לְהַתְעוֹרֵר לְאוֹתוֹ שְׁנֹאמַר בוֹ
 אֲנִי יִשְׁנָה וְלִבִּי עָר. וְכִמְהָ הֵם יִשְׁנִים וְשָׁנָה
 בְּעֵינֵיהֶם, שְׁלֹא פוֹתְחִים אוֹתָם לְהַתְעַפֵּק בַּסּוּדוֹת

שָׁל תְּתוּרָה, שְׁכָל רָז נִקְרָא אֹר, לְהָאִיר בּוּ לְבַת
הָעֵינַי וּלְעוֹרֵר אוֹתָהּ בּוּ אֵל בַּעֲלָהּ, שְׁהִיא יִשְׁנָה
בְּנִלוֹת בֵּין אוֹתָם בַּעֲלֵי תוּרָה, שְׁאִין אֶחָד מֵהֶם
שְׁיַעוֹרֵר אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ, שְׁהִיא רָ"ו, הָאֹר שְׁמֵאִיר
כָּה בְּבַת הָעֵינַי. שְׁרוּ, אֹר הוּא בְּחֻשְׁבוֹן. שְׁחֵרֵי אֶתָּה
הוּא שְׁנֵאמַר בּוּ מִשָּׁה קִבֵּל תוּרָה מְסִינֵי. שְׁחֵרֵי כָּל
הַנְּבִיאִים וְהַחֲכָמִים וּבַעֲלֵי קִבְּלָה אֶצְלָךְ הֵם כְּלִבְנָה
וְהַכּוֹכְבִים וְהַמְּוִלוֹת, שְׁאִין לָהֶם אֹר אֶלָּא מִן
הַשָּׁמֶשׁ.

וּמִשׁוֹם שְׁנֵאמַר בְּךָ פָּנֵי מִשָּׁה כְּפָנֵי חֲמָה, קוּם
הָאֹר לָהֶם, שְׁעַד שְׁאֵמַת מֵאִיר לָהֶם, כָּלָם
הֵם בְּחֻשְׁכָּה וְאִין לָהֶם אֹר. שְׁכַמְקוּם שְׁאֶתָּה
תְּמַצָּא, הָעֵמוּד הָאֶמְצָעֵי נִמְצָא שָׁם, שְׁהוּא כּוֹלֵל
עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. אֶתָּה הוּא הַמְּרָאָה שָׁל כָּל
מְרָאוֹת הַנְּבוּאוֹת, שְׁנֵאמַר בָּהֶם (יחזקאל א) וְאֶרְאֶה
מְרָאוֹת אֱלֹהִים. הַמְּרָאָה הַתְּשִׁיעִי - (שם) מְרָאָה
דְּמוּת כְּבוֹד ה'. וְזוֹ חֲכָמָה שְׁיִישׁ בָּהּ כַּח מְ'ה, וְכַמָּה
חֻשְׁבוֹנוֹת וְגִימְטְרִיאֹת יִישׁ שָׁם, שְׁנֵאמַר בָּהֶם

תְּקוּפוֹת וְגִימְטְרִיאוֹת פְּרַפְרָאוֹת לְחֻכְמָה. וְהֵם מִ"ה
 יו"ד ה"א וא"ו ה"א, הו"א (הו) עֶשֶׂר סְפִירוֹת.

נֵאמַר בְּעַל סֵפֶר יְצִירָה: עֶשֶׂר, וְלֹא ט' וְלֹא י"א.
 כְּמוֹ שֶׁעֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרָשׁ,
 שְׁלֹשׁ לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר, וְלֹא לְגַרֵעַ מֵהֶן.
 וְחֻשְׁבוֹן שֶׁל עֶשֶׂר הָאוֹתִיּוֹת הָאֵלֶּה הֵם מ"ה. הַכֹּחַ
 שֶׁלֹּו הֵם כ"ח אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שֶׁל עֶשֶׂר
 הָאֵלֹו. וְהֵם יו"ד וְא"ו דָּל"ת, ה"א אָל"ף, וְא"ו
 אָל"ף וְא"ו, ה"א אָל"ף. עֶשֶׂר אוֹתִיּוֹת כְּנֻגַד עֶשֶׂר
 אֲצַבְעוֹת. כ"ח אוֹתִיּוֹת כְּנֻגַד כ"ח פְּרָקִי עֶשֶׂר
 אֲצַבְעוֹת, וּבְשִׁבְלֵם נֵאמַר (במדבר יד) וְעַתָּה יִגְדַל נָא
 כ"ח אֲדָנִי.

וּמִשׁוֹם הַכֹּחַ הַזֶּה נֵאמַר, שְׁמִי שְׁלֹשׁ יוֹדֵעַ
 בְּגִימְטְרִיאוֹת וְחֻשְׁבוֹנוֹת שְׁלֹו, עֵתִיד
 לָרֶדֶת לְשֵׁאוֹל, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹךְ בְּמִדְרָשׁ, (קהלת ט) (כל
 אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדָד לַעֲשׂוֹת בְּכַחַד עֲשֵׂה) כִּי אֵין מַעֲשֵׂה וְחֻשְׁבוֹן
 וְדַעַת וְחֻכְמָה בְּשֵׁאוֹל אֲשֶׁר אֶתָּה הַלֵּךְ שָׁמָּה. מִ"ה
 הוּא כְּבו"ד אַחֵר. כְּמוֹ זֶה וְא"ו חֻשְׁבוֹנוֹ אַחֵר

כְּבוֹד. הוּא יו"ד ה"א ה"א. וְכְבוֹד הוּא חֲשׁוֹן
 ל"ב, וְהוּא ל"ב אָח"ד. וּבְגִלְלוֹ נֵאמַר (יחזקאל א) הוּא
 מְרֵאָה דְמוֹת כְּבוֹד ה'. וְעוֹד, מָה פְּאוֹתֵיזוֹת מ"ם
 ה"א שְׁעוֹלָה בְּגִימְטְרִיא אֶהְיֶה אֲדַנָּי, וְחֲשׁוֹנוֹ
 אֱלֹהִים. וְזֶה הַכְּנוֹי שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, שְׁכָךְ עוֹלָה
 אֱלֹהִים בְּגִימְטְרִיא כְּנוֹי. וְזֶהוּ הַשֵּׁם בְּכְנוֹי. הַכֶּסֶף א
 כָּךְ עוֹלָה הוּא בְּחֲשׁוֹנוֹ כ"ו כ"פ וּא"ו הוּא.

יְהוֹ"ה אֱלֹהִים בְּגִימְטְרִיא א' תּוֹסֶפֶת, מְרֵאָה
 שְׁשֻׁמוֹ וְכְנוֹיו אָחֵד, וְאֵינוֹ כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם
 שֶׁהוּא אָחֵד וְכְנוֹיו אָחֵד, אֵלָּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 הוּא וְשֻׁמוֹ וְכְנוֹיו הַכֹּל אָחֵד. תִּשְׁעַ הַמְּרֵאוֹת הִלְלוּ
 רָאָה יְחֻזְקָאֵל מִתּוֹךְ תִּשְׁעַ צוּרוֹת אַחֲרוֹת. הַמְּרֵאָה
 הַעֲשִׂירִי שֶׁהוּא כֶּתֶר מְפֹלָא וּמְכֻסָּה, לֹא גִלָּה בּוֹ
 שׁוֹם מְרֵאָה בְּעוֹלָם. וְזֶהוּ שְׁכַתּוּב (שם) וְאַרְאֶה וְאֶפְלֵ
 עַל פְּנֵי, וְלֹא אָמַר מָה רָאָה. מִשׁוֹם שֶׁנֵּאמַר עָלָיו
 בְּמִפְלָא מְפֹדֵד אֵל תִּדְרֹשׁ וּבְמִכְסָּה מְפֹדֵד אֵל תִּתְקַר.
 אִיזוֹ לָךְ עֵסֶק בְּנִסְתָּרִים.

מי המסתרים שָׁלוֹ? אֵלֹהֵי שֵׁשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים סְתָרַי
 תּוֹרָה גְנוּזִים (סודות) שְׁתַּלּוּיִים מִמֶּנּוּ, כְּחֶשְׁבוֹן
 כֶּתֶ"ר, וְכָל אֶחָד מִלְּמַד סוּד לְמַעַלָּה מִמֶּנּוּ, וְהֵם
 עוֹלָמוֹת גְּנוּזִים לְאוֹתוֹ מִפְּלֵא, שֶׁהוּא עֵלֶת כָּל
 הָעֲלִיּוֹנִים. קוּם רוּעָה הַנְּאֻמָּן, גִּלְהָ שְׁבַחְיוֹ, שְׁתָּרֵי
 הָרְשׁוֹת גְּתָנָה לָךְ מִן עֵלֶת כָּל הָעֲלוֹת. וְעֲנֵן וְעַרְפֵּל
 - אָב וְאִם. וְשִׁבְעָה עֲנֵנֵי כְבוֹד - שְׁבַע סְפִירוֹת.
 הַשְּׁקֵאָה שֶׁל אֵלֹהֵי הָעֲמֻמִּים הֵם יו"ד ה"י וי"ו ה"י
 שְׁעוּלָה לְחֶשְׁבוֹן ע"ב. וְעֲלִיו נֹאמֵר (ישעיה יט) הִנֵּה ה'
 רִכַּב עַל עֵב קָל וּבָא מִצְרַיִם. וְעֵשֶׂר הַסְּפִירוֹת
 נִכְלְלוּ בוֹ מִצַּד שֶׁל הַחֶסֶד, וּמִמֶּנּוּ שֵׁם בֶּן שְׁבַעִים
 וְשִׁתִּים כְּתוּב בְּזוּעֵ שֶׁל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ
 שֶׁבִּאֲרוֹ בְּסֵפֶר רְזִיאל, בְּשַׁעוֹר קוּמָה שֶׁהוּא הָיָה
 הַסֵּפֶר שֶׁל אָדָם הָרֵאשִׁוֹן.

וּבְשַׁעוּלָה הַשְּׁבִינָה בְּעֲנָנִים הִלְלוּ, עוֹלָה בְּחֵשְׁאֵי
 בְּתַפְּלָה בְּחֵשְׁאֵי. וּבְכֹמָה חֵיוֹת
 שֶׁהוֹלְכוֹת בְּאֵוִיר, שֶׁהֵם שְׂרָפִים חֲשֵׁמְלִים, עֵשֶׂר
 כֶּתוּבֵי הֵם בְּלֵם הוֹתָחִים בְּנִפְיָהֶם אֲלֵיהֶם. וְהוּ
 שְׁכַתוּב (יחזקאל א) וּפְנִיָהֶם וּבְנִפְיָהֶם פְּרָדוֹת מְלֻמְעָלָה,

לְקַבֵּל הַשְּׂכִינָה עֲלֵיהֶם. וּבְשִׁעוֹלָה, עוֹלָה בְּכָל־
 בְּהֶבְלִים הִלְלוּ שָׁל הַפֶּה, שֶׁהֵם שִׁבְעָה הֶבְלִים
 שֶׁאָמַר קִהְלָת וּשְׁלֹשָׁה גְנוּזִים.

וּבְשִׁעוֹלָה עֲלֵיהֶם, מִיַּד יוֹרֵד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּכַמָּה צְבָאוֹת וּמַחְנוֹת.
 הַמַּחְנוֹת שֶׁל הַשְּׂכִינָה עוֹלוֹת עִם הַשְּׂכִינָה, וּמַחְנוֹת
 הַמֶּלֶךְ יוֹרְדִים עֲלֵיהֶם, וְהֵם הַמְרַכְּבוֹת הַתְּחִתּוֹנוֹת
 מִהָעֲלִיוֹנוֹת, וּמְקַבְּלִים אֵלָיו מֵאֵלָיו בְּשִׂמְחָה
 בְּנִשְׂיָקוֹת. וְסוּד הַדָּבָר, (בראשית כח) וְהִנֵּה מִלְאֲכֵי
 אֱלֹהִים עֲלֵי־ם ^(דף קט"ז ע"ב) וְיֹרְדִים בּוֹ. וְהִנֵּה הַמִּלְאָכִים שֶׁל
 הַשְּׂכִינָה שֹׁנְעֵשִׂית אֱלֹהִים עוֹלִים, וּמִלְאָכִים יוֹרְדִים
 בּוֹ אֵלֶיהָ.

אֲשֶׁר־י תִּפְלֵת הָאָדָם שֶׁהִיא עוֹשָׂה סֵלֶם לְשָׁנֵי
 מַחְנוֹת הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה. וּמִשּׁוֹם זֶה,
 בְּשִׁעוֹלִים מַחְנוֹת הַגְּבִירָה, עוֹלִים בְּחִשָּׂאֵי,
 וּבְשִׁיּוֹרְדִים מַחְנוֹת הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם, הֵם מְדַבְּרִים
 עֲלֵיהֶם. בְּאוֹתוֹ תוֹמֵן הוּא תִּיחַוֵּד שֶׁל תִּקּוּל וְתִדְבּוֹר
 יַחַד.

יאהדונה, שפשבילו נאמר גדול העונה אמן
 יותר מן המברך. וְחַרֵּי פְּרִשׁוּתָּהּ,
 וּבְשִׁינְרֵדִים מִחֲנוּת הַמְּלָאָה, יוֹרְדִים בְּקוֹלוֹת. וְהוּ
 שְׁפָתוֹב (שמות יט) וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל
 הָהָר וְקֹל שֹׁפָר תָּזַק מְאֹד. שְׁבָרָה דְרָרָה הַמְּטָר -
 לְהַעֲלוֹת עָנָן בְּחֲשָׁאֵי, וּלְהוֹרִיד מְטָר בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת.
 וְאִין מְטָר אֵלֶּא הַשְּׁקָאֵת הַתּוֹרָה לְשִׁבְיָנָה.
 שְׁהַשְּׁבִינָה הִיא גֵר, שְׁנֵאמַר בָּהּ הִיא הָעֵלָה.
 יִשְׂרָאֵל פְּתִילַת שֶׁמֶן תּוֹרָה לְהַעֲלֹת גֵר תְּמִיד,
 וּבְזִמְן שְׁהַתְּפִלָּה שְׁהִיא מְצוּהָ, עוֹלָה בַּתּוֹרָה, אִין
 לָהּ כְּבִיָּה עוֹלָמִית.

וּבְשִׁתְּפִלָּה, הִיא עֵת רְצוֹן לְפָנֵי ה', נִרְאִית
 הַקְּשֵׁת בְּגוֹנֵיָה מְאִירִים בְּעָנָן,
 בְּאוֹתוֹ תִּזְמֵן וְרֵאִיתִיהָ לְזִכֵּר בְּרִית עוֹלָם. שְׁבִנְוִנִים
 הַמְּאִירִים הִלְלוּ נוֹדַע שְׁשִׁבְיָנָה עוֹלָה לְפָנֵי ה'
 בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אִם לֹא נִרְאִית הַקְּשֵׁת
 בְּגוֹנֵים מְאִירִים, הִיא רוֹמְזֵת (איכה ג) סִכְתָּה בְּעָנָן לְךָ
 מִעֲבוֹר תְּפִלָּה. וְנִרְאִית בְּלִבוֹשׁ שֶׁל עָנָן שְׁחָר.

אם קִשְׁתָּ בּוֹ בְּגִנְנִים חֲשׂוּכִים, הִיא רוֹמְזָה אֵל
 תְּרַאֲנִי שְׂאֲנִי שְׁחַרְחֲרֵת. וְאִם צְבָעִי הִקְשִׁית
 מְאִירִים, הִיא רוֹמְזָה שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאָוָה. שְׁחֹרָה
 אֲנִי - בְּעֵנֶן שָׁחַר, וְנֹאָוָה - בְּגִנְנִים יָפִים מְאִירִים
 שֶׁל הַקְּשִׁית, בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וּשְׂבַר הַתְּפִלָּה שֶׁל הַתְּקוּן הַזֶּה, כְּשִׁיּוֹצֵאת הַנְּשֻׁמָּה
 מִן הַגּוֹף לְלֶכֶת לְעוֹלָם הַבָּא, כִּמּוֹ שֶׁהוּא
 כְּבִד אֶת הַשְּׂכִינָה וְהַלְבִּישׁ אוֹתָהּ בְּכִמָּה עֲנָנִים שֶׁל
 לְבוּשִׁים נְכָבְדִים, שֶׁנִּקְרְאוּ עֲנָנֵי כְבוֹד, וְהַעֲלָה
 אוֹתָהּ בַּתְּפִלָּתוֹ לְקַדוּשׁ פְּרוּף הוּא בְּשִׁירוֹת
 וְזִמְרֹת וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת, שֶׁהַתְּפִלָּה כְּךָ מַעֲלָה
 אוֹתָהּ תְּקִדוּשׁ פְּרוּף הוּא לְעוֹלָם הַבָּא לְנִשְׁמָתוֹ
 בְּלְבוּשׁ עֲנָנֵי כְבוֹד וּבְכִמָּה שִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
 וְהוֹדָאוֹת, כִּמּוֹ שִׁיִּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בְּעֲנָנֵי
 כְבוֹד וּבְנִגּוֹן, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שְׁמוֹת טו) אִזּוּ יִשִּׁיר מִלְּשָׁה
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'.

וְכִמּוֹ שֶׁמַּעֲלָה אוֹתָהּ בְּכִמָּה מַחְנֹת שֶׁל מְלֹאכִים,
 וּמוֹרִיד אֲלֶיהָ אֶת מַחְנֹת תְּקִדוּשׁ פְּרוּף הוּא

לְפָנֶיהָ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עִמָּהֶם - כִּךְ מַעֲלָה אֶת
הַנְּשָׁמָה מִן הַגּוֹף עִם מַחְנוֹת הַשְּׂכִינָה, וַיִּוָּרֵד
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפָנֶיהָ עִם מַחְנוֹתָיו.

וּכְמוֹ שְׂמַעְיָר אֶת הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתַפְלִין שֶׁל
רֵאשׁ, וּמִתְקִין לוֹ כִּסֵּא בְּצִיצִית, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרוֹהָ (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כִּסֵּא - כִּךְ הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא מִתְקֵן לְנִשְׁמָתוֹ כִּסֵּא, וּמִתְקֵן לוֹ דִּירָה
עִם מְזוּזָה, וּמַעֲיָר אוֹתוֹ בְּכֶתֶר שֶׁלוֹ.

וּכְמוֹ שְׂקָנְשֵׁר אֶת הַשְּׂכִינָה עִם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּקָשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין וּמִיַּחַד אוֹתָהּ בּוֹ - כִּךְ
הָרוּחַ שֶׁלוֹ קָשׁוּרָה עִם הַנְּפֶשׁ, וְהַנְּשָׁמָה עִם בְּעֻלָּהּ,
שֶׁהוּא אָדָם, וּמִתְקִין לוֹ דִּירָה עִמּוֹ. וְהַסִּימֵן - (משלי
ב) גֵּר ה' נִשְׁמַת אָדָם. ג"ר - נֶפֶשׁ רֹו"חַ, וְהֵם
אַצִּילוֹת שֶׁל הַשְּׂכִינָה, וְהָעֶמּוּד הָאֲמֻצְעֵי שְׂכּוּלָל
שֶׁשׁ סְפִירוֹת. נִשְׁמַת אָדָם - הָאַצִּילוֹת שֶׁל הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה וְחֻכְמָה, שֶׁשֵּׁם מ"ה, שֶׁהוּא אָדָם הָרֵאשׁוֹן.
הַמַּחְשָׁבָה כֶּתֶר עֲלִיּוֹן, תְּפִלִּין עַל רֵאשׁ - הָאֵב
וְהָאֵם. וּמִשׁוּם זֶה נֵאמַר בְּאָדָם, בְּמִדָּה שֶׁאָדָם

מוֹדָה, בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ. וּבְשָׂכִיל בְּנֵי הָאָדָם נֹאמַר
 (שמואל-א ב) כִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְנֵי יִקְלוּ. וְלֹא עוֹד,
 אֵלֶּא מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, יֵשׁ לוֹ חֲרוּת.

וּבָעֵת צָרִיד לְפָרֵשׁ עַל פֶּה שְׁעוֹלָה תְּהַפְּלָה מִמֶּנָּה,
 בְּצַפּוֹר וּכְיוֹנָה וּבְנֶשֶׁר. וּבְשִׁישְׁרָאֵל יֵצְאוּ
 מִמְּצָרִים, יֵצְאוּ כְּמוֹ שְׂיוֹנָה בּוֹרַחַת, וְהַנִּץ הָיָה רוֹדֵף
 אַחֲרֶיהָ, כִּדְ יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁמַחֲצֵד שְׁלוֹ הַשְּׂכִינָה
 פּוֹרַחַת בָּהּ כְּיוֹנָה, וְסִמָּא"ל וְצִבְאוֹתָיו רוֹדְפִים
 אַחֲרֶיהָ בְּכַמָּה חֲטָאִים שְׁמִלְמָדִים עַל פֶּעַל אוֹתָהּ
 תְּהַפְּלָה, וּמְלִמֵּד אוֹתָם בְּגִבּוֹרָה לְעַכְבֵּי אֶת הַשְּׂכִינָה
 שָׁם, שְׁלֹא תַעֲלֶה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם אוֹתָהּ
 תְּהַפְּלָה. וְזוֹהֵי תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם, שֶׁהָיוּ בְּלִי
 זְכוּת שָׁל תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְחַמִּים לָהֶם
 חוֹמָה, וְכִדְ הֵם תְּהַפְּלוֹת מְעַכְּבוֹת.

וְאֵם חוֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, פֶּעַל תְּהַפְּלוֹת הוּא שְׂאוֹמֵר
 לְשִׁלִּיחַ תְּהַפְּלוֹת מִטְטְרוֹן: מַה תִּצְעַק אֵלַי?
 אָמַר לְתַפְּלוֹת לְנִסְעַ בְּמִסְעֵיהֶם. וְהוּ שְׂפָתוֹב (שמות)
 (יד) דִּבֵּר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ. לְאָדָם שֶׁחוֹלֵף בְּדֶרֶךְ,

והוֹלֵךְ אַחֲרָיו אוֹתוֹ בַּעַל מַסֵּי הַמֶּלֶךְ, וְאוֹחֵז בּוֹ עַד
 שְׁפוֹרֵעַ מְנַדָּה בָּלוּ (סוּגֵי מַסִּים) וְהִלְךְ. מִשׁוֹם שְׁפָרַת,
 הוּא צוֹנֵחַ לְמִי שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ: יבֹא אֲדוֹנּוֹ וַיֹּאמֶר,
 (אָמַר) לוֹ שִׁילְךָ לְדַרְכּוֹ, שְׁאַנִּי פְרַעַתִּיו. כָּא פַעַל
 הַמַּסִּים שֶׁל הַמֶּלֶךְ. מָה עֲשָׂה? הַמַּבִּיעַ רֹאשׁוֹ פְּטִיט
 וְחָרַג אוֹתוֹ. כֶּף הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא עֲשָׂה בַּמַּצְרִים.
 זְהוֹ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת טו) מִרְכָּבוֹת פְּרַעָה וְגו' מַבְּעוֹ בָּיִם
 סוּף.

וְמִי גָרַם שְׁרוּדָפִים אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל? מִשׁוֹם שְׁפָרַם
 הִיָּתָה לָהֶם תּוֹרָה לֹא תִּהְיֶה שְׁטַר שְׁחֵרוֹר,
 מִשׁוֹם שְׁתּוֹרָה הִיא שְׁטַר חֵרוֹת לְבָנֵי אָדָם מִיַּצֵּר
 חָרַע וּמַמְלֵאךְ הַמְּוֹת וּמְכָל מְקַטְרְגֵי הָעוֹלָם. זְהוֹ
 שְׁפָתוֹב (שֵׁם לֵב) וְהַמְּכָתֵב מְכַתֵּב אֱלֹהִים הוּא חֵרוֹת
 עַל הַלְחָת. וְזוֹ הָאֵם הָעֵלְיוֹנָה שְׁנַת הַחַמְּשִׁים,
 שְׁמֹשֶׁם תּוֹרָה, שְׁהִיא הָעֵמוּד הָאֲמָצְעִי שְׁנִקְרָאת
 חֵרוֹת, שְׁמֹשֶׁם נִתְּנָה לְיוֹנָה הַקְדוּשָׁה, שְׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה, שְׁמַצְדָּה נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל יוֹנָה.

וְכַךְ בְּשֵׁת־פְּלָה, שְׁהִיא יוֹנָה, עוֹלָה בַּתּוֹרָה, מֵהַ
 כְּתוּב בּוֹ? (ישעיה נב) כִּי לֹא בְחַפְזוֹן תֵּצֵאוּ
 וּבְמִנוּסָה לֹא תִלְכוּן כִּי הִלֵּךְ לְפָנֵיכֶם ה' וְגו'. וְאֵלֹהֵי
 הַזֶּה הַתְּפִלָּה שֶׁל בְּעֲלֵי הַתּוֹרָה, שְׁעוֹלָה כְּנֶשֶׁר
 שְׂאִינֹו פוֹחֵד מִכָּל עוֹפוֹת הָעוֹלָם. וּמֵהֵצֵד שְׁלָחֶם
 (שֶׁל הַתְּפִלָּה) הַגְּבִירָה הִיא דְרֹךְ הַנֶּשֶׁר בַּשָּׁמַיִם. וַיֵּשׁ
 שְׂאִי־מֵר כֹּה, וְהַכֹּל אִמְתָּ.

וּמֵצִדֶּם שֶׁל בְּעֲלֵי הַמִּקְרָא עוֹלָה הַתְּפִלָּה כְּמוֹ
 צִפּוֹר. וּמֵצִדֶּם שֶׁל בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה עוֹלָה
 כְּמוֹ יוֹנָה. וּמֵצִדֶּם שֶׁל בְּעֲלֵי קַבְּלָה עוֹלָה כְּמוֹ נֶשֶׁר,
 גְּבִירָה עַל הַכֹּל. אֲבָל מֵצִדֶּם שֶׁל אֵלֹהֵי שְׂאִיֵּן בָּהֶם
 מִקְרָא מִשְׁנָה וְקַבְּלָה, שֶׁהֵם עֲמֵי הָאָרֶץ, אֵינֶן לָהּ
 עֲלִיָּה בָּהֶם.

וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר קַהֲלַת בְּדִרְדֵי רָמוֹ, (קהלת ג) מִי יוֹדֵעַ
 רוּחַ בְּנֵי הָאָדָם הָעֹלָה הִיא לְמַעְלָה וְרוּחַ
 הַבְּהֵמָה הַיֹּרֶדֶת הִיא לְמַטָּה לְאָרֶץ. וְרוּחַ הַבְּהֵמָה,
 אֵלֹהֵי הֵם עֲמֵי הָאָרֶץ, וְלִפְעָמִים יוֹצְאִים מֵהֶם יֵרֵעַ
 מַעְלָה, בְּנֵי תוֹרָה, לְעֹלוֹת (דף קיז ע"א) בָּהֶם. מִשּׁוּם זֶה

בְּאֵרוֹ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, הִזְהָרוּ בְּעַמֵּי הָאָרֶץ,
שֶׁלִּפְעָמִים יוֹצְאִים מֵהֶם בָּנִים מְעֵלִים בְּעֵלֵי תוֹרָה.

קָם הַמְּנוֹרָה הַקְּרוֹשָׁה וְכָל הַמַּחֲנוֹת לְנִשְׁק אֹתוֹ
וְקָן. פָּרַח. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, וַדַּאי אֹתוֹ וְקָן
לֹא רָצָה לְטַל שְׂכָר מֵעַמָּנוּ לְנִשְׁק אֹתוֹ, וּמִשּׁוֹם כֵּן
פָּרַח. אֲשֶׁרֵי חִלְקֵנוּ שְׂזוּכֵינוּ לְשִׁמְעַ שְׂכָר שֶׁל מִצְוָה
וְשֶׁל תְּפִלָּה בְּעוֹלָם הַבַּא.

קָם רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, אָבִיא, מִי הָיָה אֹתוֹ הַתּוֹקֵן?
אָמַר, וַדַּאי רַב הַמְּנוּנָא סָבָא הַנּוֹדֵעַ שְׁנַשְׁמָתוֹ
יִרְדָּה מְלַבֶּשֶׁת בְּאוֹיֵר שֶׁל הַהֶבֶל שֶׁל הַתּוֹרָה. שְׂבִימָן
שֶׁהַצְּדִיקִים מִתְעַסְקִים בַּתּוֹרָה, כָּל הַהֶבְלִים הָאֵלוּ
שֶׁעוֹלָם מִפִּיהֶם בַּתּוֹרָה, כִּפְּהַ נְשָׁמוֹת שֶׁל אֹתוֹ
הָעוֹלָם רוֹכְבִים עֲלֵיהֶם וּמִתְלַבְּשִׁים בָּהֶם. וְהַקּוֹלוֹת
וְהַדְּבוּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה נַעֲשִׂים לָהֶם כְּמוֹ סוּסִים,
וְרוֹכְבִים עֲלֵיהֶם וַיּוֹרְדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶפְלוּ
הַמְּלֹאכִים. וְכָל שְׂפָן בַּחֲבוּר הַזֶּה.

וּבְבַעֲלֵי הַחֲבוּר הַזֶּה שָׂבוּ הַקְּרוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא הַטָּה
הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם כְּמוֹ שְׂפָסֵינִי, וְהוּא

יֵרֵד עָלָיו לְהַקִּים שְׂכִינְתּוֹ בְּשָׁשִׁים רַבּוֹא שָׁל
 מַלְאָכִים, וּבְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּבְרְאוּ וְשִׁעְתִּידוֹת
 לְהַבְרָאוֹת. וְהוּא שֶׁכֶּתוּב (דברים כט) כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ
 פֹּה עִמָּנוּ וְנו'.

וּבְנִשְׁמוֹת הָאֲצִילוֹת שָׁל פִּיּוֹ, הֵיא סִינִי. וְהַקּוֹל
 שָׁלוֹ (כא) כְּמוֹ הַקּוֹל שָׁל אֲדוֹנוֹ,
 שֶׁנֶּאֱמַר בוֹ (דברים ה) קוֹל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים. וְכָל
 דְּבוּר וְדְבוּר נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ מִלְּאֱלֹהִים. וְנִשְׁמָתוֹ בְּגִלְגָּלָה
 מִכְרִיזִים לְמַעְלָה, בְּשִׁעוּלָה בְּכָל לַיְלָה: תֵּנוּ כְבוֹד
 לְדִיוֹקָן הַמְּלָךְ. בֵּינְתָיִם הִנֵּה הַרוּעָה הַנֶּאֱמָן בָּא.
 נָטַל מִקֶּלַע בִּידוֹ.

פָּתַח וְאָמַר, וְרָקֵא מִקַּם שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סָגוּלְתָא.
 נָטַל שָׁלֵשׁ אַבְנִים וְזָרַק אוֹתָן לְמַעְלָה.
 וּבְשִׁזְרַק אוֹתָן, נַעֲשׂוּ אֶבֶן אַחַת, וְאָמַר לְרֵאשִׁי
 הַיְשִׁיבָה: קִבְּלוּ אֵלַיְכֶם אֵת הָאֶבֶן הַזֹּאת, שְׁחֵרֵי
 הַשְּׂכִינָה בְּנִלוֹת, וְאִין בְּכֶם מִי שִׁיתְעוֹרֵר אֵלֶיהָ
 לְרִצּוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא כַּמָּה בַּעֲלֵי
 מְדַרְשׁוֹת, שֶׁהֵם חֲבָרִים אֲצִלְכֶם, צוֹנְחִים בְּכָל יוֹם

וְלִילָה בַּתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה בְּכַמָּה קְשׁוּיֹת, וְצוּזוּחִים
 בָּהּ כְּמוֹ כְּלָבִים שְׂאוֹמְרִים הֵב הֵב, כְּמוֹ שְׂהַגִּיהֶנָּם
 צוּזוּחַ הֵב הֵב. וְהוּוּ שְׂכַתּוּב (משלי ל) לַעֲלֹקָה שְׂתִי בְּנוֹת
 הֵב הֵב. הֵב לָנוּ עֵשֶׂר בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵב לָנוּ עֵשֶׂר
 בְּעוֹלָם הַבָּא. כְּמוֹ שְׂבַאֲרוּתָהּ, לְמַד תּוֹרָה תְּרַבֶּהָ,
 וַיִּתְּנוּ לָךְ שְׂכָר תְּרַבֶּהָ. וְאִין מִי שְׂשִׁשְׁתִּדֵּל בַּתּוֹרָה
 לְהַעֲלוֹת בָּהּ הַשְּׂכִינָה מִהַגְּלוּת וְלִיַּחַד אוֹתָהּ עִם
 בְּעֹלָהּ, מִשּׁוּם שֶׁהֵם אֲמוּמֵי עֵינַיִם וּסְתוּמֵי לֵב.

וּמִשּׁוּם זֶה יוֹצֵא קוֹל בְּכָל לַיְלָה, כְּשִׁיזְרַד הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּוּ לָנוּ עֵדוֹן, כְּשִׁעוֹלוֹת הַנְּשָׁמוֹת
 לְפָנָיו, וְאוֹתוֹ הַקּוֹל אוֹמֵר פְּסוּק בַּכַּתּוּב (ישעיה ב)
 קוֹל אֹמֵר קְרָא, לָךְ וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׂשִׁשְׁתִּדֵּלוּ בַּתּוֹרָה
 כִּדְרֵי לְחַבֵּר הַשְּׂכִינָה עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּוּ. כְּמוֹ
 שְׂדוּד שְׂאָמֵר (תהלים קלב) אִם אֵתֵן שְׁנַת לְעֵינַי
 לְעַפְעָפִי תִּנוּמָה עַד אֲמַצָּא מְקוֹם לָהּ. וְהוּוּ הִיָּה
 מִשְׁתִּדֵּל בַּתּוֹרָה לְחַבֵּר אֶת הָאֵם, שְׂשִׁנְאָמֵר בָּהּ (משלי
 א) וְאֵל תִּטַּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, עִם בְּעֹלָהּ. שְׂחֵרֵי
 הַשְּׂכִינָה מִצַּד שֶׁל הַחֶסֶד נִקְרְאוֹת גְּמִילוֹת חֶסְדִּים.

וּמִצַּד הַגְּבוּרָה נִקְרְאתָ עֲקֵדָה וְקַרְבֵּן, וּמִצַּד
 הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי נִקְרְאתָ תּוֹרָה, וְאִין מִי
 שְׁיַעִיר אוֹתָהּ בַּמִּדּוֹת הַלְלוּ לְבַעֲלָהּ. וְהוּ שְׁכַתוֹב
 (ישעיה נא) אִין מְנַהֵל לָהּ וְגו'. וּמִשׁוּם זֶה הַקּוּל אוֹמֵר
 (ישעיה מ) מָה אֶקְרָא כָּל הַבָּשָׂר חֲצִיר. שְׁלֹא
 מִשְׁתַּדְּלִים אֵלָּא לְזִבְחַ בָּשָׂר, וְאֵלּוּ הֵם עַמֵּי הָאָרֶץ.
 וְאֵלּוּ שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּגִמְלוֹת חֶסֶד וּבַתּוֹרָה, לֹא
 מִשְׁתַּדְּלִים אֵלָּא לְעֲצָמָם, וּבְשִׁבִילָם נֹאמֵר וְכָל
 חֶסְדּוֹ בְּצִיץ הַשְּׂדֵה. וְכָל אֵלּוּ שְׁלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בָּהּ
 לְשִׁמָּה - רוּחַ הַקִּדְּשׁ, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה, לֹא שׁוֹרָה
 עֲלֵיהֶם. וְהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים עח) וַיִּזְכֹּר כִּי בָשָׂר הִמָּה
 רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יִשׁוּב.

וַיֵּשׁ שְׁלֹא מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שְׁבַעֲלָ פֶה לְשִׁמָּה,
 וְנֹאמֵר בָּהֶם (שמות א) וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם
 בְּעַבְדָּה קָשָׁה - זוֹ קָשִׁיּוּת. בְּחֹמֶר - זֶה קָל וְחֹמֶר.
 וּבְלִבָּנִים - בְּלִבּוֹן הַהִלְכוֹת. שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְתִכּוֹן
 לִבָּנִים תִּתְּנֵנוּ. בְּכָל עַבְדָּה בַשְּׂדֵה - זוֹ פְּרִיָתָא. אֵת
 כָּל עַבְדָּתָם - זוֹ פְּסֻקָה. אֲשֶׁר עֲבָדוּ בָהֶם בְּפֶרֶךְ -

בְּרַכָּהּ. כְּשֶׁהִנִּיעוּ לְעַמְקָהּ שֶׁל הַלְכָּהּ, נֹאמַר בָּהֶם
אִין הַלְכָּהּ כְּפִלּוֹנֵי.

וַיֵּשׁ אַחֲרֵיהֶם שְׁמֵשֶׁת־לַיִם בָּהּ לְשִׁמּוֹה, שָׁהֶם בְּעֲלֵי
הַמְּגֻנִים שֶׁל בֵּית הַמִּדְרָשׁ, שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם (במדבר
יט) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל. כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהָ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, אִין הַתּוֹרָה מִתְקַיְמַת אֲלָא בְּמִי שְׁמִמִּית
עֲצָמוֹ עָלֶיהָ.

וְאִין מִיָּתָהּ אֲלָא עֲנִי, שֶׁבְּאַרוּהָ בּוֹ פֶת בְּמִלַּח
תֹּאכֵל. וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר (ישעיה כו) יִחִיו מִתִּידָה.
אֵלּוֹ שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם (במדבר יט) אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֶהֱל.
שְׁוֹדָאֵי בָּהֶם מִתְקַיְמַת שְׁכִינָהּ, וְעֵתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְהַחֲיוֹתָם בּוֹ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּהָ, כָּל הַמְּקַיִם אֶת
הַתּוֹרָה יַעֲנֵי, סוּפוֹ לְקַיְמָהּ מֵעַשָׂר וְגו'. נִבְלָתִי
יְקוּמוּן, אֵלּוֹ שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם (משלי ל) אִם נִבְלָתָהּ
בְּהַתְנַשֵּׂא. וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַמְּנַבֵּל עֲצָמוֹ
עַל הַתּוֹרָה, לְסוּף מִתְנַשֵּׂא.

הַקִּיצוֹ וְרִנְנוֹ שְׁכִנֵּי עֶפֶר, אֵלּוֹ שֶׁנֹּאמַר בָּהֶם וְעַל
הָאָרֶץ תִּישָׁן. מִשּׁוֹם הֵהִיא שֶׁנֹּאמַר בָּהּ

(קהלת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפֶר, וַאֲפֹלוּ גִלְגָּל חֲמָה, שָׁבוּ
 בִּרְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבָרָהֶם וְהָיָה (ושמתי את)
 וְרָעָף בְּעֶפֶר הָאָרֶץ. וְזוֹ הַשְּׂכִינָה, שֶׁבְשִׁבְלָהּ נֶאֱמַר
 בְּאֵלוּ שְׁמֵשֶׁת־דָּלִים כָּהֵן לְשִׁמָּה, (דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל
 אֲדַמַּת עֶפֶר יִקְיִצּוּ אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם. (ואלו שלא משתדלים
 כָּהֵן לְשִׁמָּה, יִהְיוּ לַחֲרָפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם).

כִּי מַלְאָכָה אֲרוֹת מַלְאָךְ (ישעיה כו), וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו.
 זֶהוּ חֲשֵׁבּוֹן מ"ל תּוֹרָה שֶׁבְעַל פֶּה, שֶׁהוּא ה"א,
 שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה הֵיא בְּחֲשֵׁבּוֹן ה"א, וּבְשִׁבְלָהּ
 בְּאֵרוֹ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הָעוֹסֵק בְּמַל תּוֹרָה, מַל
 תּוֹרָה מְתִיחוֹ. וְזֶהוּ שְׁמֵת־פְּלָלִים בּוֹ מוֹרִיד הַט"ל.
 וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר (הושע יא) לֹא אָבּוֹא בְּעִיר.

מִשָּׁל לְבַת מַלְאָךְ שֶׁהִלָּךְ בְּעֵלָה לְמַדִּינַת תְּיָם, וְלִזְמַן
 שָׁבָא אֵלֶיהָ, נִשְׁבַּע לָהּ שְׁלֹא נִכְנָם בִּישׁוּב.
 וְזֶהוּ לֹא אָבּוֹא בְּעִיר. וְאִם אֵינָךְ מֵאֲמִינָה לִי, הֲרִי
 לָךְ סִימָן שְׂרָאשֵׁי נִמְלָא ט"ל, שְׁוֹחֵו הַטַּל לְהַחֲיוֹת
 בּוֹ מִתִּים. (ישעיה כו) וְאָרֶץ רַפָּאִים תַּפִּיל, פְּרִשׁוּחַ

בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, מִי הֲרַפְּאִים? אֵלּוּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
בְּפֶסוּק אַחֵר רַפְּאִים בְּל יִקְמוּ.

וְאֵלּוּ יֵהּ שְׁמֵת־רַפִּים מִדְּבַרֵי תוֹרָה לְעִבּוּדָה וְרָה,
שְׁנוֹתָנִים לְעוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמִזְלוֹת אֶת
מִמוֹנָם לְהַתְנַבֵּר בָּהֶם, וּמִרַפִּים יְדִיהֶם ^(דף קיז ע"ב) מֵאֵלּוּ
שְׁעוֹסָקִים בַּתוֹרָה לְשָׂמָה לְעֵשׂוֹת חֶסֶד עִמָּהֶם. אֵלּוּ
לֹא יִקְוִמוּ, וְהָאֶרֶץ מִפִּילָה אוֹתָם, כְּאִשָּׁה מְעַפְרַת
שֶׁמִּפִּילָה נְפָלִים, וְזֶהוּ וְאֶרֶץ רַפְּאִים תִּפִּיל. שֶׁהַנֶּפֶל
אֵינוֹ בַּר קִימָא, וְזֶהוּ שֶׁלֹּא כָלוּ לוֹ חֲדָשִׁיו, שֶׁהֵם
תִּשְׁעָה יְרַחֵי הַמְּעַפְרַת. מִי הַמְּעַפְרַת?

אֵלּא זֶה תוֹרָה, וְהִיא הַשְּׂכִינָה, אוֹתוֹ הַיֶּלֶד שֶׁנוֹלָד
בְּמִנְהַ בַּתוֹרָה, בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן מֵאֵלּוּ
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֵין בֶּן דָּוִד כֹּא עַד שֶׁתִּתְּפֹשֵׁט מַלְכוּת
הָרִשְׁעָה תִּשְׁעָה חֲדָשִׁים עַל יִשְׂרָאֵל. בַּחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן
הוּא מְשִׁיחַ אֵי"ן. וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי עוֹשֶׂה אוֹתוֹ יֵשׁ
מֵאֵין, בְּפִיכְרָה הַשְּׁנִיָּה שֶׁנֶּאֱמַר כָּה וְהַחֲכָמָה מֵאֵין
תִּפְצֹא. בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי מוֹסִיף כּוּ בִינָה, וְזֶה וְנִחָה
עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה. וּמִשּׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ

בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אֵיזוֹהוּ חֶכֶם? הַמְכִּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר. שְׁקָדָם שָׂבָא לְעוֹלָם מְלַמְּדִים אוֹתוֹ חֲכָמָה וּבִינָה. בַּחֲדָשׁ הֶרְבִּיעֵי גּוֹמֵל עִמּוֹ חֶסֶד, שְׂמִמְכֵנִים לוֹ פְּרִנְסָה מִטְּפוֹר אָמוֹ. בַּחֲדָשׁ הִחְמִישִׁי נוֹתֵן בּוֹ תִקְוָה שָׁל גְבוּרָה לְהַתְנַבֵּר עַל יֵצֵר הָרַע מֵצַד שָׁל סַמָּא"ל שְׁלֹא יִשְׁלַט עָלָיו בְּבִטָּן אָמוֹ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ נִפְל לְחֶרֶג הַמְּשִׁיחַ.

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי נוֹתֵן בּוֹ דַעַת וְכַח וְיָפִי שָׁל פְּנִים. בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְהַשְּׁמִינִי נוֹתֵן בּוֹ רוּחַ הַקֹּדֶשׁ מֵצַד שָׁל נִצְחָה וְהוֹד, שְׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת. וּמִשׁוֹם זֶה נִתְנַבֵּא רוּחַ הַקֹּדֶשׁ עָלָיו, (יְרֵמִיָּה א) בְּטָרָם אֶצְרֶךְ בְּבִטָּן יִדְעֶתִיךָ וּבְטָרָם תִּצָּא מִרְחֵם וְגו'. מֵצַד הַצְּדִיק נוֹתֵן לוֹ אוֹת וּמוֹפֵת בַּחֲדָשׁ הַתְּשִׁיעִי שְׁנוֹלָד מִהוֹל, וְאוֹתוֹ הַתִּינּוֹק הוּא הָעֲשִׁירִי מֵצַד הַמְּלָכוֹת, הוּא הַטְּפָה הָעֲשִׁירִית, וּמִשׁוֹם זֶה זָכָה לְתִשְׁעַ הַדְּרָגוֹת הַלְלוֹ.

קָמוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה וְאָמְרוּ, רוּעָה תִנְאַמֵּן, מָלוּ תְּאָבֵן שְׁלֶךְ אֵלֶיךָ, שְׂאֵתָה הוּא שְׂנַאֲמַר עָלֶיךָ

(שמות ה) וַתֵּרֶא אֶת־יְהוָה וַיִּפְרָשׁוּהָ בְּעֵלְיָהּ
הַמְּשֻׁנָּה, מַה יָּהּ כִּי טוֹב? שְׁנוּלָד מָהוּל. וְאַתָּה הוּא
כָּלוּל בְּתִשְׁעָה הַחֲדָשִׁים הַלָּלוּ, וּמִצַּד הָעֶבֶד שְׁלָךְ,
הַמְּלָכוֹת הַקְּדוּשָׁה נֹאמֵר בָּהּ (דברים לג) וַיְהִי בִישָׂרוֹן
מִלֶּךְ. וְזוֹ הָאֲבֵן, טַפָּח קְדוּשָׁה כָּלוּלָה מִעֲשָׂרָה.
אַתָּה הוּא הַיָּדַע שְׁנִמְשַׁכָּת מִמְּנָה, וּבָךְ תִּלְוִיָּה
הַנְּאֻלָּה, וְעֲלִיךְ עֲתִיד לְהַכְנֹת בְּנִין וְעֲלִיךְ תִּקְוִים.
מַלְּאוֹתָהּ אֵלֶיךָ. אָמַר לָהֶם, אֵינְכֶם יְכוּלִים לְהַנְצִיל.
אִם נִצַּלְתֶּם מֵאֲבֵן אַחַת, אֲנִי אֲזַרְק לָכֶם שֵׁשׁ,
שְׁנַיִמֵר בָּהֶם בָּר־א שִׁ"ת. נִטַּל הַמְּקַלֵּעַ כְּמוֹ
מְקַדָּם.

פְּתַח וְאָמַר וְרָקֵא מִקְּרָא שׁוֹפָר הוּלָךְ סְנוּלָתָא.
שְׁלֵשׁ אֲבָנִים עֲלִיּוֹנוֹת הֵן סְנוּלָתָא. שְׁלֵשׁ
טַפּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁנַיִמֵר בָּהֵן (איוב לג) הֵן כָּל אֵלָה
יִפְעַל אֵל פְּעֻמִּים שְׁלוֹשׁ עִם גָּבֵר. וְשְׁלֵשׁ טַפּוֹת
תַּחְתּוֹנוֹת כְּנֻגָדָם סְנוּל, עֲלִיָּהֵן נֹאמֵר (מיכה ו) שְׂמַעוּ
הָרִים אֵת רִיב ה'. מִי הַחֲרִים? אֵלָּא הִנֵּה שְׁלֵשׁ
אֲבָנִים עֲלִיּוֹנוֹת אֲצֻלְכֶם, שְׁתֵּן סְנוּלָתָא. וְלָמִי
מִכֶּם? לְרַבִּי וְרַב וְרַבֵּא שֶׁל הַיְשִׁיבָה הָעֲלִיּוֹנָה,

שְׁכַנְנֶדְכֶם הָיוּ כָּל רַב מִבְּבֵל, וְרַבֵּי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וְרַבָּא מִשְׁאֵר הָאֲרָצוֹת.

שָׁמְעוּ שְׂלֹאוֹתֵיזוֹת רִיב וְקַטְמָה וּמַחְלָקַת בְּהַלְכָּה
לְמַעַלָּה, וְרַבֵּי וְרַב וְרַבָּא מַחְלָקַת וְרִיב
וְקַטְמָה בְּהַלְכָּה שְׂלָהֶם לְמַטָּה. וְאִין בְּכֶם שְׂיִהְיָה
רִיב וְקַטְמָה וּמַחְלָקַת בְּשִׁבִיל הַשְּׂכִינָה לְקַדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְדַחַק אוֹתוֹ בְּכַמָּה קְשִׁיּוֹת עַד שְׂיִוְצִיא
אוֹתוֹ מִן הַגְּלוּת.

וְהֵאֱתָנִים - אֵלוֹ הַתְּנָאִים שֶׁל הַמִּשְׁנָה שֶׁל
הַיְשִׁיבָה שֶׁלְמַטָּה. הִנֵּה שֶׁלֹּשׁ אַבְנִים
אֲצִלְכֶם, שֶׁהֵם סְגוּל. שְׂשִׁשׁ הַנְּקֻדוֹת הִלְלוּ הֵם
שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְכָל נְקֻדָּה הִיא עֵשֶׂר, וְעוֹלָם
לָם מִסְכָּתוֹת, שְׂעֲלִיהֶם אָמַר שְׁלֹמֹה (שִׁיר הַשִּׁירִים ו)
שְׂשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת. וַיֵּשׁ לוֹ כַּמָּה בְּתוֹלוֹת אֲחֻרֵיהָ
רְעוּתֶיהָ שֶׁל הַלְכוֹת פְּסוּקוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן (שם)
וְעֲלָמוֹת אִין מִסְפָּר. וְהַשְּׂכִינָה הִיא כְּתוּר עַל כָּלָם.

הַתֵּג שֶׁל זֶרְקָא, עָלְיוֹ נֶאֱמַר (מִשְׁלֵי לֹא) רַבּוֹת בְּנוֹת
עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כְּלָנָה. וְהִיא רִיב

וּקְטָטָה וּמַחֲלֶקֶת וְקִשְׁיָה לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבִיל
 יִשְׂרָאֵל אֲחִיכֶם. וּמִזֵּי הַמִּשְׁנָה שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה
 בְּכָל יוֹם וְלִילָה בַּנְּלוֹת, הֵיא רִיב בְּשִׁבִילֵם שְׂוֹצִיא
 אוֹתָם, וְאִין מִי שְׂיִתְיָה רִיב וּקְטָטָה וּמַחֲלֶקֶת
 לְקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבִילוֹ בַּנְּלוֹת.

קָם וְקָז אַחַד מִבְּיַנְיָהֶם וְאָמַר, רוּעָה הַנְּאֻמָּן, כַּמָּה
 חֻזְקוֹת הָאֲבָנִים שְׁזַרְקָת, שְׁהוֹדְעוּעוּ בַּעֲלֵי
 הַיְשִׁיבָה שְׁלִמְעָלָה וּמַטָּה, וְאֶפְלוֹ הַמְּלֹאכִים
 הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁהֵם סוּמְכִים אֶת שֵׁשׁ מְדַרְגּוֹת הַכֶּסֶף,
 וְהַכֶּסֶף הוֹדְעוּעוּ. אֲבָל תְּרֵי אֵיתָן מוֹשְׁבֵיךְ אֵלֶיךָ,
 שְׁהֵיא הַשְּׁבִיעִית, הַשְּׁמֵר מִמְּנָה, שְׁתְּרֵי הָאֲבָן
 שְׁזַרְקָת תְּרֵי הֵיא אֶצְלָךְ, שְׁהֵיא כְּתָר עַל כָּלֵם.
 וְשִׁים בַּסֵּלַע קִנְדָּה, וְשֵׁשׁ אַחֲרִים אֶצְלָךְ, מִשּׁוּם שְׁהוּא
 אָמַר (יחזקאל לו) לֹא לְמַעַנְכֶם אֲנִי עֹשֶׂה. תְּרֵי שֵׁשׁ
 אֶצְלָךְ. כִּי אִם לְשֵׁם קִדְּשֵׁי. תְּרֵי הַשְּׁבִיעִית אֶצְלָךְ.
 וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אַתָּה הוּא שְׁנַאֲמַר בְּךָ וַיֵּךְ אֶת
 הַסֵּלַע, וְשִׁים בַּסֵּלַע, שְׁהַנְּחָשׁ קִנְדָּה לְכַפֵּר עוֹנָדָּה.

תקדוש ברוך הוא צוה אתכם ודברתם אל
הסלע, ואתם לא עשיתם
בך. שאם עשיתם מאמרו ברבור, היו לומדים
תורה בלי ספק ובלי קשיה ומחלקת. ומשום
שנאמר בך (במדבר ב) ויך את הסלע, ולא יצאו מןנו
אלא טפות טפות, בך בפעלי המשנה הם כמי
שמכה בסלע, והם לשונם.

כפטיש יפוצץ סלע, ופוסקים בזה כמה הלכות
פסוקות של הלכות, ולא יוצאים מהם
אלא טפות טפות והן לקומות. ומשום בך הכל
תלוי בך. תרי האבן אצלך ושש אחרות. ובך
תלויה הגאולה של השכינה ובניה, כדי שיתקן בך
מה שנתהרס בראשונה. ובשביל החביבות שלך,
שש טפות של גלגול חזרו אליך, שהם רמוזים
בראשי הענפים שלך. אותם ש' ש' ש' ש' ש' ש' ש' ש'
משה משה.

האבן השביעית (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך,
ונאמר בזה תבת ירושלים. ועליה אמר מה

אֲשׁוּה לָךְ. הִיא אֲשׁוּה לָךְ בַּשְּׁבָרוֹן שְׁלָךְ וְאֲנַחְמָךְ.
 שְׂיֵשׁ לָךְ לְהַתְנַחֵם עִמָּה, שְׂדִיּוֹ לְעֶבֶד לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ,
 וְאִף עַל גַּב שְׂיִתְיָה גְדוֹל הַשְּׁבָרוֹן שְׁלָךְ כְּמוֹ הַיָּם.
 זְהוּ שְׁפָתוֹב (שם) כִּי גְדוֹל כַּיֵּם שְׁבָרָךְ (דף קיח ע"א) מ"י
 יִרְפָּא לָךְ, שְׁחִיא הָאֵם הָעֲלִיזְנָה, הַתְּשׁוּבָה שְׁלָךְ
 בְּאֵר שְׁלָךְ שְׁחַתְּבִקְעָה, שְׁחִיא יָם הַתּוֹרָה. זְהוּ
 שְׁפָתוֹב (שמות יד) וַיֵּט מִזְשָׁה יָדוֹ עַל הַיָּם וַיּוֹלֶךְ ה' אֶת
 הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עֲזָה כָּל הַלַּיְלָה וַיִּשָּׁם אֶת הַיָּם
 לְחִרְבָּה. (ער ב'אין).

מִכָּאֵן וְאִלָּךְ, וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם שְׁלוֹ אֵלֶיךָ, וְהוּא עֵץ
 חַתִּיִּים, שְׁנֵאמַר בּוֹ (שם טו) וַיּוֹרְחוּ ה' עֵץ
 וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמָּתְקוּ הַמַּיִם, שְׁל תּוֹרָה שְׁבָעֵל
 פָּה, שְׁנֵאמַר בָּהֶם (שם) וְלֹא יָכִלוּ לְשִׁתּוֹת מַיִם מִמֶּרְחָה
 כִּי מָרִים הֵם, כְּמוֹ שְׁבָאֲרוּתָה (שמות א) וַיִּמָּרְרוּ אֶת
 חַיֵּיהֶם בְּעֶבְדָּה קָשָׁה, שְׁחִיא קָשִׁיָּה. וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן
 וַתִּשָּׂף הָעֵדָה וּבְעִירָם.

וּבְשִׁחַתְנִלְתָּה לָךְ עֵץ חַתִּיִּים בְּדוֹר הָאֲחֵרוֹן, שְׁאֲתָה
 עֲתִיד לְהַתְנַלּוֹת בֵּינֵיהֶם, כְּמוֹ

שְׁבִאֲרוּהָ (קהלת א) מ'ה שְׁתִּי'ה הו'א שְׁתִּי'ה, כַּמָּה
 נְסִיוֹנוֹת יֵשׁ לְנִסּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל? זֶהוּ שְׁכַתוֹב שָׁם
 שָׁם לוֹ חֵק וּמְשַׁפֵּט וְשָׁם נִסְהוּ, אֶת מִשְׁהָ, וְהַתּוֹרָה
 הַחֲזוּרָה לָהֶם נְסִיוֹן לְאוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בָּהּ וְהֵם
 בְּצִרּוֹת רַבּוֹת. כְּמוֹ שְׁכַמְצָרִים שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שם א) כָּל
 חַיֵּן הַיְלֹוד הַיֵּאֲרָה תִשְׁלִיכֵהוּ, וְזוֹ הַתּוֹרָה שְׁכַכְתָּב,
 וְכָל חֵבֶת תַּחֲיוֹן - הַתּוֹרָה שְׁכַעַל פֶּה, שְׁשִׁתִּיחֵן הֵן
 פֶּה וְלָשׁוֹן, וּבָהֶם תִּתְּיָה אֶתְהָ כְּבֹד פֶּה וּכְבֹד לָשׁוֹן,
 וְלַחֲבֹם בְּרָמוֹ. וְאֵין מִיתָה שָׁל בַּעַל אֹזֶר הַתּוֹרָה
 אֶלָּא עֲנִיּוֹת.

וּבְנֵאֱלֹהֵי הָאֱתֵרוּנָה, תּוֹרָה תִתְּיָה לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ
 שְׁתִּי'ם, שֶׁנֶּאֱמַר בְּךָ, הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, (שם)
 וְתִשָּׂם בְּסוּף עַל שְׁפַת הַיֵּאֲר. בְּסוּף פ"ו יָמִים,
 בְּרָנָה שָׁל גְּאֱלֹהֵי, נֶאֱמַר בְּךָ וְתִשָּׂם בְּסוּף עַל שְׁפַת
 הַיֵּאֲר, שֶׁהוּא אֹזֶר הַתּוֹרָה, הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי. שְׁפַתוֹ
 הַשְּׂכִינָה.

בְּאוֹתוֹ תִזְמַן אֵלּוֹ הַטְּפוֹת שְׁתִּי'וֹ יוֹצְאוֹת מִהַסְּלַע,
 שְׁתִּי'ן בְּסִקֵּי הַלְּכוֹת, נֶאֱמַר בָּהֶם (תהלים צג)

נְשָׂאוּ נְהָרוֹת ה'. שְׁתֵּי טַפּוֹת שֶׁהֵן צִרְיָ, עוֹלוֹת עִם
 שְׁנֵי וַיִּי"ם וְנִעְשִׂים נְהָרוֹת. וְאוֹתָהּ הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיזָה,
 שֶׁהִיא סְגוּלָתָא, הַתְּעַלְתָּה עַל כַּנְּפִיָּהֶם. וְעֲלִיתוּ
 בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא? אֵלָא אֵלּוּ שְׁנֵי נְהָרוֹת הֵם אֲבָא
 וְאֲמַא. מִצַּד הַבַּת שֶׁל הַמְּלֶךְ נִקְרְאוּ טַפּוֹת, שְׁנֵי אֲמַר
 בָּהֶם וַיִּיצֵר, (ישעיה כו) כִּי בָּנָה ה' צוּר עוֹלָמִים. צִיר
 שְׁנֵי עוֹלָמוֹת דְּקִים. הָעוֹלָמוֹת שֶׁל בַּת הַמְּלֶךְ הֵם
 מִמַּטָּה לְמַעְלָה. מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי נִקְרְאוּ
 נְהָרוֹת, וּמִשּׁוּם זֶה נְשָׂאוּ נְהָרוֹת.

לְמִי? לְאוֹתָהּ סְגוּלָתָא, מְעֲלִים אוֹתוֹ כְּתִ"ר עַל
 גְּבִיָּהֶם י י י לְהִיּוֹת כּוֹלֵל סְגוּלָתָא,
 וּמִתְעַפְּרָת בּוֹ בְּשִׁלְשָׁה כְּתָרִים, שֶׁהֵם כְּתָר כְּהֵנָּה
 וְכְתָר מַלְכוּת, וְכְתָר תּוֹרָה עַל גְּבִיָּהֶן. וְכֵן הֵם
 שְׁלִשָּׁה נְהָרוֹת וַיִּי"ם וְשִׁלְשׁ יוֹדִי"ם וְשִׁלְשׁ וַיִּי"ם
 רְמוּזִים בְּשִׁלְשָׁה רָאשֵׁי תְבוֹת שֶׁהֵם וַיִּסַּע וַיִּבֵּא
 וַיֵּט. שְׁנַיִם שֶׁהֵם אֲבָא וְאֲמַא מְעֲלִים כְּתָר עַל
 כַּנְּפִיָּהֶם.

נְשָׂאוֹ נְהָרוֹת קוֹלָם. הֵם חָסֵד גְּבוּרָה, עֲלֵיהֶם
 נֵאמַר נְשָׂאוֹ נְהָרוֹת קוֹלָם. מִי קוֹלָם?
 הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל שׁוּרֵק לְמַעְלָה.
 הַשְּׁלֵשֶׁת פּוֹלָת שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת בְּקִשׁוֹר אֶחָד שֶׁל
 הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁעָלָיו נֵאמַר (ידמ"ח ב) וְאַנְכִי
 נִמְעַתִּיד שׁוּרֵק כְּלֵה יַדַע אֱמֶת.

יְשָׂאוֹ נְהָרוֹת דְּכָיִם, הֵם נִצַּח וְהוֹד. לֹא כְּתוּב
 נְשָׂאוֹ, אֶלָּא יְשָׂאוֹ, וְהֵם סְגוּל, שֶׁהִיא נְקֻדָּה
 מִצַּד הַשְּׂכִינָה, הִיא נְקֻדָּה לְמַטָּה, שְׁצַדִּיק שְׂכִינָה
 תַּחַת רַגְלָיִם, שֶׁהֵם יִרְכְּתֵי צְפוֹן. וְהוּא שְׂפָתוֹב (תהלים
 מח) יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ וְגו'. כְּשֶׁהִיא נְקֻדָּה
 וְד' תַּחַת יִרְכִי אֱמֶת, נִקְרָאת הַר צִיּוֹן, הַר נְמוּד.
 וְנִקְרָאת מִצַּד שֶׁל צַדִּיק דְּכָיִם, ד' ו' י"ם. דָּךְ כְּלוּל
 מִכ"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם
 וָעֶד, וּבָהֶם אֵל יֵשֵׁב דָּךְ נְכָלָם.

יָם נִקְרָאת מִצַּד שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, כְּלוּלָה
 מִתְמַשִּׁים אוֹתִיּוֹת שְׂכָלוֹלוֹת בְּקִרְיָאת שְׁמַע
 בְּפֶסוּק הַרְאִשׁוֹן שְׂמִינְחִדִים אֶת הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא

פְּעָמִים, שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וּבָהֶם
וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיִּדַּךְ אֶת הַמְצָרִי. וּמַצַּד שֶׁל הָאֵם
הָעֲלִיזָה הִיא נִקְדָּה עַל פְּנֵיהֶם, קָרִית מִלֶּךָ רַב.
וּבָעֵת נֹאמַר כֹּה (אֵיכָה א) הָעִיר רַבְתִּי עִם הַיְתָה
כַּאֲלֻמָּנָה.

קוּם הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׂאֵתָה הוּא ו' כּוֹלֵל שֵׁשׁ
סְפִירוֹת, וְאֵתָה אַחוּזוּ בֵּין כ"ה עֲלִיזָה וּבֵין
כ"ה תַּחְתּוֹנָה. קוּם אֲצֵל סְמַא"ל, שֶׁהוּא מְצָרִי,
בְּכָלִי הַקָּרֵב שְׁלֶךְ, שֶׁהֵם הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה,
הַמְקַלֵּעַ הַתַּחְתּוֹז. וְהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיזָה, הַמְקַלֵּעַ
הָעֲלִיזוֹ, שְׁעָלְיוֹ נֹאמַר (שְׁמוּאֵל-א כה) וְאֵת נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ
יִקְלָעָנָה בְּתוֹךְ כַּף הַקְּלָע. מִי נֶפֶשׁ אוֹיְבֶיךָ? סֵם
מְוֵת נְחָשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים, שְׂמֻקְנָנֶת בְּשִׁבְעָה סְלָעִים,
וּבַעֲלָה בְּשִׁבְעָה הָרִים.

קוּם בְּאַבְנִים שְׁלֶךְ שְׂהַסְתִּלְקוּ בְּהָרִים לְשַׁבֵּר אֶת
הָהָרִים וְהַסְלָעִים שֶׁל הַנְּחָשׁ, וּבְשִׁבִיל הָהָרִים
שְׁלֶךְ נֹאמַר (תְּהִלִּים צג) נִשְׂאוּ נְהָרוֹת ה'. וּבָהֶם כָּל גֵּיָא
יִנְשֵׂא, הַהוּא שְׂחַבֵּל כָּלּוּל בּוֹ. וְזֶה הַרוּעָה הַנִּצְאָמָן

שָׁנָאֵמַר בּוּ (דברים לד) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי. שְׁבַשְׁבִּילוֹ
 נֹאֵמַר (תהלים ס) וַיִּךְ אֶת אֲדוֹם בְּנֵיֵא מַלְחָה. וְנִשְׁמָתוֹ
 גְּנוּזָה בְּנֵיֵא מִן אֲבִנִיתֵיֵא. ת' תּוֹרַת מֹשֶׁה צְפוּנָה
 בְּצַדֵיֵא שְׁהוּא י'. שְׁצַדֵי אַרְכָּה מִצַּד הָעוֹלָם הַבָּא,
 מִשָּׁם הוּא טוֹב לְצַדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא.

בְּנֵיֵא אָב לִיֵא גְ מִדוֹת, שְׁהֵם וּאֵו, וַיַּעֲבֹר ה' עַל
 פְּנֵיו. וַיַּעֲבֹר ע"ב רי"ו. ע"ב חֶסֶד. רי"ו
 גְּבוּרָה, שְׁבוּ קר"ע שט"ז מִן הַיָּם, וְבוֹ עֲתִיד לְקַרְעַ
 לוֹ מִן הַיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִצַּד הַחֶסֶד הוּא אָב לִיֵא גְ
 מִדוֹת, שְׁבוּ יְהו"ה, הוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעֵי אַרְבֵּי
 אֲפִים, וּמֵאַרְבֵּי בּוֹ עַל הַפִּינּוּנִים וּמִטָּה לָהֶם כְּלָפֵי
 חֶסֶד.

וּבְאֹתֵיזוֹת א"ת ב"ש, יְהו"ה הוּא מִצַּפ"ץ א"ל
 ת"ך, רַחוּם גַּם־פ"י, וְכֵן עַד שְׁלֹשׁ
 עֲשָׂרֵה תִבּוֹת. בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשׁ עֲשָׂרֵה הוּא מֵאַרְבֵּי עַל
 הַפִּינּוּנִים שֶׁיִּחְזְרוּ בְּתִשׁוּבָה. אֲבָל בְּקַר"ע שט"ז יָדִין
 בְּגוֹיִם מְלֵא גְוִיּוֹת, שְׁהוּא שָׁטָן מְלֵא עֵינָם. וּמִשׁוֹם
 כֵּךְ אֲבִנִיתֵיֵא נִקְרָא כְּתֵר חֲכָמָה, אָב לְשְׁלֹשׁ עֲשָׂרֵה

הַמְדוֹת, שְׁבִלְוֹלוֹת בַּחֶסֶד שְׁבִלְלֵי שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם
שְׁמוֹת שֶׁהֵם הַכֹּל שְׁלָהֶם, וְהוּ אֲנִי וְהוּ, וְחֻכְמָה
לְיָמִין, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. הָאֵם
הַעֲלִיזָה לְגִבּוֹרָה (לְשִׁמְאֵל) בְּהָ.

קַר"ע שֵׁט"ן מִן הַשְּׁמַאֲל. וְכֵה (שְׁמוֹת י"ד) וַיִּשָּׂם אֶת
הַיָּם לְחֻרְבָּה, וְכֵה קָרַע הַיָּם לְשָׁנִים עֶשְׂרִי
קָרַעִים, וְכֵה רִקַּע הָאָרֶץ וַצֹּאֲצֹאֵיהָ, וְכֵה עָקַר הָרִים
וְשָׁבַר סְלָעִים שֶׁל הַנְּחָשׁ. וְהוּ שְׁכַתּוּב (מַלְכִים-א י"ט)
וְרוּחַ גְּדוֹלָה וְחֹזֶק מִפְּרֵק הָרִים וּמִשְׁבַּר סְלָעִים.
שֶׁהֵם (דף קיח ע"ב) הַהָרִים וְהַסְּלָעִים שֶׁל הַנְּחָשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר
בּו דְרָךְ נְחָשׁ עָלֵי צוּר. וּבִשְׁם הַיָּהּ הַיָּהּ רַבָּה עוֹקֵר
הָרִים בַּתּוֹרָה שְׁבָעֵל בְּהָ.

כְּתָר עֲלִיזוֹן הוּא פְּלֵא, וְכוּ הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי,
שֶׁנֶּקְרָא אִישׁ עוֹשֶׂה פְּלִיאוֹת. וְהוּ שְׁכַתּוּב
(שְׁמוֹת טו) נוֹרָא תְהִלַּת עוֹשֶׂה פְּלֵא. וְכוּ אָמַר מַלְשָׁה נִגְדָה
כָּל עֲמֻדָה אֲעִשֶׂה נִפְלְאוֹת וְכוּ'. וְזֶהוּ נִגְדָה יב"ש.
נִגְדָה י"ש כ' שֶׁהוּא כְּתָר. י"ש, לְהַנְחִיל אֶהְבִּי יֵשׁ.
וְהֵם י' חֻכְמָה, ש' תְּשׁוּבָה. כָּלָם כּוֹלֵל הַעֲמוּד

הַאֲמַצֵּי הַשָּׁמַיִם, שְׁנֹאֲמַר בּוֹ (מלכים-א ה) וְאַתָּה
תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.

במ"ר צת"ג זהו נצח, ויש אומרים אותו נת"ן
רט"ב, בו והיית פגן רטב. ויתקיים
בישראל (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשו, מצד
הנצח שהוא צח (שם) ועצמתיך יחליץ וגו'. ונאמר
פג' מן נת"ן, והיית פגן רטב, הוא רחמים. ת'
תפארת, ובו (בראשית א) תדשא הארץ דשא, עץ פרי
עשה פרי, לישראל במדבר, וכמה מעינות של
מים.

חק"ב מנ"ע זה תהוד, בו (שמות ט) שם שם לו
חק ומשפט ושם נסהו. שיהוד נקשר
בגבורה, נצח בחסד, ונאמר בתוד (איכה א) נתנני
שלמה כל היום דות. בו הסתכל בחרפן המקדש,
וכמה הרוגים שנהרגו לטל נקמות מהרשעים,
ובו נאמר (בראשית לב) והוא צלע על ירכו. באותו
תזמן (ישעיה לה) אז ידלג כאיל פסח. ועוד, מנ"ע
בהפוך אותיות נט"ע, בו חטא אדם. זהו שפתוב

(שם יז) ביום נטעך תשגשגי. ובו ננטע והשתרש
בעולם. והו שכתוב (ישעיה ס) נצר מטעי מעשה ידי
להתפאר.

ועוד, חק"ב מנ"ע, שם בט"ן ושם ע"ב. השכינה
בו נקראת בטנד ערמת חטים. שהרי כל
שם כלול שש לספירות, ושם ע"ב. והו שכתוב
(ויקרא כג) וענף עץ עבת. שניצ"ח והו"ד הם עבי
שחקים, ועליהם נאמר (שם) ערבי נחל. דמיון לשתי
שפתים ושש ספירות, כל אחד כולל שבעים
ושתיים אותיות, שהם ניצח והוד יסוד, כמו
ששלת האבות, וכל השלשה כוללים שבעים
ושתיים (מ"ב) אותיות.

יג"ל פז"ק - זה הוא צדיק, האלה הששי, שבו
הקדוש ברוך הוא יג"ל"ה פדיו"ן זר"ע
קדושי"ם. שהוא יסוד העולמות, הוא סוד קץ
הנאלה שגדמו בשכינה שנקראת שקוצי"ת, ששם
שי"ת וק"ץ, שהיא השכינה השביעית להם, הקץ
של כלם. עליה נאמר (דניאל יב) ואתה לך לקץ ותנוח

וּתְעַמַּד לְגִדְלָךְ לְקִץ הַיָּמִין. וְהוּא תַק"ן שְׁמֹדֶלֶג
מֵאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנִים שָׁהִיו עֲתִידִים לְהִשְׁתַּעֲבֹד
בְּמִצְרַיִם הִיא וּבְנֵיהָ, וְנִשְׁאַרוּ רד"ו, רְדוּ שָׁמָּה.

מִצַּד שֶׁל הַיָּמִין נִקְרְאתָ קִץ הַיָּמִין, וּמִצַּד הַשְּׂמֹאל
קִץ כָּל בְּשָׂר. לְמִי שֶׁמְחַבֵּל אוֹת בְּשָׂר קֹדֶשׁ,
הִיא דִין לוֹ, קִץ כָּל בְּשָׂר. וְהִיא סוּף פְּסוּק, סוּף
פְּסֶק הַהִלְכוֹת. וּבַחֲבוּר שֶׁל הָאוֹת ו' הוּא פְּסוּק.
הוּא פְּסֶק וְהוּא פְּסוּק, כּוֹלֵל כָּל פְּסָקֵי הַלְכוֹת.
שְׁשָׁאֵלָה צְרִיכָה, וּפְסֶק הִיא הַשְּׂכִינָה, תּוֹרָה שֶׁפְּעַל
פֶּה קוֹרְאִים לָהּ.

וְהִיא מִשְׁמַעְתָּא, שְׁמָה, תְּשׁוּבָה, תּוֹסֵפְתָא, הַגְּדָה,
תִּיקוּ. תִּנְיָא, קַבְּלָה, הִלְכָה, מִשְׁנָה, פְּרִיָתָא,
קְשִׁיָה, מַחֲלָקָת, חֲמֻרָה, קֵלָא. הַשְּׂכִינָה הִיא
הַשְּׁאֵלָה שְׁפָה הַחֲכָם שׂוֹאֵל כְּעֵינָן וּמְשִׁיב כִּהִלְכָה,
וּבָה (שְׁמוֹת ג) וְשְׁאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וְגו', וּבָה (דְּבָרִים
לב) שְׂאֵל אָבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ, שְׁחִיָא הַגְּדָה, שְׁפָה (שֵׁם כו)
הַגְּדָתִי חַיִּים לָהּ אֵלֶיךָ. שְׂאֵל מִמֶּנִּי וְאֶתְנָה גוֹיִם
נַחֲלָתֶךָ. וּבָה אָמַר לְשִׁלְמָה (מַלְכִים א' ג) שְׂאֵל מָה אֶתְּנֶן

לָהּ, וְכֵן תִּקְנוּ לְשֵׁאל בְּקִשְׁתּוֹ בְּבִרְכוֹת הָאֲמֻצְעִיּוֹת
 שֶׁל הַתְּפִלָּה, שֶׁבִשְׂאֵלָה הַזֶּה לֹא יִחֹזר רִיקָם
 בְּתִפְלָתוֹ לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ, שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
 וּבְבִרְכוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת נִקְרְאתַת תִּשְׁפַּחַת, שֶׁכֵּן תִּקְנוּ
 לְסִידֵר הָאָדָם אֶת שְׁבַחוֹ שֶׁל הַמַּלְאָךְ.

וּבִשְׁלֵשׁ הָאֲחֵרוֹנוֹת נִקְרְאתַת קַבְלָה, שֶׁכֵּן הָעֵבֶר,
 שֶׁהוּא מִטְטֵרוֹ"ן, הוּא כְּמוֹ עֶבֶד הַמְּקַבֵּל
 פָּרֶם מִרְבוֹ וְהוֹלִיךְ לוֹ, וְכוּ נֹתְנִים שְׂכָר הַתְּפִלוֹת
 לְאֵלוֹ שְׁמֵת־פְּלָלִים עַל מְנַת לְקַבֵּל פָּרֶם. אֲבָל
 לְאוֹתָם בְּנִים שְׁלֵא מֵת־פְּלָלִים, אֲלֵא מֵתוֹף אֲהַבָּה
 וַיִּרְאֵת רְבוֹנָם בְּצַדִּיק, תִּיסוֹד ת"י הָעוֹלָמִים כּוֹלֵל
 ת"י בְּרְכוֹת מְקַבְּלִים.

שְׁמֻצְדוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הִיא נִקְרְאתַת קַבְלָה, הִיא בֵּית
 הַקַּבּוּל לְהוֹרִישׁ נְשָׁמוֹת לְצַדִּיקִים.
 הַבְּרָכָה נִקְרְאתַת מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, כְּשֶׁנוֹטֵל
 מִגְּבוּרָה, שֶׁהוּא הַשּׁוֹר שֶׁהַקָּרִיב אָדָם תִּרְאֵשׁוֹן,
 שֶׁהוּא חֲכָמָה, שְׁמֻמָּנָה עַל כָּל תְּקַרְבָּנוֹת. שֶׁהַכֶּבֶשׂ
 הוּא מִצַּד תִּימִין, וְהַשּׁוֹר מִצַּד הַשְּׂמָאל.

וּמִשׁוֹם זֶה, הַשׁוֹר שֶׁהִקְרִיב אָדָם הָרֵאשׁוֹן נֶאֱמַר
 בּוֹ (תהלים סט) מִשׁוֹר פֶּר מִקְרָן מִפְּרִים, וְהוּא
 מְמַנֶּה עַל הַמְדַבֵּר, וְבוֹ סִפֵּק צְרִיכֵיהֶם בְּמִקוֹם
 הַמְדַבֵּר. וּמִשָּׁם הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת הַפְּרָכָה, וּמִמֶּנּוּ
 נִקְרָאת פְּסָק, וּמִשָּׁם פְּסָקֵי הַדִּינִים. וּמִשָּׁם לְאֹי
 הַדִּינִים אֵין צְרִיף.

וּמִשׁוֹם זֶה יֵשׁ לְדַעַת לְאָדָם כָּל מִדָּה וּמִדָּה שֶׁהִיא
 שְׂאֵלָה וְתִשׁוּבָה, שְׂיִהְיֶה בָּהּ שׂוֹאֵל וּמִשִּׁיב
 בְּהִלָּכָה, וְכָל רֵז לֹא אָנוּס לוֹ, וְכָל עֵמֶק הַהִלָּכָה
 הַתִּנְלָה לוֹ. וְצְרִיף לְחֹזֵר עָלָיו שְׂלֵא יִהְיֶה בּוֹ סִפֵּק
 בְּעוֹלָם. שְׂאֵל"ה הִיא מִיָּמִין שֶׁהוּא אֵל, הָאֵל הַגָּדוֹל
 שְׁשָׁם חֲכָמָה. וּמִשָּׁם בִּקְשׁ שְׁלֵמָה חֲכָמָה, כְּשֶׁאֶמַר
 לוֹ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (מלכים א-ג) שְׂאֵל מָה אֶתֵּן לָךְ.
 וּמִשָּׁם תִּנְיָא שְׁמִסִּיעַ לוֹ, שְׂבוּ וְה' נָתַן חֲכָמָה
 לְשֵׁלֵמָה.

מָה זֶה תִּנְיָא? זֶה הָעֲמוּד הָאֶמְצָעִי, וּמִשָּׁם נִקְרָאת
 סִיעֵתָא דְשָׁמַיָא, שְׂנַאֲמַר בָּהּ (שם ה) וְאַתָּה
 תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. צְרִיכָא חֲרִי בְּאַרְנוֹ אוֹתָהּ מִצַּד

הַגְּבוּרָה. הַתְּשׁוּבָה נִקְרְאת מֵצַד הַבִּינָה. שְׂאֵם אֵין
אָדָם מִבֵּין הַהֶלְכָה, אֵיךְ יִחְזִיר אוֹתָהּ וּמֵשִׁיב
לְשׂוֹאֵל?

פְּסָק, תְּרִי פִּאֲרָנוּהוּ מֵצַד תְּדִין פְּסָק דִּין.
מִשְׁמַעְתָּא - מִשְׁמָעוֹת הַהֶלְכָה, מֵצַד
אוֹתוֹ שְׁנַאמַר בּוֹ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל שֶׁל הַהוּא שֶׁל אַרְבַּע
הֵם תְּקוּנֵי הַהֶלְכָה שְׁנַרְמִזוּ בְּאָדָם, וְהֵם: י' רֵאִיָּה,
י"ה שְׁמִיעָה, יח"ו רֵיחַ, יהו"ה דְּבוּר. וְאַרְבַּעַת פְּנוּף
פְּלוּלִים מֵאַרְבַּע אוֹתֵיזוֹת. פְּנִנְדָם א' שְׁמוּשׁ, א"ד
תְּנוּעָה, אד"נ מְשׁוּשׁ, אדנ"י הַלוּף. שְׁהֵם: שְׁמוּשׁ
פְּיָדִים, תְּנוּעָה פְּנוּף, מְשׁוּשׁ פְּפָרִית, הֶלִיכָה
פְּרָגְלִים. יֵשׁ אוֹמְרִים, מְשׁוּשׁ פְּיָדִים, שְׁמוּשׁ פְּפָרִית,
וְהַכֹּל אֵמֶת.

רֵאִיָּה - מֵצַד שֶׁל אַרְיָה, שְׁהִיא לְיָמִין, שְׁנַאמַר בּוֹ

(יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֵל הַיָּמִין (דף קיט ע"א)

לְאַרְבַּעַתָּם. רֵאִיָּה - אַרְיָה. תּוֹסַפֶּת י' שְׁנִיָּה חֲכָמָה.
הַרוּצָה לְתַחְפִּים יָדְרִים. וּמִשָּׁם רְאוּבֵן, או"ר פִּין,
הָאוֹר שֶׁל הַיּוֹם הַרְאִשׁוֹן.

הַשְּׂמִיעָה - בְּשׁוֹר, גְּבוּרָה, שְׁשֵׁם בִּינָה, שֶׁהִיא
 הַשְּׂמִיעָה כּוֹלֶלֶת חַמְשֵׁים אוֹתִיּוֹת שֶׁל
 קְרִיאַת שְׁמַע. וּמִשׁוֹם זֶה תִּקְנוּ בּוֹ קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל
 שְׁחֵרִית וְעֶרְבִית, וּבְשִׁבְלָה אָמַר הַנְּבִיא (חֲבִקוּק ג) ה'
 שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאֲתִי. וְאָמְרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 הַבִּינּוֹתֵי הָיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! וּבְשִׁבְלָה אָמַר (ישעיה לו)
 הִטָּה ה' אֲזוּנָךְ וּשְׁמַע. וּמִצַּד הַחֶסֶד, כִּי עִ"ן בְּעִ"ן
 יֵרָאוּ, שֶׁהוּא ע"ב חֶסֶד. אֲבָל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שְׁמַעְתִּי
 שְׁמַעְךָ יֵרֵאֲתִי, שְׁשֵׁם יֵרֵאֲתָה, שְׁמִשְׁם הִיא הַשְּׂבִינָה
 הַתְּחִתּוֹנָה, מִשְׁמַעְתָּא, וּמִשְׁם שׁוּמְעִים.

תְּרִיחַ - (יחזקאל א) וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. וְכוּ הִיא
 פּוֹרְחַת הַנֶּשֶׁר, וּמִשְׁם נִקְרְאָת הַשְּׂבִינָה
 נֶשֶׁר. וְהוּא שְׂפָתוֹב (מִשְׁלֵי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. וּמִשְׁם
 לְו"י לְוִיָּה, שְׁיִמִּין וּשְׁמַאל חֲבוּר שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

דְּבוּר - (יחזקאל א) וּדְמוֹת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. וַיְהוּדָה
 בָּהּ. אוּדָה אֶת ה'. וּמִשְׁם נִקְרְאָת הַשְּׂבִינָה
 אֲנָדָה, מִשׁוֹם וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל. וְהֵם שְׁנַיִם, תְּחֻכְמָה
 הַעֲלִיּוֹנָה וְתְחֻכְמָה הַתְּחִתּוֹנָה. וּבְשִׁבְלָה נֶאֱמַר (איו"ב

יא) וַיִּגְדַּל לְךָ תַעֲלָמוֹת חֲכָמָה. פִּיָּה פְתָחָה בְּחֲכָמָה.
שְׂמֵלֶמְטָה לְמַעַלָּה הִיא אָדָם הַקָּטָן, מִתְחַכְּמָה
הַעֲלִיּוֹנָה אָדָם הַגָּדוֹל, וּמַצֵּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
תַפְאֶרֶת אָדָם כּוֹלֵל כּוֹ (ב"י) שְׁנֵיהֶם.

פְּשׁוּטָה נִקְרָאת מַצֵּד הַיָּמִין, כִּי יִמְיָנָה פְּשׁוּטָה,
וּכְמוֹ תְּקִיעָה פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ
רַחֲמִים, שְׂאִיִן שָׁם קָשִׁי שֶׁל הַדִּין. שְׁתַּקְשֶׁה הִיא
וְדַאי קָשָׁה מַצֵּד הַדִּין, מִדַּת הַדִּין הַקָּשָׁה, הַמְּדָה
שֶׁל הַדִּין הַקָּשָׁה. וּכְשֶׁרֹאֶה שְׂמֵתִקְשָׁה מִמֶּנּוּ
הַלָּכָה, מִשְׁתַּדֵּל בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה, וַיִּתְעוֹרֵר הַיָּמִין
בְּשִׂמְאֵל, רַחֲמִים בְּדִין. שְׂמֵצוֹת עֲשֵׂה תִרִי פְּרִשׁוּהָ
וְזֶה זְכָרִי, שֶׁהוּא ו"ה, עִם זְכָרִי רַמ"ח, מַצֵּד שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, שְׂדַרְנָתוֹ חֶסֶד, כְּמוֹ
שְׂבִאֲרוּהָ אַהֲבַת עוֹלָם אֶתְחַבְּתֶיךָ עַל בֶּן מִשְׁכְּתֵיךָ
חֶסֶד. שְׂפִי גוֹרֵם שְׂמֵתִקְשָׁה מִמֶּנּוּ הַלָּכָה? שְׁעֵבֵר
עַל אַחַת מִשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ לֹא תַעֲשֵׂה,
שֶׁהֵן מִשְׂמֵאֵל, שְׁנַאֲמַר כּוֹ זֶה שְׂפִי, עִם י"ה - שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ.

תְּחַמְרָה נִקְרָאת מִיָּמִינוּ, הַקּוֹל מִשְׂמַאל, וְזֶהוּ
 מִקַּל וְחֹמֶר (שמות א). גְּזֵרָה שְׁוֹה מִצַּד
 הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וְזֶהוּ וַיִּמְרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה
 קָשָׁה. בְּחֹמֶר וּבְלִבְנִים - בְּקַל וְחֹמֶר. וּבְכָל עֲבֹדָה
 בַּשָּׂדֶה - בְּגֵזֵרָה שְׁוֹה. וְחַמְרָה מִשְׂמַאל, שְׁשֵׁם הַצַּד
 שֶׁל סַמָּא"ל, שֶׁהוּא מְמוֹנָה עַל לֹא תַעֲשֶׂה, וְהוּא
 חַמְרָה מִצַּד שֶׁל אֵל אַחֵר חַמּוֹר.

קָלָא מִיָּמִין, שְׁנַאֲמַר בּוּ וּבְלִבְנִים, בְּלִבּוֹן הַהֶלְכָה.
 וַיֵּשׁ שְׁתֵּים כֶּדָּ חַמְרָה מִיָּמִין, שְׁשֵׁם חַמּוֹר
 נוֹעַר, שְׁנַאֲמַר בּוּ (חֲבִיקוֹט ג) חֹמֶר מִים רַבִּים. הַקָּלָא
 מִשְׂמַאל, שְׁשֵׁם שׁוֹר מוֹעֵד שֶׁל גְּזִיקִין, שֶׁהוּא אָבִי
 אֲבוֹת שֶׁל הַגְּזִיקִין, הוּא אִישׁ הַגֵּיחָנִם. אֲבָל חַמּוֹר
 הוּא אָבִי אֲבוֹת הַטְּמָאָה. וּמִשּׁוֹם זֶה צָרִיךְ בּוּ חֹמֶר
 יוֹתֵר, וְנַאֲמַר בָּהֶם (דברים כב) לֹא תַחְרֹשׁ בְּשׁוֹר
 וּבְחֹמֶר יַחְדוֹ.

גְּזֵרָה שְׁוֹה זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שְׁמִחְלִיק בֵּינֵיהֶם
 מִחֲלֻקַּת לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְהוּא שְׁוֹה בֵּין
 יָמִין וּשְׂמַאל שֶׁל הַקֹּדֶשׁ. וּמִשּׁוֹם זֶה מִחֲלֻקַּת הוּא

הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי בֵּין דְּרָגוֹת הַשְּׂמָאָה, וְהוּא הַפְּרוּד
 בִּינֵיהֶן. וְהִיחֹד בְּדְרָגוֹת הַקְּדוּשׁוֹת.

הַבְּרִיתָא הִיא הַשְּׂכִינָה מִשְּׂמָאל, וְהוּ שְׂפָתוֹב
 (דברים כב) כִּי בַשָּׂדֶה מְצֹאֶהָ. וְהַמְשָׁנָה
 בְּצַד הַיָּמִין, שְׂתִיחֹד שָׁלוֹ אֵינוֹ אֶלָּא מְצַד הַעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי. וְלָמָּה הִיא מְשָׁנָה וּבְרִיתָא מְצַד שֵׁל יָמִין
 וְשְׂמָאל? מִשּׁוֹם חֲמוּר וְשׂוּר מוֹעֲדִים, שְׂהֵם לְיָמִין
 וְלְשְׂמָאל.

הַתּוֹסְפֹתָא נִקְרְאָת מְצַד הַצְּדִיק, שְׂהוּא כּוֹלֵל כָּל
 הַמוֹסְפִים, וּמִשָּׁם הַשְּׂכִינָה הִיא קָרְבָן
 שֶׁל הַמוֹסְפִים, וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר (משלי יא) יֵשׁ מִפְּוֹר
 וְנוֹסֵף עוֹד. כּוֹ הַתּוֹסְפֹתָא חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת וְכָל
 הַמְּדוּת שֶׁל הַקְּדוּשׁ כְּרוּף הוּא, וּמִכְּנֹו תּוֹסְפֹת שֶׁל
 נְשָׂמָה יִתְרָה שְׁנוֹסְפֹת לְאָדָם מִעֲרַב שְׂפָת לְעֲרַב
 שְׂפָת. וְהוּא יוֹם הַשְּׂפָת, שְׂבִיעִי, כָּל הַסְּפִירוֹת
 נִקְרְאוּ כּוֹ שְׂבִיעִיוֹת. וְכָל מִי שְׂמוֹסִיף כּוֹ בְּשְׂפָת
 בְּמֵאֲכָלִים וּבְתַעֲנוּגִים, מוֹסִיפִים לוֹ. וּמִהֶם
 מֵאֲכָלוֹתָיו? הַקְּרַבְנוֹת שֶׁל הַתְּפִלָּה שֶׁל מוֹסֵף

שְׁמוֹסִיפִים בּוֹ הָעַם הַקְּדוֹשׁ יוֹתֵר מִשָּׂאֵר יְמוֹת
הַחַל. תּוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה שֶׁל קְדוּשָׁה, עֲנוּג, וְקִרְאָתָהּ
לְשֵׁבֶת עֲנֵג בְּשֵׁלֶשׁ סְעוּדוֹת.

וּמִשּׁוּם זֶה כָּל הַמּוֹסִיף מוֹסִיפִים לוֹ, וְכָל הַגּוֹרֵעַ
גּוֹרֵעִים לוֹ. וְעוֹד, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת תִּיק"ו,
מִצַּד אֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ בַּמִּפְלָא מִמֶּךָ אֵל הַתְּדַרְשׁ
וּבַמִּכְסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקֹר. וּבִגְלָלוֹ פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, שְׁתַּק, כָּךְ עָלָה בַּמַּחֲשָׁבָה.

קָם רוּעָה הִנָּאֵמֵן וְאָמַר, סָבֵא סָבֵא, עֲלִיד נֶאֱמַר
(ויקרא י"ט) מִפְּנֵי שִׁיבָה תָקוּם. תָקוּם בְּיִשְׂרָאֵל
הָעֲלִיּוֹן עַד שְׂאִיִן סוּף לְעֲלִיָתָהּ. הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתַּחְתּוֹנִים מִתְּבָרְכִים בָּךְ וּמִשְׁתַּבְּחִים בָּךְ,
שֶׁנִּבְלָלוּ בָךְ כָּל הַמַּדּוֹת אַחֲזָרִיִּים וּפְנִימִיִּים שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר, הֲרִי וְרַקָּת מִקְלַע, אֲבִנִי
הַקְלַע אֵלַי. אָמַר לְאוֹתָם שְׁהוֹלְכִים בְּאוִיר, שְׁחֲרִי
אֲבֵן אֵלֵיהֶם.

פָּתַח וְאָמַר, וְרָקֵא מִקְּמַ שׁוּפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא.
הַמְּלָאכִים שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁעֲלִיכֶם נֶאֱמַר

(תהלים קד) עֲשֵׂה מְלֶאכֶיךָ רוּחוֹת מְשַׁרְתֵּיךָ אֱלֹהִים לְהַטֵּא,
 בְּבָלוּ אֲבָנִים הִלְלוּ שְׁהֵן הַנְּקֻדוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ עַל
 שְׂמֹכֶם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (דברים כו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה
 אֶת מִזְבֵּחַ ה' אֱלֹהֶיךָ. אֵלֹהִים:

קָמִין - קדומיא"ל מלכיא"ל צוריא"ל. פֶּתַח -
 פדא"ל תומיא"ל חסדיא"ל. צִירֵי - צוריא"ל
 רוּיָא"ל יופיא"ל. סְגוּל - סטטורי"ה גזריא"ל
 למוא"ל. שְׁבָא - שמעיא"ל ברכיא"ל אהניא"ל.
 חָלָם - חניא"ל להריא"ל מהניא"ל. חַרְ"ק -
 חזקיא"ל רהטיא"ל קדושיא"ל. שְׁרִ"ק - שמועא"ל
 רעמיא"ל קניא"ל. שְׁרִ"ק - שמשיא"ל רפא"ל
 קדשיא"ל.

וְהַמְשִׁבִּימִים, אֵלֹהִים שֵׁשׁ בָּהֶם שֶׁכֵּל לְהַפִּיר
 בְּתַפְלָה, אִיךְ מַעְלָה אוֹתָהּ חֶבֶת
 בְּאוֹתֵיזוֹת (דף קיט ע"ב) וְנִקְדוֹת וּמַעְמִים. שְׁכָלָם הֵם אֶחָבֶת
 בֵּת הַמְּלֶךְ לְחֶתֶן שְׁלָה, לְהַכְנִים אֶחָבֶה וְשָׁלוֹם
 וְחַבּוּר וְקִרְבָּה בֵּינֵיהֶם בְּכָל הַמְדוֹת שֶׁל שְׁנֵיהֶם,

לְהַכְלִיל אוֹתָם יַחַד בְּכֻלָּם. וְהֵם קָרַב לְסִמְא"ל
וַנְּחַשׁ וְשִׁבְעִים הַמַּמְנִים.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן הַמְּנוּרָה הַקְּרוֹשָׁה עַל רַגְלָיו,
וְהֵעֵלָה יָדָיו לְרַבּוֹן הָעוֹלָם וְאָמַר, רַבּוֹן
הָעוֹלָם, יְהִי רְצוֹנְךָ לָתֵת לָנוּ תַקְוָה לִי וּלְכָל
הַחֲבֵרִים וּלְכָל הַנִּבְנָסִים לְקָרַב הַזֶּה, שֶׁהֵם מִן הַצַּד
שְׁלֵךְ, לְהַכְנִים לְקָרַב הַזֶּה כְּלֵי בּוֹשָׁה לְפָנֶיךָ, וְלַצֵּאת
מִשָּׁם כְּלֵי בּוֹשָׁה לְפָנֶיךָ וּלְפָנֵי הַגְּבִירָה הָעֲלִיזוֹנָה.

שְׁכַחְשְׁמֵנֵצְחִים כְּנִיָּה בְּקָרְבוֹת, נֹאמַר כָּה יֵאֵם
הַכְּנִים שְׁמִחָה (תהלים קי"ג), וְלֹא
אֶהְיָה כְּבוֹשָׁה לְפָנֵי בֵּת הַמֶּלֶךְ, שֶׁנֹּאמַר כָּה (שם מ"ה)
כָּל כְּבוֹדָה בֵּת מֶלֶךְ פְּנִימָה וְגו'. שְׁחֲרֵי כַּמָּה
כְּרוֹזִים יּוֹצְאִים בְּשִׁבְלָהּ. זְהוּ שְׁכַתוֹב (משלי א) כְּרֹאשׁ
הַמִּיּוֹת תִּקְרָא כַּפְתְּחֵי שְׁעָרִים כְּעִיר אֲמָרִיָּה תֹאמַר.
וּמָה אוֹמְרִים הַכְּרוֹזִים? (שם ה) אֲלֵיכֶם אֵינְשִׁים אֲקָרָא
וְקוֹלִי אֵל כְּנֵי אָדָם.

שְׁחֲרֵי כַּמָּה כְּרֹאשִׁים חֲזָקִים הָיוּ מִתְּכַנְסִים לְהִלָּחֵם
בְּקָרַב עִם הַנְּחָשׁ, נְחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שְׁחֲרַג אֶת

אָדָם הָרֵאשׁוֹן, וְהִרְגֵנִי אֶת כָּל הַדּוֹרוֹת שֶׁבָּאוּ אַחֲרָיו.
 מִמֶּה הָיָה אוֹכֵל בָּאִישׁ שָׁלוֹ שֶׁהָיָה גֵיהֶנֶם, וּמִמֶּה
 הָיָה בּוֹלֵעַ אוֹתָם חַיִּים כְּמוֹ קִרְחָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם
 (במדבר ט"ז) וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה.
 מִמֶּה הִרְגֵנִי בְּכַמָּה מֵיָנִי מִיָּתֵהּ, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (תהלים
 סח) לַמָּוֶת תּוֹצְאוֹת.

וְכַמָּה בַּעֲלֵי מַגְנֵיִם הָיוּ מִתְכַּנְּסִים אֵלָיו בְּכַתִּי
 כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מִדְּרָשׁוֹת וּפּוֹסְקִים עָלָיו
 בְּמָה פְּסָקוֹת, בְּקִלּוֹת וַחֲמוֹרוֹת שָׁלוֹ. (שמות כ) וַיִּפֶן
 בָּהּ וּבָהּ וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. אֵין בָּהֶם אַחַד שֶׁהִרְגֵנִי
 אֶת הַנְּחָשׁ. וַחֲכָרוּזִים יּוֹצְאִים: מִי שֶׁנֶּצַח בְּקָרֵב
 וְהִרְגֵנִי אֶת הַנְּחָשׁ, תִּהְיֶה הַחֲלָכָה שָׁלוֹ. וְכַמָּה הִלְכוֹת
 פְּסוּקוֹת הֵן, שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל אַחַת הִלְכָה בְּפִלּוּנִי, וְהֵן
 (תהלים מה) בְּתוֹלוֹת אַחֲרֶיהָ רַעוּתֶיהָ, שָׁל בַת הַמֶּלֶךְ.

אַבָּל עַל בַּת הַמֶּלֶךְ נֶאֱמַר (משלי לא) רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ
 חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל בְּלָגָתָהּ. וְהָיָה אֲרוּסָה
 לְמִשָּׁה, הִלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי, וְעַדִּין אֵינָה נִשׂוּאָה
 לוֹ, עַד שֶׁיִּהְיֶה הַנְּחָשׁ וַיִּכְנַס לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

שְׁבַגְלָל זֶה לֹא נִכְנַם לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה עַד שְׂיִזְכָּה
 לָהּ, שְׂמֵאֵז שְׂשֵׁנֵי הַלֹּחֹת נִשְׁבְּרוּ פָּרְחָה מִמֶּנּוּ,
 וּבְנֵלוֹת הֶרְבִּיעִית יִזְכָּה לָהּ, וּבְנֵלְלָהּ יִזְכָּה לְהַכְנִים
 לְאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה.

קוּם אִתָּה הָרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שְׁבַגְלָלְךָ נְאֻמֵּר (שְׁמוֹת ב)
 וַיִּפֶן כֹּה וְכֹה וַיֵּךְ אֶת הַמְצָרִי. שְׁבַשֵּׁם הָאֵם
 הַעֲלִיזָנָה, שֶׁהִיא חֲמֻשִׁים שְׁעָרִים, הַכִּיָּת אֹתוֹ,
 שְׁנֵרְמוֹזוּ בְּכ"ה. וְכ"ה, הָאוֹתִיּוֹת שְׁמִי־חֲדָיִם בָּהֶם אֶת
 הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא פְּעֻמִּים בְּכָל יוֹם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל
 ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, שֵׁשׁ בְּשֵׁשׁ הַתְּבוֹת עֲשָׂרִים
 וְחֲמִשׁ אוֹתִיּוֹת, וּפְעֻמִּים הֵם ו'. בְּאֵלוֹ הַחֲמֻשִׁים
 הִכָּה אֶת פְּרַעָה וְאֶת כָּל עַבְדָּיו חֲמֻשִׁים מִכּוֹת.

קוּם אֱלֹיו בְּמִקְלֵךְ לְהַכּוֹת אוֹתוֹ כְּמוֹ כֶּלֶב,
 שְׁכָךְ וְדָךְ הַכֶּלֶב, לְהַכּוֹתוֹ בְּמִקְלֵךְ. וְדָךְ
 הָעֶבֶד לְהַכּוֹתוֹ בְּמִקְלֵךְ בְּכֶלֶב, מִשּׁוּם שְׁעֲלִיו נְאֻמֵּר
 (מִשְׁלֵי כ"ט) בְּדַבָּרִים לֹא יוֹסֵר עֶבֶד. בַּהֲתַחֲלָה הַכִּיָּת
 אוֹתוֹ עַל הַיָּם. בָּעֵת קוּם וְהִכָּה אוֹתוֹ בַּיָּם שָׁל
 הַתּוֹרָה, בְּקוֹלְמוֹם שְׁלָךְ, בְּזֵרוּעַ שְׁלָךְ, בְּיַד שְׁלָךְ,

שָׁנָאֵמַר בּוֹ (שמות יד) וַיַּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם,
 וַשְּׁהִי בְיָמִין נִבְקַע הַיָּם, וּבִשְׂמָאל חִזְרָה הַיַּבְשָׁה.
 וְהוּא שְׂפָתוֹב (שם טו) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הִלְכוּ בַיַּבְשָׁה בְּתוֹךְ
 הַיָּם. בְּעָמוֹד הָאֲמָצִי, נִשְׁפָּת בְּרוּחָךְ בְּפָמוֹ יָם.

קוּם תִּנְצַח בְּקַרְבוֹת, שְׁהִי בַת הַמְּלֶךְ שְׁלֹךְ הַיָּא,
 וְלֹךְ חוֹזֶרֶת. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא פְּמָה דְּבָיִם
 וּזְאָבִים שֶׁל עֲרֻבוּבָיָה מִתְּפַנְסִים בְּנִלוֹת לְאֹכַל אֶת
 הַצֵּאֵן שְׁלֹךְ, שָׁנָאֵמַר בָּהֶם (יחזקאל לד) וְאֵתֵן צֵאֵנִי צֵאֵן
 מִרְעִיתִי.

קוּם קַח הַמְּקַלֵּעַ שְׁלֹךְ עֲלֵיהֶם, שְׁהִי בְּמִקְלָעוֹ שֶׁל
 דָּוִד נֶאֱמַר (שמואל א י"ז) וַיִּבְחַר לוֹ חַמְשָׁה חֲלָקֵי
 אֲבָנִים מִן הַנַּחַל. נָטַל אוֹתָן בְּחַמֵּשׁ תִּבּוֹת, שְׁהֵן
 שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. וּכְשִׁשָּׁם אוֹתוֹ
 בְּמִקְלָע, נִעְשׂוּ אֶחָת, אֶבֶן אֶחָת, וְהָרַג אֶת
 הַפְּלִשְׁתִּי.

וְעַל הָאֶבֶן הַזֶּה נֶאֱמַר (דניאל ב) וְהָאֶבֶן שֶׁהִכְתָּה אֶת
 הַצֵּלָם הִיָּתָה לְהַר גְּדוֹל, וּמִלְּאָה כָּל הָאָרֶץ.
 וְהוּא שְׂפָתוֹב (יחזקאל ג) מִלֹּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.

וּבְשִׁבִילֹו נֵאמַר (תהלים קיח) אֶבֶן מֵאֶסוּ הַבּוֹנִים הִיתָה
 לְרֹאשׁ פְּנֵה. מֵאֵת ה' הִיתָה זֹאת. וּבְשִׁבִילָהּ אָמַר
 דָּוִד, (שם כז) אִם תִּחְנַה עָלַי מִחְנָה לֹא יִירָא לְבִי וְגו',
 בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח. וְאֵל יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל, (ירמיה ט) כִּי
 אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל. (איכה ג) זֹאת אֲשִׁיב אֶל
 לְבִי עַל בֶּן אֹחִיל.

וַיַּעֲקֹב, מִשּׁוֹם שְׁחִיחַ יוֹדַע שְׁחִיחַ עֶקֶר הַכֹּל, לְמַד
 אוֹתָהּ לְבָנָיו, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית מט) וְזֹאת
 אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם. וּמֵאֲשֶׁר רַבְּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם
 מִמְּנָה קִבֵּל תּוֹרָה, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים מד) וְזֹאת
 הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֵאֲשֶׁה. וְאַחֲרָן נִכְנַם עֲמֹה לְקִדְשׁ
 הַקִּדְשִׁים, וְהַתְּקִיב לְקִרְבָּנוּ, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא מז)
 בְּזֹאת יָבֵא אַחֲרָן אֶל הַקִּדְשׁ. זֹאת אֲשֶׁר לְלוֹזִים.
 וּבְשִׁבִילָהּ נֵאמַר (בראשית מט) מִשָּׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל.
 (זכריה ג) עַל אֶבֶן אַחַת שְׁבַעָה עֵינָיִם.

אֲשֶׁרִי הוּא מִי שְׁשָׁם אוֹתָהּ בַּמְקַלֵּע שָׁלוּ, שְׁחִיחַ
 פִּי, בְּקִרְיָאת שְׁמַע, וְזוֹרֵק אוֹתָהּ לְשָׁמַיִם
 שֶׁל סַמָּא"ל, שְׁבַשְׁבִּילֹו נֵאמַר (ירמיה ב) שְׁמוֹ שְׁמַיִם

על זאת. ובה כי שמים (שלו) בעשן נמלחו והארץ
בבגד תבלה.

ואתה רועה הנאמן, קום מל את המקלע שלך,
שלמקום עליון אתה מעלה אותו, יותר
מדוד ומכל הנביאים והחכמים של כל דור ודור.
וזהו המקלע שלך - זרקא מקף שופר תולך
סגולתא. שהאבן הזו מפיה עולה למקום שנאמר
בו במפלא ממה אל תדרש ובמכסה ממה אל
תחקר.

והיא השם של הכתר העליון, שהיא חכמה
קדומה. שפך עולה חכמה לחשבון של
השם הקדוש, עם עשר אותיות בכלל, שהם יו"ד
ה"י וא"ו ה"י. ששם שלש יוד"ים, שהן השם
שמכתיר את השם של החכמה הקטנה. זה כולל
עשר ממעלה למטה, והחכמה הקטנה כוללת
עשר ממטה למעלה. עשר בגבורה ממעלה
סגולתא, שמשם נקראת השכינה סגלת מלכים,
והיא משמידה את אמות העולם.

הִיא הָאֶבֶן הָאֶחָת כְּלוּלָה מֵעֵשֶׂר אוֹתִיּוֹת מִמַּטֵּה
 לְמַעַלָּה שְׁרֵמוֹזוֹת כִּי ו"ד ה"א וּא"ו ה"א.
 שְׁלֹשׁ הָאֱלֹפִי"ם הָאֵלּוּ שֶׁל חֲכֵמָה קִטְנָה שְׁשִׁים כ"ח
 מ"ה, שְׁזָהוּ הַשֵּׁם שְׁעוּלָה אַרְבָּעִים וְחֲמִשׁ בְּחֻשְׁבוֹן.
 וְתִלְוִיּוֹת מִמֶּנּוּ עֶשְׂרִים וְשִׁמוֹנֶה אוֹתִיּוֹת, שְׁחַן (דף קב ע"א)
 יו"ד וּא"ו דל"ת, ה"א אל"ף, וּא"ו אל"ף וּא"ו ה"א
 אל"ף. וְשֹׁלֵשׁ הָאֱלֹפִי"ם שֶׁל הַשֵּׁם הַזֶּה, אֵלּוּ שְׁעוּלִים
 אֶהְיֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, בְּחֻשְׁבוֹן שְׁרוּמֵי הַקְדוּשׁ פְּרוּךְ
 הוּא לָךְ בְּשִׁלְיַחֲוֹתָךְ לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.
 וְהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה אֶהְיֶה
 אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה
 שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם. וְבוֹ נִודַע שֶׁהוּא מִפְּלֵא וּמְכֻסָּה
 מִהֲצַד שֶׁל עֲלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כְּשֹׁלֵשׁ
 יוֹדִין שֶׁל סְגוּלָתָא אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלָעֲדֵי
 אֵין אֱלֹהִים.

וּמִהֲצַד שֶׁל עֲלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים נִקְרָאת הַשְּׂכִינָה
 אֶמוּנַת יִשְׂרָאֵל. וְהָאֶבֶן הָאֶחָת הַזֶּה י'
 בְּחֻשְׁבוֹן עֵשֶׂר, וַיֵּשׁ לָהּ קוֹץ לְמַעַלָּה וְקוֹץ לְמַטָּה,
 וְנִקְרָה בְּאֶמְצַע, וְהַכֹּל אַחֲרָה. וּמִשָּׁם קָרָא לְמֹשֶׁה

לְעַמּוּד הָאֲמֻצְעֵי בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַרְחָמִים.
 שְׁמֵי שְׁקוּרָא בְּשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַרְחָמִים הִלְלוּ
 לְעֵלֹת כָּל הָעֲלוֹת, לֹא תִחֹזַר תִּפְּלֹתוֹ רִיקָם.

וּכְשֶׁהוּא רוֹכֵב עַל אֶבֶן אַחַת, אֵין מְמַנֶּה וְשֵׁלִיט
 שְׁבַשְׁמַיִם וְאָרֶץ שְׁעוֹמֵד לְפָנָי הָאֶבֶן הַזֶּה.
 שְׂבִאוֹתוֹ הַזְּמַן נֵאמַר בְּסֵמָ"ל, (עובדיה א) אִם תִּגְבִּיהַ
 בְּנִשְׁעַר וְאִם בֵּין כּוֹכָבִים שָׁיִם קִנְיָד וְגו'. וְכִּי י'
 הַתִּחְתּוֹנָה עוֹלָה לְשֵׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת, וְרִמּוֹזוֹת
 בָּאוֹת א', י' לְמַעְלָה וְי' לְמַטָּה. תְּכַמֶּה בְּרֵאשׁ
 וְתַכְמֶה בַּסּוּף. ו' בְּרִיכָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם.

קוּם טַל הָאֶבֶן, וְכִרְךָ אוֹתָהּ בָּאוֹתוֹ הַחוּט שֶׁל
 זְרָקָא, שֶׁהוּא אֶרֶךְ אַפִּים, בְּעֵלָה, וְדַאי וְא"ו
 אֶרְכָּה, שְׁאִם אֵין אָדָם כּוֹרֵךְ אוֹתָהּ בְּה' י' בְּאֶבְנִים
 בְּרֵאשׁ הַטַּבַּעַת, שְׁעֵלֶיהָ נֵאמַר תְּהֵא מְקַדְּשֵׁת לִי
 בְּטַבַּעַת זֹאת. וּבְרִצּוֹעָה, שֶׁהִיא קָשֶׁר תִּפְּלִין תִּפְּלָה
 שֶׁל יָד, שֶׁהִיא בְּרוּכָה בְּאֶצְבָּע, לֹא מִסְּתַלְקָת.
 וּכְשֶׁהִיא בְּרוּכָה עַל הָרֵאשׁ שֶׁל אוֹת ו', נִקְרָאת

בְּתֵר שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה. וּבְשִׁילָה נֵאמַר, כָּל
הַמְּשַׁתְּמֵשׁ בְּכֵתֵר עוֹבֵר.

הֵיא אֶבֶן מְבַלְלֵת וּמַעֲטֶרֶת עַל כָּל הָאוֹתִיּוֹת, הֵיא
עֲטָרָה עַל כָּל רֹאשׁ שֶׁל צְדִיק, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַ
בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, הָעוֹלָם הֵבֵא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא
שְׂתִיָּה, אֶלָּא צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטָרוֹתֵיהֶם
בְּרֹאשֵׁיהֶם, וְהֵיא כֵתֵר תּוֹרָה וְכֵתֵר כְּהֵנָּה וְכֵתֵר
מַלְכוּת בְּשָׁלֹשׁ פָּנִים שֶׁל שִׁי"ן. מִמֶּשֶׁה נּוֹדַע בְּשִׁמּוֹ,
רוּעָה הַנְּאֻמָּן. בְּשָׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת הַתְּעַטְרָת לְהִיּוֹת
כֵתֵר עַל רֹאשׁ כָּל הַכְּהֻנִּים וְלוֹיִם וְיִשְׂרָאֵלִים
הַתְּעַטְרָת עַל כָּלָם.

וּבְשִׁעֲלֵתָהּ בְּמַחְשָׁבָה הָאֶבֶן הָאֶחָת כְּלוּלָה מֵעֶשְׂרֵי
סְפִירוֹת, שֶׁהֵן יו"ד ה"א וּא"ו ה"א,
הַמַּחְשָׁבָה וְדַאי הֵיא חֲכָמָה מ"ה חֲש"ב, וְתַמְצָא
אוֹתָהּ שָׁם. וּמֵצֵד שֶׁל הַכֵּתֵר נִקְרָאת כֵּתֵר, וְכֵה
עַלּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּמַחְשָׁבָה. שֶׁמַּחְשָׁבָה נֶעֱשֶׂתָה לוֹ
מְרַבָּה, וּבְשִׁעוּלָה לְעֵלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים נֶעֱשִׂית

בְּתֵר בְּלֵי שְׁתוּף, שְׁנִכְלָלְתָּ לְהִיּוֹת מְרַכְּבָה לְאוֹתוֹ
שְׂאִין לוֹ חֶשְׁבוֹן וְשְׁתוּף.

וּבְשֵׁי־יֵשׁ בְּיִשְׂרָאֵל מִשְׁכִּילִים, וְזוֹרְקִים אוֹתוֹ בְּדַבּוּר
שֶׁל תְּפִלוֹת בַּמְקַלֵּעַ שְׁלָהֶם, וּמַעֲלִים
אוֹתָהּ בַּמְחַשְׁבָּה עַד אוֹתוֹ הַמְּפֹלֵא שֶׁהוּא עַל
הַכֶּתֶר, מִיַּד נִעְנִים. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים צא) כִּי יִדַע
שְׁמִי, שֵׁם י' הַכֶּתֶר שֶׁל זִרְקָא. יִקְרְאֵנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ
אֲנֹכִי וְגו'. בְּאוֹתוֹ הַחוּט שֶׁהוּא כְּרִיכָה שְׁלָהּ, שָׁבוּ
צָרִיךְ לְהַאֲרִיךְ אוֹתָהּ, עַד שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ עַד עֲלֵת
כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, וַיּוֹרֵד בָּהּ לְקַבֵּל תְּפִלוֹתֵיהֶם.

אֲשַׁרְיִו מִי שְׁמַעְלָה שְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת אֵלּוֹ בְּשֵׁלֶשׁ
נְקֻדוֹת שֶׁל סְגוּלָתָא, שְׁמֵהֶם נִמְשָׁכוּ שְׁלֵשׁ
טַפּוֹת שֶׁל שְׁלֵשָׁה מַחִים עֲלִיּוֹנִים. שְׁכַשְׁאָדָם נִמְשָׁךְ
מִמֶּנּוּ זֶרַע, אֵלּוֹ הַטַּפּוֹת שֶׁנִּמְשָׁכוּ מִמֶּנּוּ הֵן מִיַּפֵּי
הַיַּפֵּי שֶׁל הַמַּחַ הַמְּבַחֵר מִן הַכֹּל. כֶּךָ כְּמוֹ זֶה,
כְּשֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹרִישׁ בְּאָדָם שְׁלֵשָׁה קְשָׁרִים,
שְׁתֵּים נְשָׁמָה וְרוּחַ וְנַפֶּשׁ, מִיַּפֵּי הַיַּפֵּי שֶׁלוֹ, נוֹתֵן
אוֹתָם שְׁתֵּים מִשְׁלֵשׁ י י י שֶׁל סְגוּלָתָא שְׁנַרְמְזוּ בְּשֵׁם

יו"ד ה"י וא"ו ה"י. ומשום זה אמר להם (דברים כו)
 ובך בחר ה' להיות לו לעם סגולה.

באותו זמן שייצאו הדברים הללו מפי המנורה
 הקדושה, ירדה שכינה ונשקה אותו, וכל
 אותם ראשי ישיבות ברכו אותו, והרועה הנאמן
 בך אותו ונשק אותו. באותו הזמן זקן אחד
 הזדמן אליו. פתח ואמר, נשקו בר, שהיא סלת
 נקיה, טפה קדושה זו של התורה של משה שנתנה
 לנו על ידו, שלא תיה בו פסלת של מין ותבן.
 שמי שאין פסלת בנשמתו, הוא בן של הקדוש
 ברוך הוא ושכינתו. שיש בן מאותה חטה שנאמר
 בה האילן שאכל אדם הראשון תה חטה.

ח"ט מין ותבן, שבשכילו אמר דוד (תהלים נא) הן
 בעוון חוללתי וגו'. ובזמן שהאות ה', שהיא
 חמשה מיני לחם, היא בכפוי דרה בין (הרודפים אחריה)
 הרשעים בגלות, שנאמר עליהם (תהלים א) לא בן
 הרשעים כי אם כמין אשר תדפנו רוח - י' שהיא
 מעשה שלו, לא מתחפרת עמו.

וּמִשּׁוֹם זֶה מִיֵּן וְתִכְנֵן פְּטוּרִים מִן הַמַּעֲשֵׂה, וּמִשּׁוֹם
 זֶה נִשְׁקוּ בַר. נִשְׁקוּ בַר, שְׁהַשְּׁפָתִים
 הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, שֶׁהֵם הַהֲשָׁקָא
 שֶׁלָּהֶם בְּשֵׁנֵי עַמּוּדֵי אֶמֶת, שֶׁהֵם לְמוּדֵי ה'. וְהַצְּדִיק
 הוּא לְשׁוֹן לְמוּדִים, הוּא לְשׁוֹן לְמַעְלָה, וְאוֹת בְּרִית
 לְמַטָּה.

וְעוֹד נִשְׁקוּ בַר, בַּשְּׁפָתִים הָעֲלִיּוֹנוֹת הַשְּׂכִינָה
 הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁכָךְ עוֹלָה שְׂכִינָה לְחֻשְׁבוֹן
 שֶׁפ"ה. הַחוּט שְׁסוּבָב אוֹתָהּ הוּא אוֹתָהּ כְּרִיכָה,
 הַחוּט שֶׁל וִרְקָא שְׁמַקְיָף אֶת הַשְּׁפָה הוּא חוּט שֶׁל
 חֶסֶד, וְהוּא חוּט שֶׁל זָהָב. וְהוּא קו יָרֵק מִהַצַּד שֶׁל
 הַשּׁוֹבָה שְׁסוּבָב כָּל הָעוֹלָם. שְׁלֹשָׁה חוּטִים הֵם
 לְמַעְלָה שְׁסוּבָבִים אֶת בֵּית הָעֵינַן, שְׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר
 (שִׁיר ז') עֵינַיִךְ בְּרַכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן עַל שַׁעַר בֵּית רַבִּים. מַה
 זֶה בֵּית רַבִּים? בֵּית עֵינַן אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת. שְׁלֹשָׁה
 גּוֹנִים הֵם שֶׁל הָעֵינַן. עֵינַן הַמִּים שְׂאִינַן לָהּ הַפְּסֵק, עֵינַן
 הַמִּים. וּמִשּׁוֹם נִשְׁקוּ בַר לְהָאִיר עוֹלָמוֹת בְּסוּדוֹת
 נִסְתָּרִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן קָם אוֹתוֹ זָקֵן וְנִטַּל מִקְלַע בְּיָדוֹ. פָּתַח
 וְאָמַר, הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, עַד עַכְשָׁיו הָיָה
 מִקְלַע בְּיָדָהּ, מִכָּאֵן וְאֵילָף הָרִי הִתְעַלִּיתָ בְּעֲלִיּוֹנִים,
 שָׁמַר עֲצֻמּוֹ מִהֶאֱבָנִים שְׁלָהּ. שְׁחָרִי בְּפִי הַצַּדִּיקִים
 הִיא מִתְעַלָּה בַּתְּפִלוֹת שְׁלָהֶם אֵל בַּעֲלָהּ. וּבִמְעֻשִׁים
 שְׁלָהֶם שָׁל הָאֶבֶן הַזֶּה, בְּשִׁיּוּרְדָת לְמַטָּה הִיא אֶבֶן
 בַּחֲזוֹ, (דף קב ע"ב) שְׁעַלֶּיָּה נֵאמַר (תהלים יא) ה' צַדִּיק יִבְחֵן.
 וְכֵה נִתְנַסּוּ הָאֲבוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה נֵאמַר (תהלים קיח) אֶבֶן
 מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים, שְׁהֵם הָאֲבוֹת.

וּבְשִׁיּוּרְדָת לְמַטָּה, יוֹרְדָת כְּמוֹ זֶה: הוּה"י.
 וּבְשִׁעוּלָהּ, נֵאמַר כֵּה אֶבֶן מֵאִסוֹ
 הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵהּ. כְּמוֹ זֶה יְהו"ה. כֵּה
 נִתְנַסָּה אֲבֵרָהֶם בַּעֲשָׂרָה נְסִיווֹנוֹת. וּבְזִמְנֵן שְׁנַתְנַסָּה
 כֵּה אָדָם, הוּא מְנַמְדָּה. וְאַחַר שְׁעוּמַד בְּנַסִּיוֹן שָׁלוֹ,
 הִיא מִתְעַלָּה בּוֹ לְבַעֲלָהּ שְׁהוּא יְהו"ה.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְעַלָּה אָדָם עַל כָּל אוֹתָן הַדְּרָגוֹת
 וּמְמַנִּים שְׁהַתְנַסָּה בָּהֶם אָדָם. וּבְשִׁרְוָאָה
 סמא"ל שְׁנַתְנִים לוֹ רְשׁוֹת עַל צַדִּיק לְהִיּוֹת לוֹ

נפיון, ורואה שהיא עומד בקיום, הוא אומר (אסתר
 ה) וְכָל זֶה אֵינָנוּ שׁוֹה לִי. וְאִם תֹּאמַר שְׁעַל
 מְרַדְכֵי אָמַר לוֹ הָמֵן - וְדַאי הָמֵן הִנָּמָא שְׁל סְמָא"ל
 הָיָה לוֹ, שְׁבוּ הַתְּלַבְּשׁ, וְעֲשֶׂרָה כְּתָרִים תְּחַתּוֹנִים
 הַתְּלַבְּשׁוּ בְּעֲשֶׂרָה בְּנָיו. וּמִשׁוּם שְׁעַמַּד מְרַדְכֵי
 בְּנִפְיוֹן, נָתַן אוֹתָם תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיָדוֹ. עַל
 אַחַת בְּמָה וּכְמָה מִי שְׁתַּנְּסָה בְּשִׁבִיל הַשְּׂכִינָה
 בְּגִלוּת.

מִשׁוּם שְׂיִוְרָדִים עָלָיו עֲשֶׂר סְגֻלוֹת שְׁל הַשֵּׁם שְׁל
 הַכֶּתֶר, שְׁהֵן יו"ד ה"י וא"ו ה"י, שְׁהֵם
 סְפִירוֹת מְלֵאוֹת בְּסְגֻלוֹת, שְׁסוּכָבִים אֶת הַכֶּתֶר
 הָעֲלִיּוֹן שְׁל הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה. וְזֶהוּ הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן
 שְׁנֵאמַר בּוֹ בְּיוֹם שִׁבְתָּ בְּקִדְשָׁה כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה'
 אֱלֹהֵינוּ. מִי ה' אֱלֹהֵינוּ? הָאָבָא וְאֵמָא שְׁבוּ
 מִכְּתִירִים אֶת הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהַשְּׂכִינָה שְׁהִיא
 קִדְשָׁה. וְנֵאמַר בָּהּ קִדְשָׁה לָךְ יִשְׁלָשׁוּ. וְהֵם קְדוֹשׁ
 קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ, שְׁלִשָּׁה אַבּוֹת, ה' צְבָאוֹת. מִי
 הַצְּבָאוֹת? נִצַּח וְהוֹד. מְלֵא כָּל - זֶה צְדִיק, בּוֹ מְלֵא
 כָּל הָאָרֶץ בְּבוֹדוֹ, שְׁהִיא שְׂכִינָה.

וּמִי שֶׁהוּא מְשַׁלֵּשֵׁת הָאֲבוֹת, לֹא צָרִיךְ לְהִתְנַסּוֹת.
 שְׁמִי שֶׁהוּא מְנַזְעוֹ וּמְשַׁרְשׁוֹ, אֵין בּוֹ סֶפֶק
 שְׁעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן. וְאִם תֵּאמַר שְׂאֵבְרָהֶם לֹא הִתְנַסָּה
 בַּשֵּׁם שֶׁל הַכֶּתֶר, אֲלֵא בְּמִדַּת חֶסֶד, וַיִּצְחַק בְּמִדַּת
 גְּבוּרָה, וַיַּעֲקֹב בְּמִדַּת תְּפָאֶרֶת, וְהַשְׂכִּינָה מְשַׁלֵּשֵׁת
 הַצְּדִדִים הַלְלוּ נִקְרְאֵת לָהֶם אֲבֵן בַּחַן - יָפָה הוּא,
 וּמִי שֶׁיִּתְנַסָּה דְבוֹר בְּעֵשֶׂר אוֹתִיּוֹת שְׁסוּבָבוֹת אֶת
 הַכֶּתֶר. (שֵׁם לֹא הִתְנַסּוֹ) וְכִיּוֹן שְׂכָרָה, הוּא יָכוֹל לְהִתְנַסּוֹת.

וּמִי שֶׁיִּתְנַסָּה שָׁם, אֵין סוּף לְנִסְיוֹנּוֹ. וְהוּ שְׂכָתוֹב
 (אִיכָה ב) מָה יַעֲיִדְךָ מָה יִאֲרָמָה לָךְ. שְׁלֹא יָכוֹל
 לְהִתְדַמּוֹת הַנִּסְיוֹן שֶׁלָּךְ לְמִ"ת, שֶׁהוּא יו"ד ה"א
 וּא"ו בְּשַׁלֵּשֵׁת הָאֲבוֹת. ה"א בְּמַלְכוּת, אַחַר
 שְׁנִסְיוֹנְךָ בְּאֵין סוּף, (שֵׁם) כִּי גְדוֹל כַּיּוֹם שְׂכָרְךָ מִי
 יִרְפָּא לָךְ. אוֹתוֹ שֶׁהוּא מִפְּלֵא וּמְכַסֶּה, וְכוּ תִתְעַלֶּה
 לְא"ם, כְּמוֹ שֶׁהַשְּׂכָר שֶׁלָּךְ אֵין לוֹ סוּף. וְכַעֲתָה,
 הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, מַלְ אֲבֵן אֱלֹהִים, שְׂאֵתָה יָכוֹל
 לְסַבֵּל אוֹתָהּ, וַיֵּשׁ לָךְ כַּחַת.

וְאִם תֹּאמַר שְׂאֵתָה לְבַדְּךָ הוּא שְׂזַרְקָת אֹתָהּ -
 לֹא! אֵלֶּא אֵפְלוּ לְאֲבוֹת וּלְכָל הַמַּחֲנוֹת שֶׁל
 הַנְּשָׁמוֹת שְׂמַקְנָנוֹת עִמָּךְ בְּדִיוֹקְנָהּ, כְּמוֹ רוּעָה נְאֻמָּן
 שְׂיֵשׁ לוֹ שְׁנֵי פְרָצוּפִים, אֶחָד לְמַעְלָה וְאֶחָד לְמַטָּה,
 בְּנִגְדַּת הַמְּרַכְבָּה הָעֲלִיוֹנָה וְהַמְּרַכְבָּה הַתַּחְתּוֹנָה,
 וּבְשִׁבְלֵם נֹאמַר (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים. בְּצַלְמוֹ, בְּדִיוֹקָן שֶׁלְמַעְלָה.
 בְּצֶלֶם אֱלֹהִים, תְּדִיוֹקָן לְמַטָּה. וּמִשּׁוּם זֶה כָּפַל שְׁמוֹ
 פְּעַמִּים מִשׁ"ה מִשׁ"ה. זֶהוּ שְׂכַת־וֵב (שמות ב) וַיֹּאמֶר
 מִשֶּׁה מִשֶּׁה. וּכְמוֹ שְׁכוּלֵל הַפְּרָצוּפִים שֶׁל בְּרִיאָה,
 כֶּךָ כְּלוּלִים בּוֹ הַפְּרָצוּפִים שֶׁל אֲצִילוֹת.

אֹמַר לוֹ הַמְּנוֹרָה תְּקַדּוּשָׁה: זָקֵן וְזָקוּ, יִדְעֵתִי כֶּךָ
 שְׂאֵתָה הוּא מִתְּצַד שֶׁל תּוֹקֵן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא
 יִשְׂרָאֵל שֶׁלְמַעְלָה. וְאֵת הָאֶבֶן הַזֶּה שֶׁלָּךְ אָנוּ
 מְקַבְּלִים אֹתָהּ בְּרָצוֹן שְׂאִין סוּף וְתַכְלִית לְנִסְיוֹנוֹת
 שֶׁלוֹ, בְּשִׁבְלֵל כְּבוֹד הַשְּׂכִינָה שְׂנֹאמַר בָּהּ (בראשית מט)
 מִשָּׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל, בְּדִי לְתַחֲזִיר לָהּ סְגוּלָתָהּ
 לְשָׂרוֹת עֲלֶיהָ, וּבְדִי שְׂיִשְׁרָה עֲלָיו עֲלֵת עַל כָּל
 הָעֲלִיוֹנִים.

אמר אותו הזקן: המנורה הקדושה, יו"ד ה"י
 וא"ו ה"י הם עשר אותיות, והשבנונו ששים
 ושלוש, ובו נוטל נקמה מג"ם רוח שנאמר בו כי
 נאה נאה. משום שממנו באים הערפוב הרע,
 שנאמר בהם (תהלים נג) כלו סג יחדו נאלחו אין עשה
 טוב אין גם אחד. ועשר אותיות עם ס"ג הם ג"ע,
 וזהו שלח נא ידך. וג"ע בכל אשר לו. והמנורה
 הקדושה, אחר שקבלתם את האבן הזו, מלו
 אותה אליכם, שלא תזוו מכם, עליה נאמר (תהלים
 סח) אם תשכבון בין שפתים. אשרי הוא מי
 שמשכיב את האם העליונה בין שפתותיו,
 ובשבילה נאמר (שם) אם תשכבון בין שפתים. אל
 תקרי אם אלא אם.

ושפתים הן, האם העליונה והאם התחתונה.
 השכינה העליונה והשכינה התחתונה,
 שעליה נאמר (דברים כב) שלח תשלח, שני שלוחים,
 בנגדם נאמר (רות א) ותלכנה שתיהן. אשרי הוא מי
 שמשכיב אותם בשפתותיו בתפלה, בתורה,
 בקריאת שמע, בתפלת השכינה, ששם הקדוש

בְּרוּךְ הוּא שֶׁנֶאֱמַר בּוֹ הַשְּׂכִינּוֹ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם וְגו'.
 וְעַל הַשְּׂכִינָה נֶאֱמַר וּפְרַשׁ עָלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמָהּ. שְׁנֵי
 שְׁלוֹמוֹת, אֶחָד כְּנֶגֶד הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה, וְאֶחָד כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. אֶחָד הוּא בְּעַל הַבַּיִת,
 וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר הַשְּׂכִינּוֹ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם, וְזֶה
 הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. וְהַשְּׂנִי הוּא אוֹרַח. עַל שְׁנֵיהֶם
 נֶאֱמַר, בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ, וְהָאוֹרַח מְבָרָךְ.

וּמֵהֲצַד שֶׁל אוֹרַח נִקְרְאָת הַשְּׂכִינָה מְלוֹן אוֹרְחִים.
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ירמיה ט) מִי יִתְּנֵנִי בַּמְדָּבָר מְלוֹן
 אוֹרְחִים. וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר וַיִּלֵּן שָׁם. וְלָמָּה? כִּי בֵּא
 הַשָּׁמַשׁ. שְׁהַתְּכַנֵּם מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ שֶׁנֶאֱמַר בּוֹ (תהלים פד)
 כִּי שָׁמַשׁ וּמִגֵּן ה' אֱלֹהִים. וְנִשְׁאַרְחַ הַשְּׂכִינָה
 בַּחֲשִׁכָה בְּנִלוֹת.

וּמֵהֲצַד שֶׁל גֵּצַח וְהוּד נִקְרְאָת נְבוֹאָה, וּמֵהֲצַד שֶׁל
 שְׁלֵשֶׁת הָאֲבוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ אֵל אֱלֹהִים ה',
 שֶׁהֵם הָאֵל הַגָּדוֹל הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, נִקְרְאָת גְּדֻלָּה
 גְּבוּרָה תִּפְאָרַת. וּבְשִׁלְשֶׁת הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ הוּא

מְעִידָה עַל הַיּוֹתוֹ וְאַלְהוּתוֹ וְיִכְלָתוֹ עַל כָּל
הָעוֹלָמוֹת.

וּמִתְצַד שֶׁל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה נִקְרָאת אִם תִּשׁוּבָה
יְהוּ"ה, שְׁמֵרָאָה עַל כְּנֹי וְהַיּוֹתָ שֶׁל רַבּוֹן
הָעוֹלָמִים, בְּעַל כָּל הַכְּנֹיִים וְכָל הַתְּהוּיּוֹת. שְׁכָל
הַכְּנֹיִים וְהַתְּהוּיּוֹת הֵם כְּנֹיִים לוֹ, וְהוּא אֵינּוּ
(דף קבא ע"א) כְּנֹי. וְהוּא נִקְרָאת מ"ה מִתְצַד שֶׁל חֲכָמָה, שְׁנֵאמַר
(דברים י) מָה ה' אֱלֹהֶיךָ שֶׁאֵל מֵעַמְּךָ כִּי אִם לִירָאָה.
שְׁאֵם אֵינּוּ חֲכָמָה - אֵינּוּ יִרָאָה, וְאִם אֵינּוּ יִרָאָה - אֵינּוּ
חֲכָמָה. וּבִזָּה מ"ה מְעִיד עַל עֲלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, כִּי
לֹא יִדְעוּ מ"ה הוּא.

וּמִצַּד שֶׁל הַחֲכָמָה הֵם הַנִּקְדוּת. כְּמוֹ זֶה י', הַקּוּץ
שְׁלֵמָטָה וְהַקּוּץ שְׁלֵמָעֵלָה, וְהַנִּקְדָּה שֶׁל
הָאֲמֻצֵּעַ מִרָאָה עַל כְּתָר עֲלִיּוֹן, שְׁכּוֹ שְׁלֵשָׁה קְשָׁרִים
י י י, וְהֵם רְמוּזִים בְּיו"ד ה"י וּא"ו ה"י. וְכָל אֹת
מִרָאָה אַרְבַּע אֹתִיּוֹת, שְׁחֵן: יְבָרְכֶךָ יְהוּ"ה, יָאֵר
יְהוּ"ה, יִשָּׂא יְהוּ"ה, י"ב אֹתִיּוֹת שְׁתַּלּוּיּוֹת מִן י'
יו"ד. וְכֵן אֹתָם שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת אַחַת. כְּמוֹ זֶה

י' הקוץ למעלה - אחת. והקוץ למטה - שתיים.
 ונקדה שבאמצע - הנה שלש. והאות י' בכתבונה
 עשר. הנה י"ג מדות הרחמים, שנאמר בהם
 בעשרה מאמרות נברא העולם. ומה תלמוד לומר
 והלא במאמר אחד יכול להבראות?

ומצד של הנקודות נקראת השכינה התחתונה
 בת קול, כמו שבארנו, כמו זה. ומהצד
 של הטעמים נקראת השכינה מחשבה, כמו זה
 עה. והכל נרמז באות אלה. פה נרמזו הטעמים
 למעלה, והנקודות למטה, האותיות באמצע, והכל
 הוא עשר אמירות, עשרת הדברות, וששת ימי
 בראשית, והם כ"ו בכתבון יהו"ה, שכולל טעמים
 ונקודות ואותיות כמו זה יהו"ה, ואותם טעמים
 ונקודות מים עליונים, כמו זה עה. מים נקב"ים כמו
 זה.

הרקיע של האמצע כולל כל האותיות. בשבילו
 נאמר (בראשית א) יהי רקיע בתוך המים ויהי
 מבדיל בין מים למים. רקיע בהפוך אותיות עקר,

וְזֶהוּ עֵקֶר הָאֱמוּנָה. וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר (יחזקאל א) וְדַמּוֹת עַל
 רֵאשֵׁי הַחֵיָה רְקִיעַ, שֶׁהוּא הַרְקִיעַ שֶׁבְּכֶתֶר עֲלִיּוֹן,
 שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְאוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא עֵקֶר הָאֱמוּנָה, עַל־ת
 עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים טָמִיר וְנִגְנוּז.

וְעוֹד, הַשְּׂכִינָה מֵצַד הַנְּקֻדּוֹת הִיא בְּתוֹ שֶׁל
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַדּוֹם רְגֵלְיוֹ. וּמֵהַצַּד
 שֶׁל הַטְּעָמִים נִקְרָאת אִשְׁתַּי חֵיל עֲטָרַת בְּעֻלָּה.
 וּבִצְרוּפִים וְהַחֲוִיּוֹת נוֹדַעַת בַּת הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ זֶה
 הוּה"י. מֵצַד הַזֶּה הִיא הַדּוֹם רְגֵלְיוֹ.

וּמֵצַד שֶׁל יְהו"ה נִקְרָאת פְּרִצּוּף וְנִקְרָאת פְּנִיּוֹ.
 וּמֵהַצַּד שֶׁל שְׂתֵי נְקֻדּוֹת אֱלֹהִים, שֶׁהֵם פְּרִצּוּף
 וְזִנְב, נִקְרָאת א. בְּרֵאשׁ הַנְּקֻדָּה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא
 רֵאשׁ, וּבְנְקֻדָּה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא סוּף. וְסוּד הַדְּבָר,
 חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוּף. בְּשְׂתֵי הַנְּקֻדּוֹת הֵלְלוּ
 מְרִאָה עַל עַלְתַּת הָעֵלּוֹת, שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן. זֶהוּ
 שְׁכַת־טוֹב (ישעיה מד) אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן.

וְא"ו בְּאֲמִצַּע שֶׁל שְׂתֵי יוֹדֵי"ם מְרִאָה עַל עַלְתַּת כָּל
 הָעֲלִיּוֹנִים שְׂאִין אֱלֹהֵי חוּץ מִמֶּנּוּ. זֶהוּ

שְׁפָתוֹב (שם) וּמִבְּלָעָדֵי אֵין אֱלֹהִים. וּמִשׁוֹם
 שֶׁהַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה מִהַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִנִים, נִקְרְאת
 בְּשֵׁם שֶׁל עֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִנִים. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב (שם ט)
 לְכֻלָּם בְּשֵׁם יִקְרָא. לְכֻלָּ הַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִנִים
 בְּשְׂכִינָה נִקְרְאוּ, שֶׁנִּקְרְאת שֵׁם, שֶׁבְּשִׁבְלֹו אָמַר
 לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם (שמות לג) וְאַדְעָךְ בְּשֵׁם.

אִישׁ לֹא נֶעְדָּד מִכָּל הַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִנִים שֶׁלֹּא
 נִקְרְאת בָּהֶם. בְּעֲלִיּוֹנִים - הָרִי בְּאַרְנו
 שֶׁנִּקְרְאת בְּשֵׁם שֶׁל כָּל סְפִירָה וּסְפִירָה, בְּתוֹנִתָּה,
 בְּנִקְדָּתָה, וּבְשֵׁמוֹת שֶׁל כָּל הַכְּנֻזִיִּים. וְנִקְרְאת בְּשֵׁם
 שֶׁל תַּתְּחֹנִנִים - כְּסֵא, שָׁרָת, מְלָאָךְ, אוֹפֵן. כְּסֵא,
 (תהלים קג) ה' בְּשָׁמַיִם חִבֵּן כְּסֵאוֹ. מַה זֶה שָׁמַיִם? זֶה
 הַעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי. וּמִשׁוֹם זֶה סָמַךְ לוֹ (שם) וּמְלֻכוֹתָו
 בְּכֹל מְשָׁלָה.

מִצַּד שֶׁל הַשָּׁמַיִם נִקְרְאת שְׁמִימָה. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב
 (בראשית טו) הֶבֱטָ נָא הַשָּׁמַיִמָה. וְכִמוֹ שֶׁהִיא
 נִקְרְאת בְּשֵׁם שֶׁל הַעֲלִיּוֹנִים וְתַתְּחֹנִנִים, כִּדְ נִקְרְא

הַעֲמוּד הָאֲמָצְעִי בְּעֵלְיוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים, שֶׁהִיא (בְּכָל
אֶחָת בְּמִדָּתוֹ) מִדָּתוֹ, וְהִיא שְׁעוֹר קוֹמָתוֹ.

וּנְקִירָאֵת שְׂרָף, וְהוּ שְׂפָתוֹב (ישעיה ו) וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד
מִן הַשְּׂרָפִים. כְּמוֹ שֶׁמִּלְאָךְ שֶׁנְּקִירָא שְׂרָף
וּנְקִירָאֵת מִלְאָךְ. וְהוּ שְׂפָתוֹב (בראשית מח) הַמִּלְאָךְ
הַגָּאֵל אֶתִי מִכָּל רָע. וַיִּסַּע מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים. וּמִלְאָךְ
פְּנִיּוֹ הוֹשִׁיעֵם.

וּנְקִירָאֵת מִלְאָךְ עַל שֵׁם מַטְטְרוֹ"ן, כְּשֶׁהִיא עוֹשֶׂה
בוֹ אֶת שְׁלִיחוֹתוֹ שֶׁל בְּעֵלָה. וּנְקִירָאֵת
אוֹפֵן עַל שֵׁם סַנְדְּלָפוֹ"ן, כְּשֶׁשְׁלִטוֹנָהּ בּוֹ עַל
הַתְּחִתּוֹנִים. וּנְקִירָאֵת מְרַכְבָּה עַל שֵׁם אַרְבַּע חַיּוֹת
שֶׁל הַמְרַכְבָּה שְׁלֵמָטָה כְּשֶׁשְׁלִטוֹנָהּ עֲלֵיהֶם, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ (תהלים קג) וּמִלְכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. נְקִירָאֵת
דְּמוֹת אָדָם, דְּמוֹת אַרְיָה, דְּמוֹת שׂוֹר, דְּמוֹת נֶשֶׁר
בְּהֶם. וּבְאֵלוֹ הַדְּמִיוֹנוֹת נִרְאִית לַתְּחִתּוֹנִים, שֶׁהֶם
עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים. וְהוּ שְׂפָתוֹב (הושע יב) וּכְיָד הַנְּבִיאִים
אַדְמָה.

וַיֵּשׁ נְבִיאִים אֲשֶׁר מֵהַמֶּרְכָּבָה הָעֲלִיֹּנָה, שֶׁנִּקְרְאוּ
 בָּנִים. כְּמוֹ זֶה מִי שֶׁיֵּרָא מֵהַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא,
 שׁוֹרָה י' בְּלָבוֹ. וּמִי שֶׁאֹהֵב אוֹתוֹ, שׁוֹרָה ה' בְּמַח.
 וְעַל שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הַלָּלוּ נֵאמַר (דברים כט) תִּנְסָתְרוּת
 לַה' אֱלֹהֵינוּ. שְׁמִי שֶׁיֵּרָא מִן הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא אוֹ
 שֶׁאֹהֵב אוֹתוֹ, נִסְתָּר הוּא מִבְּנֵי אָדָם, וְתַנְגְּלוֹת הֵן
 ו"ה. מִי שֶׁמְתַעֵסֵק בַּתּוֹרָה, שׁוֹרָה ו' בְּפִיו. וּמִי
 שֶׁעוֹסֵק בְּמִצְוֹת, שׁוֹרָה ה' בְּמַאֲתָיִם אֲרָבָעִים
 וְשִׁמּוֹנָה אֵיבָרָיו.

וּמִצְוֹת כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ שֶׁהֲצִיצִית
 שֶׁנֵּאמַר בָּהּ (במדבר מז) וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית,
 וּפְרֹשׂוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַפּוֹחֶת לֹא יִפְחֹת
 מִשְׁבָּעָה, וְכָל הַמוֹסִיף לֹא יוֹסִיף עַל שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵה.
 וְהֵם שִׁמּוֹנָה עֶשְׂרֵה בֵּין קְשָׁרִים וְחֲלִיזוֹת לְכָל צַד -
 עוֹלָיִם שְׁבָעִים וְשָׁנָיִם.

עֲלֵיהֶם נֵאמַר (ישעיה מז) וְהוֹכֵן בְּתֶסֶד כִּסֵּא. תָּס"ד
 בְּגִימַטְרִיא שְׁבָעִים וְשָׁתַיִם. וְהַמְנֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה אָמַר, כָּל מִי שֶׁמְנִיחַ תְּפִלִּין וְצִיצִית,

בְּאֵלֹהֵי מַקְנִים תִּרְיֹג מִצִּוֹת שֶׁל תְּתוּרָה. וְלֹא עוֹד,
אֵלָּא בְּצִיצִית בְּאֵלֹהֵי מִתְקַן כִּסֵּא לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
בְּתַפְלִין, שֶׁהֵם שֵׁם יְהו"ה, בְּאֵלֹהֵי הוֹרִיד יְהו"ה עַל

כִּסֵּא.

אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאִסוּרִים? אֵלָּא וְהֵאן שְׁנֵי סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים
כֵּאן, אַחַד שֶׁל גְּאֵלֵת הָעֲמוּד הָאֲמָצְעִי וְהַשְּׂכִינָה,
וְהָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֵם יְהו"ה, אֵין תְּלוּיָהּ אֵלָּא בְּעֵלֵת
כָּל הָעֲלִיוֹנִים, שֶׁהוּא מִפְּלֵא וּמְכֻסָּה בְּכֶתֶר עֲלִיוֹן.
וְאַחַד שֶׁמֵּהֲצַד שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינוֹ חֲבוּשׁ
וְאִסוּר בַּגְּלוּת, אֵלָּא הוּא אִסוּר וְחֲבוּשׁ עִמָּהֶם
בְּאַהֲבָה, קָשׁוּר עִמָּהֶם בְּחֻבִּיבוּת. וְהוּא שְׁפָתוֹב
(בראשית מד) וְנִפְשׁוֹ קָשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ. חֲבוּשׁ עִמָּהֶם
בְּכִסֵּא שְׁמֵתִקְנִים לוֹ וּבְמִרְכָּבָה שְׁלוֹ בְּכֶמֶה שִׁירוֹת
וְתִשְׁפָּחוֹת שִׁיזְרִידִים עֲלֵיהֶם כֶּמֶה מִחֲנוֹת שֶׁל
תְּקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (יחזקאל א) וְאֶשְׁמַע
אֵת קוֹל כְּנִפְיָהֶם.

וּבִישָׁתֵּבַח בָּאִים הַשָּׁרְפִים, יוֹרְדִים אֵלָיו בְּכִמָּה
 מִחֲנוֹת, שָׁהֵם שָׁרְפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפְנִים,
 וּבַתְּפִלָּה קוֹל דְּמָמָה דְּרָקָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחָה (מלכים א' יט)
 וְהִנֵּה ה' עֵבֶר וְרוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק מְפָרֵק הָרִים וְגו'.
 שְׁהַתְּפִלָּה בְּחַשְׁאֵי הִיא קוֹל דְּמָמָה דְּרָקָה. וּמִשׁוּם
 שְׁשֵׁם בָּא הַמְּלָךְ, צָרִיךְ לְעֲמֹד בְּשִׁבְלֹו, וּמִשׁוּם זֶה
 נִקְרָאת הַתְּפִלָּת עֲמִידָה. וּמִשׁוּם זֶה ח"י הָעוֹלָמִים,
 בּוֹלָל ח"י בְּרָבוֹת, בּוֹ מִתְיַחַד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְשִׁבְיָתוֹ. יֵאֱהוּנְהִי שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן אָמֵן. וְבוֹ
 צָרִיךְ לְבָרֵעַ עַד שְׁיִתְּפַקְּדוּ ח"י הַחֲלִיּוֹת שֶׁבְּשִׁדְרָה,
 וְכֵן פִּרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה.

וּבִשְׁלֹשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת צָרִיךְ לְתַקֵּן אֶת שְׁבָחוֹ,
 לְהַכְּנִים לְשַׁעַר הַמְּלָךְ בְּהִיכָלוֹ, שֶׁהִיא
 אֲדָנָי. שְׁכָךְ עוֹלָה הֵיכָל לְבַחֲשִׁבוֹן אֲדָנָי. אַחַר
 שְׁנֵכְנִים לְשֵׁם וַיִּבְקַשׁ בְּקִנְשָׁתוֹ בְּשֵׁתִים עֲשָׂרָה
 הַבְּרָכוֹת שֶׁהֵן ו"ו, אַחַר כֵּן נֹתְנִים לוֹ שְׁאֵלָתוֹ
 בְּשִׁלְשׁ הָאַחֲרוֹנוֹת, שְׁשֵׁם צְדִיק בֵּין שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם
 לְשׁוֹן לְמוֹדִים, וְבוֹ הַשְּׁבִינָה הִיא קְבִלָּה. מִהַצַּד שֶׁל
 הַצְּדִיקִים הִלְלוּ הוּא אָסוּר וְחֻבוּשׁ (שָׁל הָאֲהָבָה),

שְׁמֵתִקְנִים לוֹ כִּסָּא עִם הַמְרַכְבָּה שְׁלוֹ, וְהַמְחַנָּה
מֵהֲצַד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים.

אָבֵל מֵהֲצַד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁקוֹשֵׁר
אוֹתָם בְּיֶצֶר הַטּוֹב לְהִיּוֹת עֹזֵר עִמָּהֶם,
וְקוֹשֵׁר אוֹתוֹ עִם יֶצֶר הָרַע כְּמוֹ חֲמוֹר לְמִשְׁאֵא
תַּחְתִּיהֶם, חֲמוֹר נוֹשֵׂא סְפָרִים. מֵהֲצַד שֶׁל בִּינוּזִים
הוּא אָסוּר וְחַבּוּשׁ בְּגִלוּת, שְׁעֲלִיהֶם נֹאמֵר בְּיָמוֹת
הַחַל, הָיָה כְּשׁוֹר לְחֲרַשׁ וְכַחֲמוֹר לְמִשְׁאֵאוֹ. בְּרִשְׁעִים
נֹאמֵר (אִיכָּה א) נִתְנַנְּנִי ה' בְּיָדֵי לֹא אוֹכֵל קוֹם.

שְׂרָצוּעוֹת הַתְּפִלִּין הֵן כְּחֻבָּלִים לְקַרְנֵי סַמָּ"ל,
שׁוֹר מוֹעֵד שְׁלֹא יִבְלָה אוֹתָם, וְתִפְלָה
שֶׁל יָד קוֹשֵׁר לְרַגְלָיו. וּמִי שְׁלֹא מְנִיחַ תְּפִלִּין, עָלָיו
נֹאמֵר מִשׁוֹר מוֹעֵד הַרְחַק מִמֶּנּוּ כִּמְלֵא עֵינָיו,
שְׂמִמְנוֹ תְלוּיִים אֲבוֹת גְּזִיקִין, צִיצִית מִשְׁאֵאוֹ עַל
חֲמוֹר נוֹאֵף. נְחָשׁ, בְּשִׁבִּילוֹ נֹאמֵר אֶפְלוֹ נְחָשׁ כְּרוּךְ
עַל עַקְבוֹ לֹא יִפְסִיק.

וְאֶרְבָּעָה בְּתֵי תְּפִלִּין הֵם כְּהִיכָל לְאֶרְבַּע אוֹתֵיזוֹת.
מִי הַהִיכָל הַזֶּה? אֶרְבִּי, שְׁכַךְ עוֹלָה

בְּחֻשְׁבוֹן הַיָּכ"ל. וְאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת אַרְבַּע
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהו"ה, כְּמוֹ פְּנֵי הַחַיּוֹת. וּבְתֵימִים
 אַרְבַּעַת בְּנֵגְדֵי בְּנֵי חַיּוֹת, וְהֵם כְּמוֹ הַנְּקֻדּוֹת
 וְהַאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן זָכַר וּנְקֻבָּה.

נְשִׂיתִי רְצוּעוֹת בְּנֵגְדֵי יוֹנָה, רְצוּעָה שֶׁל יָד
 לְקֹשֶׁר אוֹתָהּ, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ
 יוֹנָתַי. וְשָׁנִים הֵם הַיּוֹנִים - זָכַר וּנְקֻבָּה. מִי שֶׁרוֹצֵה
 לְצוּד אוֹתוֹ צִיָּדָה שֶׁל שְׂנִיָּהֶם, נוֹטֵל הַנְּקֻבָּה וְקוֹשֶׁר
 אוֹתָהּ עִמּוֹ, וּמִיָּד יִקְרָא לְזָכַר וְיִבֵּא. וְכִּי צְרִיכִים
 יִשְׂרָאֵל לְטַל יוֹנָה קְדוּשָׁה מְצֻנָה הַשְּׂכִינָה, לְקֹשֶׁר
 אוֹתָהּ בְּקֹשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין, וּמִיָּד יִקְרָא לְבַעֲלָהּ,
 שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל שֶׁלְמַעְלָה, הָעַמּוּד הָאֲמֻצָּעִי.

וּמִשּׁוֹם זֶה תִּקְנֵנוּ לְקֹרֵא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּקוֹל עַם
 מְצֻנֹת תְּפִלִּין. וּמִיָּד בְּשִׁינּוֹרְד אֵלֶיָּהּ, צְרִיף
 לְקֹשֶׁר אוֹתוֹ עִמָּה לְהִיּוֹת חֲבוּשׁ עִמָּה בְּרְצוּעָה שֶׁל
 תְּפִלִּין שֶׁל יָד, כְּמוֹ שְׂבָאוֹתָהּ בְּעֵלֵי הַמְּשֻׁנָּה (יחזקאל
 כד) פְּאֵרֶךְ חֲבוּשׁ עֲלֶיָּהּ. אֵלּוֹ תְּפִלִּין, כְּמוֹ שְׂבָאוֹתָהּ
 לְעֵיל.

וּמְיָד שְׁקוּשֶׁר אוֹתָם, צָרִיךְ לַיְחַד אוֹתָם בְּיַחְוֹד שֶׁל
 אַחַד, א"ח עִם ד', שֶׁהִיא כְּלוּלָה מֵאַרְבַּע
 פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל תְּפִלִּין, וְהִיא הֶרְבִּיעִית לְאַרְבַּע
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. ה' הֶרְבִּיעִית
 הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם יְהו"ה, וְהִיא תְּקוּן שֶׁל הָאוֹת
 דָּל"ת, עֲשִׂירִית לְא"ח, שֶׁהִיא תִשְׁעַ בְּחֻשְׁבוֹן, וְכֵן
 נִשְׁלָם לְעֶשְׂרֵה. כְּמוֹ זֶה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְחָרִי
 פְּרָשׁוּהָ.

וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנוּ לְקֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע בְּתְּפִלִּין.
 וּפְרָשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, שְׁמִי שְׁקוּרֵא
 קְרִיאַת שְׁמַע בְּלֵי תְּפִלִּין, כְּאֵלוֹ מַעֲיֵד עֵדוֹת שְׁקָר.
 וְחֻקְשֶׁר שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַשְּׂכִינָה צְדִיקָה,
 אוֹת שֶׁל תְּפִלִּין. וּבְאוֹתוֹ זְמַן שְׁקוּשֶׁר אוֹתָם בּוֹ
 לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינָתוֹ, מִי שֶׁשָּׂח בִּינְתָיִם -
 עֲבָרָה הִיא בְּיָדוֹ.

וּתְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ הוּא תְּפִלִּין, הָאֵם שְׁמַעְפָּרַת
 אוֹתוֹ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֲלֵיהָ נֶאֱמַר
 וּבְרוּעַ עֵזוֹ. כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, (ישעיה סב)

נשבע ה' בימינו - זו תורה. ובזרוע עזו - אלו
 תפלין שפראש. גבורה הוא זרוע שלו, והיא עזו,
 וחרו פרשוה. ושכינת עזו בגבחי מרומים, הוא
 אלהינו, מהצד שלו תפלה של יד אינה מעכבת
 של ראש וכו', שכל אחת היא מצוה בפני עצמה.
 מצד האם אותם התויות שפאמצע, כמו שבארנה,
 וחרו נתבאר. ומשום שלא בקיאים אלו של הדור
 האחרון, שמים שני זוגות תפלין, מספק שלא
 יודעים בסוד הזה (שניהם נצרכים).

ועוד, מי ששם תפלין כראוי, והו שמקיים המצוה
 במאמרה, וכמו שצדיק הוא אות שאוחז
 בין הקדוש פרוף הוא ושכינתו, כך הוא אוחז
 בשניהם בשמונה עשרה ברכות התפלה. ונאמר
 בתפלין, שח בינתים - עברה היא בידו. ונאמר
 בתפלה, ואפלו נחש פרוף על עקבו לא יפסיק.
 אשרי תפה שבתפלה עושה בו משכב לשכינה,
 וזהו (תהלים סח) אם תשכבון בין שפתים, שכהן אדני
 שפתי תפתח, להשכיב בהם האם העליונה
 שנאמר בה (דברים כב) והאם רבצת על האפרחים.

שְׂבִיבִיזְמִן שְׁהִיא פּוֹרְשֵׁת בְּנַפְיָהּ עַל גּוֹזְלֵיהָ, שְׁהֵם
 יִשְׂרָאֵל, בְּשִׁפְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים, כְּמוֹ
 שְׂבִיבֵי רוּחַ (לְגִדָּה) הַפּוֹרֵשׁ סִבַּת שְׁלוֹם עָלֵינוּ, נִמְצְאוּ
 בְּחֵירוֹת מִכָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם, וּמִשּׁוּם זֶה בְּשִׁפְתוֹת
 וַיָּמִים טוֹבִים שְׁהִיא רוֹבֶצֶת עַל יִשְׂרָאֵל, אִינן לָהֶם
 פֶּתַח מִכָּל הַמְּקַטְרָגִים שֶׁבְּעוֹלָם. וּכְשִׁיבֵאוּ יָמוֹת
 תַּחֲלִי, נֵאמַר בּוֹ (שם) שְׁלַח תִּשְׁלַח אֶת הָאֵם.

וַיֵּמָּה יֵשׁ בֵּין הַשְּׂבִיבֵינָה הָעֲלִיּוֹנָה לַתַּחְתּוֹנָה שְׁהַכֹּל
 אֶחָד? אֵלֵּא הַשְּׂבִיבֵינָה הַתַּחְתּוֹנָה הִיא כִּיּוֹנָה,
 וְנֵאמַר בָּהּ (תהלים סח) בְּנִפְי יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף, צָרִיף
 לְכַסּוֹתָהּ, שְׁהִיא יִרְאָה וּפֶתַח נִמְצָא מִצְדָּהּ, מִשּׁוּם
 שְׁנִטְלָה מִצְדַּת הַגְּבוּרָה שְׁשֵׁם סַמָּ"ל לְתַבְעֵ דִינִים.

וּמִשּׁוּם זֶה צָרִיף לְכַסּוֹת אוֹתָהּ מִכַּפָּה בְּעֲלֵי דִינִים
 שְׁלֵא מִכִּירִים אוֹתוֹ. וּבַמָּה? בְּכֶסֶף, שְׁהוּא
 יָמִין, שְׂבִיבְגָלוֹ נֵאמַר, כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּלִילָהּ,
 תִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוֹט שֶׁל חֶסֶד בַּיּוֹם.
 וּמִשּׁוּם זֶה נִחְפָּה בְּכֶסֶף לְרִשָּׁם אוֹתָהּ מִצְדַּת
 תַּרְחֻמִּים, שְׁלֵא יִכִּירוּ בָּהּ בְּעֲלֵי תַדִּין.

אֲבָל הָאֵם הָעֲלִיזָה הִיא כְּנֶשֶׁר, שְׁלֵא פּוֹחֶדֶת
מִכָּל הָעוֹפוֹת שְׁלֹמֶעְלָה, וְהַכְּנָפִים שְׁלָהּ הֵם
מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם, וּבְשִׁבִילָהּ נֶאֱמַר
(דברים לב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ, וְזוֹ יְרוּשָׁלַיִם. וְעַלִּיו נֶאֱמַר
(שם כב) כִּי יִקְרָא קוֹן צְפוֹר. (דף קכב ע"א) שְׁתַּקֵּן שְׁלָהּ הִיא
יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵ מַעְלָה, וְקוֹן הַצְּפוֹר יְרוּשָׁלַיִם שְׁלֵ
מִטָּה. אֲשֶׁרִי תִפֶּה שְׁהוּא תִקֵּן שְׁלָהּ. אֲשֶׁרִי תַתּוֹרָה
וְתַתְּפִלָּה שְׁהִיא קוֹן שְׁלָהּ. אֲשֶׁרִי הַנְּשָׁמָה שְׁהִיא תִקֵּן
שְׁלָהּ. שְׁכִשְׁהִיא מְקַנְנֶת שָׁם, לֹא פּוֹחֶדֶת מִכָּל
הַמְּקַטְרָגִים שְׁלֵ הָעוֹלָם.

וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאת נְשָׁמָת כָּל חַי. הִיא מְקַנְנֶת
בְּתַפְּלַת הַשָּׁבֶת, וְצַדִּיק מֵתַצֵּד שְׁלֵ
נִקְרָאת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, כְּשֶׁמִּתְשַׁבְּיִים הַיָּמִים מֵהָאֵם
הָעֲלִיזָה, וְהִיא הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן שְׁלֵ פֶסַח, וְהַיּוֹם
הָרִאשׁוֹן שְׁלֵ סְבוֹת. וְהַשְּׁבִיעִי תַתְּחַתּוֹנָה חַג שְׁמִינִי
עֲצֶרֶת, וְהִיא יוֹם מִתֵּן תּוֹרָה, וְהִיא יוֹם הַכְּפוּרִים.
כָּל תַּתְּפִלוֹת שְׁלֵ כָּל הַשָּׁבֹתוֹת וְהַיָּמִים הַטּוֹבִים
צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ. וְזֶהוּ שְׁאֵמַר תְּפָסוּק (ויקרא כג)
אַלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֹתָם

בְּמוֹעֲדָם. מַה זֶה מוֹעֲדָם? הָאִם הָעֲלִיזוֹנָה. וְצָרִיךְ
לְהַכְלִיל בָּהּ עֵשָׂר סְפִירוֹת.

וּבִשְׁהִיא עוֹלָה, הִיא עוֹלָה עַל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי.
וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר שְׁלֹמֹה (משלי ל) דָּרֶךְ
הַנְּשֹׂא בַשָּׁמַיִם. עוֹשֶׂה שָׁם דָּרֶךְ וְלֹא נוֹדַעַת בּוֹ אֵלָא
לְבַעֲלָהּ. וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת אִשְׁתּוֹ. אֵלָא שְׁמַעְלָה
אוֹתוֹ עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ, תְּפִלִּין עַל הָרֵאשׁ.
וּבִשְׁעוֹלָה, כַּמָּה צְבָאוֹת עוֹלִים עִמָּה. וּבִשְׁיִוְרְדָת,
כַּמָּה צְבָאוֹת יוֹרְדִים עִמָּה, וְנִקְרְאוּ נְשָׁמוֹת יִתְרוֹת
שְׁיִוְרָשִׁים הָעַם הַקְּרוֹשׁ, וּבָהֶם יֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל מְנוּחָה
בְּשִׁבְתוֹת וַיָּמִים טוֹבִים.

וְהִיזוֹנָה הַקְּרוֹשָׁה, בְּכָל שְׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל הוֹלְכָת
נוֹדַדָת מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וְאִם מוֹצֵאת
צְדִיק בְּעוֹלָם, נִדְפָקָת בּוֹ. אִם לֹא, חוֹזֶרֶת לְקִנְיָה
וּמִתְחַבֵּאת שָׁם, בְּאוֹתוֹ מָקוֹם שֶׁנִּקְרָא קֵן צִפּוֹר.
וּמַה הוּא תִּקְוָה שְׁלָה? מִטְטְרוֹ"ן שֶׁשְׁמוֹ שִׁדְ"י, שֶׁהוּא
שׂוֹמֵר הַשְּׁעָר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (תהלים קיח) זֶה הַשְּׁעָר לָהּ.

וּמִשּׁוֹם זֶה בְּמוֹזוֹתָ, שְׂד"י מִבְּחוּץ וַיְהוּה מִבְּפְּנִים.
 שְׁשָׁלַשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וְאַרְבָּעָה מֵאַלְפֵי
 חֲבֵלָה הֵם כְּחֻשְׁבוֹן יְמֵוֹת הַשָּׁנָה, שְׁשָׁלַשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים
 וְחֲמִשׁ חָסֵר אֶחָד. זֶהוּ יוֹם הַכְּפוּרִים שְׁאִין לִשְׁטוֹן
 שְׁלִטוֹן עָלָיו. הַשְּׁטוֹן כִּדְ עוֹלָה שְׁשָׁלַשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים
 וְאַרְבָּע. בְּמָקוֹם שְׁשָׁשׁ מוֹזוֹתָ, אִין לוֹ רִשּׁוֹת
 לְהִתְקַרֵּב, וּמִשּׁוֹם זֶה (דברים יא) וּכְתַבְתֶּם עַל מוֹזוֹת
 בֵּיתְךָ. מוֹזוֹת - זוּ מְנוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה, כְּשָׁלַשׁ מוֹצֵאת
 מָקוֹם, חוֹזֵרֶת לְקַנְהָ שֶׁהוּא מִטְטְרוֹ"ן, שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ
 שְׂד"י, שְׁשָׁשׁ יְהו"ה בְּעַל הַיּוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.

וּבְשִׁפְתַי שְׁשָׁשׁ צְדִיק, וַתֵּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת
 עָרֵב, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא תִיחֹד שֶׁל הַקְּדוּשָׁה
 כְּרוֹךְ הוּא עִם שְׁכִינְתּוֹ. וּבְשִׁישׁ צְדִיק לְמַטָּה, הוּא
 בְּמָקוֹם שֶׁל יוֹם הַשִּׁפְתַי, שֶׁהוּא שְׂדִי שְׁלִמְעָלָה, וְכוּ
 מִתְיַחֵדֶת הַקְּדוּשָׁה כְּרוֹךְ הוּא. וְשָׁם מוֹצֵאת מְנוּחָה,
 וְלֹא הוֹלֶכֶת מִטְּלָטְלָת מְמָקוֹם לְמָקוֹם וּמֵאַתֵּר
 לְאַתֵּר.

וְיָמִי הוּא הַצַּדִּיק שֶׁנִּדְבַקְתָּ בּוֹ? אֹתוֹ שָׁכַלְוֹל מִכָּל
 הַמַּדּוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 וַיִּכְלוּ, כּוֹלֵל הַכֹּל. שָׁכַל הַסְפִירוֹת נִכְלָלוּ בּוֹ,
 שֶׁהוּא חָסִיד וְגוֹמֵל חֶסֶד עִם הַשְּׂכִינָה, וְנוֹתֵן לָהּ
 תִּקְוָה בְּגִבּוֹרָה. וְכֵן בְּכָל סְפִירָה וְסְפִירָה נוֹתֵן לָהּ
 תִּקְוָה. הִיא נִדְבַקְתָּ, וְלֹא תִזוּז מִמֶּנּוּ בְּכָל שְׁשֶׁת יָמֵי
 הַשָּׁבָת. וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר, עַל צַדִּיק אַחַד הָעוֹלָם
 עוֹמֵד. הוּא הָעֶמּוּד שֶׁנּוֹשֵׂא הַכֹּל, וּבּוֹ כְּנִפְי יוֹנָה
 נִחְפָּה בַּכֶּסֶף. הִיא מְכַסֶּה עָלָיו בְּכַנְפֶיהָ וּמְגַנְנָה עָלָיו
 מִכָּל הַמְקַטְרָגִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר (תהלים נה) לֹא יִתֵּן לְעוֹלָם מוֹט
 לְצַדִּיק. לֹא יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל אֶזְוֹ. לֹא
 רְאִיתִי צַדִּיק נִעְזֵב וְזָרְעוֹ מִבְּקֶשׁ לָחֶם. וּבּוֹ נִרְאִית
 תְּקִשָׁת שֶׁל נְאֻלָּה בְּגוֹנִים מְאִירִים, וּמִיָּד (בראשית ט)
 וְרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וְלֹא תֵצֵא כְּצֵאת
 הָעֶבְרִים מִצֵּד תְּקִשָׁת שֶׁהוּא עֶבֶד. וְעוֹד זֶרְקֵא. הִנֵּה
 אֵלֶיהוּ יוֹרֵד וּבְמָה מִחֲנוּת עִמּוֹ שֶׁל מְלֶאכִים
 וּנְשָׁמוֹת.

פְּתַח וְאָמַר, הַמְנוּרָה הַקְדוּשָׁה, הִנֵּה כַּמָּה מִתְנוּת
 שֶׁל מְלֵאכֵי חֲבֻלָה שִׁינְרָדִים עַל הַצֵּאָן. אָמַר
 לְרוּעָה שִׁינְרָק אָבֵן מִהַמְקַלֵּעַ הַקְדוּשׁ עֲלֵיהֶם. נְרָמוּ
 בְּבִתְרָ עֲלִיזֵן כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"י וּא"ו ה"י, שְׁעוּלָה
 אֶהְיֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים, וְהוּא אֲשֶׁר רֵא"ש שְׁאֶהְיֶה
 אֶהְיֶה הַכֶּלֶל שֶׁל מ"ב, וְהוּא כּוֹלֵל עֶשְׂרֵי אֱמִירוֹת
 כְּמוֹ זֶה: א"ל"ף ה"א יו"ד ה"א. וְכַמָּה הֵן סְפִירוֹת
 פְּנִימִיּוֹת, וְכַמָּה סְפִירוֹת אֶחָזְרִיּוֹת, וְהֵן זֹו עַל גַּב
 זֹו. זֶהוּ שְׁכָתוֹב כִּי גִבְתָּ מֵעַל גִּבְתָּ שְׁמֵר וְגִבְתֵּי
 עֲלֵיהֶם.

וּבְשִׁבְיָלָם נֵאמַר וְכַמָּה פְּנִים לְפָנִים הַנּוֹרָאִים,
 וְכַמָּה אֶחָזְרִיִּים לְאֶחָזְרִיִּים שְׁלֹא נְרָאִים.
 וְאוֹתָם הַפְּנִימִיִּים הֵם: יו"ד ה"י וּא"ו ה"י. יו"ד ה"י
 וִי"ו ה"י. יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. אֶחָזְרִיִּים הֵם: י' י"ה
 ית"ו יהו"ה א א"ה אה"י אהי"ה. א' א"ד אד"נ
 אדנ"י. כְּשֵׁאוֹתָם פְּנִימִיִּים מְלֻמְעָלָה כְּמוֹ הַטְּעָמִים
 עַל הָאוֹתִיּוֹת, הֵם זְכָרִים. וְכִשְׁהַפְּנִימִיִּים הֵם לְמִטָּה
 בְּשִׁבְיָל הַנְּקֻדוֹת תַּחַת הָאוֹתִיּוֹת, הֵם נְקֻבוֹת. וְכֵלָם
 נוֹדְעִים בְּסוֹד זֶה. כְּשֵׁאֶהְיֶה עַל יְהו"ה הֵם נְקֻבָּה.

כְּתָר יִתְּנוּ לָךְ ה' אֱלֹהֵינוּ. וּבְכָל מָקוֹם הַכְּתָר הַיָּא
 יָא, וְשִׁנְיָתָם נִרְמְזוּ בְּשֵׁם אַדְנָי א' אֶתְי"ה י'
 יחו"ה. וְכַף כְּשֵׁאדְנָי עַל יחו"ה, הַנְּקָבָה הַיָּא בַּת.
 כְּמוֹ שֶׁטְּפָה שֶׁל תּוֹכֵר, כַּאֲשֶׁר הַיָּא מִקְדִּימָה אֶת
 טַפַּת הַנְּקָבָה, הַיָּא בַּת, וּכְשֶׁנְּקָבָה מִקְדִּימָה אֶת
 תּוֹכֵר, הוּא בֵּן. וְהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת
 יחו"ה אֱלֹהֵי"ם אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

וּמִשׁוֹם זֶה עֲשֶׂר סְפִירוֹת מִתְּחַד שֶׁל אֶתְיָה
 מִתְּחִילִים בָּאוֹת א', וְהוּא ב' כְּתָר
 כְּתֻשְׁבוֹן תי"ה, וּמִתְּפִשְׁטִים מִמֶּנּוּ עֲשֶׂר תּוּיֹת, וְהֵם
 תְּיָה תְּיָה אֶתְיָה, כְּמוֹ שֶׁתְּאֹתִיֹת שֶׁחֵן יחו"ה מְלֻךְ
 יחו"ה מְלֻךְ יחו"ה יְמֻלֵךְ. שֶׁתְּנַקְדָה שֶׁלָּהֶם תְּיָה תְּיָה
 וְיִתְיָה, שֶׁתְּתוּיָה תּוּז מְעִידָה עַל עֲלַת כָּל הָעֲלִיזוֹנִים
 שֶׁהוּא תְּיָה קָדֵם כָּל תְּיָה, וְיִתְיָה אַחַר כָּל תְּיָה עַד
 אֵין סוּף. וּמִתְּחַד שֶׁל אדנ"י נִקְרָא אֵין, שֶׁנִּרְמְזוּ
 בְּאדנ"י, שֶׁמְעִיד עֲלֵיו שֶׁהוּא אַחֲרִית עַד אֵין סוּף
 וְתַכְלִית. וְאֶתִי מְעִיד עַל קְדְמוֹתוֹ, שֶׁאֵין קְדְמוֹן
 עֲלָיו, וְסִימְנֻךְ שֶׁאַחֲזֵרִי א"י א"י אֶתְיָה יחו"ה.

אֲדַנְי יְהוֹ"ה. הֵם עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה אַרְבַּע אַרְבַּע.
 אַרְבַּע רְשִׁיזוֹת שֶׁל שֶׁבַת שְׁאִין זָר בִּינֵיהֶם,
 וְהֵם שְׁנַיִם - זָכָר וּנְקֵבָה אֶחָד (דף קכב ע"ב) לְיָמִין, וְזָכָר
 וּנְקֵבָה אַחַת לְשְׂמָאל. וּפְנֵי לֹא יֵרְאוּ. י"א י"א יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד, וְכָל שֵׁם רָחֲבוּ אַרְבַּע וּנְבָחֻהוּ
 עֲשָׂרָה, וְעוֹלָיִם אַרְבַּע אַרְבַּע לְשַׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם.
 וְתַלְוּיִים מִעֲשָׂרָה, כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וְהֵם
 יו"ד עֲשָׂרִים. ה"י ה"י שְׁלוֹשִׁים. וי"ו עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם.
 עוֹלָיִם לְשַׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם.

כְּמוֹ שֶׁעֲשָׂרָה הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן י' י"ה י"ו יְהוֹ"ה,
 וְעוֹלוֹת לְשַׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם. אֵינן שֵׁם בֵּין
 מִשְׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם בֵּין מֵאַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם שֶׁלֹּא תְלוּי
 מִעֲשָׂרָה הַסְּפִירוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּל סְפִירָה נִבְלָלָה מִעֲשָׂרָה
 סְפִירוֹת. אֲבָל עִם כָּל זֶה שְׁתַּלְוּיִים מִעֲשָׂרָה סְפִירוֹת
 כָּל הַשְּׂמוֹת, צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְהוֹדֵעַ לוֹ בַּסְּפִירָה
 שְׁלוֹ. כְּמוֹ חֶסֶד שֶׁעוֹלָה שַׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם, כּוּ צָרִיךְ
 לְהַבִּיר שַׁבְּעִים וּשְׁתַּיִם הַיּוֹזוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ מִהַשֵּׁם הַזֶּה,
 שֶׁהוּא יו"ד ה"י וי"ו ה"י, וְאֵלּוּ הֵם: יְהוּ הוּה וְהִי
 הִיָּה וְהוּ הוּי וְיוּ יוּה וְהוּ וְיָהּ יְהִי הִיוּ יוּי הוּה וְהוּ

והי ויו יוי היו יהה הוי וחה הוו ויה יוו יוה ויי
 יהו היי ייה יהה וחה יוו ויי התי יוה החו ויה היו
 ווי יהו ייו ייה הוי התי ייה ווה החו ייו ווי היו ווה
 יהו ייה הוי ותי ייו ייה הוי ייו ותי ווי ייו ייו
 ויי החו ייה ווה החו ייו ויו. תרי פאן שבעים
 ושפים תויות שנאמר בהם יהי כף ויהי כף. אלו
 הם בגין הנשמה, ועליהם נאמר (תהלים כט) אמרתי
 עולם חסד יפנה.

כל י' היא אבן והיא יסוד הבנין מהצד של צדיק
 יסוד עולם, שהוא יום הז' שבו ויכלו, הוא
 כולל שבעים ושפים תויו"ת, וכל ה' בגין הבית,
 כמו בתכמה יפנה בית. שצדיק קשורו בתכמה,
 שהיא י' העליונה. וצדיק הוא י' קמטה. השכינה
 התחתונה בית ה' התחתון, וזו נבנית בה'
 העליונה. ו' העמוד שנושא הכל, והוא העמוד
 האמצעי ארך בין האב והאם. והו' הקמטה היא
 בצדיק. ה' שהיא בית ב'. אלא כמו שיש שלשה
 גנים בזה, כך יש שלשה גנים בזה. וכל נקדה

בְּאִמְצַע שָׁל כָּל תִּבְתָּה, צָרִיךְ לְהֶאֱרִיךְ בָּהּ וּלְהַעֲלוֹת
בְּתַפְאֲרָתָהּ וּלְהַכְלִיל בָּהּ עֲשׂוֹר סְפִירוֹת.

וְכֹל נִקְרָה לְמַעַלָּה מִן תִּבְתָּה, צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת
מִחֻשְׁבוֹתָיו בְּכֶתֶר וּלְהוֹרִידָהּ עַד מַלְכוּתָהּ.
וְכֹךְ בְּכֹל תִּבְתָּה וְתִבְתָּה. שְׁתַּנוּעָה שָׁל נִקְדוֹת הֵם
בְּמָקוֹם הַטְּעָמִים, וּכְשֵׁי שׁ טְעָמִים שֶׁהֵם כְּתָרִים עַל
אוֹתֵינוּ, לֹא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּנוּעָה בְּאוֹת מִן תִּבְתָּה,
אֲלֹא בְּאוֹתָהּ שֶׁעֲלֶיהָ הַכְּתָר.

וְעוֹד, הַשְּׂכִינָה, אֵף עַל גַּב שְׁכֻלֹּה מֵעֲשׂוֹר
סְפִירוֹת, וְכֵן נִקְרָאוּ כָּל אֲחֻרָיִים, כֹּךְ
כְּשֶׁמִּתְיַחֲדוֹת בָּהּ הַסְּפִירוֹת שֶׁהֵן פְּנִימִיּוֹת, כָּל
הַסְּפִירוֹת נִקְרָאוֹת מִצַּד הַפְּנִימִיִּים.

וַיֵּשׁ סְפִירוֹת שֶׁהֵן לְפָנַי וּלְפָנִים. וְכַשֵּׁנְכֻלָּים בָּהּ
כָּל הַסְּפִירוֹת, נִקְרָאוֹת לְפָנַי וּלְפָנִים.
וּפְנִימִיִּים, וּפְנִימִיִּים שָׁל פְּנִימִיִּים, וְאֲחֻרָיִים, כָּל
הֵם אֶחָד. וַאֲיָנָם כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם שָׁנוּפוֹ מִיֵּן אֶחָד
וְנִשְׁמָתוֹ מִיֵּן אֶחָד, אֲבָל לְמַעַלָּה הַכֹּל אֶחָד. אֲלֹא

כָּל אֹר וְכָל דְּרָגָה שֶׁהִיא יוֹתֵר קְרוּבָה לְעֵלִית כָּל
הָעֲלִיּוֹנִים, נִקְרָאת לְפָנַי וְלִפְנֵיהֶם.

וְעוֹד, הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת פְּרָדֶם שֶׁל הַתּוֹרָה, עַל שֵׁם
שֶׁהִיא כְּלוּלָה מ'פְּשָׁט, ר'אִיָּה, דְרָשָׁה, 'סוּד.
שֶׁהַתּוֹרָה זֶהוּ סִימָן פְּרָדֶם. וְנִקְרָאת עֵין הַחַיִּים
מֵהַצַּד שֶׁל צְדִיקִים וְמוֹרִים שְׂאִין בָּהֶם פְּסָלֵת.
וּמֵצַד שֶׁל כֹּהֵן אֵילָנוֹת הֵם, שְׂמֵהֶפְרִי שְׁלָחֶם
נִזְדַּעַת הַשְּׂכִינָה בִּינֵיהֶם כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם.

כְּמוֹ הָאֵנוֹן שֶׁפְּרִיָּו נִסְתָּר וְחַתּוּם, זֶהוּ רוּמּוֹ
לְשִׂכְיִנָּה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שיר ד) גֵּן נָעוּל אַחֲתֵי
כְּלָה גַל נָעוּל מֵעֵין חָתוּם. כְּמוֹ חֵיזִין שֶׁהוּא סָתוּם
וְחַתּוּם, שְׂאִין נֶהְנִים מִמֶּנּוּ הַרְשָׁעִים, וְלֹא הַתְּנִסָּה,
כִּי גַם הַשְּׂכִינָה סָתוּמָה וְחַתּוּמָה בֵּין הַרְשָׁעִים שֶׁלֹּא
נֶהְנִים מִמֶּנָּה, וְהָאֹר שֶׁלָּהּ נֶאֱמַר בּוֹ (שמות ט) וַתֵּרָא
אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֶהוּ. וְכִי הַתּוֹרָה, הַסּוּדוֹת
שֶׁלָּהּ סָתוּמִים וְחַתּוּמִים, שְׂאִין נֶהְנִים מֵהֶם
הַרְשָׁעִים, וּמִשׁוּם זֶה אֵכֹל דְּבַשׁ וְשֵׁתָה יַיִן וְאֵל
תִּלְמִדָהּוּ לְגוֹי.

וְעַם כָּל זֶה, דְּבַשׁ מְצֵאתָ אֶכֶל דְּיִכָּד (משלי כה). שְׂכַמָּה
 שְׂהֶרְשִׁית הַתְּבוּנָה, וְאִין לָךְ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.
 וְכִמוֹ שְׂמַח הָאֲנוּזֵי סְתוּם, כָּךְ הִיא הַשְּׂכִינָה סְתוּמָה,
 וְהִיא אֲסוּרָה בְּנִלוֹת בֵּין הָרָשָׁעִים. וּבְנִלְלָם נֹאמֵר
 (איכה א) נִתְּנֵנִי ה' בְּיַדִּי לֹא אוֹכֵל קוֹם. שְׂכַמָּה הִיא
 סוּגְרָת וּמְסֻגְרָת. וּבֵין הַצְּדִיקִים אִין כָּה פְּסֻלָּת.

וּבְבִינוּנֵי בְּעֲלֵי הַתְּשׁוּבָה הִיא סְמָא"ל, אֲסוּר
 בְּפְסֻלָּת שֶׁל תְּמָר, שֶׁהוּא אֲסוּר
 וְסְתוּם מְכַפְּנִים וְאִין לוֹ רְשׁוּת לְשַׁלֵּט. וְעוֹד, מְצַד
 הַבִּינוּנֵי הִיא כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, כְּמוֹ
 שְׂיִרוּשָׁלַיִם שְׁנֵאמֵר (יחזקאל ה) זֹאת יְרוּשָׁלַיִם בְּתוֹךְ
 הַגּוֹיִם (דף קכג ע"א) שְׂמַתִּיה וְסְבִיבוֹתֶיהָ אֲרָצוֹת. זוֹ הִיא
 הַשְּׂכִינָה, הַשְּׂרָשׁ שֶׁל הָעֵץ בְּתוֹךְ הַקּוֹצִים, שֶׁהֵם
 עֲשָׂרֵת הַכְּתָרִים הַתְּחַתּוֹנִים, שְׁנֵאמֵר בָּהֶם (ויקרא טז)
 הַשֹּׁכֵן אִתְּם בְּתוֹךְ טְמְאֹתָם. וְהֵם אֲרָצוֹת שֶׁל
 שְׂפַחַת הַגְּבִירָה, שְׁעֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְסְבִיבוֹתֶיהָ
 אֲרָצוֹת.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא כָּל הַמְּזוֹנוֹת שֶׁל חַמּוּרִים וּכְלָבִים,
 שֶׁהֵם צְבָאוֹת סַמָּ"ל וְנִחַשׁ שִׁשּׁוּלְטִים
 בְּמִשְׁמֶרֶת הַלְּיָלָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה,
 מִשְׁמֶרֶת רֵאשׁוֹנָה - חַמּוּר נוֹעַר, שְׁנִיָּה - כְּלָבִים
 צוֹעֲקִים. כֵּלָם הָיוּ צוֹנְחִים לְנִבְיָה לְתֵת לָהֶם מְזוֹן,
 לְקָיָם בָּהֶם וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מִשְׁלָחַת. הָרִי הַשְּׂכִינָה
 כְּלוּלָה מִעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, הִיא הַמַּעְיָן שֶׁל הָאֵילָן
 מִצַּד הָאוֹת י'. וְהִיא מְקוֹר מַיִם חַיִּים מִצַּד הַכֶּתֶר,
 הַמְּקוֹר שְׂאִין לוֹ סוּף. וְהִיא יָם הַתּוֹרָה מִהַצַּד שֶׁל
 הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, וּבָהּ נִחְלָקִים שִׁבְעַת סְפִירוֹת לְשִׁבְעָה
 נְחָלִים. זֶהוּ שִׁפְתוֹב (יִשְׁעִיה יא) וְהַכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים.

וְהִיא פְּרִי הָעֵץ מִצַּד הָאוֹת י'. וְהִיא נוֹף הָאֵילָן
 מִצַּד הָאוֹת ו'. וְהִיא עֲנַפֵּי הָאֵילָן מִצַּד שֶׁל
 הָאוֹת ה' הָעֲלִיּוֹנָה. וְהִיא שְׂרֵשׁ הָאֵילָן מִצַּד הָאוֹת
 ה' הַתַּחְתּוֹנָה, שֶׁהִיא גֵן, שָׁבוּ נָטַע עֵץ מִצַּד שֶׁל
 אֲדָנָי. וְהִיא אָדָם שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית ב) וַיִּטַּע ה'
 אֱלֹהִים גֵן בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשָּׂם שָׁם אֶת הָאָדָם אֲשֶׁר
 יָצַר. הִיא אָדָם מִצַּד הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ יו"ד ה"א וא"ו
 ה"א. הִיא כְּלוּלָה מִכָּל הַשְּׁמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים. וּמִשּׁוּם

שְׁהִיא כְּלוּלָה מֵעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, שׁוֹרָה עֲלֶיהָ
עֲלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, וְכוּ שְׁלֵטוֹן עַל הַכֹּל.

קוּם אֱלֹהֵינוּ לְשִׁבַח אֶת עֲלֵת כָּל הָעֲלִיּוֹנִים, שְׁאַתָּה
תִּהְיֶה מִקְרִים לְכָל נְבִיא בְּדוֹר הַמְּשִׁיחַ, שְׁיֵשׁ
מִי שְׁאַתָּה עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת לוֹ מִצַּד נְשָׁמְתוֹ בְּשִׁכְל
שְׁלוֹ, וְיֵשׁ לְמִי שְׁאַתָּה עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת לוֹ בְּחֻכְמָתוֹ,
וְיֵשׁ לְמִי שְׁאַתָּה עֲתִיד לְהִתְגַּלּוֹת לוֹ פְּנִים בְּפְנִים
מִצַּד שֶׁל גּוֹפּוֹ.

קוּם פְּתַח דְּבָרִים לְפָנַי הַשְּׂכִינָה. מִיָּד פְּתַח וְאָמַר,
וְהַמְשִׁכִּים יִזְהָרוּ. מִי הַמְשִׁכִּילִים? אֵלּוֹ שְׁיֵשׁ
בְּהֵם שִׁכְל לְהַכִּיר אֶת רְבוּן הָעוֹלָמִים, שְׁהוּא עֲלֵת
כָּל הָעֲלִיּוֹנִים בְּשְׂכִינָה, שְׁנֵאמַר בָּהּ (תְּהִלִּים קיח) וְהָ
הַשְּׁעַר לַה' צְדִיקִים יִבְאוּ בוֹ. שְׁעַר בְּהַפּוֹךְ אוֹתֵינוּ
עֲשֶׂר, כְּלוּלָה מֵעֲשֶׂר סְפִירוֹת, וּמִהַצַּד שְׁלָהֶם הִיא
גְּבוּל, כְּמוֹ הַיָּם שְׁנֵאמַר בּוֹ (יִרְמִיָּה ה) אֲשֶׁר שָׁמַתִּי חוּל
גְּבוּל לַיָּם. כִּךָּ הִיא גְּבוּל וְתַחֲוּם לַשָּׁם שֶׁל יְהו"ה,
שְׁהִיא רְשׁוֹת הַיְחִיד, שְׁתַּחֲוּמוֹ הוּא שְׁמוֹנָה אֲלָפִים
אַמָּה, אֲלָפִים לְכָל צַד. וְהֵם יֵאֱהָדוּנָהּ.

וְרֵשׁוֹת הוּא לִיחִיד, שְׁהוּא רְחִבּוֹ אֲרַבְעָה יְהוּה,
 וְנִבְהוּ עֲשָׂרָה יוֹד הַר וְאוֹ הָא. הוּא גְבוּל
 לָיִם הַתּוֹרָה, שְׁהִיא הָאִם הָעֲלִיזוֹנָה שְׁנִלְיָה שְׁנַמְצָאוּ
 מִחֲכָמָה, שְׁהִיא כ"ח מ"ה, לֹא עוֹבְרִים מִפְּנֵה. אֲבָל
 מִצַּד עֲלֵת כָּל הָעֲלוֹת שְׁאִין לְמַעַלָּה מִפְּנֵה, אִין לָה
 גְבוּל מִצַּדוֹ, וְאִין לָה תְּחוּם מִצַּדוֹ וְלֹא רֵשׁוֹת עֲלִיו,
 וְלֹא מַחוּצָה לוֹ, וְאִין לוֹ מְדָה וְשַׁעוֹר.

וְלֹא עוֹד, אֲלֹא מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי יֵשׁ לָה
 שְׁתּוּף וְחִבּוּר, כְּמוֹ זָכַר וְנִקְבָּה שְׁהִיא וְשְׁתּוּף
 שְׁלָה א"ח, וְשְׁנִיָּהֶם אָח"ד. אֲבָל מִצַּד שְׁל עֲלֵת כָּל
 הָעֲלוֹת, אֶחָד בְּלִי שְׁתּוּף, וְלֹא עוֹד, אֲלֹא מִהַצַּד
 שְׁל אֶחָד הִיא ד', עֲמוֹ י"ג אָח"ד הַפְּנוּי. אֲבָל מִהַצַּד
 שְׁל עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלִיזוֹנִים הִיא אֶחָד. וְלֹא כָּכֵל
 אֶחָד הַכְּנוּי וְהַפְּנוּי שְׁהוּא כְּנוּי לִיחִידוֹ"ה. אֱלֹהִים
 וְדֹאֵי כֶּד עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן כְּנוּי"י. וּמִצַּד שְׁל רְבוּז עַל
 הַכֵּל אִין לוֹ כְּנוּי"י.

וְעוֹד, מִצַּד שְׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי נִקְרָאת בֵּית
 קְבוּל, שְׁלִפְעָמִים יוֹרְדָת לָה נְבִיעָה. וְהִיא

מִלֵּאָה, שְׂכָךְ אוֹתִיּוֹת שֶׁל אֱלֹהִים מְלֵאָה"ה. וְלַפְעָמִים
 הִיא יְבֻשָׁה, כְּמוֹ (רות א) אֲנִי מְלֵאָה הַלְכֹתִי וְרִיקָם
 הַשִּׁיבֵנִי ה'. וּמֵהֵצֵד שֶׁל עֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים לֹא
 יִחַסֵּר וְלֹא יַעֲדִיף. נְבִיעַת אֹרֹז שְׂכָל הַסְּפִירוֹת
 מְקַבְּלוֹת זֶה מִזֶּה, וְיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת שָׁם דְּמִיּוֹן כְּמוֹ
 שֶׁנְּבִיעַת הַמַּיִם שְׁמֹשְׁקִים אֶת הָאֵילָן. וְאִם תְּסַרְחָה
 אוֹתָהּ נְבִיעָה מִמֶּנּוּ, הוּא תֵּרַב וְיִבֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁתִּנְהַר
 שְׁנַאֲמַר בּוֹ אֲלוֹ מִים מִנִּי יָם וְגו'.

אֲבָל בְּעֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים אֵין לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ
 שְׁמוֹסִיף בּוֹ וְגוֹרֵעַ בּוֹ, שְׂכָכֵל הַסְּפִירוֹת הוּא
 גוֹרֵעַ מֵהֶם נְבִיעָה, וּמוֹסִיף לָהֶם נְבִיעָה, כְּמוֹ
 שֶׁתִּשְׁכִּינָה שְׁלַפְעָמִים הִיא מְלֵאָה וְלַפְעָמִים הִיא
 תְּסַרְחָה, וְכֹךְ כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה. וְהוּא שְׁמוֹסִיף
 וְגוֹרֵעַ בְּכֻלָּם, וְאֵין עֲלָיו שְׁמוֹסִיף וְגוֹרֵעַ. וְלֹא עוֹד,
 אֲלֵא הוּא שְׁהוֹצִיא תִשְׁעֵי סְפִירוֹת, שֶׁהֵן כָּלֵל שֶׁל
 א"ת, שֶׁהַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כָּלוּל מֵאוֹתָן הַתִּשְׁעֵי.

וְעֵלֶת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים לֹא יוֹרֵד עֲלָיו יְחוּדוֹ, עַד
 שְׁמוֹצִיא לוֹ בַּת זִוְגוֹ כְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר

סְפִירוֹת, וּבְגִלְגָּלָה יוֹרֵד עָלֶיהָ יְחִוּדוֹ, כְּרִי שְׁתֵּתֶיהָ
 חֲכִיבָה עָלָיו, וְהוּא שְׂאוֹחַז בְּשֵׁנֵיהֶם. (ומשום כך הם אֶחָד
 מִצְדוֹ בְּלֹא חֲשָׁבוֹ. וּבִזְמַן שֶׁהוּא אוֹחַז בְּשֵׁנֵיהֶם, אֵין שָׁם פְּרוּד. וּכְשֶׁהוּא אוֹחַז
 בְּשֵׁנֵיהֶם) הֵם א"ח ד', שְׁיֵשׁ שְׁתוּף שֶׁל שְׁנֵיהֶם, כְּמוֹ
 צְדִיק שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי כָל בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ. וְתִרְגּוּמוֹ,
 שְׂאוֹחַז בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ. הַשְׁתוּף שֶׁלּוֹ כְּמוֹ בְּרִית
 הַמִּילָה שֶׁאֲחִוז בּוֹכֵר וְהַנְּקֵבָה, וְהוּא לְזֻמְנִים יְדוּעִים
 יֵשׁ זְוֹנֵג, וְלִפְעָמִים הַפְּרָדָה.

כְּמוֹ אֶחָדָן הַכֹּהֵן שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ויקרא טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל
 עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְלִפְעָמִים בּוֹאֵת יָבֵא אֶחָדָן
 אֶל הַקֹּדֶשׁ. כְּמוֹ אִשָּׁה שֶׁלִּפְעָמִים הִיא נִדָּה מְרַחֶקֶת
 מִבְּעֵלָהּ, וְלִפְעָמִים הִיא מְהוֹרָה מִתְּרַת לְבַעְלָהּ.

אַבְל בְּשַׁעֲלַת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים בִּינֵיהֶם, אֵין שָׁם
 נְדוּת וְלֹא רְחוּק וְלֹא קְצוּץ וְלֹא פְרוּד, וְהוּא
 שְׁקוּשֵׁר עֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת הַפְּנִימִיִּים וְעֶשֶׂר הַסְּפִירוֹת
 הַחִיצוֹנִיִּים אֵלֵיהֶם. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא מִבְּפָנִים, שָׁם אֵת
 יְמוּנַת יִשְׂרָאֵל בָּהֶם, בְּאוֹתָהּ הַקְּשׁוּרָה בְּכָלֵם,

פְּנִימִיִּים וְחִיצוֹנִיִּים, שְׁהִיא כְּלוּלָה מֵעֲלִיּוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים עַד שְׂאִין סוּף וְתַכְלִית.

וּמִשּׁוּם זֶה קָרָא לָהּ אֱמוּנַת יִשְׂרָאֵל, שְׁפָה נוֹדְעִים
עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְעֵלָת עַל כָּל
הָעֲלִיּוֹנִים. וּמִי שְׁמִיחַד אוֹתוֹ עֲמָה, (דף קכג ע"ב) כְּבֹאֵלוֹ
מִיחַד אוֹתוֹ וּמִמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתַּחְתּוֹנִים. קָמָה הַשְּׂכִינָה מִכִּסְאָהּ וְנִשְׁקָה אוֹתוֹ,
וְרוּעָה הַנְּאֻמָּן נִשְׁק אוֹתוֹ, וְכָל הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתַּחְתּוֹנִים בְּרָכוּ אוֹתוֹ וְנִתְּנוּ לוֹ מִתְּנוּת. עַד כָּאֵן
סוּד הַיְחוּד. מִכָּאֵן וְאֵילָף סְתָרֵי תוֹרָה וְטַעְמֵי
תוֹרָה.

קוּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פְּתַח דְּבָרִים לְפָנַי
הַשְּׂכִינָה לְהוֹרִיד אֵלַיָּה נְבִיעָה מִשְׁמַן קְדוּשָׁה,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שמות כז) שְׁמֵן זַיִת זָךְ פְּתִית לִמָּאוֹר
לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד. שְׁהִיא הַשְּׂכִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (משלי
כ) נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. בְּגִלְגָּלָה נֶאֱמַר אִישׁ תָּמִיד
תּוֹקֵד עַל הַמּוֹפֵת לֹא תִכְפֹּת. וְכִּי לֹא תִכְפֹּת
נִשְׁמַתוֹ שֶׁל מִי שִׁיתְעַסֵּק בָּהּ תָּמִיד. אֵל תִּתְּנוּ דְמֵי

לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שְׂיִתְעוֹרֵר אֵלֶיָּהּ, שְׁחַנֵּר לֹא
 שׁוֹכֵךְ אֶצְלוֹ. וְהוּ שְׁכָתוּב לְמַעַן יִזְמַרְךָ כְּבוֹד וְלֹא
 יָדָם. שְׁהִיא כְּבוֹדוֹ, יִקְרָה הִיא מִפְּנִינִים וְכָל חֲפָצִים
 לֹא יִשׁוּוּ בָּהּ.

כָּם הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, פָּתַח וְאָמַר, בְּרֵאשִׁית בְּרֵא
 אֱלֹהִים. רַבּוֹן הָעוֹלָם, יְהִי רְצוֹנְךָ לְקַיֵּם בִּי
 וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבַּר. שְׁלֹא
 בְּשִׁבְלֵי כְּבוֹדִי עָשִׂיתִי, אֲלֵא לְפִתְחֵי דְבָרִים לְפָנַי
 שְׁכִינְתְּךָ. פָּתַח וְאָמַר פַּעַם שְׁנֵינָה. סו"ד ה' לִירְאֵינוּ,
 הוּא שְׁבָעִים פָּנִים שֶׁל סִתְרֵי תוֹרָה שְׁצָרִיךְ לְפָרֵשׁ
 בָּהֶם שְׁבָעִים פְּעָמִים בַּמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת שֶׁל
 בְּרֵאשִׁית.

תקון ראשון

בְּרֵאשִׁית. פְּעָמִים רַבּוֹת הֵן בַּתּוֹרָה רֵאשִׁית, וְכָל
 אֶחָד מִתְּפָרֵשׁ בְּמִקְוָמוֹ. הָרֵאשׁוֹן הוּא,
 (משלי ח) ה' קָנְנִי רֵאשִׁית דְּרָכּוֹ. זֶה הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ
 מְעָמִים וּנְקֻדּוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכַמָּה מִצּוֹת שֶׁל עֲשֶׂה
 וְלֹא תַעֲשֶׂה, שְׁכַלְן תְּלוּיּוֹת בְּשֵׁם יְהו"ה. וְהוּ

שְׁפָתוֹב זֶה שְׁמִי לְעֵלָם וְזֶה זְכָרִי לְדָר [וְ]דָר. שְׁמִי
 עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ. זְכָרִי עִם ו"ה
 - מֵאוֹתֵים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים
 וְחֲמִשׁ מִשְׁמָאל, מִיִּרְאֵת הַגְּבוּרָה נִתְּנוּ פֶתַח יִצְחָק.
 מֵאוֹתֵים אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה מִיְמִין, מֵאַחֲבָה שֶׁל דְּרָגַת
 אֲבָרָהֶם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (יִרְמִיָּה ל"א) אַחֲבַת עוֹלָם אַחֲבַתִּיךָ
 עַל בֶּן מִשְׁכַּתִּיךָ חֲסֹד. הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי כּוֹלֵל אֶת
 שְׁנֵיהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָא בְּשֵׁם יְהו"ה.

אֲבָל הַיְמִין א"ל, נוֹטֵל עִמּוֹ ו"ה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 אֵלֹהֵי מִתִּימָן יְבוֹא. הַשְּׁמָאל נוֹטֵל עִמּוֹ י"ה
 מִן אֱלֹהִים. הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי נוֹטֵל שֵׁם שְׁלָם.
 וּמִשׁוֹם זֶה אֵל אֱלֹהִים ה' דְּבָר וַיִּקְרָא אֶרֶץ. כּוֹלֵל
 אוֹתָם בְּפֶסוּק הַזֶּה.

וְלִכְּל מִצְוָה יֵשׁ טַעַם יְדוּעַ לְמַעְלָה, וּשְׁכָרָה יְדוּעַ
 לְאוֹתָם שְׁיִוְדָעִים הַסּוּדוֹת הַנְּסֻתָרִים שֶׁל
 רְבוּנָם, לֹא הִתְכַּפְּסָה מֵהֶם כָּל רָז. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דְּנִיָּאל
 ה) כָּל סוּד אֵין נְסֻתָר מִמֶּךָ.

וְכָל אֹת וְאֹת שָׁל תַּתּוֹרָה, וְהַקּוּץ שָׁלָה וְהַנְּקוּד
 שָׁלָה וְהַטְּעָמִים שָׁלָה, יֵשׁ לָהֶם סוּדוֹת
 נִסְתָּרִים לְמַעַלָּה. וְהַמְּשַׁכִּילִים מִכִּירִים אֹתָם שְׂיֵשׁ
 בָּהֶם כַּח לְעַמֵּד בְּהִיכַל הַמְּלָךְ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲנֻנְיָה
 מִיִּשְׂאֵל וַעֲזַרְיָה (שם א) וְאֲשֶׁר כַּח בָּהֶם לְעַמֵּד בְּהִיכַל
 הַמְּלָךְ, בְּעַמִּידַת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הִיכַל הַמְּלָךְ,
 כְּלוּלָה מִכָּל הַטְּעָמִים וְהַנְּקוּדִים וְהָאוֹתִיּוֹת. שְׂאִין
 יְדִיעָה כְּמוֹ יְדִיעַת הַנְּקוּדוֹת וְהַטְּעָמִים שָׁל
 הָאוֹתִיּוֹת, לְהַכִּיר בָּהֶם סְגוּלָתָא, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְרָקֵא
 מִקַּף שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ סְגוּלָתָא. וְכֵלָם נִרְמְזוּ בַּתּוֹיּוֹת
 כְּמוֹ זֶה: י'י' ה'ה'ה' ו'ו'ו' ה'ה'ה'.

בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם שָׁלֵשׁ יוֹדִי"ן יַחַד, רוֹמְזִים י'י'
 לְסְגוּלָתָא, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַכְּלוּלָה מִחֲכָמָה
 חֶסֶד גִּצְתָּה. חֲכָמוֹת בַּחוּץ תְּרַנְּנָה. וּבְגִלְגָּלָם פְּרִשׁוּהָ
 בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, הָרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים. שָׁכַל
 הַשְּׁלֵשָׁה הֵם דְּרוֹמָיִים. ה'ה'ה' בִּינָה גְבוּרָה הוֹד.
 וְכֵלָם לְצַפּוֹן. וּבְגִלְגָּלָם נֶאֱמַר הָרוּצָה לְהַעֲשִׂיר
 יְצִפִּין. אֲשֶׁרִי הוּא מִי שֶׁמְבִינֵן בָּהֶם לְהוֹרִיד חֲכָמָה

וְעֵשֶׂר לַשְּׂבִינָה, שְׁנַאמַר בָּהּ קְרָשָׁה לָךְ יִשְׁלֹשׁוּ,
שָׂבֵךְ הִיא הַסְּגֻלָּה שְׁלָהֶם, לְהוֹרִיד חֲכָמָה וְעֵשֶׂר.

אֲשָׁרִיו מִי שֶׁלֹּא נוֹטֵל שָׂכָר לְעֶצְמוֹ, אֵלֶּא שְׁמֵלֶמֶד
הַסְּגֻלוֹת הִלְלוּ אֶל הַשְּׂבִינָה, שְׁאוֹתָן
סְגֻלוֹת הֵן שֶׁל בְּעֵלָה שְׁמוֹרִיד אוֹתָן אֵלֶיהָ. ו'ו'ו'
בְּתַר תְּפִאֲרַת יְסוֹד. מִשּׁוֹם שְׂכַתָּר הוּא יו"ד שְׁעוֹלָה
לְחֶשְׁבוֹן כ', שְׁשָׁם ו'. שְׁתֵּי וו"ם רְמוּזוֹת בָּאוֹת
וּא"ו. וְכָל שֶׁלֹּשׁ הַוּו"ם כְּלוּלוֹת בְּצַדִּיק ח"י
הָעוֹלָמִים, שְׂבֵךְ עוֹלוֹת שֶׁלֹּשׁ וָיָם כְּחֶשְׁבוֹן שְׁמוֹנָה
עֶשְׂרֵה, וְזֵהוּ וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק.

וְיִשְׁלֹשׁ הַוּו"ם הִלְלוּ, סְגֻלָּתָן לְיַחַד אֶת הַשְּׂבִינָה
עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְזֵהוּ לְקַרֵּב
רְחוּקִים, שְׁתֵּם אוֹרְחִים, שְׂבָתָם קַפְצָה הָאָרֶץ
לְיַעֲקֹב, שְׁתֵּאוֹת ו' הִיא דָּרָךְ. זֵהוּ שְׂכַתוֹב (במדבר כד)
דָּרָךְ כּוֹכַב מִיַּעֲקֹב. דָּרָךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. קַפְיַצַּת
הַדָּרָךְ שְׂבִינָה. שְׁבִינָה הִלְלוּ קַפְצָה הַדָּרָךְ לְבַעֲלָהּ,
וְהוּא יְשִׁישׁ כְּגַבּוֹר לְרוּץ אֶרֶח אֵלֶיהָ. וּבְגִלְלָם נֶאֱמַר
(משלי ג) דְרָכֶיהָ דְרָכֵי נֹעַם.

וּמִצַּד הָאוֹת וּא"ו מִן שֵׁם בֶּן שִׁבְעִים וּשְׁתֵּים עוֹשֶׁה
 שְׁתֵּים עָשָׂר דְּרָכִים בָּיִם, שְׁעָבְרוּ בִּינֵיהֶם
 שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטִים, שְׁשָׁלְשָׁה שְׁמוֹת הֵם בְּוַיִּסַּע
 וַיָּבֹא וַיֵּט, וְהֵם וְה"ו אַנ"י וְה"ו. וְרֵאשִׁי תְבוֹת
 שְׁלָהֶם וּא"ו. הֵיךְ בְּאִמְצַע א' אֶלֶף בִּינָה, וְתִמְצָא
 אוֹתָהּ.

וּבַחֲזוֹק שֶׁל שְׁתֵּי הַוּוּי"ם הִלְלוּ בּוֹקֵעַ הַשָּׁמַיִם
 רְקִיעִים וְעוֹשֶׂה בָהֶם שְׁתֵּים עָשָׂר דְּרָכִים
 בְּרִקִיעַ, שְׁנֵאמַר בּוֹ וְאִתָּה תִשְׁמַע הַשָּׁמַיִם. וְחִמַּשׁ
 עָשָׂר י"ה וְאַחַת עָשָׂר ו"ה עוֹלָה הַשְּׁבוּנָם שְׁלֹשׁ
 מֵאוֹת אַרְבָּעִים וְשֵׁשׁ. פָּעַל בְּכ"ח שְׁעוּלִים לְחֻשְׁבוֹן
 שָׁמַיִם לְמַעְלָה י' מִיַּי תִּלִּים שְׁפָלוּלִים בְּעָשָׂר
 אוֹתִיּוֹת הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ וְעוֹלִים לְמ"ה, וְעַם שִׁמ"ו -
 שִׁצ"א. וְזֶהוּ וְאָמְרוּ לִי מ"ה שְׁמ"ו. כִּי לֹא יִטַּשׁ ה'
 אֶת עַמּוֹ בְּעֵבוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל. דְּלִג מ"ה מ"ה מְשֻׁמוּ,
 נִשְׁאָר רַנ"ו. חֶסֶד מ"ד מְשֻׁמוּם, נִשְׁאָר שְׁמוּ, בּוֹ
 שְׁבוּעָה (ישעיה סג) כִּי יוֹם נָקָם בָּלָב"י, בְּחֻשְׁבוֹן דָּ"ם,
 לְקַיִם בּוֹ כִּי דָם עֲבָדְיוֹ יִקָּם.

שמו"ו עם דם - שמים. חסר אחד למ"ה ומ"ה
 אחד בתוספת א', להראות שהכל אחד.
 הרי כאן הסוד של שלשה שמות יה"ו משלשים.
 ומשם פנים חיים ומזונות. חיים - החכמה תתיה
 בעליה. מזונות - (תהלים קמה) פותח את ידיך ומשביע
 לכל חיי רצון, והיא האם העליונה. פנים - בן י"ה.
 והיא יד רמה, תבינה שאותיותיה יה"ו, ומן יו"ד
 יוצא יהו"ה. ומן ה' יוצא אלהינו. ומן וא"ו יהו"ה
 שהם י"ד אותיות, ורמוזות בקריאת שמע, ששם
 יהו"ה אלהינו יהו"ה, והכל אחד. (דף קבר ע"א)

ה'ה'ה' השכינה התחתונה, שלמותם של שלשה
 יה"ו יה"ו יה"ו שרמיותם אהי"ה אהי"ה
 אהי"ה, שנאמר למשה הרמו שלחם בפסוק הזה,
 (שמות ג) ויאמר אלהים אל משה אהי"ה אשר אהי"ה
 ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהי"ה שלחני
 אליכם. שפא שהוא י"ו י"ו שש עשרה פעמים י"ו
 ושש עשרה פעמים ו"י, הרמו שלחם באות א' כמו
 זה א', רומז יו, זהו א ויי וייצר (חסר כאן).

וְעוֹד, וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, וְאֵלֹה שְׁשִׁים רַבּוֹא בַּעֲלֵי
הַמְשָׁנָה שְׁלֹמְעָלָה, וְאֵלֹה שְׁשִׁים רַבּוֹא בַּעֲלֵי
הַמְשָׁנָה שְׁלֹמְטָה, וְאֵלֹה שְׁשִׁים רַבּוֹא שֶׁל מְלֹאכִים,
וְאֵלֹה שְׁשִׁים רַבּוֹא שֶׁל כּוֹכְבִים, כֹּלָם יִזְהָרוּ כְּאוֹתוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר פְּנֵי מֹשֶׁה בְּפָנָי חִמָּה. כֹּלָם יִזְהָרוּ בְּחַבּוּר
חֵזָה. כּוּ יִזְהָרוּ בְּדַבּוּרוֹ. כֹּלָם יִזְהָרוּ בְּכַתִּיבָתוֹ
בְּסֵפֶר חֵזָה כְּזֶהר הַרְקִיעַ. וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָא סֵפֶר
הַזֶּהר בְּדִיוֹקָן שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא סֵפֶר
הַזֶּהר שֶׁלֹּו מֵהָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא זֶהר, וְכוּ בְּאֵרוֹ
חֲכָמִים, אֵיזֶהוּ חֲכָם? הַמְבִין דְּבָר מֵתוֹךְ דְּבָר. וְהוּא
הַזֶּהר שְׁמֵאִיר בְּלֵב הָרוּעָה הַנֶּאֱמָן, זֶהר בְּל"ב
אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.

וְהָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי נִקְרָא עֲלִיּוֹן עַל שֵׁשֶׁת
הַרְקִיעִים, שְׁלֹשָׁה מִכָּאן וְשְׁלֹשָׁה
מִכָּאן, וְהוּא בְּאֲמֻצֵּעַ, רְבִיעִי לְכָל הַשְּׁלֹשָׁה, וְשְׁבִיעִי
לְכָל הַשְּׁשָׁה, וְעֲלִיו נֶאֱמַר (בראשית א) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לְרִקִיעַ שָׁמַיִם, כּוֹלֵל אֵשׁ וּמַיִם, מֵה שְׁלֹשׁ קְרָא כֹּךְ
לְשָׂר הַרְקִיעִים, אֵלָּא לוֹ מִמֶּשׁ, וְהָרוּעָה הַנֶּאֱמָן
בְּדִיוֹקָנוֹ.

פַּתַח וְאָמַר, רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יְהִי רְצוֹנְךָ לְהַכְלִיל
עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים בְּסֵפֶר הַזֶּה וּלְהַמְצִיא כָּל
אֶחָד וְאֶחָד בּוֹ, בֵּין בְּכַתִּיבָהּ, בֵּין בְּדַבּוּר, בְּכַח שֵׁל
שְׁמֶךָ יְהו"ה וּבְכָל הַתְּנוּיּוֹת שְׁמֵאֵירוֹת מִמֶּנּוּ, וּבְכָל
הַשְּׁמוֹת וְהַכְּנוּיִים שָׁלוֹ, שְׁכֹלָם יִזְהִירוּ מִמֶּנּוּ.

יְהִיו כָּל הָעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים שְׁנוֹזְרוּ בַחֲבוּר
הַזֶּה זוֹתָרִים מִשְׁמֶךָ וּמִתְּנוּיּוֹת שָׁלוֹ כּוֹתֵר
שְׁמֵאֵיר פְּרָקִיעַ. וְתֵן רְשׁוֹת לְכָל מִי שְׁאֲזָכִיר בְּסֵפֶר
הַזֶּה בְּכַח שֵׁל שְׁמֶךָ, לְחֻדְמָן מִיָּד בּוֹ כְּתָרָה עֵין,
לְנִלוֹת בּוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד דְּבָרִים נְכַבְּדִים וְסוּדוֹת
גְּנוּזִים לְפָנַי הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא יְחִידָה בְּנִלוֹת, לְהֵאִיר
מִשְׁמֶךָ בַחֲבוּר הַזֶּה וּלְהַתְּחַבֵּר עִמָּךָ בַחֲבוּר הַזֶּה,
לְהַתְּקַשֵּׁר בּוֹ אֵלֶיךָ בְּכַמָּה קַשׁוּטִים, לְקַיֵּם בּוֹ (כְּרֵאשִׁית
ט) וּרְאִיתִיָּה לְזָכֹר בְּרִית עוֹלָם.

קָם הַרוּעָה תִּנְאַמֵּן עַל רַגְלָיו וְאָמַר, רוּעִים
קְדוּשִׁים, אֲבָרְתֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְאָדָם
תְּרֵאשׁוּן וְאַתְרוֹן וְדוֹד וְשַׁלְמָה. לָמָּה אַתֶּם יֹשְׁנִים?
הַתְּעוֹרְרוּ לְשִׁכְנָה שְׁנֵאמַר כֹּה אָנִי יֹשְׁנָה בְּנִלוֹת,

בְּאֵלֹהֵי שְׁעוֹבָרִים עַל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ
 מֵצוּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן יִשְׁנָה"ה. שְׁחֲרֵי חַיֹּת רְעוֹת וְדָבִים
 בָּאִים לֶאֱכֹל אֶת צֵאֲנֵי שֵׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 שְׁנֵאמַר בָּהֶם (יחזקאל לד) וְאַתֶּן צֵאֲנֵי צֵאֵן מִרְעִיתִי,
 שְׂכַפְעַת הַנִּיעַ זְמַן שְׁנֵאמַר בָּהֶם (ישעיה ט) וַיֹּאכְלוּ אֶת
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל פֶּה. שְׁחֲרֵי בְּכָל דוֹר וְדוֹר אֲתֶם
 סוֹבְלִים כַּמָּה דְחָקִים בְּשִׁבְלֵם בְּדַרְךְ נִסְתָּר.

וּבְכֹחַ שֵׁל הַשֵּׁם יְהו"ה וּבְכָל הַחַיּוֹת שְׁלוֹ, וּבְכָל
 הַכְּנֻזִיִּים הַקְּדוֹשִׁים וְהַמְּהוֹרִים שְׁלוֹ,
 יתְעוֹרְרוּ עִמָּכֶם שְׁשִׁים רַבּוֹא בַּעֲלֵי הַמְּשָׁנָה, שְׁשִׁים
 רַבּוֹא מִלְּאֲכִים עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, וְשְׁשִׁים רַבּוֹא
 נְבִיאִים, שְׂבָלָם יִהְיוּ מִלְּמָדִים זְכוֹת עַל יִשְׂרָאֵל
 לְהַצִּילָם מִן הַחַיּוֹת הַרְעוֹת הַלָּלוּ, שְׂיִמְחַל לָהֶם אֶת
 כָּל חַטָּאֵיהֶם, וְלִגְאֹל אוֹתָם וּלְקַיֵּם בָּהֶם מְדֻלָּג עַל
 הַחֲרִים, שְׁהֵם הַקְּצִים. אֵל תִּתְּנוּ דְמֵי לוֹ עַד
 שְׂיִתְעוֹרַר אֲלֵיהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרַחֲמִים.

קוּם אֲלֵיהוֹ, שְׂאֲתָה מְדֻלָּג אֶת הָעוֹלָם בְּאַרְבַּע
 מִיסוֹת לְהַמְצִיא עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל

שְׁמֵקִימִים אֹת בְּרִית מִלָּה. בְּכַח הַשֵּׁם יְהו"ה וְכָל
הַתְּוִיֹת וְהַכְּנוּיִים שָׁלוּ, אֵל תִּתְעַכֵּב לְטַל רְשׁוֹת
מִהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְרַדָּת וְלִשְׁמֵר אֶת הַצֵּאֵן.
וְתִתְעַטֵּר בְּכָל הַשְּׁמוֹת שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִגֵּן
בְּהֵם עֲלֵיהֶם, וְלְרַדָּת בַּחֲבוּר הַיְהוּה לְגַלוֹת בּוֹ סוּדוֹת
נִסְתָּרִים לְפָנַי הַשְּׂכִינָה, לְהַאֲוִיר לָהּ בְּסוּד הַתְּוֹרָה,
שֶׁהוּא בְּחֻשְׁבוֹן ר"ו, שָׁבוּ וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ בְּזִמְרָה
תְּרַקִיעַ, בְּזִמְרָה שָׁבוּ כ"ו ר"ז כ"ה אֹתִיּוֹת תִּיחַוֵּד,
וְכוּ ז"ו שֶׁהוּא אֶחָד.

וַיִּקְוֵמוּ עִמָּךְ הַמְּנוּרָה הַקְדוּשָׁה וְשִׁשֶׁת תְּבָרִיו
שֶׁנִּשְׁבְּחוּ בְּרֵאשׁוֹנָה בְּזִמְרָה תְּוֹה, לְתִדְשׁ בּוֹ
דְּבָרִים בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁעֲלֵיהֶם הַשְּׂכִינָה מְאִירָה
מִשְׁבָּעָה רְקִיעִים, וּבְהֵם מְאִירָה מִשְׁבָּע אֲרָצוֹת
שֶׁאָמַר עֲלֵיהֶם דָּוִד (תהלים קמ"ז) אֶתְהַלֵּךְ לְפָנַי ה'
בְּאֲרָצוֹת תְּחִיִּים.

(קום רבי שמעון ופתח דברים לפני השכינה. פתח ואמר, והמשבבלים יזהרו בזהר
תְּרַקִיעַ וּמַצְדִּיקוֹ הַרְבִּים כְּבוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד. וְהַמְשַׁבְּלִים, אֵלוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכוּ',

וְהַמְשֻׁבְּלִים יִזְהָרוּ. וְהַמְשֻׁבְּלִים לְהוֹצֵאת
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּמְשָׁחוּ בְּשֶׁמֶן, הָרֹאשׁ
וְהַגּוֹף וְהַשׁוּלְיִים שֶׁל זְנוּבוֹת הַהָרִים יוֹשְׁבֵי כְּנוֹף
בְּלִי רוּחַ. הַנֶּפֶשׁ בְּהַשְׁבֵּל דְּגוּשָׁה וְרַפוּיָה, לְפַעֲמִים
בְּנֶגֶד הָרוּחַ. הָרוּחַ, נִקְדוֹת שְׁמַת־חַמוֹת בְּתַחוּמֵיהֶן,
לְחַתּוּת הַגּוֹף וּלְחַעֲמִידוֹ עַל רַגְלָיו לְהַעֲנוֹת בְּדַרְךָ,
וְלֹא יוֹדְעִים לְלַכֵּת לְיָמִין וְלִשְׂמָאל, לְפָנִים וּלְאַחֹר.

יִזְהָרוּ בְּזֹהַר הַנְּשָׁמָה אוֹתָן הַתְּנוּעוֹת לְלַמֵּד הַדָּרָךְ
לְיָמִין וְלִשְׂמָאל וְלַלְכֵת בְּדַרְךָ אֶמֶת שֶׁלֹּא
יִסְטוּ מִמֶּנָּה. בְּזֹהַר תְּרַקִיעַ, שֶׁהוּא כְּמוֹ הַקַּפְאוֹן
הַחֲזוֹק שֶׁעַל גַּב חַתּוּת, בְּשַׁעוֹר נִסְתָּר וּלְמַטָּה בְּסוֹד
הַמְדִידָה שֶׁל הַמְּאוֹר.

וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים, שֶׁהוּא אוֹתָם הַפְּסִיקִים,
תְּנוּעוֹת, שֶׁהֵם מִצְדִּיקֵי הַרְבִּים וְלֹא
לְכֹל. כְּבוֹכָבִים, הַשְּׂבָעָה שְׂמַאֲרִים וְנוֹסְעִים
לְחֹרוֹת בְּעוֹלָם, מֵהֶם לְיָמִין וּמֵהֶם לִשְׂמָאל. זְנוּבוֹת
שׁוּלֵיהֶם בְּשׁוּלֵי קִדְרָה שְׁעוֹמְדַת עַל הָאֵשׁ שְׂאִינָה
שׁוֹרְפָתָהּ, וְהִיא הָאֵשׁ שֶׁל הַסִּנָּה שְׁנֵרְאִית וְלֹא

שׁוֹרְפֹת. יֵשׁ אֵשׁ סוֹכְלֹת אֵשׁ, וַיֵּשׂ אֵשׁ אוֹכְלֹת אֵשׁ.
שְׂבָעָה נוֹסְעִים וְשְׂבָעָה עוֹמְדִים. הַשְּׂמִינִי נִרְאָה
בָּהֶם, וְהַתְּשִׁיעִי מִסִּיעַ אוֹתָם.

וְהַמְשַׁכְּלִים. עֶשְׂרֵי נִקְדוֹת שְׁעוֹמְדוֹת לְהַנְהִיג, ה'
מִיָּמִין וְה' מִשְּׂמָאל, הַדְרָךְ שֶׁל אֵלֶּה
בְּנֶגֶד אֵלֶּה. חֲמִשׁ (דף קכד ע"ב) הֵם גְּדוּלִים בְּאוֹתוֹ הַגִּזּוֹן
קַטְנִים. אַ אַ אַ אַ בְּיָמִין. אַ אַ אַ אַ (כ"ל בְּחִירִיק
וְהֵם ה' נִקְדוֹת קַטְנִים) בְּשְׂמָאל. נִכְלָלִים אֵלֶּה עִם אֵלֶּה
לְהַנְהִיג הַגּוֹף. חֲמִשׁ מִשְּׂמָאל נֶפֶשׁ, וְחֲמִשׁ מִיָּמִין
רוּחַ. וְהֵם חֲמִשׁ בְּתוֹךְ חֲמִשׁ. שְׁתֵּים נִסְתָּרִים וְלֹא
גְלוּיִים, תְּחִלַּת הַתְּנַהֲגָה הַנִּקְוֶה שֶׁל אֲבָרָהֶם אַ
הַכָּלָל שֶׁל הַכָּל.

הַנִּקְדָּה הַזֹּאת שֶׁל אֲבָרָהֶם מוֹשְׁכֵת אוֹתָם הַנִּסְתָּרִים
וְכוֹלְלֵת אוֹתָם, מִשׁוּם שֶׁכָּל אֵלֶּה שְׂלֵמֶטָה
נִכְנָסִים בָּהּ, וְזוֹ הַנִּקְדָּה שְׂמָאִירָה מְסוּף הָעוֹלָם וְעַד
סוּף הָעוֹלָם. אַ סוּד הַשֵּׁם הַתְּקוּק. מוֹשֵׁף מְאוּר
וְרוּשֵׁם נִקְדָּה תְּשׁוּבָה בְּלִי אוֹר כָּלָל. וְזוֹ הַנִּקְדָּה שֶׁל

יִצְחָק. אַ זּוּ נִקְרְאת שְׁכַט לְתוֹךְ חֶסֶד לֵב. מְנַלָּה
עֲמֻקוֹת מְנֵי חֲשֵׁד. וּמִשׁוּם כִּךְ עוֹלָה בַּשָּׁמַיִם.

הַנְּקֻדָּה שֶׁל יַעֲקֹב לֹא מוֹשְׁכֶת בּוּ מְאֹד אֲחִינוּ
לְשֵׁנֵי צְדָדִים, וְהוּא לֹא נִרְאָה. אַ יוֹם
הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל בְּרֵאשִׁית, כִּי טוֹב כִּי טוֹב פְּעַמִּים,
הוּא גְנוּז וְלֹא יְדוּעַ בְּתוֹכָם. הַמְּאֹד לֹא מוֹשֵׁךְ בּוּ
כָּלֵל. הוּא טָמִיר וְגְנוּז וְלֹא נִרְאָה.

עֲרֻבוֹת נְגִנוֹ אֲחֵרֵיהֶם לְהִתְקִין בּוּ אֵת הַנְּסֻתָר
מִהַכֵּל. וּמִשׁוּם שְׁטָמִיר וְנְסֻתָר עָלָיו
שְׂאִינּוּ יְדוּעַ כָּלֵל, הַכֵּל גְּנוּז. בְּרֻקַע עֲרֻבוֹת נִרְאָה,
וְאֵף עַל גַּב שֶׁהוּא נְסֻתָר. אַ הַנְּקֻדָּה שֶׁתְּלוּיָהּ תַּחַת
הַשְּׁנַיִם, הִיא בְּרֻקַע עֲרֻבוֹת. עֲרֻבוֹת, הוּא גְנוּז
וְנְסֻתָר שֶׁלֹּא נוֹדַע בֵּין הַשְּׁנַיִם לְאַחַר שְׂרוּכָב בּוּ
אוֹתוֹ הַטָּמִיר שֶׁל הַכֵּל, מוֹצִיא אוֹתוֹ וְשׁוֹלֵט
בְּבְרֻקַע עֲרֻבוֹת הַכֵּל.

וְהַמְשֻׁכָּלִים יִזְהָרוּ. וְהַמְשֻׁכָּלִים כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי
טו) מְשֻׁכִּיל עַל דְּבָר יִמְצָא טוֹב, הֵינּוּ
יִזְהָרוּ כְּזֶהר הַרְקִיעַ. כְּזֶהר, זֶהר שְׂזוּזָהר שֶׁל זְהָרִים

בְּעֵלְיָהּ. הִזְהַר זֹהָר וּמְאִיר וּמְדַלִּיק, נוֹצֵץ לְכַמֵּה
צְדָדִים זֹהָרִים. זֶהר עוֹלָה וַיִּוָּרֵד. זֶהר נוֹצֵץ לְכָל
עֶבֶר. זֶהר שׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא. זֶהר שְׂאִינֹו פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים.
זֶהר שְׁעוֹשָׂה תּוֹלְדוֹת. זֶהר זֹהָר שְׁטֵמִיר וְגִנּוּז,
נִיצוֹץ שֶׁל כָּל נִיצוֹץ. כָּל הַדְּרָגוֹת בּוֹ יוֹצֵא וְטֵמִיר,
נִסְתָּר וְגִלּוֹי, רוֹאֶה וְלֹא רוֹאֶה, מְשַׁקֵּל בְּעֵקוֹר מִבּוֹעַ
הַבְּאֵר, יוֹצֵא בַּיּוֹם וְטֵמִיר בַּלַּיְלָה. מְשַׁתַּעֲשַׂע
בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה בַּתּוֹלְדוֹת שְׁהוֹצִיא.

הִזְהַר שְׁזוֹהָר וּמְאִיר לְכָל, הַכֶּלֶל שֶׁל הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ
זֶהר הַרְקִיעַ. הַרְקִיעַ שָׁבוּ תְלוּוִים הַשָּׁמַשׁ
וְהַלְבָּנָה, כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת. זֶה נִקְרָא הִזְהַר שֶׁל
הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁמַאֲרָה, שְׁלֹא זָכָה בּוֹ אִישׁ פְּרַט
לְרוּעָה הַנְּאֻמָּן שֶׁל כָּל הַבַּיִת, שְׂאִין מְאִירָה הַלְבָּנָה
אִם הָאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁלֹא מְאִירָה, רַק מִמֶּנּוּ, שְׁזָכָה
לְאֶסְפֶּקְלָרְיָה שְׁמַאֲרָה.

זֶהר הַרְקִיעַ, הַנִּסְתָּר הָעֲלִיּוֹן, שְׁמַאֲרִיר וְאִינֹו יְדוּעַ,
מְדַלִּיק וְלֹא נִרְאֶה, וּמִי שֶׁנּוֹטֵל אִינֹו יוֹדֵעַ מִמִּי
נּוֹטֵל. הַסְתָּר שֶׁלֹו נִסְתָּר וְגִנּוּז, שְׁכַטּוֹ שֶׁל יוֹסֵף

הצדיק נסָתֵר בְּאַרְבָּעָה גְּוִנִים. הַזֶּהר שְׁנוּצִין בְּשֵׁתִים
 עֲשָׂרָה חֵיוֹת, זִוּוּיִם וְאוֹרוֹת נוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, שְׁלֹשׁ
 עֲשָׂרָה יָם בְּסוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, וְתוֹךְ סוּד הָאֵין
 סוּף. הָאֵין סוּף שְׂאִין לוֹ שְׁעוֹר.

תִּשְׁעֵי נְקֻדוֹת בְּתוֹרָה יוֹצְאִים וּמֵת־חֲלָקִים
 בְּאוֹתֵיחוֹת. הָאוֹתֵיחוֹת בָּהֶם נוֹסְעִים מִסְּעוֹת
 קַטְנִים בְּסוּדוֹת חֲלוּקִים. אֵלּוּ הַתִּשְׁעֵי שׁוֹלְטִים עַל
 הָאוֹתֵיחוֹת, הָאוֹתֵיחוֹת מֵת־פִּשְׁטוֹת מֵהֶם. נִשְׁאַרוּ
 הַנְּקֻדוֹת לְהִנְחִיג אוֹתָם. לֹא נוֹסְעִים רַק בְּשֵׁהֶם
 יוֹצְאִים, אֵלּוּ נִקְרְאוּ אֵין סוּף. כָּל הָאוֹתֵיחוֹת
 מִסְּעוֹתֵיהֶן כְּאֵין סוּף. כְּמוֹ שֵׁהֶם נוֹשְׂאִים אוֹתָם, כְּךָ
 נוֹשְׂאִים אֵלּוּ הַנְּסֻתָּרִים אוֹתֵיחוֹת מְגֻלוֹת קוֹלוֹת שֶׁל
 קוֹלוֹת, מִשְׁתַּנִּים מֵתוֹךְ נְקֻדָּה אַחַת שִׁיוֹצְאָת
 מֵהַנְּקֻדוֹת הַלָּלוּ שֶׁנִּקְרְאוּ אֵין סוּף. וּמֵאוֹתָהּ
 הַנְּקֻדָּה כָּל הָאוֹתֵיחוֹת הַתִּפְּשֻׁטוֹ.

אַחַר כֵּן אֵלּוּ הַנְּקֻדוֹת מִסְּתַתְּרוֹת בְּתוֹךְ הַסְּתֵר,
 וְנוֹטְלִים אוֹתָם בְּכָל הַמִּסְּעוֹת. מֵאֵין סוּף
 יוֹצֵא תְּנִיצוּן הַקְּשָׁה לְעֵשֶׂר אֶת הַכָּל, לְהִנְחִיג אֶת

הַיָּם הַגָּדוֹל שֶׁלֹּא יֵצֵא מִשְׁעוֹרוֹ הַחוּצָה. וְהוּ שֶׁכֶּתוּב
 (איוב לח) עַד פֶּה תָּבוֹא וְלֹא תִסֵּף וּפֹא יִשִּׁית בְּנֵאֻן
 גְּלִיף. פ"ה הַשְּׁעוֹר שֶׁל הַמָּאוֹר פ' שְׁמוֹנִים מִסְּעוֹת
 בְּתוֹךְ רֵאשִׁית הָעֵגוּל בְּתוֹךְ הָעֶמֶק. כ' עֵגוּל, הָעֶמֶק
 שֶׁנִּכְנָס בְּנִימָה לְאוֹתוֹ הָעֵגוּל, ו' בְּדִיוֹקָן שֶׁל הַכ"ו
 הַזֶּה, וְהַפ' הַזֶּה עֵגוּל וְעֶמֶק. רְבֹועַ בְּתוֹךְ הַמַּשִּׁים
 מִסְּעוֹת, ה' רְבֹועַ תוֹךְ מְדִידָה ו', בְּדִיוֹקָן שֶׁנִּכְנָס
 בְּעֵגוּל, אוֹתוֹ הַדִּיוֹקָן מִמָּשׁ נִכְנָס בְּרְבֹועַ. הַנִּיצוּץ
 הַקָּשָׁה מִתְּפִשֵּׁט בְּכָל אוֹתָם הַקָּשָׁרִים וְסִימְנֵיהֶם
 חו"ל. ח' לְמַעְלָה, ו' בְּאֶמְצַע, ל' בְּכָלָם. בְּשֶׁהַמָּאוֹר
 מִתְּפִשֵּׁט, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹשֶׂה תְּחוּם לְשֶׁבֶר גְּלִי
 הַיָּם. (לְצַד צִפּוֹן) מִתְּחִילִים הַגְּלִים וְעוֹלִים הַכְּעָסִים.
 יוֹצֵאת ח' הַקָּשָׁר בְּסוּדוֹ וּמִכָּה אוֹתָם וְרוֹשֵׁם
 בְּמְדִידָה, וְחוּזְרִים הַגְּלִים.

לְצַד מוֹרָח מִתְּחִילִים הַגְּלִים רוֹגְזִים וְעוֹלִים
 וְרוֹעֲשִׁים, וְיוֹצֵא סוּד הַקָּשָׁר ו' בְּכָל אוֹתָם
 רְשׁוּמִים, וּמִכָּה אוֹתָם, רוֹשֵׁם בְּרֵשִׁימָה בְּתוֹךְ
 הַמְּדִידָה וְחוּזְרִים הַגְּלִים.

לְצַד דָּרוֹם מִתְחִילִים הַגָּלִים, וְעוֹלָיִם וְרוֹגְזִים
 וְרוֹעֲשִׁים, עוֹלָיִם וַיּוֹרְדִים. יוֹצֵאת ל', הַקָּשָׁר
 שֶׁנַּעֲשָׂה בְּכָל הַקָּשָׁרִים, מִגִּדְּל בְּחוֹמָתוֹ, מִקְּפִים
 דְּלָתוֹת וּבְרִיחִים בְּתַחוּם, וְהַגָּלִים חוֹזְרִים לְצַד
 צָפוֹן, לְצַד מְזֻרָת, וְלְצַד דָּרוֹם, וְנִשְׁכְּרוּ וְשׁוֹכְדוּ
 הָרְגֹז. וְהוּא שְׁכֵתוֹב (ירמיה ה) אֲשֶׁר שָׁמְתִי חוֹל גְּבוּל
 לַיָּם. ח"ל עוֹלָיִם בְּאֵוִיר מִתְעַרְבִים בְּאוֹתִיּוֹת,
 וְהַאוֹתִיּוֹת מִתְחִילוֹת עֲלֵיהֶם לְהוֹצִיא בָּהֶם קוֹלֵי
 קוֹלוֹת. וְאֵלּוּ הֵם תַּחוּם לְתַקוּן שֶׁל סוּד הַתְּאֵמוּנָה.

וְאֵלּוּ חֵי"ך וְלִשׁוֹ"ן וּמִגִּדְּל הַשְּׁנַיִם, עַל אֵלֶּה שׁוֹרְדִים
 הַכֹּל. וְאֵלֶּה הֵם שְׁתֵּתָבְסוּ בְּקוֹל הַפְּנִימִי,
 וּבְקוֹל שֶׁנִּשְׁמָע וּבְדַבּוּר. וְאֵלּוּ הֵם תַּחוּם לְאֵלּוּ. אֵלּוּ
 מְשֻׁנִּים לְכַתֵּר הָרֵאשׁוֹן שֶׁתִּיהָ בְּסֵתֵר.
 וּבְשֵׁמֶת פְּשֻׁטָּה, מְנִיעָה לְאַחַד מֵאֵלּוּ, וּמְשַׁתְּנָה
 וְנִעֲשִׂית רוּחַ שְׁלֵא שׁוֹכְכֵת לְעוֹלָמִים וְתָמִיד נוֹכַעַת.
 מִשׁוּם שְׁאוֹתוֹ תְּקַשֵּׁר שֶׁהוּא תַּחוּם הַמְּאֹר מִכַּה בּוֹ,
 וּבְגִלְלוֹ נוֹכַע בְּחֵשָׁאֵי, וְזֶה סוּד ח' חִיָּה, כֶּךָ נִקְרָא.
 וְהַ עוֹשֶׂה בְּנִין בְּגֵרוֹן שֶׁל אָדָם.

וְזָהוּ הַתְּחוּם הַרְאִשׁוֹן. בְּשִׂרְיָצָה לְהַתְּפִישׁ אֹתָהּ
 הַנְּקָדָה, עוֹלָה הַקֶּשֶׁר הַזֶּה, וְנוֹטֵל אֹתוֹ
 מִהַמָּקוֹם הַזֶּה, וּמְשַׁנֵּה אֹתוֹ בְּשִׁלְשָׁה (דף קכה ע"א) גּוֹנִים,
 בְּאֵשׁ בְּרוּחַ וּבְמַיִם. מִשּׁוּם שֶׁהַקֶּשֶׁר הַזֶּה, בְּשִׁנְקֶשֶׁר
 מֵאֵין סוּף בְּמֵאוֹר, כִּי נִקְשָׁר.

וּבְשִׁמּוֹצִיא קוֹל שְׁנִשְׁמָע מִתּוֹךְ הַדַּחַק שְׁפוּשֵׁט
 שֶׁל הַמִּחְשָׁבָה, הַקֶּשֶׁר הַזֶּה דוֹחַק
 אֹתוֹ, וְשׁוֹלֵחַ אֹתוֹ לְקֶשֶׁר הַשְּׁנִי בַּסּוּד שֶׁל וַא"ו
 שֶׁהוּא לְשׁוֹן, וּמִכָּה בּוֹ אֹתוֹ הַקּוֹל, וְנִשְׁמָע מִן הַצַּד
 הַזֶּה, וְשׁוֹרָה עַל הַצַּד הַזֶּה שֶׁל הַלְּשׁוֹן. וּמִשּׁוּם כִּי
 נִקְרָא הַקּוֹל הַזֶּה ו' לְשׁוֹן.

הַקֶּשֶׁר הַזֶּה שֶׁהוּא לְשׁוֹן, שׁוֹלֵחַ אֹתוֹ לְתוֹךְ קֶשֶׁר
 חֹזֵק, מִגִּדָּל כָּלֵל שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
 שׁוֹרֹת, וְאִזּוֹ אֹתוֹ קוֹל שׁוֹכֵךְ לְתוֹךְ הַדָּבָר בְּשַׁעוֹר,
 בְּתוֹךְ הַתְּחוּם כְּרֵאוֹי.

וְשִׁלְשֵׁת הַקֶּשָׁרִים הַלְלוּ הֵם הַתְּחוּם לְהַנְהִיג לְקוֹל
 וּלְדַבּוֹר, וּלְכָל אֹתָם הַצָּדִדִים שִׁיּוּצָאִים
 מִהַקּוֹל וְהַדַּבּוֹר, שְׁנִקְרָאִים יְמֵי קָדָם. וְאֵלּוּ מַרְבֵּים

אֶת הַיָּמִים בְּשַׁעוֹר כְּרֵאוֹי לְקוֹל וּלְדַבּוּר. וְזֶהוּ סוּד
 (איוב כט) וּבַחֹל אֲרָכָה יָמִים. מִשּׁוּם הַחֹל מְרַבִּים
 הַיָּמִים תּוֹךְ הַשַּׁעוֹר שֶׁל הַמָּאוֹר כְּרֵאוֹי, וְהַכֹּל מֵאִין
 סוּף.

אִין סוּף, כָּל הַנְּקֻדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, קוֹשְׁרִים אֵלָיו
 שְׁלֵשֶׁת הַקְּשָׁרִים שְׁאֵמְרָנוּ בְּשַׁעוֹר הַסּוּד שֶׁל
 חוֹל, וְהֵם שְׁלֹשׁ הַנְּקֻדוֹת שְׁשׁוּרוֹת עַל הָאֹתִיּוֹת,
 לְמַעַלָּה וּבְאֶמְצַע וּלְמַטָּה, וְהֵם חוֹל שְׁאֵמְרָנוּ.
 הָרֵאשׁוֹן שׁוּרָה לְמַעַלָּה וְנִקְרָא בְּכֹלָם. הַשֵּׁנִי שׁוּרָה
 בְּאֶמְצַע, וּמִשְׁנָה הַשִּׁשִּׁי וְנִקְשָׁר בֵּין מַעַלָּה וּמַטָּה.
 הַשְּׁלִישִׁי שְׁהוּא תּוֹק, נִקְרָא בְּשֵׁם אַחֵר.

וְעַל זֶה שְׁלֵשֶׁת אֵלָיו נִקְרָאוּ גְבוּל, הַתְּחוּם שֶׁל
 הַמְּקֻלוֹת, צְדָדֵי הַמָּאוֹר לְשֵׁים תְּחוּם לְכֹל,
 לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. מִהַקְּשָׁר הַשְּׁלִישִׁי יוֹצֵא הַזֶּהר הַזֶּה,
 וְהוּא זֶהר הַרְקִיעַ שֶׁבוּ הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְבָּנָה כְּכוֹכְבִים
 וּמְזֻלוֹת לְהָאִיר. כְּשֶׁהַזֶּהר הַזֶּה מֵאִיר וּמִכָּה בְּכֹל
 אוֹתָם הַתְּרִים, וְרוּשֵׁם אוֹתָם וּמְרַבָּה אוֹתָם וּמְגִדֵּל
 אוֹתָם, וְאֵז בְּכֹלם נִשְׁלָמִים.

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזִמְרַת הַרְקִיעַ. הַזֹּהַר הַזֶּה
 הוֹצִיא אוֹתֵינוּ דְקוֹת כְּמֵרְאָה
 אוֹתָם הָעֲלִיזוֹת, אוֹתֵינוּ עֲלִיזוֹת אוֹתֵינוּ דְקוֹת,
 וְכֵן בְּסוֹד עֲלִיזוֹן כְּרֵאוֹי. מִתְקַשֵּׁר הַשְּׁנִי הָאֲמֻצְעִי
 יוֹצְאִים מִזֹּלוֹת שְׁזוֹתֵיהֶם לְהַסְתַּכֵּל בְּאוֹתוֹ הַזֹּהַר
 הָעֲלִיזוֹן. מִתְקַשֵּׁר הַשְּׁלִישִׁי יוֹצְאִים הַכּוֹכָבִים
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ, וְעַל זֶה (דניאל יב) וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים
 בְּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד. וּמִצְדִּיקֵי דְוִקְא, וְהֵם
 בְּכּוֹכָבִים שֶׁל צְדָקָה, וְכֻלָּם תְּלוּיִים בְּזִמְרַת הַזֶּה.

תְּשַׁעָה מְאִירִים לֹא מִתְפַּשְׁטוֹת מֵהֶם אוֹתֵינוּ,
 כְּמוֹ אֵלֶּה שְׁיִוְצְאִים מִתּוֹךְ נִקְדָּה אֲחֵרָת.
 אֵלּוֹ לֹא מִתְפַּשְׁטִים אֶלָּא הַתְּפַשְׁטוֹת דְקָה, וְנִשְׁאַרוּ
 אֵלֶּה בְּקִיּוּמָם, וְאוֹתָהּ הַתְּפַשְׁטוֹת שְׁמִתְפַּשְׁטִים
 אוֹתָם הַטְּעָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁיִוְצְאִים לְגִיזָה בְּהֵם.

שְׁלֹשֶׁת הַקְּשָׁרִים הָרֵאשׁוֹנִים שְׁאֲמַרְנוּ, הַקְּשָׁר
 הָרֵאשׁוֹן נִשְׁאַר עַל הָאוֹתֵינוּ לְמַעַלָּה
 לְנִקְדָּה, וְנִשְׁאַר לְהִיזוֹת הַטְּעָם לְמַעַלָּה. שְׁנִי
 הָאֲחֵרִים קִיּוּמִים לְטְעָם אֲחֵר, וְהֵם שְׁתֵּי נִקְדוֹת

בְּתוֹךְ הַדְּיוֹקָן שֶׁל ו"ו. שְׁלֹשֶׁת אֵלוֹ לֹא מִתְפַּשְׁטִים
 יוֹתֵר, אֲלָא עוֹמְדִים בְּקִיּוּמָם שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת שְׁלֹשָׁה
 קְשָׁרִים, לְהִנְהִיג הַכֹּל בְּכֹל אוֹתָם הַסּוּדוֹת
 שְׁאֵמְרָנוּ.

וְכֻלָּם הֵם סוּד הַתּוֹרָה לְסִמּוּךְ, מִשּׁוּם שְׂיֵישׁ לַתּוֹרָה
 עַל מַה שְׁתִּסְמָךְ. סְמִיכוֹת נִסְתַּרְתּוּ פְּנִימִית,
 וּסְמִיכוֹת שְׁמֻנְלָה יוֹתֵר וְעוֹשָׂה הַמְּסָעוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה לְלֶכֶת, וְלֹא תֵצֵא בַּחוּץ. הַתּוֹרָה בְּלִי
 סְמִיכוֹת זֹו פְּנִימִית לֹא סְמִיכוֹת, וְלֹא נִמְצְאוּ
 לְהִיּוֹת תּוֹרָה, וְהַכֹּל מֵאֵין סוּף וְעֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, וְאֵלוֹ מִן הַנִּקְדָּה שְׂיֵצְאָה מֵאֵין
 סוּף.

תִּשְׁעַ נִקְדוֹת שְׁשׁוּלְטוֹת עַל הָאוֹתִיּוֹת הֵן אֵין סוּף,
 וְשׁוּלְטוֹת עַל הַכֹּל. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מְעַמִּים שֶׁל
 הַתּוֹרָה הַתְּפִשְׁטוּ מֵהֶם, וְכֹל הָעֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם
 בְּתֻשְׁבוֹן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. אֵלוֹ כ"ב הַנִּקְדוֹת
 וּמְעַמֵי הַתּוֹרָה, הֵם הַסּוּד שֶׁל הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה
 לְמִדֵּיִת הַכֹּל בַּסּוּד תְּהֵא. כָּל מִדֵּיִדָה לְאֶרֶץ וְלָרֶחֶב

לְעַמְק וְלָרוֹם. אֵין לוֹ מְדִידָה שְׁיֹצֵאת מִן הַשְּׁעוֹר
הַזֶּה, מִסּוֹד שֶׁל תִּשְׁע נְקוּדוֹת וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֵי מְעָמִים.
עַל זֶה הַסּוֹד הַתּוֹרָה עוֹמְדָת בְּכֹל צְדָדָיו, וְכֹל
הַסּוֹדוֹת וְכֹל הָעַמְקִים שֶׁל הַתּוֹרָה לֹא יֵצְאוּ מִן
הַסּוֹד הַזֶּה הַחוּצָה.

הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה עֲשָׂה מְדִידָה בַּסּוֹד הַזֶּה לְכֹל
הַמְדִידוֹת, וְהַסּוֹד הַזֶּה לֹא נִתֵּן לְגִלּוֹת
בַּקִּי לְיִרְאֵי חַטָּא, שֶׁסּוֹד הָאֱמוּנָה בְּיַדֵּיהֶם, וְהֵם
בְּשָׂרִים לְגִלּוֹת לָהֶם. אֵלוֹ הַמַּפְתָּחוֹת שֶׁל אוֹתָם
עֲשָׂרִים וְשָׁנַיִם שְׁשׁוּלְטִים עַל הַתּוֹרָה, וּמֵאלוֹ
מִתְפָּרְשִׁים כָּל הַסּוֹדוֹת וְכֹל הָעַמְקִים שֶׁל הַתּוֹרָה,
וְכֹל מְדִידָה שֶׁל כָּל הַמְדִידוֹת בְּכֹל אוֹתָם הַצְּדָדִים.

הַמַּפְתָּחוֹת הַלְלוּ נִמְסְרוּ לְמֹשֶׁה בְּסִינַי בְּשָׁעָה
שֶׁקָּרַן עוֹר פָּנָיו, וּמִסֵּר אוֹתָם בַּסּוֹד
שֶׁל לַחַשׁ לִיהוֹשֻׁעַ וְכֹל אוֹתָם הַזְּקֵנִים, עַד שֶׁהִגִּיעוּ
לְבַעֲלֵי הָאֱמוּנָה לְדַעַת. אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וּבְעוֹלָם הַבָּא.

מִשְׁנָה. בְּאַרְבַּעַת תְּקוּפוֹת שֶׁל רוּחוֹת הָעוֹלָם.
וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהְרוּ, מִי הַמְשַׁכְּלִים? אֵלֹהִים
שִׁיּוֹדְעִים לְהַסְתַּכֵּל בְּכַבוֹד רַבּוֹנָם, וַיּוֹדְעִים סוּר
הַחֲכָמָה לְהַכְנִים בְּלִי בּוֹשָׁה לְעוֹלָם הַבָּא, אֵלֹהִים
זוֹהָרִים כְּמוֹ הַזֶּהר הָעֲלִיּוֹן.

וְמָה שֶׁאָמַר וְהַמְשַׁכְּלִים וְלֹא אָמַר וְהַיּוֹדְעִים, אֵלֹהִים
וְדַאי אֹתָם שֶׁמְסַתְּכִים בְּסוּדוֹת הַפְּנִימִיִּים
הַנִּסְתָּרִים שֶׁלֹּא עוֹמְדִים בְּגִלּוּי, וְלֹא נִמְסְרוּ לְכָל
בְּנֵי הָאָדָם. מִי שֶׁזוֹכֵה לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם בְּהַשְׁכֵּל, זֶה
מִזְהִיר שֶׁנּוֹצֵץ בְּעַשׂוֹר שֶׁל הַזֶּהר הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל.
אֵין זֶהר שֶׁמִּזְהִיר כְּזֶה, אֵין זֶהר שֶׁנּוֹצֵץ לְאוֹתוֹ
הָעוֹלָם כְּמוֹ הַזֶּהר הַזֶּה.

זֶה הַזֶּהר שֶׁל הַתּוֹרָה, זֶה הַזֶּהר שֶׁל בְּעֲלֵי הַחֲכָמָה
שִׁיּוֹרְשִׁים אוֹתוֹ הָעוֹלָם עַל הַכֹּל. הֵם יּוֹצְאִים
וְנִכְנְסִים בְּכָל גְּנוּזֵי רַבּוֹנָם, וְאֵין מִי שֶׁיִּמְחָה בִּידֵיהֶם.
כֹּל מִתְּבַיְשִׁים מִהַזֶּהר שֶׁלָּהֶם. הַזֶּהר הַזֶּה נּוֹצֵץ
לְכָל עֶבֶר. וּמַצְדִּיקֵי תְּרַבִּים, תְּרַבִּים וְלֹא הַכֹּל, כְּמוֹ
(דניאל יב) וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמַת עֶפְרַיִם יִקְיָצוּ. מָה זֶה

וְרַבִּים? מִשּׁוֹם שְׂיֵשׁ שְׂלֵא יְקוּמוּ, וְזוֹ הִיא אֲדַמַּת
 עֶפְרָה. מַה זֶה אֲדַמַּת עֶפְרָה? אֵלֶּא אֲדַמַּת שְׁהִיא
 מִעֶפְרָה, וְזוֹהִי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא אֲדַמַּת מֵאוֹתוֹ
 עֶפְרָה, שְׁכַתוּב בּוֹ (קהלת ג) הַכֹּל הָיָה מִן הָעֶפְרָה, וְאַפְלוּ
 בְּלִגְלֵל חֲמָה, וּנְאוּרִים שְׂאֵר הָרִשְׁעִים מִמְּנָה וְלֹא
 יְקוּמוּ. וּמִשּׁוֹם כֶּן וְרַבִּים - אֵלֶּוּ יִשְׂרָאֵל.

אֵת כֶּן וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּבוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד -
 אֵלֶּוּ יִשְׂרָאֵל שְׂזוּבוּ לַתּוֹרָה שֶׁל הַנְּקֻדָּה
 הַנְּסֻתָּרַת. (דף קכה ע"ב) וְהַתּוֹרָה הִיא כָּלֵל שֶׁל נְבִיאִים
 וּכְתוּבִים, הַכָּלֵל שֶׁל תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. וּמִשּׁוֹם
 שְׁהִיא הַכָּלֵל שֶׁל הַכֹּל, מִי שְׂזוּכָה כֶּה זוּכָה בְּכֹל.
 כְּבוֹכָבִים, יֵשׁ כּוֹכָבִים שְׁנֵרָאִים לְצַד מוֹרָה,
 כּוֹכָבִים לְצַד צְפוֹן, כּוֹכָבִים לְצַד דָּרוֹם, כּוֹכָבִים
 לְצַד מְעַרְב. אִם מִדָּה בְּמִקָּל, שְׁלִשָּׁה לְכֹל צַד דְּקִים
 נוֹצְצִים, וּשְׁנַיִם בְּדְבוּק, כּוֹכָב שֶׁל זוּהַר וְזוּהַר וְנְסֻתָּר
 בְּתוֹךְ תְּקֵפוֹ שֶׁל הָעֵגֶל.

כּוֹכָב מֵאִיר וְזוּהַר בְּלִבָּן מֵהַצַּד תְּהִיה. כּוֹכָב אַחַר
 מֵאִיר וְזוּהַר אָדָם. זֶה חַיִּים וְזֶה מְנוֹת סְמוּךְ

לְוָהֵב הַדֶּק הַזֶּה, שְׁלֹא מֵאִיר וְלֹא מוֹצִיא קִטְמָה שֶׁל
קִטְמָה (מִדַּת הַנְּבִיאִים). בְּתוֹךְ הַיֵּכָל הָאוֹתִיּוֹת הַדִּקּוֹת
שְׂבָעָה טַעָמִים שֶׁל תּוֹרָה תְּלוּיִים בָּהֶם.

וְאֵלּוֹ הַטַּעָמִים שֶׁנִּפְרְדוּ מֵאוֹתָם הַטַּעָמִים הָאֲחֵרִים
שְׁלֹשָׁה עָשָׂר שְׁעוֹמְדִים לְהִנְהִיג וּלְנַגֵּן, וְאֵלּוֹ
הַשְּׂבָעָה נִפְרְדִים לְשִׁלְשָׁה עָשָׂר אֲחֵרִים לְהִנְהִיג וּלְנַגֵּן
לְבַתּוּבִים. וְאֵלּוֹ יְחִידִים לְמָקוֹם הַזֶּה בְּשְׂבָעָה הַיֵּכָלוֹת
שֶׁל בַּתּוּבִים, וְאֵלּוֹ הַשְּׂבָעָה נִפְרְדִים מֵאוֹתָם הָאֲחֵרִים.
וּכְשֵׁשׂוּרִים בַּבַּתּוּבִים נִפְרְדִים לְעֶשְׂרֵה, וְעֲלֵיהֶם נִקְרָא
סֵפֶר בַּתּוּבִים סֵפֶר אֱמוּנִים. וְעֶשְׂרֵה אֱמוּנִים הֵם
עֲלֵיהֶם. אַחַר כֵּן נִפְרְדִים לְשִׁלְשָׁה עָשָׂר, וְהַכֹּל כְּמוֹ
שֶׁלְמַעֲלָה בַתּוֹרָה, הַנְּבִיאִים שׂוּרִים בְּמָקוֹמָם, וְהַכֹּל
הוֹלֵךְ בַּסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה.

הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה עֲשֵׂה מְרִידָה בַּמְרִידוֹת שְׂאֵמְרָנוּ,
וְהַכֹּל בַּסּוּד שֶׁל הָאֵין סוּף בַּנְּנוּן שֶׁל
הַטַּעָמִים, מִתְחִיל וּמִכָּה הָאֵוִיר שֶׁלָּהֶם. שְׂאוֹתוֹ
הָאֵוִיר יוֹצֵא מֵאֵין סוּף וּמִכָּה לְתוֹךְ הַמַּתָּה, וְהַמַּתָּה
מוֹצִיא אֵוִיר וּמִכָּה בְּנֵרוֹן, שְׂמִשָּׁם יוֹצֵא אֵוִיר אַחַר

החוצה. נמצאו שלשה אַוירים וְנכללו בְּאַחד, אֵלֹו
 מִתְחילים בְּשֵׁלשָׁה קְשָׁרִים שְׁאִמְרָנוּ, וּמִתְחילה מִן
 הַמְּאֹר הַתְּפִשְׁטוֹת לְהַתְּפִשֵׁט, וּמוֹדד לְאֶרֶךְ וְלָרַחב
 לְעֵמֶק וְלָרוֹם לְאוֹתָם עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם מִפְּתוֹת
 עֲלִיוֹנִים, וּמוֹדד עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת.

וְכָל הַסּוּד וְהָעֵמֶק וְהַסֵּתֶר שְׁלָהֶם בְּנֶגֶד שְׁלֵשָׁה
 אַוירִים, שְׁלֵשָׁה קְשָׁרִים, יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ
 יְהו"ה, וְהַכֹּל בְּסוּד לְמִשְׁחָה מְסִינִי. וְכִיּוֹן שְׁנֹזְכְרוּ
 (שְׁהַתְּחַבְרוּ) בְּפֶתַח, יוֹצֵא הַמְּאֹר, וְהַצְּטַרֵךְ לְמֹדד אוֹתָם
 לְשִׁמּוֹת הַלָּלוּ בְּתוֹךְ הַמְּדִידָה, וּמְדִידָתָם אַחֲזוּזָה
 בְּמְדִידַת הָאֶרֶץ וְהָרַחב, הָעֵמֶק וְהָרוֹם, הָעֲגוּל
 וְהָרְבוּעַ. וְכֹךְ צָרִיךְ, מִשּׁוֹם שְׁסוּד הַשִּׁמּוֹת צָרִיךְ
 לְהַסְתִּימָךְ עַל אֵיזֵן סוּף, וּלְהַתְּקִיִּם בְּקִיּוֹם שְׁלָם בְּתוֹךְ
 מְדִידַת הַמְּאֹר, בְּנִקְדוֹת וּמְעַמִּים בְּנִגּוֹן. שְׁזוּחֵי
 הַשְּׁלִמּוֹת שֶׁל סוּד הַיְחוּד בְּרָאוּי, וְאֵיזֵן מִי שְׁיֹודַע
 עַל מָה קִיּוֹם הַכֹּל, פָּרַט לְבַעֲלֵי הָאִמוּנָה, וּמְעַמִּים
 הֵם.

אָח"ד א' בַּחֲטָא, הַסּוּר לְהַתְקַשֵּׁר הַמְּאֹר בְּאוֹתָם
הַקְּשָׁרִים, וְעוֹשֶׂה מְדִידָה תּוֹרַת הַמְּדִידָה
נִקְרָה אַחַת שְׂיִצְאָה מֵאֵין. הַנְּבִיאִים מֵאוֹתָהּ נִקְרָה
הַתְּפִשְׁטוּ וְנִכְלְלוּ בָהּ, וַיִּרְדּוּ לְמַטָּה, וְאַלֶּה נִסְמְכוּ
עַל הָעַמּוּד שְׁנִסְתָּר מֵאֵין סוּף שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים כְּפִי
שְׂאֵמְרָנוּ.

מִשְׁנָה. הָאֲשָׁכּוּלוֹת שֶׁל הַצּוּרוֹת בְּעֵלֵי הַמְּגֻנִים,
פְּקוּחֵי הָעֵינַיִם בְּעֵלֵי הַלֵּב, בְּהַשְׁכֵּל קִרְבוּ
וְשִׁמְעוּ, מִי מִכֶּם שֶׁשִּׁמַּע קוֹל גְּלָגַל שְׁנַעִים וְסוּבָב
בְּגִלְגּוּל, עוֹלָה וַיּוֹרֵד וּמְרִים קוֹלוֹת בְּקוֹל גְּעִים,
וְשִׁלְשָׁה נִצְנוּצִים יוֹצְאִים מִתְּמִצַּח שֶׁל כָּל קוֹל.
וְאוֹתוֹ הַגְּלָגַל סוּבָב לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וַיּוֹצֵא נִיצוּץ
וּמְלֵהִיט אֶת הַגְּלָגַל, וְאֵז מוֹצֵא אֵשׁ לוֹהֶטֶת
בְּמִקְלוֹת. כְּשֶׁמֶתְפִשְׁט אוֹתוֹ גְּלָגַל הַמְּאֹר לְמְדִידָה,
יוֹצֵא אֵוִיר מְהוּר שְׁלוּהֵט בְּאוֹתָם שְׁלֹשֶׁת הָאֵוִירִים
שְׂאֵמְרָנוּ, וְלוֹהֶטִים יַחַד. וּמֵאוֹתוֹ הִלְהֵט יוֹצֵא זֶה
הַגְּלָגַל שְׁסוּבָב וְלַעֲלוֹת וַיּוֹרֵד.

וּבְשִׁמְדֵי־דַת הַמָּאֹר יוֹצֵאת וּמוֹדֶדַת מִמַּעַלָּה
 לְמַטָּה, הַנִּלְגָּל הַזֶּה כּוֹנֵם אֶת כָּל
 הַמַּחֲנוֹת, וּבְשִׁמְת־חִילָה הַמְּדִידָה, הַנִּלְגָּל הַזֶּה נוֹהֵם
 בְּנַעַם, וּמוֹצִיא אוֹתֵיזוֹת קְטַנּוֹת נוֹצְצוֹת לְפָרֵשׁ
 בְּאוֹתֵיזוֹת שָׁל הַתּוֹרָה, וְאִזּוּ נִקְרְאת מְסֻרָת. מִהַנִּלְגָּל
 הַזֶּה לוֹהֵט אַחַר תַּחְתּוֹן, וּמִתְפַּשֵּׁט וּמְלַהֵט אוֹתֵיזוֹת
 אַחֲרוֹת לְפָרֵשׁ, וְלֹא בְּאוֹתָם הָרֵאשׁוֹנִים, וְנִקְרְאת
 מְסֻרָת קְטַנָּה.

שְׁנֵי הַנִּלְגָּלִים הַלְלוּ נִקְרְאִים מְסֻרָת קְטַנָּה וּמְסֻרָת
 גְּדוֹלָה. שְׁתֵּי הַמְּסֻרוֹת הַלְלוּ נִמְסְרוּ לְיַדִּי
 הַרוּעָה הַנְּאֻמָּן, לְדַעַת וּלְהַסְתַּכֵּל, עַד שִׁיָּרְדוּ
 הָאוֹתֵיזוֹת וְנִחְקְקוּ עַל לִוְחוֹת הָאֲבָנִים. בְּשִׁמְת־נִלְגָּלִים
 מִתְחִילִים וְסוֹבְבִים כַּמָּה צְבָאוֹת וּכְמָה מַחֲנוֹת,
 בְּעֲלֵי כְנָפִים טָסִים בְּאוֹתָם הִרְקִיעִים, וְאוֹתָם
 הָאוֹתֵיזוֹת שִׁיּוֹצְאוֹת נִמְסְרוּ לְאוֹתוֹ הַמְּמַנֶּה הַקְּדוֹשׁ
 שֶׁנִּקְרָא יוֹפִיא"ל בְּעַל הַחֲכָמָה. וְאִזּוּ הוֹלֵךְ וְחוֹקֵק
 אוֹתָם סְבִיב הָאוֹתֵיזוֹת. וְהַמְּמַנֶּה הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה מְסַר
 אוֹתָם לְנְאֻמָּן הַקְּדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כ"ד) עָלָה
 אֵלַי הַתְּהַרָה וְהָיָה שָׁם וְגו'.

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ, אֵלֹה אֹתָם
 שְׁמֵשֶׁת־דָּלִים בַּתּוֹרָה, וּמִסְתַּכְּלִים
 בְּדַבְּרֵי תּוֹרָה בְּרָצוֹן וּבְהֶרְהוּר הַלֵּב. וְהַמְשַׁכְּלִים
 שְׁמֵסֶתֶת־דָּלִים, וְלֹא מִסְתַּכְּלִים בְּדַבָּר לְבָדוֹ, אֶלֶּא
 שְׁמֵסֶתֶת־דָּלִים בְּמָקוֹם שֶׁתְּלוּי אֹתוֹ הַדָּבָר, מִשּׁוֹם
 שְׁאִינֵן דָּבָר שְׁלֹא תְלוּי עַל סוּד עֲלִיּוֹן אַחֵר. וַיִּמְצֵא
 בְּדַבָּר הַזֶּה דָּבָר אַחֵר שֶׁל סוּד עֲלִיּוֹן מִתּוֹךְ
 הָאִסְפֵּק־לְרִיָּה שְׁאִינָה מְאִירָה, יִמְצֵא וַיִּרְאֶה הָאָדָם
 סוּד הָאִסְפֵּק־לְרִיָּה הַמְאִירָה, וְסִימְנָךְ - (מִשְׁלֵי טו)
 מִשְׁכִּיל עַל דָּבָר יִמְצֵא טוֹב.

דָּבָר - זוֹ הָאִסְפֵּק־לְרִיָּה שְׁלֹא מְאִירָה. יִמְצֵא טוֹב
 - זוֹ הָאִסְפֵּק־לְרִיָּה הַמְאִירָה. מִשְׁכִּיל עַל דָּבָר,
 וְלֹא כְּתוֹב מִשְׁכִּיל דָּבָר, אֶלֶּא עַל דָּבָר, שְׁעָרֶיךָ
 לְהִסְתַּכֵּל עֲלָיו לְמַעַלָּה. וְזֶהוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ, וְזֶהוּ
 הַרְקִיעַ הַנּוֹדֵעַ עַל הַחַיּוֹת לְמַטָּה. שְׁפִתּוֹךְ הַרְקִיעַ
 הַזֶּה יִסְתַּכֵּל בְּאֹתוֹ זֶהר, שְׁנוּצֵץ הַזֶּהר שְׁזוֹתֵרִים
 הָעֲלִיּוֹנִים. הַזֶּהר שְׁיּוּצֵא מִתּוֹךְ הַתְּנַקְּדָה הָעֲלִיּוֹנָה,
 יִזְהִיר וַיִּתְנוּצֵץ בְּנִיצוּץ שֶׁל שְׁאָר הָאֹרוֹת לְכָל צַד.

וּמַצְדִּיקֵי הַרְבֵּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. מָה
 הַכּוֹכְבִים שְׁעוֹמְדִים תָּמִיד בְּקִיּוֹם שֶׁל
 אוֹתָן הַנְּהַגוֹת הַשָּׁמַיִם לְהַאִיר תָּמִיד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאֵת הַכּוֹכְבִים, אֵלֹהֵי הַכּוֹכְבִים שְׁמַאֲרִים. וּמַצְדִּיקֵי
 הַרְבֵּים - שְׁדוֹחֲקִים אוֹתָם וּמְלַקִּים אוֹתָם לְשֹׁמֵר
 בְּרַבֵּי הַתּוֹרָה. כְּכּוֹכְבִים - אֵלֹהֵי אוֹתָם הַדְּגֻשִׁים שֶׁל
 הָאוֹתִיּוֹת שְׁדוֹחֲקִים אוֹתָם וּמוֹצִיאִים אוֹתָם לְאוֹר.
 וְאֵלֹהֵי הֵם כּוֹכְבֵי הַשָּׁבִיט, מוֹצִיאִים רוּחַ וְאוֹר
 בְּאַחַד, וּמַאֲרִים לְסוּד הָאוֹתִיּוֹת.

בְּזֵהר הַרְקִיעַ - (דף קכו ע"א) זו הַנְּקֻדָּה שְׁשׂוּרָה עַל
 הָאוֹתִיּוֹת לְנִגּוֹן וּלְהַתְּפֹשֵׁט, וְזוֹ הַנְּקֻדָּה
 שֶׁהִיא רוֹבֶצֶת עַל הָאוֹתִיּוֹת כְּמוֹ אִם עַל פְּנִים. וְאִף
 עַל גַּב שֶׁהִיא הַנְּקֻדָּה הָאֶחָת מֵהַתְּפֹשֵׁט לְנִגּוֹן וְלֹא
 מֵהַתְּפֹשֵׁט בְּמֵרָאָה. וְזֵהוּ סוּד הַפְּתוּב (תהלים צב)
 מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, שְׁחֵרֵי יוֹם הַשַּׁבָּת כְּזֵה
 עוֹלָה. וְעַל זֶה הַנִּגּוֹן שֶׁל הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת עוֹלָה בְּמִנוּחָה,
 וְזֵהוּ הַזֵּהר שֶׁל הַרְקִיעַ הַזֵּה שֶׁנֶּקְרָא יוֹם הַשַּׁבָּת.

וְעוֹד יִזְהָרוּ, אוֹתָם הַמְשַׁכְּלִים בְּאוֹתוֹ הַזֶּהר
 שְׁעוֹלָה בּוֹ אוֹתוֹ הֶרְקִיעַ הַתְּפִשִּׁט. וּמִשׁוֹם
 שְׁאוֹתוֹ שְׁהַתְּפִשִּׁט קָטָן מִכָּל הֶרְקִיעִים, הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת
 שְׁעוֹלָה בּוֹ אוֹתָהּ הַהַתְּפִשִּׁטוֹת שֶׁל הַנְּגוּן מְעַט
 בְּמִנוּחָה, וְלֹא רַבָּה, וְשֶׁעוֹרוֹ בְּנְגוּן כְּשֶׁהוֹשִׁיטוֹ הַיָּמִין
 וְהַשְּׂמָאל לְרִקִיעַ הַזֶּה אֲזוֹ מִתְיַחֲדִים. וְעַל כֵּן בּוֹ
 שְׁנֵיהֶם שְׁתֵּי רוּחוֹת מִתְּפִשִּׁטוֹת בְּנְגוּן, וְהֵם בְּדַתְיָה,
 וּבָאָה רוּחַ קְטָנָה בְּמִנוּחָה.

אַחַר כֵּן הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת נִסְתַּרְתָּ בְּתוֹכָהּ, וּמִתְּפִסָּה
 וּמִתְּפִשִּׁטת בְּהַתְּפִשִּׁטוֹת בְּתוֹלְעַת הַזֹּאת
 שְׁמִתְּפִסָּה. וְאַחַר שְׁמִתְּפִסָּה בְּתוֹכוֹ, נִזְרַקְתָּ לְמַטָּה
 לְנְגוּן, וְזוֹ נִקְרְאת וְרִיקַת הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת, מִשׁוֹם
 שְׁמִתְיַשְׁבֶּת בְּיָמִין הַזֶּה. וּבְשְׁמִתְפִשִּׁטת הַנְּקֻדָּה הַזֹּאת
 לְנְגוּן, אוֹתוֹת אֵת הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה לְהַתְיַשֵּׁב, וּמְאִירָה
 וְנוֹצְצָת. וְאֵז וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזֵהר, בְּאוֹתוֹ הַזֶּהר
 מִפֶּשׁ שְׁהַתְּפִשִּׁט וְנִזְרַק נִיצוּץ לְהַתְיַשֵּׁב, וְזֶה מְשַׁכְּלִיל
 עַל דְּבָר. וְדָאִי מִשׁוֹם שְׁהִיא עוֹמְדָת עַל דְּבָר -
 יִמְצָא טוֹב. הַתְּפִשִּׁטוֹת הַזֶּהר הַזֶּה שְׁהוּא נִיצוּץ

וְזוּהַר לְהַסְתַּכֵּל, וְהַסּוּד הַזֶּה הוּא עִמָּךְ וְרוּם
 לְהַתְיַשֵּׁב בְּסוּד הַמְּאֹר כְּמוֹ אוֹתוֹ הַדְּבָר.

וְהַמְשַׁכְּלִים יְזַהְרוּ בְּזַהַר הַרְקִיעַ, זֶה הַרְקִיעַ שְׂבוּ
 שְׁמַשׁ וּלְכַנָּה כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. כֵּאֵן
 הַתְּפִשְׁטוֹת שֶׁל הַמְּאֹר לְנִגּוּן עַל זֶה בְּתַמִּיחָה בְּעֲלִיָּה
 עַל הַכֹּל. וְסִמְנָךְ - (תהלים קיב) פֶּזֶר נָתַן לְאֲבִיוֹנִים,
 שְׁזָהוּ שְׁנוֹתַי לְכֹל הַתַּחֲתוֹנִים, וּמְדִידַת הַמְּאֹר פֶּזֶר
 גָּדוֹל.

בְּשִׁמְדִידָה עוֹלָה וּמַתְגַּדְּלָת, אִזּוּ הוּא עוֹלָה
 וּמוֹשִׁיט שֵׁשׁ אַמּוֹת בְּשַׁעוֹר שֶׁל שֵׁשׁ
 נְקֻדּוֹת לְאֶרֶץ וְלָרַחב, כְּמַרְאֵה הַזֶּה שֶׁהוּא פֶּזֶר. וְזָהוּ
 סִמְנָךְ - (אסתר ה) וַיֹּשֶׁט הַמֶּלֶךְ לְאַסְתֵּר אֶת שַׂרְבִיט
 הַזָּהָב.

וְשָׁנִינוּ, שֵׁשׁ אַמּוֹת הוֹשִׁיט לְקַבְּלָהּ. מִהֶפֶזֶר הַזֶּה
 מְלֵא הַמַּעֲיָן שֶׁלָּךְ וְנוֹתֵן לְעַנְיִים. וְזָהוּ
 הַשַּׂרְבִיט שֶׁנִּתְקַן בְּמְדִידַת הַזֶּה. וּבְנִגּוּן הַמְּדִידָה הוּא
 עוֹלִים וְנִתְקָנִים כְּרָאוּי, וְאִזּוּ וְהַמְשַׁכְּלִים וְגו'. שַׁעוֹר

זֶה כְּמוֹ שְׁעוֹר שֶׁל יֵשׁ נְקֻדוֹת, לְנִגּוּן שֶׁלֹּשׁ לְאַרְבֵּי
וְשֶׁלֹּשׁ לְרַחֵב, מִשּׁוּם שֶׁהוּא סוּד שֶׁל יֵשׁ.

יֵשׁ הֵם, וְהֵם חֲמִשָּׁה. שֶׁלֹּשׁ לְאַרְבֵּי וְשִׁתַּיִם לְרַחֵב
כְּשֶׁמִּסְתַּכְּלִים שֶׁלֹּשׁ לְצַד זֶה וְשֶׁלֹּשׁ לְצַד זֶה.
וְאִזּוֹ וּמִצְדֵי קַיִי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. אֵלּוּ הֵם
יֵשׁ הַנְּקֻדוֹת שְׁנוּצֻצוֹת וּמְאִירוֹת לְמִטָּה, וְאוֹתָם
כּוֹכְבִים נִסְתָּרִים לְהָאִיר, וְהַלְבֵּנָה מוּאָרָת כְּכֹל
אַחַד וְאַחַד מִמְדִּידָתָם שְׁנַעוּצוֹת כְּפִמְאֹר.

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כּוֹזֵר הַרְקִיעַ, זֶה הַרְקִיעַ שֶׁל
חַיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת. מִתְפַּשֵּׁט קוֹ הַמְּדָה,
מוֹרֵד לְאַרְבֵּי שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים לְיָמִין וְשְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים
לְשִׁמְאֵל. אֵלּוּ שְׁלֹשָׁה קְשָׁרִים עֲמוּד אֶחָד, וְאֵלּוּ
הַשְּׁלֹשָׁה עֲמוּד אֶחָד. וְאֵלּוּ שֶׁלֹּשׁ נְקֻדוֹת שְׁעוֹמְדוֹת
זֶה עַל זֶה, בֵּין לְצַד זֶה בֵּין לְצַד זֶה. מְדִידַת קוֹ
הַמְּדָה הַשְּׁעוֹר לְנִגּוּן שְׁנֵי מְעָמִים שְׁעוֹמְדִים כְּפִמְרָאָה
שְׁמִקְיָמִים נִגּוּן שֶׁל הַמְּדִידָה שְׁמוֹרֵד אַחַר תִּירְכִים
שְׁעוֹמְדוֹת.

יַעֲקֹב שֶׁהוּא הַגּוֹף, נִסְמָךְ עַל הָעֲמוּדִים בְּמִדַּת
 קו הַמְּדִידָה, כְּשֶׁנִּכְנַם לְאָבִיו הַסּוּד שֶׁל
 וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיִּשְׁתֵּהוּ. וְהַגּוֹף הַתְּקִיִּים בְּקִיּוּמוֹ. וְעַל זֶה
 וְהַמְּשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ וְגו'. וְהַמְּשַׁכְּלִים
 יִזְהָרוּ כִּזְהַר הַרְקִיעַ, שְׁמַת־פְּשָׁטִים וּמְאִירִים לְמַטָּה,
 כְּשֶׁהַשְּׂרָבִיט מִתְּקִיִּים בַּסּוּד שֶׁל פֶּזֶר, וְנוֹתֵן וְנִכְנָם
 בְּמִדַּת וּמוֹדָה, וְנִתְּתֻקְנִים אֵלָיו שְׁנֵי הָעֲמוּדִים
 בְּמִדַּת לְמַטָּה, וּמִתְּתַקֵּן הַמְּאִוֵּר וּמוֹדֵד זֶה עִם זֶה.

אִז וְהַמְּשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ, שְׁחֵרֵי לְמַטָּה הַתְּתַקְנָה
 בַּתְּקוּן שֶׁל הַנְּקִבָה לְקַבֵּל אֶת הַזְּכָר. וְהִירְכִיבִים
 הַתְּתַקְנֵנוּ בְּלִי הַתְּפִשְׁטוֹת. וְכֵאן אִין נִגּוֹן בְּתוֹךְ
 הַמְּדִידָה הַזֶּה, וְנִקְרָאת אֶת־נִחְתָּא כְּנִגְדַּ שְׁנֵי טְעָמִים,
 סוּד הַנְּקִבָה הַפְּתוּחָה כְּנִגְדַּ הַזְּכָר, וְכֵאן אִין נִגּוֹן
 שֶׁהַכֹּל בְּנִחְתָּא.

הַמְּדִידָה הַזֶּה טְמִידָה, אִז וְהַמְּשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כִּזְהַר
 הַרְקִיעַ. זֶהוּ רְקִיעַ הַיָּמִין שְׂזוּחַר וּמְאִיר
 וּמִחְזִיק בְּחֻקוֹ. מִתְּחִיל קו הַמְּדִידָה וּמִתְּפִשֵׁט
 לְהָאִיר, וְהַנִּגּוֹן שֶׁהוּלָךְ מִצַּד הַיָּמִין מְרַצֵּה אֶת הַנִּגּוֹן

שָׁל חֲבִיבוֹת לְלֶכֶת בְּנִגּוּן הָיָה בְּחִבּוּק. וְהַתְּלָשָׁא
 סוּמֵר לְקֹשֶׁר קֹשֶׁר, זֶה יִשָּׁר וְזֶה כְּפוּת, וְנִכְפָּל נִגְד
 צְדוֹ בְּנִכּוּחַ, וְהַתְּפִשָּׁמוּ שְׁתֵּי זְרוּעוֹת כְּאַחַד, בְּסוּד
 שָׁל אֲזֵלָא וְגַרִישׁ שְׁקוּשֶׁר הַשְּׂמֵאל.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, בְּשִׁפּוּסֵק הָאוֹר וְקוֹ הַמְדִידָה
 פְּסֻקָה, וְלֹא מוֹרֵד בְּאֶרֶךְ וְרַחֲב
 מִמָּטָה לְמַעְלָה, מִתְּפִשָּׁט קוֹ הַמְדִידָה, וְאוֹחֵז
 מִמַּעְלָה לְמַטָּה בְּסוּד שָׁל הַקְּשִירוֹת, וּמִתְּכַרְכְּבִים
 עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים בְּמְדִידָה הַזֶּה שָׁל קוֹ הַמְדִידָה (שָׁל
 חֲנִנּוּן) לְכֹל הַמְדִידוֹת, וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל מְדִידָה אַחַת
 שְׁעוֹמְדָת וְנִסְמָכָת בְּלָה עַל זֶה.

וּמִשּׁוֹם כֵּן, בְּשִׁתְּמַעֲשִׂים כְּשָׂרִים לְמָטָה וְנִכְשָׂרִים
 בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים, בְּמַעֲשִׂים שָׁל תּוֹרָה, אִז
 הַכֹּל מִתְּתַקֵּן עַד הָאֲתֵר הָיָה. שְׁחֵרֵי כָּאֵן נִמְצָא
 וּמְוֹדֵמֵן בְּגֵלוֹי וּבְכִסּוּי סוּד הָאֲמוּנָה, וְנוֹסֵעַ עַד
 לְכָאֵן.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, בְּשִׁתְּמַעֲשִׂים מִתְּקִנִים וְאוֹחֲזוֹת
 מְדִידָה אַחֶרֶת בְּסֻתָּר, וּפּוֹסְקָת בֵּין

הַמְדִידָה שְׁלֵמָה לְמִדָּה הַעֲלִיּוֹנָה. הַמְדִידָה
הַעֲלִיּוֹנָה הִיא מְדִידָה וְלֹא לְמִדָּה, אִין מְדִידָה
כָּלֵל. וּמִשּׁוֹם כֶּךָ פּוֹסְקֵת מִמָּטָה לְמַעְלָה, וּמִפְּסִיקָה
מִמַּעְלָה לְמָטָה. וְזֶה סוּד יְהו"ה ו' יְהו"ה פּוֹסְקֵת
בְּתוֹכָם, וְהַכֹּל אַחַד בְּסוּד קוֹ הַמְדִידָה.

וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, בְּשֶׁהֲמַעֲשִׂים לֹא נִכְשָׁרִים וְקוֹ
הַמְדִידָה אֵינּוּ מִתְפַּשֵּׁט, אִין הַשׁוֹפֵר
מִתְהַפֵּךְ, וְהַכֹּל מִתְעַכֵּב וְקָיָם בְּמִקוֹמוֹ וְלֹא שׁוֹפֵעַ
לְמָטָה. וְלִפְעָמִים שָׁזָה שׁוֹפֵעַ עַד שְׁמֹנֵיעַ לְשַׁרְבִיט,
וְעוֹמֵד שָׁם וְלֹא שׁוֹפֵעַ לְמָטָה וּמִתְעַכֵּב. וְהַנְּגוֹן
עוֹמֵד וּמִכָּה בְּדַרְגָּה, שֶׁהִיא תְּרַאשׁוֹנָה, וְקוֹ הַמְדִידָה
עוֹמֵד ^(דף קכו ע"ב) שָׁם וְלֹא מוֹדֵד וְלֹא מִתְפַּשֵּׁט
הַמְדִידָה. וְכֹל זֶה מִשּׁוֹם שֶׁהַשׁוֹפֵר הִתְהַפֵּךְ
מִתְחַתּוֹנִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם שְׁאִינָם בְּשָׂרִים.

וּבְשִׁקּוֹ הַמְדָּה מִתְפַּשֵּׁט וּמוֹדֵד, אִין הַשׁוֹפֵר הוֹלֵךְ,
וְשֶׁלְשָׁה קְשָׁרִים קִימִים בְּמִקוֹמוֹ, וְאַף עַל
גַּב שְׁבַסוּד אַחַר הַכֹּל עוֹמֵד בְּסוּד אַחַד, שְׁחָרִי
שְׁלֵשֶׁת הַקְּשָׁרִים הִלְלוּ שְׁבַמְקוֹמוֹ עוֹמְדִים תַּחַת

בְּנֵפִי אוֹתוֹ הַשּׁוֹפָר, כּוֹן הַמְּדָה עוֹמֵד שָׁם
וּמִתְבָּרְכִים מִתּוֹךְ חֲבִיבוֹת.

הַסְּגוּלָּתָא בְּסוּד שָׁל שְׁלֵשָׁה אָבוֹת הַעוֹמְדִים
בְּתוֹךְ הַשּׁוֹפָר, כָּאֵן כּוֹן הַמְּדָה מוֹרֵד
אֶת הַמְּדִידָה הִזוּ בְּכָלָם. בְּאַרְבֵּי, בְּרַחֲב, עִמְק וְרוֹם
וְעַגּוּל. וְלֹא עוֹמְדָת כָּאֵן הַמְּדִידָה לְהַתְנַלּוֹת, וְאִז
כּוֹזֵחַ הַרְקִיעַ, הַרְקִיעַ הַנִּסְתָּר שְׁלֹא הַתְנַלָּה כָּלָל,
וְעוֹמֵד עַל רְאשֵׁי הַחַיּוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁעוֹמְדִים בְּסוּד
הָאָבוֹת.

וְזֶה הַרְקִיעַ הַנִּסְתָּר, עָלָיו עוֹמֵד עֲלֵיהֶם. וּמוֹצִיא
מִמֶּנּוּ זֶהר שְׁמַאִיר לְכָל הַחַיּוֹת. וְאִז עוֹמֵד כּוֹן
הַמְּדִידָה שְׁמַאִיר וּמִכָּה בְּכָלָם לְזֶהר, וְעַל זֶה הַכֹּל
בְּסוּד הַמְּדִידָה עוֹמֵד לְנַגֵּן בְּשַׁעוֹר שְׁחַנְגוֹן מוֹרֵד אֶת
כּוֹן הַמְּדָה. אִין מִי שְׁמַכִּיר אֶת הַסּוּד הַזֶּה, רַק
אוֹתָם הַלּוּיִם שְׁעוֹמְדִים עַל הַנְּגוֹן, וְלֹא גוֹרְעִים וְלֹא
מִתְפַּשְׁטִים הַחוּצָה, אֶלָּא הַכֹּל בְּתוֹךְ הַמְּדִידָה שָׁל
סוּד כּוֹן הַמְּדָה.

אֹתָם שְׁלֹשֶׁת הַקְּשָׁרִים הָרֵאשׁוֹנִים שְׁאֲמַרְנוּ,
 שֶׁהַקְּשָׁר הָרֵאשׁוֹן נִשְׁאָר עַל הָאוֹתִיּוֹת
 לְנֶקֶד שִׁיחָהּ הַטַּעַם לְמַעְלָה. לְפַעֲמִים הַנֶּקֶדָה הַזֶּה
 שְׁעוֹמֶדֶת לְטַעַם לְמַעְלָה, הַמְּאֹר מוֹרִיד אוֹתָהּ
 לְמַטָּה לְקֶשֶׁר הַזֶּה לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְדִידָה לְמַטָּה. וְהַכֹּל
 בְּסוּד שֶׁל הַדִּיּוּקָן שֶׁל וַ"ו יוֹרֵד נִקְרָא תְּבִי"ר.
 וּבְשִׁיּוֹרֵד וְעוֹמֵד עַל הָאוֹתִיּוֹת, הֵרִי נִתְּבָאֵר.

וְאוֹתָם שְׁנֵי הַקְּשָׁרִים הַאֲחֵרִים שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁנִּשְׁאָרוּ,
 עוֹמְדִים עַל הָאוֹתִיּוֹת, וּמִתְּפַשְׁטֵת אֲבָן
 הַמְּדִידָה בְּסוּד שֶׁל וַ"ו וְאוֹחִז בָּהֶם, וְאֵז נִקְרָא זְקַף
 גְּדוֹל. וּבְשִׁלָּא קִיּוּמַת הַהִתְּפַשְׁטוֹת הַזֶּה בְּשְׁנֵי
 הַקְּשָׁרִים הַלָּלוּ, נִקְרָא זְקַף קָטָן, וְאֵף עַל גַּב שֶׁהֵנָּה
 הַכֹּל עוֹמֵד בְּסוּד אֶחָד.

וְהַמְּשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ, יַעֲשׂוּ נִגּוּן בְּסוּד הַזֶּה כְּרֵאוּי.
 יִזְהָירוּ לְמַעְלָה, יִזְהָירוּ לְמַטָּה, לְקַיֵּם
 אֶת קִיּוּם סוּד הָאֲמוּנָה, וְסוּמְכִים אוֹתָהּ וּמְאִירִים
 לָהּ. יִזְהָירוּ בְּאוֹתוֹ הַנִּגּוּן רוּחַ אַחַר רוּחַ, וּנְעִימוֹת
 זו אַחַר זוּ. בְּשִׁבְלָם מִתְּחַבְּרִים בְּסוּד הַזֶּה, הַמְּדִידָה

עוֹלָה כְּחֶשְׁבֹן יִזְהִירוּ. מִשּׁוּם שֶׁ"יִזְהִירוּ" הִיָּה הוּא
 כְּחֶשְׁבֹן מְאֵתִים שְׁלֹשִׁים וְשִׁמּוֹנָה, שְׁהָרוּחֹת הַלָּלוּ
 וְהַתְּנוּעוֹת לְנִגּוֹן, שִׁית־פֶּשֶׁט הַמְּאֹר בְּכָל הָאוֹרוֹת
 תוֹךְ הַמְּדִידָה לְסִמּוּךְ אֶת הַתּוֹרָה. וּמִשּׁוּם זֶה יִזְהִירוּ
 כּוֹזֵה"ר, כֶּף הוּא לְחֶשְׁבֹן יִזְהִיר"ו.

יִזְהִירוּ כּוֹזֵהר אֶחָד הוּא. מַה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלֶּא כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר, שְׁהֲרָקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הַנִּסְתָּר עַל הַכּל,
 מְדִידָה בְּתוֹךְ קוֹ הַמְּדָה שְׁעוֹמֵד בְּרָקִיעַ הִיָּה בְּכָל
 הַמְּדִידוֹת שֶׁל הַחַיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת
 וְהַתְּחַתּוֹנוֹת, וּמִשּׁוּם כֶּף יִזְהִירוּ כּוֹזֵהר, בְּכָל אוֹתָם
 הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת וְהַתְּחַתּוֹנוֹת, כּוֹזֵהר בְּאוֹתָהּ
 תְּרָקִיעַ שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם, וְהַכּל זֶה כְּנִגּוֹד זֶה. וְהַסִּימָן
 שֶׁל כָּל הַסּוּדוֹת הַלָּלוּ כּוֹזֵה עוֹמֵד, יִזְהִירוּ כּוֹזֵהר
 הַסִּימָן הִיָּה. וְהַסּוּד הִיָּה לֹא נִתֵּן אֵלֶּא לְבַעֲלֵי מִדּוֹת
 שְׁיִוְדָעִים בְּסוּד קוֹ הַמְּדָה הִיָּה. אֲשֶׁרֵיהֶם הַצְּדִיקִים
 בְּעוֹלָם הִיָּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֹּא וּרְאֵה, וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהִירוּ וְכוּ'. וְהַמְשַׁבְּלִים
 יִזְהִירוּ, אֵלֶּה אוֹתָם שְׁמֵס־תְּבָלִים בְּסוּד

הַחֲכָמָה, בְּסִתְרֵי הַסּוּדוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. אֵלֶּה
 הַצְּדִיקִים שְׁעוֹשִׂים רְצוֹן רַבּוֹנָם, וּמְשַׁתְּדְּלִים בַּתּוֹרָה
 יָמִים וְלַיְלוֹת. וְאֵלוֹ הֵם הַמְּשַׁכְּלִים שֶׁהֵם מְשַׁכְּלִים
 בְּרְצוֹן רַבּוֹנָם תָּמִיד, וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ שְׂאִין בְּרָנָה
 בְּדִרְנָתָם.

מִשּׁוֹם כֵּן, כָּל אוֹתָם שְׁמַשְׁתְּדְּלִים בַּתּוֹרָה
 נִקְרָאִים מְשַׁכְּלִים, מְסַתְּפְלִים בַּחֲכָמָה,
 מְסַתְּפְלִים בְּסוּד הַחֲכָמָה הָעֲלִיוֹנָה. אֵין סוּף
 מִתְּפִשֵׁט אֹר נִסְתָּר שְׁלֹא יְדוּעַ, וְזֶה יוֹצֵא מֵאֵין סוּף
 בְּרִית לְקַיָּם. וְהַמְּשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזִהָר תְּרַקִּיעַ, אֵלוֹ
 הֵם שְׁמַסְתְּפְלִים בְּסוּד הַחֲכָמָה, בְּסִתְרִים בְּסוּד
 הַתּוֹרָה. אֵלוֹ הֵם שְׁמַכְּבִירִים אֵת סוּד הַסּוּדוֹת,
 וּמְסַתְּפְלִים וְיִרְאוּ לְהִזְדַּהֵר בְּאוֹתוֹ הַזֶּה שְׁשׁוֹפֵעַ
 וְיוֹצֵא, וְעוֹמְדִים בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה וְיִזְדַּעִים לְהִסְתַּכֵּל
 בְּסִתְרֵיהָ.

בְּזִהָר תְּרַקִּיעַ, זֶהוּ תְּרַקִּיעַ שְׁעוֹמֵד לְהֵאִיר לְמִטָּה,
 וּמִתְעַטֵּר לְמַעַלָּה וּמֵאִיר לְמִטָּה. וְאוֹתוֹ
 הַזֶּה שׁוֹפֵעַ וְנִמְשָׁךְ לְתַחַתוֹנִים, וּמֵאוֹתוֹ הַזֶּה הֵם

נזונים, ועומדים בקיומם והולכים ומשוטטים,
ומנצחים גבורי השמים, ודנים גבורות קשות.

ומצדיקי הרבים פּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד.
בְּשִׂמְאִירֵים הַפּוֹכְבִים פֶּאֹר שְׁנוּצִין
וְנוֹסְעִים בְּמִסְעוֹתֵיהֶם שִׂיאֹרוֹ מִתּוֹךְ דְּרָגוֹת
יְדוּעוֹת, הַפּוֹכֵב שִׂמְאִיר מִצַּד הַמְּזוּרָה, כִּמְהֵמָה הֵם
מִחֲנֹת מִשְׁתַּלְשָׁלִים עוֹמְדִים בְּהִיכְלוֹתֵיהֶם. הַפּוֹכֵב
הַזֶּה נוֹצֵץ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים, וּמִכָּה אֶת הַנִּיצוֹץ שֶׁלּוֹ
בְּרִבְעִית לְקַבֵּל נִיצוֹץ שֶׁל קֶשֶׁר אֶחָד וְאוֹר פְּנִימִי
שְׁעוֹמֵד לְמַעְלָה. וְאַחַר כֵּן שׁוֹכֵב, וּמִתְנוֹצְצִים כָּל
אוֹתָם הָאֲחֵרִים, וְהוּא נִסְתָּר בְּמִקְוָם. וְזֶה נִקְרָא
בְּכּוֹכֵב אֲמֵן. אַחַר כֵּן יוֹצֵא לְצַד הַדְּרוֹם כּוֹכֵב
אַחַר, וְזֶה נוֹצֵץ עִם אֲרֻבָּעָה כּוֹכְבִים שְׂרָצִים
וְהוֹלְכִים וּמוֹשִׁיטִים אֶת אוֹרָם לְאַרְבַּעַת צַדֵּי
הָעוֹלָם, וְזֶה נִקְרָא כּוֹכֵב שְׁנוּצִין מִשְׁנֵי צַדֵּימָה,
דְּרוֹם וּמְזוּרָה.

וּנְאֻרִים אֵלֶּף וְרַבּוּא רַבּוּת כּוֹכְבִים שְׁנוּטָלִים
זֶהר וְנִיצוֹצוֹת מִתּוֹךְ נִיצוֹצוֹת שִׂמְאִיר

מִהַשְׁמֵשׁ. שְׁמֵשׁ שֶׁל הַמְשָׁקוֹף (מְשָׁקוֹף שֶׁל הַשְׁמֵשׁ)
 בְּשִׁמְאִיר בְּמַסְעוֹ, נְאוּרִים מְמַנּוּ כָּל אוֹתָם
 הַכּוֹכָבִים שְׁמֵאִירִים וְנוֹצְצִים כָּל אוֹתָם כּוֹכֵב
 אוֹמֵן. אֵף עַל נֵב שְׁנַסְתָּר אַחַר כָּף, יוֹצֵא וְזוֹהַר
 עָלָיו מְמַנֶּה אַחַד שְׁשֵׁמוֹ יְגוּרִיא"ל.

וּכְשִׁכּוֹכֵב אוֹמֵן הָיָה יוֹצֵא וְנוֹצֵץ וְלֹא נִסְתָּר, אֲזִי
 אוֹתוֹ הַמְמַנֶּה מוֹרִיד שְׁלוֹם לְאוֹתוֹ
 הַצַּד. וְכֹאֲשֶׁר הַנִּיצוּץ הַקָּשָׁה עוֹשֶׂה מְדִידָה לְמַעֲלָה
 וְלְמַטָּה, וְהַכֹּל מִסְתַּמֵּךְ וּמֵאִיר וְשׁוֹפֵעַ הַתְּעוֹדְרוֹת
 שֶׁל הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן כְּנֶגֶד הַמְזֻרָח, וְהוּא מְתַעוֹדֵר
 כְּנֶגֶד הַמַּעֲרָב, וְסִימְנֵךְ - (ישעיה מא) מִי הָעִיר מְמַזְרַח
 צֶדֶק יִקְרָאֶהוּ לְרִגְלוֹ, אִזּוֹ כָּל אוֹתָם הַמְמַנִּים
 שְׁעוֹמְדִים עַל הַכּוֹכָבִים, כְּלָם יוֹבִילוּ הָאוֹר שֶׁל
 הַפְּנִים מֵתוֹךְ הַשְׁמֵשׁ, כְּשֵׁנוֹסֵעַ הַשְׁמֵשׁ לְמְשָׁקוֹף
 אַחַד שֶׁהוּא מְשָׁקוֹף שֶׁל בִּילְגָא, אִזּוֹ אוֹתוֹ הַכּוֹכֵב
 שְׁנוֹצֵץ מֵאִיר מֵתוֹךְ כַּחוֹ שֶׁל מְמַנֶּה אַחַד שְׁנוֹסֵעַ
 בְּשֵׁהַשְׁמֵשׁ נוֹסֵעַ. (דף קבו ע"א)

וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר - מִצַּד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ.
 צֵאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה - מִהַצַּד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל
 יָד. וְהָיָה כְּעֵין שֶׁתּוֹל עַל פְּלָגֵי מַיִם, וְהָרִי פִּרְשׁוּהָ
 כִּי הָאָדָם עֵין הַשָּׂדֶה, שְׁצָרִיכִים לְשִׁלְשָׁה גְלוּגוּלִים
 אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּחַ יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו וְגו'.
 וּפִרְשׁוּהָ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, בְּשֶׁבֶת אֵין עוֹלִין בְּאֵילָן,
 וְאֵין רוֹכְבִים (סוּמְכִים) בְּאֵילָן, וְאֵין מְשַׁתְּמָשִׁים בְּאֵילָן.
 אֵת זֶה בְּדֶרֶךְ סוּר אֲנִי שׁוֹאֵל אוֹתָךְ, הַמְּנוּרָה
 הַקְּרוּשָׁה, וְלֹא בְּפִשְׁיִמוֹת שֶׁל בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה
 הַנוֹפְנִיִים, אֵלָּא שֶׁל בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה הַשְּׂבָלִיִים
 שְׁעֵלִיָּהֶם נֹאמֵר וְהַמְּשָׂבָלִים יִזְהָרוּ. אָמַר לוֹ, וְקוֹן
 וְקוֹן, אָמַר אֲנִי, שְׂאֲנִי מִצַּד הָעֵץ שֶׁנִּקְרָא עֵץ הַחַיִּים,
 שְׁנַטוּעַ בְּשֶׁבֶת הַמַּלְכָּה, שֶׁלֹּא צָרִיךְ שׁוּם אָדָם
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרוּחַ, כָּל הַמְּשַׁתְּמָשׁ בְּכֶתֶר
 - עוֹבֵר. וְזֶה הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן אָדָם.
 וּפִרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ, כָּל הַמְּשַׁתְּמָשׁ בַּשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ,
 נִעְקָר מִן הָעוֹלָם.

אמר לו, ברוך אתה המנורה הקדושה, שפודאי
 כך הוא, שכימות החל שולט עין הדעת
 טוב ורע, שהוא אדם של וייצר, בייצר הטוב ובייצר
 הרע. זהו שכתוב (בראשית ב) וייצר ה' אלהים את
 האדם, והוא עין הדעת טוב ורע שחטא בו אדם,
 וזהו מטטרו"ן שהוא עבד ששולט בששה סדרי
 משנה והוא גופני, ושולט בששת ימי החל, שהם
 חלין של טמאה וחלין של טהרה, וממנו נתנו
 ששה סדרי משנה באסור והתר, טמאה וטהרה,
 בשר ופסול.

ובו ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. ואין
 עבודה אלא תפלה, שבו צריך אדם להיות
 בעבד המסדר שבחיו לפני רבו, ובעבד השואל
 פרם מרבו, ובעבד המקבל פרם מרבו והולך לו.

אבל בשבת המלכה, ששולט בה עין החיים ולא
 עין הדעת טוב ורע, פרשוה שאין
 משתמשים באילן שום שמוש, וכל המשתמש
 בכתר - עובר, ולא עולים בו ולא סומכים בו

לְהַשְׁתַּמֵּשׁ, שְׁלֹא יִקְצֹצוּ בְּנִטְיָעוֹת, שְׂאִין שָׁם קִצּוּץ
וּפְרוּד בְּעֵץ הַחַיִּים.

וְהַעֵץ שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בּוֹ
פְרוּד בֵּין טוֹב לְרַע. וְהוּא שְׂכָתוֹב (בראשית ד)
וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ. וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
בּוֹ קִצּוּץ שִׁיחָהּ הָאָדָם כְּלִי יִצָּר הָרַע, כְּמוֹ שְׂקוּצִין
אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ וְהוֹרְגוּ בְּגִרְסָתוֹ. וְהוּא שְׂכָתוֹב (תהלים קט)
וּלְבִי חָלָל בְּקִרְבִּי. וּכְנָגַד מ"ט מִן מַטְטְרוּ"ן הֵם
אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ פָּנִים טָהוֹר. וּמִצְדוֹ שֶׁל סַמָּא"ל
אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ פָּנִים טָמֵא.

וּמִי שֶׁזוֹכָה לְחֵבֶר ה' לְאַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ פָּנִים שֶׁל
טָהוֹר, שֶׁהוּא חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, נַעֲשֶׂה
מִטָּה לְהַכּוֹת בּוֹ אֶת יִצְרוֹ עִם הָאוֹת י' שֶׁהִיא עֲשָׂר
מִכּוֹת, וְחִינוּ ה"י מִן אֱלֹהִים. וּמִשׁוּם כֶּךָ נִקְרָא
מִטָּה הָאֱלֹהִים. וּבַעַל הַמִּטָּה הַזֶּה הוּא ו', שְׁנַאֲמַר
בּוֹ (שמות לד) הִנֵּה אָנֹכִי בִּרְת בְּרִית נִגְדָה כָּל עַמּוֹה,
שְׂכָרְת עֲמוֹ בְּרִית עַל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל

רַחֲמִים שְׁלֹא יַחֲזֹר רִיקָם בְּתַפְלָתוֹ. שְׁאֵלָם בְּלִי ה"י
בָּא רִיקָם.

וְזָהוּ שֶׁאָמַר יַעֲקֹב, לִוְלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אֲבֹרָהֶם
וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי כִי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי
(בראשית לא). וְלָמָּה? מִשּׁוּם שֶׁנֶּאמַר בְּלָבָן וַתַּחֲלֶף אֶת
מִשְׁכַּבְּתִי עִשְׂרֵת מַנִּים (שם). וּבָאוֹת י' נִעֲשְׂהָ לוֹ גַם,
שְׁאֵלָהִים הוֹצִיא מִמֶּנּוּ ה"י, נִשְׁאַר אֵל"ם רִיק בְּלִי
תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה. אֲבָל מִי שֶׁמֵת־פֶּלֶל תִּפְלָח לְעֵין
הַחַיִּים, לֹא יַחֲזֹר רִיקָם בְּתַפְלָתוֹ לְעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה יֵשׁ אֱלֹהִים מִהַצַּד שֶׁל עֵין הַדַּעַת טוֹב
וְרָע, וְיֵשׁ אֱלֹהִים חַיִּים וּמְלַךְ עוֹלָם מִהַצַּד
שֶׁל עֵין הַחַיִּים, וְאֵין זוֹכִים לוֹ אֵלָּא בְּעֵלֵי קַבָּלָה,
שִׁינְדָעִים אֶת סוּדוֹת הַתּוֹרָה.

אָמַר לוֹ הַמַּנּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה לְאוֹתוֹ תוֹקֵן, בְּפֶה
נוֹדַע מִי שֶׁהוּא בְּעֵין הַחַיִּים, שֶׁהוּא עֹשֶׂר
סְפִירוֹת בְּלִימ"ה בְּעֹשֶׂר אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַמְּפָרָשׁ,
שֶׁהוּא אָדָם שֶׁל אֲצִילוֹת, שֶׁכָּךְ עוֹלָה יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א לְחֻשְׁבוֹן אָדָם, לְמִי שֶׁהוּא מִהַצַּד שֶׁל

אָדָם שֶׁל עֵין הַדַּעַת טוֹב וְרַע, שְׁיֵשׁ בּוֹ אָדָם טוֹב
וְאָדָם בְּלִיעַל?

אָמַר לוֹ הַמְנוּחָה הַקְדוּשָׁה, בֵּין אָדָם טוֹב שֶׁל עֵין
הַדַּעַת לְאָדָם שֶׁל עֵין הַחַיִּים, יֵשׁ בָּהֶם חֲלוּף,
כְּמוֹ וְהַבְדִּילָה הַפְּרֻכָּת לָכֶם וְגו'. שְׁוֵה בַּבְּרִיאָה וְזֶה
בַּאֲצִילוֹת. נוֹדַע מִי שֶׁהוּא מֵעֵין הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ,
וְדַאי כְּשֶׁמְנִיחַ תְּפִלִּין עַל רֵאשׁוֹ, מִתְבָּוֵן לְהַכְנִים
כָּל אֱלֹהִים אַחֲרֵים תַּחַת שְׁלֵטוֹן הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיוֹנָה
שֶׁהִיא הַתְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ שֶׁל הָאָדָם, וְלְהַכְנִים אֶת
כָּל הָאֱמוּנוֹת תַּחַת יַד ה' שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.

מִשּׁוּם שֶׁבְּגִלוֹת נֶאֱמַר (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רְגֵזָה
אָרְץ, תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ וְנָבֵל כִּי יִשְׁפַע
לָחֶם, וְשִׁפְחָה כִּי תִירֶשׁ גְּבֻרָתָהּ. וּמִשּׁוּם זֶה תְּפִלִּין
שֶׁל רֵאשׁ וְיָד, לְהַכְנִים שִׁפְחָה תַּחַת גְּבֻרָתָהּ לְמַעַלָּה
וְלְמַטָּה. וּבְהַזְכָּרוֹת שְׂבָפָנִים שְׂכָלוּלִים בָּהֶם שֶׁהוּא
שְׂקוּל לַתּוֹרָה, צָרִיךְ לְהַכְנִים עֶבֶד תַּחַת רַבּוֹ
לְמַעַלָּה וְלְמַטָּה, וְזֶה נִקְרָא תַּבֵּן שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְשְׂכִינָתוֹ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב כֹּה אָמַר ה' בְּנִי בְּכָרִי

ישראל. ואלה שעושים את זה, נאמר בהם בני
אתם לה' אלהיכם. ומשום זה אמר אל תהיו
בעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס.

ומי שעושה את המצוה הזו על מנת לקשר
אלהים אחרים של עבודה זרה שתהיה
לשעבודו, והאמות שלמטה לשם תחת ידו, אין
נותנים לו נשמה אלא מצד העבד הזה. ומשום זה
אם כבנים אם בעבדים. ומשום זה (תהלים א) כי אם
בתורת ה' תפצו. ופרשה חכמים, שלא יתעסק
אדם בתורה אלא כמה שלבו חפץ. יש שלבו חפץ
בסתרי תורה, במעשה בראשית ובמעשה מרכבה,
ויש שאין רוצה אלא בפשטי התורה. שפשטים
הם מהצד של עבד, וסודות מהצד של המלך.
אדון ועבד. ומשום זה לזה נקרא שתול, ולזה
נמוע. שתול, שאין לו קשר. ונמוע, שאין לו
עקירה.

והנחה של שבת ברשות יחידו של עולם, היא
השכינה שבת המלכה, לא צריך לעשות

בָּה עֲקִירָה מֵאוֹתוֹ חֲפִיץ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ כִּי אִם בְּתוֹרַת
 ה' חֲפָצוֹ, וּפְרָשׁוֹהָ רַבּוֹתֵינוּ. אֵלֶּא לְהִיּוֹת בּוֹ קְבוּעַ.
 אֲבָל מִצַּד שֶׁל הָעֵץ טוֹב וְרַע, צָרִיף לַעֲשׂוֹת בּוֹ
 עֲקִירָה שִׁיתִּיהָ מְטֻלְטֵל וְנוֹלָה מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, כְּמוֹ
 שֶׁבְּאַרוֹהָ רַבּוֹתֵינוּ שֶׁל הַמְּשֻׁנָּה, אִף חֲכַב עַמִּים וְגו' (דף קבו ע"ב) (דברים לג) - אֵלֹהֵי אוֹתָם שֶׁמְכַתְּתִים רַגְלֵיהֶם
 מִמְּדִינָה לְמְדִינָה.

וְדוֹרְשִׁים אוֹתוֹ שֶׁכָּף אוֹמֵר, בְּזִמְנֵי שֶׁאַתָּה חוֹבֵב
 עַמִּים בְּנִלּוֹת בְּחֻטְאֵי הַדּוֹר, כָּל קִדְשָׁיו
 יִהְיוּ בְיָדְךָ. וְאַחַר כֵּן אָמַר וְהֵם יִתְּבוּ לְרַגְלֶךָ, אֵלֹהֵי
 אוֹתָם שֶׁמְכַתְּתִים רַגְלֵיהֶם מִמְּדִינָה לְמְדִינָה
 וּמִמָּקוֹם לְמָקוֹם לְשָׂא וּלְתַן בְּמִשְׁאֵל וּמִתֵּן שֶׁל
 תּוֹרָה, שֶׁהוֹלְכִים מְטֻלְטְלִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, נֶחֱשָׁב
 לָהֶם כְּנִלְנוּל.

שֶׁשֶׁבַע מִיָּנִי עֲנִיּוֹת נֶחֱשָׁב לוֹ לְאָדָם כְּשֶׁבַע
 מְדוּרֵי גֵיהֶנָם, שֶׁלְכָלֵם יוֹרֵד אָדָם,
 וּבִתְשׁוּבָה עוֹלָה, שֶׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר וַיִּסְרְתֵי אֶתְכֶם אִף
 אֲנִי שֶׁבַע עַל חַטֹּאתֵיכֶם. מִשׁוּם שֶׁחֻטְאֵי אָדָם

בְּשִׁבְעָה מִיָּנִים, שָׁהֵם חָטָה וּשְׁעוֹרָה וְנֶפֶן וּתְאֵנָה
 וְרִמּוֹן וַיִּתְּ שֶׁמֶן וְדָבֵשׁ. וּמִשּׁוֹם זֶה הָיוּ אוֹמְרִים
 רַבּוֹתֵינוּ שֶׁל הַמִּשְׁנָה, אֵילָן שְׂאֵבֶל אָדָם הָרֵאשׁוֹן
 חָטָה הָיָה. וְאַחֲרֵים אוֹמְרִים נֶפֶן הָיָה. וְאַחֲרֵים
 אוֹמְרִים תְּאֵנָה הָיָה. וְלֹא הָיוּ חֲלוּקִים בְּדַבְרֵיהֶם,
 שֶׁחֶבֶל אֱמֶת. שְׁשִׁבְעַת הַמִּיָּנִים נְטוּעִים בְּאֶרֶץ, חָטָה
 וּשְׁעוֹרָה.

וְהֵינּוּ מַה שְּׁשִׁנֵּנוּ, בְּעֶצְרַת עַל פְּרוֹת הָאֵילָן גְּדוֹן
 כָּל הָעוֹלָם. לְכֻלָּם קָרָא אֵילָן אֶחָד מִצַּד
 אֶחָד. וּמִצַּד אֶחָד נִפְרָדִים לְשִׁבְעָה מִיָּנִים. כְּמוֹ
 לוֹלֵב שֶׁהוּא אֲגָדָה אַחַת לְמִטָּה וּלְמַעְלָה, נִפְרָדִים
 הַמִּיָּנִים כָּל אֶחָד לְחֻלְקוֹ, כְּמוֹ חֲחִיזוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן
 (יחזקאל א) וּפְנִיָּהֶם וּכְנַפֵּיהֶם פְּרָדוֹת מְלַמְעָלָה.
 וּלְמַטָּה, שְׁתֵּים חֲבָרוֹת אִישׁ וּשְׁתֵּים מְכַסּוֹת אֶת
 גּוֹיֵתֵיהֶנָּה.

אֲשָׁרֵיו הָעֵץ שֶׁהוּא שְׁתוּל עַל פִּלְגֵי מַיִם שֶׁל
 חֲתוּרָה. וַיּוֹתֵר מִי שֶׁהוּא מִהַצַּד שֶׁל עֵץ
 חֲחִיזִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית א) אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יִתֵּן בְּעֵת"ו,

וְזוֹ הַשְּׂכִינָה, וְלֹא מוֹצִיא מֵעֵת שְׁלוֹ. אֲנִי ה' בְּעַתָּה"ה
 אַחִישָׁנָה. בְּעַתָּה, שְׂבָעִים וּשְׁנַיִם פָּנִים לַתּוֹרָה,
 שֶׁהוּא ת' מִן עֵת, וְעָלָהּ לֹא יָכוֹל. כְּמוֹ שְׂמֵלֶתָךְ
 לֹא בִלְתָּה מֵעָלֶיךָ.

וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ - אֵלּוּ מִצְוֹת עֲשֵׂה,
 שֶׁנֶּאֱמַר עֲלִיחֵן וְכֹל אֲשֶׁר הוּא עֲשֵׂה ה'
 מִצְלִיחַ בְּיָדוֹ. (מִיָּם תִּינּוּ שְׂכָתוֹב עַל פְּלָגֵי מַיִם) וּפְרָשׁוּהָ בְּעָלֵי
 הַמִּשְׁנָה שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר כָּהֵן שְׂתַח מַיִם
 מִבּוֹרָךְ וְגו'. וּפְרָשׁוּהָ, בּוֹר - מַיִם מְכַנְּסִים. בְּאֵר
 מַיִם חַיִּים. זֶהוּ שְׂכָתוֹב מֵעֵין נְנִיִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים.

מִתְחַצֵּד שֶׁל עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע, הִיא מַיִם מְכַנְּסִים
 לְמַקְוֵה. מַיִם מְכַנְּסִים סְרוּחִים. אֵלּוּ מִצְד
 הַטוֹב, וְאֵלּוּ מִצְד הָרָע. וְהַמַּיִם הַמְכַנְּסִים (לְמַקְוֵה)
 אֵלּוּ הַלְכוֹת וּלְקוּטוֹת שֶׁהֵן כְּמוֹ לְקַט שְׂכָחָה וּפָאָה
 לְעֵנִי, כִּי הַמַּיִם הַמְכַנְּסִים לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּקְרָא עֵנִי
 בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹתֶיהָ, שֶׁאֵין לוֹ אֵלָּא מֵה שְׁנוֹתָנִים
 לוֹ, שֶׁנֶּשְׁקָה מִבְּחוּץ עַל יְדֵי אַחֵר.

אֲבָל אֱלֹהֵי צַדִּיק עֵץ הַחַיִּים, הֵם דּוֹמִים לְבָאֵר
 מִים חַיִּים שְׂאִין לָהֶם הַפֶּסֶק, וְדוֹמִים לְעֵץ
 שֶׁהוּא נִטּוּעַ עַל פְּלִגֵי מַיִם, אִו שֶׁתּוֹל שְׁעָקְרוּ אוֹתוֹ
 הָאֵילָן בְּמָקוֹם שֶׁל יַבֶּשֶׁת וְשֶׁתְּלוּ אוֹתוֹ עַל פְּלִגֵי
 מַיִם, שֶׁהֵם מְשַׁלְּשִׁים בַּתּוֹרָה.

וְנִקְרְאוּ פְּלִגֵי מַיִם, עַל שֵׁם שְׂיֵשׁ לָהֶם מִחֲלֻקַּת
 בְּמִשְׁנֵה שְׁלָהֶם, וְכִף הַמִּחֲלֻקַּת שֶׁל עֵץ
 הַחַיִּים הוּא מַיִם עֲלִיוֹנִים וְזָרִים. מַיִם תַּחְתּוֹנִים
 נִקְבּוֹת. וְהֵם בּוֹכִים בְּדֵי שְׂלֵא יִהְיוּ רְחוּקִים
 מִתְּקוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְתִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה
 בָּהֶם מִחֲלֻקַּת, שְׂשֵׁם חֲצִי לְמַעַלָּה מִתְּרַקִיעַ, וְחֲצִי
 לְמַטָּה מִתְּרַקִיעַ, בְּדֵי שִׁתְּיָה נוֹדַע תְּחִלּוּק בֵּין
 הַזְּכָרִיִּים לְנִקְבִיִּים. מִשּׁוֹם כֵּן שֵׁם תְּקוּדֵשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הַבְּדִלָּה בֵּין פְּנֵי הַזְּכָר לְפְנֵי הַנְּקֵבָה.

וְזוֹתִי מִחֲלֻקַּת לְשֵׁם שָׁמַיִם שְׂסוּפָה לְהַתְקַיֵּם. אֲבָל
 כִּלָּם אַחֵד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, (ישעיה
 נא) כִּי אַחֵד קָרְאֵתִיו. וְהָאוֹת א' תּוֹכֵית, שֶׁהִיא י'
 לְמַעַלָּה מַיִם וְזָרִים. י' לְמַטָּה מַיִם נִקְבּוֹת. כְּמוֹ י"י

מִן יֵאֱהָרֹנָה"י, נִשְׁאַרוּ שֵׁשׁ אֲוֵתִיּוֹת בְּאַמְצַע בֵּין י"י
 מִן יֵאֱהָרֹנָה"י בְּחֶשְׁבוֹן ו' מִן א' שֶׁהוּא הֶרְקִיעַ
 בְּאַמְצַע, וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרִקִיעַ אֲשֶׁר
 עַל רֵאשִׁים, וְנֶאֱמַר בּוֹ דְמוֹת כְּמֵרְאֵה אָדָם עָלְיוֹ
 מְלַמְעֶלֶה. וְזֶה א' מִן אָדָם.

וְלֹא כָּל הַמְחֻלָּקוֹת שְׁוֹת. שֵׁשׁ מִחֻלָּקֹת לְחֵלֶק
 בֵּין טוֹב לְרָע, וְיֵשׁ מִחֻלָּקֹת לְחֵלֶק בֵּין זְכָרִים
 לְנִקְבוֹת, כְּמוֹ בְּעֵלֵי הַמְשָׁנָה, שְׁוֶה חוֹלֵק עַל
 הַהֲלָכָה שְׁלוֹ, שְׁהַמִּים הָעֲלִיוֹנִים יִהְיוּ מִתְנַפְּרִים עַל
 הַנִּקְבָּה שֶׁהִיא מִים תַּחְתּוֹנִים, וְכִי שְׂאֵלִים נֹזְכֵר.
 כְּמוֹ הַלְּכָה שֶׁל הַלֵּל עַל הַלְּכָה שֶׁל שְׁמַאי, שְׁנִכְנַעַת
 הַהֲלָכָה שֶׁל שְׁמַאי תַּחַת הַהֲלָכָה שֶׁל הַלֵּל, אַף עַל
 פִּי שְׂאֵלוֹ וְאֵלוֹ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים. אֵלֶּא לְהִרְאֹת,
 שְׁמִי שֶׁהוּא מִצַּד הַנִּקְבָּה, צָרִיךְ לְהַכְנִיעַ תַּחַת הַזְּכָר,
 כְּמוֹ מִטָּה שֶׁל נִקְבָּה שְׁנִכְנַעַת תַּחַת הַזְּכָר שְׁנִקְרָא
 בֵּן. וְאִם מִטָּה נִקְבָּה שׁוֹלְמֵת עַל מִטָּה הַזְּכָר, נִקְרָא
 בַּת.

וְכֵן הוּא סוּד וְהָיָה כְּעֵץ שְׂתוּל עַל פְּלִגֵי מַיִם,
 שֶׁל אוֹתָם סוּדוֹת הַתּוֹרָה שֶׁכָּעַל פֶּה,
 וְנִקְרְאוּ דְבָרֵי אֱלֹהִים חַיִּים מִצַּד שֶׁל עֵץ הַחַיִּים,
 וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר (משלי כא) פְּלִגֵי מַיִם לֵב מְלֶךְ בְּיַד ה'
 עַל כֹּל אֲשֶׁר יַחְפִּץ יִטְנֶנּוּ.

וַיֵּשׁ מִחֻלְקַת עַל לְבוּשֵׁי א' מִן אָדָם, וְהֵינּוּ זָכָר
 וְנִקְבָּה, כְּמוֹ אֵלֹו שְׂחוֹלְקִים עַל הַפְּסָקוֹת שֶׁל
 לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְעוֹשִׂים לָהֶם כְּפָה יְשׁוּבִים. עַלֵּיהֶם
 נֶאֱמַר וְעִלְהוּ לֹא יבֹול. כְּמוֹ שֶׁמֶלֶתָךְ לֹא בָלְתָה
 מֵעֲלִיךָ. וְאֵינָם כְּאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁל אִסוּר טְמֵאָה
 פְּסוּל, שֶׁהַכְּנָדִים הִלְלוּ שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ שְׂמֵת־בָּלִים,
 שְׂמֵת־חַכְבִּים כְּהֶם הַשָּׂדִים. וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יִצְלִיחַ
 - אֵלֹו מִצְוֹת עֲשֶׂה.

וְעוֹד, תּוֹרָה נִקְרְאת חוֹמָה, כְּמוֹ וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה
 מִימֵינָם. וְהִיא חֹמָה לְאֲמוֹת הָעוֹלָם שֶׁלֹּא
 קִבְּלוּ אוֹתָהּ, כְּמוֹ מְצַרִּים שֶׁנֶּעֱשְׂתָה לָהֶם חֹמָה,
 וּמִבְּעוֹ כֶּה וּמֵתוּ. וְהֵינּוּ כִּי יִשְׂרָיִם וְדָרְבֵי ה' וְגו'.

מִצַּד הַיְמִין נִקְרְאת הַשְּׂכִינָה חוֹמָה, מִצַּד הַחֶסֶד

שָׁשׁם חֲכָמָה. וּמִצַּד הַגְּבוּרָה - וְאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נֶאֱמַם
 ה' חוֹמַת אֵשׁ סְבִיב. וּמִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי נִקְרְאת
 רוּחַ גְּדוּלָּה וְחוּק. גְּדוּלָּה מִצַּד הַחֹסֶד, וְחוּק מִצַּד
 הַגְּבוּרָה, בְּיַד חוּקָה וְגו'.

גְּדוּלָּה וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוּלָּה. מִשְׁנִיחֵם
 מִפָּרֶק הָרִים וּמִשִּׁבְר סְלָעִים. שֶׁהֵם אֲמוֹת
 הָעוֹלָם שְׁלֹא קִבְּלוּ תוֹרָה. יֵרוּחַ ה', שֶׁנֶּאֱמַר בּו
 וַנְּחָה עָלָיו רוּחַ ה'. וְנִקְרְאת רַעַשׁ. וְהוּ שְׁכָתוּב
 וְאֲשַׁמַּע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוּל וְגו'. וְעַתִּיד לְהַעֲבִיר
 רַעַשׁ שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר, שֶׁנֶּאֱמַר בּו לֹא בְרַעַשׁ ה'
 (מלכים א' יט). וְנִקְרְאת אֵשׁ. וְהוּ שְׁכָתוּב כַּה דְבָרֵי כָּאֵשׁ
 נֶאֱמַם ה'. וְעַתִּיד לְלַחֵד הָאֵשׁ שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר,
 שֶׁנֶּאֱמַר בּו לֹא כָּאֵשׁ ה'.

נִשְׁאָר הַמִּלָּךְ בְּקוֹל דְּמָמָה דְּקָה, (דף קכח ע"א) שְׁהִיא
 שְׁכִינָה, תְּפִלָּה בְּחֵשָׁאֵי, שְׁכָה אֲדָנִי שְׁכָתִי
 תְּפִתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתֶךָ. שְׁכָאֲרַבְּעָה הִיא רְבִיעִית
 דְּקָה, שְׁהִיא הַשְּׁכִינָה. אֲכַל שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת, שְׁלֹשׁ
 שָׁנִים יִהְיֶה לָּכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכַל וּבְשָׁנָה הַרְבִּיעִית

יְהִיָּה כָּל פְּרִיז קִדְשׁ, זֶה קוֹל דְּמַמָּה דְקָתָה. וּמִשּׁוּם
 זֶה נִכְנָסוּ אַרְבָּעָה לַפְּרִדָּם. שְׁלֹשָׁה שְׁנֵינְכְנָסוּ בְּשֵׁלֶשׁ
 שָׁנִים עֲרָלִים - אֶחָד הֵצִיץ וּמָתָה, וְאֶחָד הֵצִיץ
 וּנִפְנַע, שְׁלִישִׁי יֵצֵא לְתַרְבוֹת רָעָה. הֶרְבִּיעִי שְׁנֵינְכֵם
 בְּשָׁנָה הֶרְבִּיעִית - קִדְשׁ הַלּוּלָיִם לָהּ. נִכְנָס בְּשֵׁלּוֹם
 וַיֵּצֵא בְּשֵׁלּוֹם. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל הַפְּרִדָּם בְּתוֹךְ תַּנּוּן
 שְׁהוּא: פ' פְּשָׁט, ר' רֵאָיָה שֶׁל פְּסוּקָה, ד' דְרָשָׁה,
 כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחָה אֵין מְשִׁיבִין עַל הַתְּהַדָּתָה.

בְּשֵׁלֶשָׁה הָאֵלוֹ נִפְלוּ שְׁלֹשָׁה עֲלִיזֵי עוֹלָם וְנִכְשְׁלוּ.
 הֶרְבִּיעִי שְׁהוּא ס' סוּד, רַבִּי עֲקִיבָא נִכְנָס
 בְּשֵׁלּוֹם וַיֵּצֵא בְּשֵׁלּוֹם. וּמִשּׁוּם זֶה נִקְרָאת הַתּוֹרָה
 גִּ"ן. זֶהוּ שְׁכָתוּב גִּ"ן גְּעוּל. גִּ"ן סְדָרִים שֶׁל תּוֹרָה
 נִסְתָּרִים וַחֲתוּמִים, וְהִינוּ מֵעֵין חֲתוּם. כְּמוֹ יֵין
 חֲתוּם וְסִתוּם שֶׁלֹּא מִנְסֶךְ אוֹתוֹ גּוֹי, אֵף כִּךְ צְרִיכִים
 לְהִיזֵת סוּדוֹת הַתּוֹרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב לֹא עָשָׂה כֵן
 לְכָל גּוֹי. כִּ"ן בְּגִימַטְרִיא סו"ד. וּמִשּׁוּם זֶה פִּרְשׁוּהָ
 בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, אָסוּר לְגַלּוֹת סְתָרֵי תּוֹרָה לְגּוֹי, שֶׁלֹּא
 יִנְסֶךְ אוֹתָם לְעַבּוּדָה זָרָה.

וְאִם תֹּאמַר, הֲרֵי פִּרְשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ שְׂאֲנֵשִׁי כְּנֶסֶת
הַגְּדוּלָּה הֶרְגוּ אֶת הָאֲרִיָּה שֶׁל הָעֲבוּדָה זָרָה
שֶׁהוּא יֵצֵר הָרָע, וּמִיּוֹנוֹ כְּאֲרִיָּה, עָלְיוֹ אָמַר דָּוִד
(תהלים י) יָאֲרֹב בַּמִּסְתָּר כְּאֲרִיָּה בְּסֶכֶה יֵאֲרֹב לַחֲטוּף
עָנִי, וְאִין עָנִי אֵלָּא עָנִי מִתְּוֹרָה וּמִמְצוּוֹתֶיהָ.

מִשּׁוּם שֶׁעֲתִידִים לִהְיוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדַחַק בְּגוֹלוֹת,
וּכְדִי שֶׁלֹּא יִהְיוּ טוֹעִים בּוֹ כְּכַבֵּד הַמֶּם
וּכְכַבֵּד הַמְּלֹאכָה בְּאֵבוֹד הַדַּעַת, הֶרְגוּ אוֹתוֹ. וּכְדִי
שֶׁלֹּא יִתְפַּשְׁטוּ בְּעֲרִיּוֹת, סָמְאוּ אֶת עֵינֵי יֵצֵר הָרָע
שֶׁל בְּנֵי אָדָם, וּפִרְשׁוּהָ שְׂאֲרִיָּה שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה,
כְּשֶׁתִּפְסוּ אוֹתוֹ בְּנִימָה אַחַת שֶׁל נֶשֶׁר מִמְּנוֹ, צֹחַ
קוֹל עַד אַרְבַּע מֵאוֹת פָּרְסָה. מִשּׁוּם זֶה הַכְּנִיסוּ
אוֹתוֹ בְּכִלֵּי שֶׁל עֶפְרַת, וְלֹא נִשְׁמַע בּוֹ קוֹלוֹ, וְשָׂרְפוּ
אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, לְקַיֵּם בּוֹ (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ.

וּכְמוֹ שֶׁתִּקְנוּ הָאֲבוֹת שֶׁלֹּשׁ תְּפִלוֹת בְּזִמְנֵים
יְדוּעִים, כִּי תִקְנוּ רַבָּנָן לְשֵׁלֶשׁ אֶת
שְׁנוֹתֵינוּ בַּמִּקְרָא בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלִמוּד. וּבְגִלְגָּלָם בְּאָרוֹ

שַׁעֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹאמַר, קִבְעַת עֵתִים
 לַתּוֹרָה? וּפְרָשׁוּהָ, שְׁמִי שְׁמַתְעִיכּ בַּמִּשְׁנָה (בַּתְּלֻמוֹד),
 בְּאֵלֹו הַתְּעִיכּ בְּכֹל, מַשּׁוּם שֶׁהִיא כְּלוּלָה בַּמִּקְרָא
 בַּמִּשְׁנָה וּבַתְּלֻמוֹד. וּמַשּׁוּם זֶה נֹאמֵר בְּאַחֲרָן, (וַיִּקְרָא
 טז) בְּזֹאת יָבֵא אַחֲרָן אֶל הַקְדֹּשׁ בְּפֶר כֶּן בְּקָר
 לְחַטָּאת וְאֵיל לְעוֹלָה. בְּפֶר לְכַפֵּר עַל הָעֵגֶל, וְאֵיל
 לְהַזְבִּיר אֶת עֲקֵדַת יִצְחָק.

וְעוֹד, בַּמִּקְרָא תִקְנוּ שְׁמֵלֵמֵד לֹא יִהְיֶה רֵשָׁאֵי
 לְלֵמֵד יוֹתֵר מִעֲשָׂרִים וְחַמֶּשֶׁה תִּינוּקוֹת,
 וְסוּד הַדְּבָר - מִיָּמִין כ"ה תְּבָרְכוּ, מִצַּד הַשְּׂמֹאל
 הַלּוֹא כ"ה דְּבָרֵי כָּאֵשׁ נָאֵם ה'. וְתִינוּ וַיִּפֵּן כ"ה
 וְכ"ה וַיִּרְא כִּי אֵין אִישׁ. כְּנִגְדָם עֲשָׂרִים וְחַמֶּשׁ
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵבִית וְשַׁחֲרִית בַּפְּסוּק
 הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל קְרִיאַת שְׁמַע, וְאֵין לְהַאֲרִיךְ יוֹתֵר. וְכֹל
 מִי שֶׁקוֹרָא קְרִיאַת שְׁמַע עֲרֵב וְכָקֵר, בְּאֵלֹו מְקוּמָם
 וְהִגִּיתָ כּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה.

וְחַמֶּשֶׁכְּלִים יִזְהָרוּ. מִי הַמְשַׁכְּלִים? אֵלֹו אוֹתִיּוֹת
 הַתּוֹרָה. יִזְהָרוּ - אֵלֹו הַתְּנַקְדוֹת

שְׁמַאֲירוֹת בְּאוֹתֵיזוֹת בְּנִשְׁמָה בְּגוֹף. כְּזֶהר - אֵלֹו
 מַעְמֵי תוֹרָה, שְׁהֵם כְּתָרִים עַל רְאִשֵׁי הָאוֹתֵיזוֹת,
 כְּרָקִיעַ שֶׁהוּא עַל הָאָרֶץ כְּכֶתֶר. וְהָאוֹתֵיזוֹת
 וְהַנְּקֻדוֹת וְהַטְּעָמִים הֵם בְּנִשְׁמָה וְרוּחַ וְנִפְשׁ.

הָאוֹתֵיזוֹת הֵן מֵצַד הַנִּפְשׁ שֶׁהִיא בְּרַבּוּעַ, וְהַנְּקֻדוֹת
 בְּעֵגוּל שְׁבָאִים בְּעֵגוּל מִשּׁוּם שְׁהֵם כְּמוֹ
 אָדָם שֶׁל יְצִירָה. הַנְּקֻדוֹת הֵן מֵצַד הָרוּחַ כְּאוֹתָם
 הַנְּלֻגָלִים שְׁבָאִים בְּגֻלְגוּל. וְכִמוֹ שֶׁהָרוּחַ מְנַהִיגָה אֶת
 כָּל הָעֵרְקִים שֶׁל הָדָם שְׂדוּפָקִים מִן הַלֵּב, כִּי
 הָאוֹתֵיזוֹת מְתַנְּהֵגוֹת לְנְקֻדוֹת. וְסוּד הַדְּבָר - אֵל
 אֲשֶׁר יִהְיֶה שְׁמָה הָרוּחַ לְלֶכֶת יִלְכוּ.

מִשּׁוּם שֶׁרוּחוֹ שֶׁל אָדָם מִשָּׁם נִטְלָה, מִתְדַרְגָּה
 שְׁנֵאמַר בָּהּ (יחזקאל א) כִּי רוּחַ הַתְּחִיָּה
 בְּאוֹפָנִים, שְׁהֵם גּוֹף לְרוּחַ לְנְקֻדוֹת, שְׂאוֹתָן רוּחוֹת
 הַקְּדוּשׁוֹת הֵם מְרוּחַ הַתְּחִיָּה. הַנִּשְׁמָה כְּאֵה מִהַכֶּסֶּא.
 וּמִשּׁוּם שֶׁשָּׁם יְהוּה, שֶׁהוּא מְנַהִיג אֶת הַכָּל,
 הַטְּעָמִים שְׁהֵם הַכְּתָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה הֵם מְצֻדָּה.

בַּא וְרֵאָה, כָּל הָאוֹתִיּוֹת הֵן מֵצֵד הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שֶׁכָּלוּלוֹת בַּשְּׂכִינָה. הַצְדִּיק נוֹסֵעַ
לְשִׂמְאֵל שֶׁהוּא יִצְחָק. ק"ץ ח"י, חַי הָעוֹלָמִים קָשׁוּר
בַּשְּׂמֵאל, וְהַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה מֵצֵד הַשְּׂמֵאל נֹאמֵר
בָּהּ וְהָאָרֶץ הֵיטָה תַּהוּ. וּמֵצֵד תִּימִין וְכַהוּ, בּוֹ הוּא.
וּמֵצֵד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וְחֻשָּׁף עַל פְּנֵי תְּהוֹם (שם).
וְאֵלוֹ הֵם הַלְבוּשִׁים שֶׁל הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה בְּנִלוֹת.
וּמִי גֵרָם אֵת זֶה? אֵלָּא הַקְדוּשׁ פְּרוּף הוּא קֹדֶם
שֶׁפָּרָא הָעוֹלָם הֵיךְ נִסְתָּר יְהוָה.

אַחֲרַי כִּי הִתְפַּשְׁטָה ה' לְמַטָּה, וְנֹאמֵר בּוֹ וְהָאָרֶץ
הֵיטָה תַּהוּ וְכַהוּ. וְסוּד תִּדְבָר - אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַפְרָאָם, בְּה' פְּרָאָם. הָרִי
לְךָ שְׁתִּיחָה לְבוֹשׁוֹ תַּהוּ. וּמִשׁוֹם כִּי לֹא הִמְטִיר
ה' אֱלֹהִים וְגו' (שם ב), לֹא יִרְדָּה עָלָיו נְבִיעָה, מִשׁוֹם
שֶׁאָדָם אֵין. שְׁתִּיחָה בַּעֲלָה נִסְתָּר לְמַעְלָה בְּאֵין, עַד
שֶׁתְּפַשְׁטָה ו' מִן יְהוּ שֶׁהוּא בִּינָה ם, שְׁתִּיחָה מְקוּר
הַנְּבִיעָה שְׁתִּיחָה נִקְדָּה נִסְתָּרָת. וּמִיָּד וְהִשְׁקָה אֵת כָּל
פְּנֵי הָאָרֶץ.

וְקִדְמָם שְׂיִרְדָּה, הָיָה הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא בּוֹנֵה
 עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, מִשׁוֹם שְׁלֵא הִיְתָה
 נְבִיעָה יוֹרְדָת. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂיִרְדָה הַנְּבִיעָה לְה',
 הִיְתָה הִרְאֵשִׁית מִחֶסֶד. וְהוּ שְׁפָתוֹב אָמַרְתִּי עוֹלָם
 חֶסֶד יִבְנֶה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ לֹא תִהוּ בְרָאָה, לְשִׁבְת
 יִצְרָה. וְנִאָמַר בָּהּ (כ"ו) לֹא טוֹב הִיּוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ.

וּבְזֶמַן שְׁהָיָה תִהוּ, אָמַר אֱלֹהִים לְנִחַ (בראשית ו') קִיץ
 כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. וְזֶה הַקִּיץ שֶׁל יִצְחָק,
 שְׁנִאָמַר בּוֹ כִּי אֶתְךָ רְאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בְּדוֹר תְּהִה
 שְׁשָׂם. שְׁשָׂם אֶתְהָ מִבְּקֵשׁ רַחֲמִים עָלֵיהֶם, (לֹא נִחְרְבוּ, וְכֶךָ
 תִּרְאָה לוֹ בְּרָמּוֹ בְּסוֹף תְּנִימִים, כִּדִּי שְׁיִבְקֵשׁ רַחֲמִים עָלֵיהֶם) (דף קכח ע"ב) וְלֹא
 יָמוֹת מְשִׁיחַ שְׁהוּא מִצַּד הַשָּׁמַאֵל. אָמַר לוֹ, וַחֲרִי
 בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן הָיָה קִדְמָ שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם.
 אֶלָּא מִנִּיד מִרְאֵשִׁית אַחֲרִית, שְׁתִּקְדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא
 רְאָה בְּמַחְשְׁבָתוֹ כָּל הַדּוֹרוֹת שְׁהָיָה בּוֹנֵה, וְנִחְרְבוּ
 קִדְמָ שְׁנִבְרָאוּ. רְאָה שְׁהָיוּ עוֹשִׂים מַעֲשִׂים שְׁנִחְרְבוּ,
 וְכִיּוֹן שְׁפָרָא וּמִנַּע מֵהֶם בְּרָכוֹת, הִחְשִׁיב אוֹתָם
 כְּאֵלוֹ הַחֲרִיב אוֹתָם.

וְזֶה מְדַבֵּר עַל סוּף הַיָּמִים שֶׁהַתּוֹלְדוֹת הִלְלוּ
הָרָעִים הָיוּ גּוֹרְמִים שֶׁהִנָּהָר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ.
הַנְּבִיעָה שָׁלוּ בְּשָׁנֵי עוֹלָמוֹת, בְּשָׁכִינָה הָעֲלִיוֹנָה
וּבְשָׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. וְזֶהוּ יַחֲרַב - בְּבֵית רֵאשׁוֹן,
וַיִּבֶשׁ - בְּבֵית שָׁנִי. וְלִנְתַּ הַתַּנְּלָה מֵהַ שְׁתֵּיהֶם עֲתִיד
לְהִיזוֹת, וְלֹא בִקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.

עַד שָׁבָא מֹשֶׁה וּבִקֵּשׁ רַחֲמִים. וְעֲתִידִים הָיוּ יִשְׂרָאֵל
שֶׁלֹּא יֵצְאוּ אֶלָּא אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה,
מִצַּד הַגְּבוּרָה שֶׁהִיא הַדִּין, וְהָיָה חוּזֵר הָעוֹלָם לְתֵהוּ
וּבָהוּ. וּמִשׁוֹם שֶׁבִקֵּשׁ מֹשֶׁה רַחֲמִים עֲלֵיהֶם, הִשְׁמָאֵל
דוֹחָה, וְלֹא יֵצְאוּ בּוֹ יִשְׂרָאֵל. וַיִּמִּין מְקַרְבֵּת, שֶׁהִיא
יִמִּין מִמֶּה כְּלָפֵי חֶסֶד. וּמִשָּׁה, מִשׁוֹם שֶׁנִּתְּן עֲצָמוֹ
עֲלֵיהֶם, נָתַן תִּקְוָה לְדַרְבָּנָתוֹ שֶׁהִיא הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי,
שֶׁהִיא הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּיִמִּין. וְהוּ שֶׁכַּתּוּב (דברים לג)
מִיִּמִּינוֹ אִישׁ דָּת לָמוֹ, וּמִשׁוֹם זֶה הִנְגָּאֵלָה תְּלוּיָהּ בּוֹ.
וְהוּ שֶׁכַּתּוּב לֹא יָסוּר שְׁכֶט מִיְהוּדָה וְגו', עַד כִּי
יָבֹא שִׁיל"ה, שֶׁהוּא מֹשֶׁה בְּחֻשְׁבוֹנוֹ יָסוּר צְדִיק, בּוֹ
ס"ו תֵּהֵא דוֹחָה.

אֵת עַל גַּב שְׂבָאֲרֵנוּ בּוֹ כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב
 מִצְרִימָה שְׂשִׁים וְשָׁשׁ. מִשּׁוֹם שֶׁנִּקְשָׁר בְּשִׂמְאֹל,
 וַיִּמֵּן מִקְרָבָתָהּ. מִשּׁוֹם שֶׁתְּלוּי מִמֶּנּוּ הָעֲמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, שָׁם"ו הֵם שְׂשִׁים מִסְכָּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי
 מִשְׁנָה שֶׁנִּתְּנוּ מִגְּבוּרָה, שֶׁהִיא הַשְּׂמֹאל. שְׂשִׁים
 גְּבוּרִים נִקְרְאוּ, שְׁנוֹסְעִים מִגְּבוּרָה שְׂשִׁים תּוֹרָה
 שֶׁבַע לְפָה, שֶׁהִיא שְׂכִינָה תַּחַתוֹנָה, הַכֹּלֶל שֶׁל
 שְׂשִׁים מִסְכָּתוֹת וְשִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה.

שֶׁתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב הִיא הַלֵּב, הַכֹּלֶל מַל"ב
 אֱלֹהִים, וְתּוֹרָה שֶׁבַע לְפָה - פָּה. וְזֶהוּ
 הַלֵּב לְפָה לֹא גָלָה, מִשּׁוֹם שֶׁעֲתִיד הַשְּׂמֹאל שֶׁהוּא
 תִּפְּחָה לְתַדְחוֹת. וְכֵמוֹ שֶׁהַלֵּב הוּא נִסְתָּר, כִּי הַנִּגְלָה
 נִסְתָּרָת בְּלֵב. וְתִפְּחָה, שֶׁהוּא גְלוּי, לֹא גָלָה אֶת
 הַנִּגְלָה. וּמִשּׁוֹם שֶׁתְּכַל תְּלוּי בַּיָּמִין, אָמַר (רוֹת ג) חֵי
 ה' שְׂכָבִי עַד הַבֶּקֶר. וּמִשּׁוֹם שֶׁתְּנִיחָה תְּלוּיָהּ בַּיָּמִין,
 אָמַר הַנְּבִיא (ישעיה גג) וַיִּרְוַע ה' עַל מִי נִגְלָתָה. עַל
 מִי וַדְּאוּ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִי יִרְפָּא לָךְ. זֶהוּ שֶׁכַּתּוּב
 (איכה ב) מָה אֲעִידֶךָ מָה אֲדַמָּה לָךְ, הֵהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ
 וַאֲמָרוּ לִי מָה שָׁמוֹ מָה אָמַר. בְּמִ"ה תִּבְּא הַנְּחֻמָּה

וּבְמִי הִרְפוּאָה. וְהוּ אֶשְׁכַּתוּב מִ"ה אֲשׁוּה לָךְ
וְאַנְחִמְךָ מִי יִרְפָּא לָךְ. אֶשְׁמָעָה הוּא מַה שְּׁמוֹ, וְכוּ
תְהִיָּה נְחֻמָּה.

וּמִשׁוֹם כֶּךָ כִּפְלַ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת שְׁמוֹ מֵעַתָּה
מֵעַתָּה, אַחַד עַל הַגְּאֻלָּה הִרְאֵשׁוּנָה, וְאַחַד
עַל הָאֲחֵרוּנָה. וּמִשׁוֹם זֶה אֵין יְשִׁיר מֵעַתָּה. אֵין אֶשֶׁר
לֹא נֵאמַר, אֵלֶּא אֵין יְשִׁיר.

הַעֲשִׂירִי בַתְּפִלָּה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה, עֲלֶיָּה נֵאמַר הַתְּפִלָּה
לְדוֹד שְׂמֵעָה ה' אֶדְבֵק. וְדוֹד בְּרוּחַ הַקְדוּשׁ
אָמַר עַל יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים שָׁל הַגְּלוּת, (תהלים
י"ו) בְּחִנּוּת לְבַי פְּקוּדָת לִילָה. וְאֵין לִילָה אֵלֶּא גְלוּת.
וְאֵיּוֹב מַה שְּׂאמַר, הַכֹּל הָיָה מְשָׁל עַל יִשְׂרָאֵל,
שְׂאמַר כָּלָה עֲנָן וַיִּלָּךְ. וְהַשְּׁטָן רָצָה לְקַטְרֵג עֲלָיו,
וְאָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵיּוֹב לֹא בִדְעַת יִדְבֵר.

וַיַּעֲקֹב, מִשׁוֹם שָׂרָאָה בְּרוּחַ הַקְדוּשׁ אֵת דַּחַק
הַגְּלוּת הָאֲחֵרוּנָה בְּסוּף הַיָּמִים, אָמַר
(בראשית לב) וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרַר לוֹ, וַחֲלַק הָעָם
הַקְדוּשׁ בְּגְלוּת לְשִׁלְשָׁה צְדָדִים. וְהוּ אֶשְׁכַּתוּב וַיִּשְׁעֵם

אֶת הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת יַלְדֵיהֶן רֵאשְׁנָה, בְּרֹאשׁ בְּנֵלוֹת
 שֶׁל אֱדוֹם. וְאֶת לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ אַחֲרָיִם וְאֶת רַחֵל
 וְאֶת יוֹסֵף אַחֲרָיִם (שם לג). וּבְשׁוֹם שָׂרָאָה אַחֵר בֶּן
 אֶת הָעַנִּי וְהַצֶּעַר שְׁלָהֶם, אָמַר וְשִׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל
 בֵּית אָבִי (שם כח), זֶה הַמְּקוֹדֵשׁ. וְאָמַר וְנָתַן לִי לָחֶם
 לֶאֱכֹל וּבְגָד לְלַבֵּשׁ.

וְדוֹד בְּגִלְל הַגְּלוֹת אָמַר (שמואל א' י"ז) הָעַם רָעַב וְעֵינָי
 וְצָמָא בַּמִּדְבָּר. וּבְשׁוֹם שָׂרָאָה הַשְּׁכִינָה
 חֲרָבָה וַיִּבְשָׂה, הוּא הָיָה נוֹטֵל הַצֶּעַר בְּשִׁבְלָה.
 שְׂאֵחֵר שָׂרָאָה שְׁחִזְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה בְּשִׁמְחָה,
 תִּקַּן עֲשָׂרָה מֵיַי תְּהִלִּים, וּבִסּוּף שָׁל בָּלָם אָמַר
 (תהלים פ"ו) תִּפְלָה לְדוֹד הַטָּה ה' אֲזַנְךָ עֲנִי וְגו'. רָאָה
 שָׁכַל תְּפִלוֹת הַנְּגוֹן הָיוּ מִתְעַטְפוֹת לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ,
 וְלֹא הָיוּ נִבְנָסוֹת עַד שֶׁתְּכַנַּס תְּפִלַּת הָעַנִּי. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב תְּפִלָּה לְעַנִּי כִּי יַעֲמֵף (שם קב), שְׁעוֹמֵף כָּל
 תְּפִלוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת עַד שֶׁנִּבְנָסוֹת תְּפִלַּת הָעַנִּי.

וּבְשׁוֹם כָּךְ תְּפִלַּת (הָעַנִּי הַקָּדִים לְכָל. מִי הִיא תְּפִלַּת הָעַנִּי? זוֹ תְּפִלַּת)
 עַרְבִית שֶׁהִיא רְשׁוֹת בְּפָנֵי עֲצָמָה בְּלֹא

בְּעֵלָהּ. וּמִשּׁוֹם שֶׁהִיא בְּלֹא בְעֵלָהּ, הִיא עֲנִיָּה וַיִּבְשָׁה
 וַצְדִיק עָנִי וַיִּבֶשׁ. וּתְפִלַּת הַשָּׁבֶת הִיא צְדָקָה לְעָנִי
 (שְׁלַח, כְּמוֹ שֶׁבְּאֵרוֹךְ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, שֶׁמֶשׁ בְּשֶׁבֶת צְדָקָה לְעָנִיִּים). וּמִשּׁוֹם זֶה
 צָרִיךְ אָדָם שִׁיחֶיהָ הוּא כְּמוֹ עָנִי לְשַׁעַר הַמְּלֶכֶךְ
 בְּתִפְלַת הָעֲמִידָה בְּכָל שִׁשָּׁת יָמֵי הַחֹל בְּשָׂבִיל
 הַשְּׂכִינָה. וּמִתְעַטֵּף בְּעֵטוֹף שֶׁל מִצְוָה כְּעָנִי, וַיִּהְיֶה
 בְּתִפְלִין כְּאֲבִיוֹן לְשַׁעַר הַחַיִּכָּל שֶׁהוּא אֲדֹנָי, שֶׁכָּךְ
 עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן הַיָּכ"ל. וְזֶהוּ אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.

וּבְשִׁפּוֹתַי פִּי בְּתִפְלַת עֲרֻבִית, הַנֶּשֶׁר יוֹרֵד
 בַּיָּמוֹת הַחֹל לְקַבֵּל בְּכַנְפָיו אֶת
 תְּפִלַּת הַלְיָלָה, וְזֶה נִקְרָא נוֹרִיא"ל. אֲוִרִיא"ל מִצַּד
 הַחֶסֶד, וְנוֹרִיא"ל מִצַּד הַגְּבוּרָה, שֶׁהִיא אֵשׁ הוֹלֵקֶת,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (דִּנְיָא ל ז) נָחַר דִּינּוֹר שׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא מִלְּפָנָיו.
 וּבְתִפְלַת שְׁחֵרִית יוֹרֵד אֲרִיָּה לְקַבֵּל תְּפִלַּת הָאָדָם
 בְּזוּעוֹ וּבְכַנְפָיו, שֶׁאֲרַבֵּעַ כְּנָפִים לְכָל חֵיהָ, וְזֶה
 מִיבֵא"ל. וּבְתִפְלַת הַמְּנַחָה יוֹרֵד שׁוֹר לְקַבֵּל
 הַתְּפִלָּה בְּקַרְנָיו וּבְכַנְפָיו, וְזֶה גְּבֻרִיא"ל.

וּבְשֵׁפֶת יוֹרֵד הַקָּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם שְׁלֵשֶׁת
הָאָבוֹת לְקַבֵּל אֶת הַבַּת הַיְחִידָה בָּהֶם,
וְזֶה סוּד הַשֵּׁפֶת, ש' בַּת. בְּשֵׁלֶשָׁה אָבוֹת מְקַבֵּל
הַקָּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא הַשֵּׁפֶת, הַבַּת
הַיְחִידָה שָׁלוּ.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן הַחַיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ בַּשֵּׁם שָׁל
ה', פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים, שָׂאוּ שְׁעָרִים
רְאֵשֵׁיכֶם וְגו' (שם כד). בְּאוֹתָהּ הַשָּׁעָה נִפְתְּחִים שְׁבָעָה
הַיְכָלוֹת. הַיְכָל הָרֵאשׁוֹן - הַיְכָל הָאֱהָבָה. הַשְּׁנִי -
הַיְכָל הַיְרֵאָה. הַשְּׁלִישִׁי - הַיְכָל הַרְחֵמִים. הַרְבִּיעִי -
הַיְכָל הַנְּבוּאָה שָׁל הָאֱסִפְקָלְרִיָּה שְׁמַאֲרָה. הַחֲמִישִׁי
- הַיְכָל הַנְּבוּאָה שָׁל הָאֱסִפְקָלְרִיָּה שְׁלֵא מְאִירָה.
הַשְּׁשִׁי - הַיְכָל הַצְּדָק. הַשְּׁבִיעִי - הַיְכָל הַדִּין.
וְעֲלִיָּהֶם כָּתוּב בְּרֵאשִׁית, בְּרָא שֵׁשׁ. אֱלֹהִים, תְּהִיכֹל
הַשְּׁבִיעִי, וְהֵם שְׁבָעָה הַיְכָלוֹת לְמִשְׁחָה ^(דף קכט ע"א) וְשְׁבָעָה
הַיְכָלוֹת לְמַעְלָה. וּכְנֻגָדָם ז' קוֹלוֹת שָׁל הָבוּ לָהּ.
וְשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה אֲזָכָרוֹת שָׁל הָבוּ לָהּ, שְׁפָהֵן שְׁט
הַקָּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה עוֹלָמוֹת בְּרָכָב

אֱלֹהִים רַבּוֹתַיִם אֵלַי שְׁנֵאֵן, שְׁהֵם שְׁמוֹנָה עָשָׂר
רַבּוֹא עוֹלְמוֹת.

וּכְמָה שׁוֹמְרֵי שְׁעָרִים עִם שׁוֹמְרֵי תְּהִיבְלוֹת
שְׁמֵקְבָלִים אֶת הַתְּפִלוֹת. וְכָל תְּפִלָּה לֹא
תִכְנַס אֶלָּא בְּמִדָּה וּבְמִשְׁקָל, וּמִשׁוֹם זֶה נֶאֱמַר עַל
הַתְּפִלָּה לֹא יִהְיֶה בְּכִיסָד וְגו'. וְהַתְּפִלוֹת הַחֲסֵרוֹת,
עֲלֵיהֶן נֶאֱמַר, שְׁקַל שְׁקֵלְתָּ בְּמֵאזְנַיִם וְנִמְצְאָתָּ חֲסֵר.
אִף עַל גַּב שְׁהַפְסוּק הַזֶּה בְּמָקוֹם אַחֵר פִּרְשׁוּהוּ,
שְׁבָעִים פָּנִים לַתּוֹרָה, מִשׁוֹם שְׁעַל הַשְּׂכִינָה נֶאֱמַר
בְּלֶךְ יָפָה רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בָּהּ, וְאֵין מְקַבְּלָת תְּפִלָּה
שְׁיֵשׁ בָּהּ מוֹם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא כב) כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ
מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ.

וְכִי יֵשׁ תְּפִלָּה שְׁיֵשׁ בָּהּ מוֹם? כֵּן, זֶה שְׁעוֹלָה
בְּנוֹמָה בְּלֵי מַחְשָׁבָה וּבְלִבּוֹל הַדַּעַת. כֹּל שְׁכִין
אִם מַעָה בְּשִׁלְשׁ בְּרַכּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת אוֹ בְּשִׁלְשׁ
הָאַחֲרוֹנוֹת אוֹ בְּאַמְצָעִיוֹת. וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, מַעָה בְּשִׁלְשׁ רֵאשׁוֹנוֹת - חוּזַר לְרֵאשׁ.
וּבְאַחֲרוֹנוֹת - חוּזַר לְעִבּוּדָה. וּבְאַמְצָעִיוֹת - חוּזַר

למקום שְׁנוּזָכָר. ומשום זה נאמר בַּתְּפִלָּה מי יַעֲלֶה
בְּהַר ה' וְגו'. וכַּשֶּׁתְּפִלָּה עוֹלָה בְּרוּעַ יָמִין אוֹ
בְּשִׂמְאַל, שָׁחַן שְׁחָרִית וּמִנְחָה, מַה כָּתוּב בָּהּ?
שְׂמַאלוֹ תַּחַת לְרֵאשִׁי וַיְמִינוּ תַּחֲבֻקְנִי.

תְּפִלַּת עֲרֵבִית הִיא מְטָה, וּבְשִׁבְלֹו נֹאמֵר בְּיַעֲקֹב
וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֵאשׁ הַמְּטָה, שֶׁהִיא
בְּבֵית הַחֲלִי בְּגִלּוֹת שֶׁהִיא הַלְּיָלָה. כְּמַעַט שֶׁעֲבָרְתִּי
מֵהֶם וְגו'. וכַּשֶּׁתְּפִלּוֹת עוֹלוֹת כְּרֵאוֹי, הִכְרוּזוּ יוֹצֵא
וְאוֹמֵר שָׂאוּ שְׁעָרִים וְכו'. וְאוֹמְרִים מִי זֶה מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד (תהלים כד), מִתְצַד שֶׁל הָאֵם שֶׁהִיא מ"י,
וּנְקִרְאֵת ה' עֵזוֹ וְגִבּוֹר מִצַּד הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה.
מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכְּבוֹד ה' צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכְּבוֹד סָלָה, מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי וְצַדִּיק.

וְאֵם אֵין הַתְּפִלָּה שְׁלֵמָה, כִּמְהַ מְלֶאכִי תְּפִלָּה
רוֹדְפִים אַחֲרֶיהָ, וְנֹאמֵר בָּהּ כָּל רֹדְפֶיהָ
הַשְּׂיִגוּהָ בֵּין הַמְּצָרִים. ומשום זה מְתַפְּלִים וְהוּא
רְחוּם יִכְפֹּר עֲוֹן, זֶה סְמַא"ל שֶׁהוּא נְחָשׁ. וְלֹא
יִשְׁחִית - זֶה מְשַׁחִית. וְהַרְבֵּה לְהִשִּׁיב אִפּוֹ - זֶה אָף.

כָּל חַמָּתוֹ - זוֹ חַמָּה, כִּי שָׁלָא יִרְדְּפוּ אַחַר
הַתְּפִלָּה.

וְכַמָּה מִלְאֲכֵי חַבְלָה תְּלוּיִים מֵהֶם. שְׁבַע הֵם
הַמְּמַנִּים, וְשִׁבְעִים תְּלוּיִים בִּינֵיהֶם. וְלְכָל
רְקִיעַ וְרְקִיעַ הֵם מְקַטְרְגִים וְתְלוּיִים מֵהֶם שִׁבְעִים
אֵלֶּף רְבּוּא.

וְאִם תְּפִלָּה עוֹלָה שְׁלֵמָה בְּעֶשְׂוֹף שָׁל מִצְוָה,
וּבְתַפְלִין עַל רֵאשִׁי וּבְזִרְזוּעוֹ, נֵאמַר בָּהֶם
יִפְלֵ מִצְדָּךְ אֵלֶּךָ. וּבְזִכּוֹת תְּפִלִּין שָׁל רֵאשִׁי וְרֵאשִׁי כָּל
עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' וְגו'. שֵׁם ה' הָרִי פִּרְשׁוּהָ
שָׁהִיא תְּפִלִּין שָׁל רֵאשִׁי. וּמִיָּד שְׂרוּאִים שֵׁם ה' עַל
רֵאשִׁי בְּתַפְלָה שָׁהִיא אֲדָנִי, יְהוָה תְּפִלִּין עָלָיו,
מִיָּד כָּלֶם פּוֹחֲדִים וּמְזַדְעָזְעִים מִהַתְּפִלָּה, וּמֵהֶם
נוֹפְלִים וּמֵהֶם בּוֹרְחִים. וְהוּ שְׁכַתּוֹב יִפְלֵ מִצְדָּךְ
אֵלֶּךָ. וְאִין מִי שְׁעוֹמֵד לְפָנַי שְׁעַר הַתְּפִלָּה, וְעָלָיו
נֵאמַר לֹא יִבְשׁוּ כִּי יִדְבְּרוּ אֶת אוֹיְבֵים בַּשְּׁעַר.
בַּשְּׁעַר שָׁהוּא שְׁעַר הַמְּלָךְ.

וְאַתָּה עַל גַּב שְׂבָמְקוֹם אַחַר פְּרִשׁוּתָּהּ - כָּאֵן מְקוֹמָהּ.
 וְהַתְּפִלָּה הִיא הַשְּׂכִינָה, וְהַקְדוּשׁ כָּרוֹף הוּא
 תּוֹרָה, וְנֶאֱמַר בּוֹ מִסִּיר אָזְנוֹ מִשְׁמוֹעַ תּוֹרָה וְגו'.
 וְחַרֵּי פְרִשׁוּתָּהּ בְּעֲלֵי הַמְשָׁנָה, מִשּׁוּם שְׁתִּפְלָה הִיא
 מְצוּהָ וְזוֹ שְׂכִינָה. וְתוֹרָה וְהַקְדוּשׁ כָּרוֹף הוּא אֵין
 צָרֵף תְּפִסְקָה בִּינֵיהֶם. וְצָרֵף לְהַעֲלוֹת תּוֹרָה וּמְצוּהָ
 בְּיִרְאָה וְאַהֲבָה. שְׁכָל מְצוּוֹת עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה, כְּלֹן
 תְּלוּיּוֹת מִשֵּׁם יְהו"ה, וְסוּד הַדְּבָר - זֶה שְׁמִי לְעֵלָם.
 שְׁמִי עִם י"ה - שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחֲמִשׁ. וְכַרֵּי עִם
 ו"ה - מֵאוֹת אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה. וּמֵאוֹת אַרְבָּעִים
 וּשְׁמוֹנֶה תְּבוֹת הֵן בְּקִרְיַאת שְׁמַע, וְנִתְּנוּ מֵאַהֲבָה
 שֶׁל אַהֲבָה.

וּמִשּׁוּם זֶה תִּקְנֵנוּ הַבוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.
 וְאֵלוֹ כְּלוּלִים בְּאַבְרָהָם, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ זֶרַע
 אַבְרָהָם אוֹהֲבֵי. הַתְּפִלִּין הֵן עוֹ, שֶׁנִּתְּנוּ מִיִּרְאָה
 שֶׁהִיא לְשִׁמְאֵל. וְזֶהוּ פֶתַח יִצְחָק, שְׁשֵׁם כָּל
 הַמְּקַטְרָגִים עוֹלִים לְתַבַּע כָּל תְּדִינִים. וּמִשּׁוּם זֶה,
 וּבְזֵרוֹעַ עֲזוֹ - זֶה תְּפִלִּין, י"ה בְּיִרְאָה, ו"ה בְּאַהֲבָה.
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֶהְבּוּ אֶת ה' כָּל חֲסִידָיו. תְּפִאֲרַת,

יהו"ה כולל הכל. ומשום זה נאמר ביעקב והנה
ה' נצב עליו, שהוא העמוד האמצעי.

לאחר שנקרא ישראל, עולה פיו"ד ה"א וא"ו
ה"א, וסוד הדבר - ישראל עלה במחשבה
להבראות. מחשבה - חשב מ"ה, ותמצא בו השם
הקדוש. ובשכיל יעקב, שהוא ישראל, נאמר
ויברא אלהים את האדם בצלמו, בדיוקן רבונו
ודאי. שפאשר תפלתו עולה למעלה, כרוז יוצא
מהרקיעים ואומר: תנו כבוד לדמות המלה.

ואין שער שעומד לפני התפלה הזו. אדני שפתי
תפתח, להוציא מזון לבנים הקדושים.
שבהיכל הזה שם המזון. בנים חיים ומזונות מצד
העמוד האמצעי, והוא בני בכרי ישראל. והוא עין
החיים שיוצא מן החיים שלמעלה, והוא העין
שמזון לכלם בו, ותלוי במול הקדוש תוקן של
תוקנים. ובני השכינה, הם ישראל למטה, החיים
שלו תורה, המזון שלו תפלה שנחשבת לקרבן.

וּבְנֵי לֹוֹת נֶאֱמַר עַל יִשְׂרָאֵל (בראשית ל) הָבָה לִי בָנִים.
 וְהַשְׂכִּינָה הִיא הַקְּרָבָן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שֶׁמִּקְבֵּל אוֹתָהּ בְּיָמִין וּבְשִׁמְאֵל וּבְנוֹף, וַיַּחֲוֶדוּ
 עִמָּהּ בְּצַדִּיק שֶׁהוּא אוֹת תְּפִלִּין וְאוֹת שֵׁשֶׁת וַיָּמִים
 טוֹבִים.

וַיֵּשׁ לְשֵׂאל, לָמָּה מִתְפַּלְלִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּכַמָּה דְרָגוֹת? לְפַעֲמִים מִתְפַּלְלִים לוֹ
 בְּסִפִּירָה יְדוּעָה וּבְמִדָּה יְדוּעָה, לְפַעֲמִים תְּפִלָּה
 לְיָמִין. זֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ הַרוֹצֵה לְהַחֲכִים יְדָרִים.
 לְפַעֲמִים לְשִׁמְאֵל. זֶהוּ שֶׁאֲמָרוּ הַרוֹצֵה לְהַעֲשִׂיר
 יִצְפִּין. שֶׁהֶאֱבֵא וְהֶאֱמָא הֵם לְיָמִין וְלְשִׁמְאֵל,
 וְלְפַעֲמִים לְעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, לְפַעֲמִים לְצַדִּיק. כָּל
 תְּפִלָּה עוֹלָה לְדְרָגָה יְדוּעָה. אֵלֶּא וַדַּאי יְהוּ"ה הוּא
 בְּכָל סִפִּירָה וּסְפִירָה.

וְהַתְּפִלָּה הִיא שְׂכִינָה. בְּזִמְן שֶׁצַּדִּיקִים לְרַחֵם עַל
 הָעוֹלָם, עוֹלָה בְּיָמִין. וּבְזִמְן שֶׁצַּדִּיק
 לַעֲשׂוֹת דִּין בְּעוֹלָם, עוֹלָה לְשִׁמְאֵל. וְהַכֹּל אֵל יְהוּ"ה
 שֶׁהוּא בְּכָל מְקוֹם. וּמִשׁוֹם זֹאת, זֹאת תּוֹרַת הָעֵלָּה.

ה' עָלָה לַה'. וְזוֹ הַתְּפִלָּה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה קָרְבָן
לַה'. וּבְשִׁעוֹלָה אֵלָיו, צָרִיךְ לְהַכְלִיל עִמָּה כָּל
הַסְּפִירוֹת, שְׂאִין קִדְשָׁה פְּחוֹת מִעֲשָׂרָה, שֶׁהִיא
קִדְשָׁתוֹ, בְּרַכְתּוֹ וַיַּחֲדוּ. (דף קכט ע"ב)

וּמִשּׁוֹם כֵּן, בְּשִׁרְוֹצָה אָדָם לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּה
לְמַעַלָּה, צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ בְּכָל
הַתְּנוּעוֹת, וְאִם הִנְחָשׁ רוֹצֵה לְקַטְרֵג לְתִפְלָה, צָרִיךְ
לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ מִקְלַע. וְסוּד הַדְּבָר - זְרָקָא מִקַּח
שׁוֹפָר הוֹלֵךְ סָגוּלָתָא.

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, עֲלִיזִים שְׂמַעוּ, תַּחֲתוֹנִים
תַּתְּכִנְסוּ. אֵלֹהֵי רְאִשֵׁי הַיְּשִׁיבָה שְׁלֹמַעַלָּה
וְלִמְטָה. אֵלֵיהֶן, בְּשִׁבּוּעָה עֲלֵיהֶן, טַל רְשׁוֹת מִן
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְיַד לְכָאן, שְׁחַרְי קָרַב גְּדוּל
מִזְמַן לָךְ. חֲנוּךְ מִטְטְרוּ"ן יַד לְכָאן אִתָּהּ וְכָל רְאִשֵׁי
הַיְּשִׁיבָה שְׂתַחַת יְדֶךָ, שְׁלֵא לְכַבּוּדִי עֲשִׂיתִי, אֵלֵא
לְכַבּוּד הַשְּׂכִינָה.

פְּתַח כְּמוֹ מִקְדָּם וְאָמַר, הַזְּרָקָא, וַדַּאי בָּהּ צָרִיךְ
לְהַעֲלוֹת תְּפִלָּה לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם הַיְדוּעַ,

שְׁתֵּרֵי אֶבֶן הַמִּקְלָע שֶׁנִּזְרְקָה לְמָקוֹם יְדוּעַ, כִּדְ צָרִיךְ
 לְהַעֲלוֹת הַמַּחֲשָׁבָה בַּתְּפִלָּה בַּכֶּתֶר הַזֶּה, הִיא אֶבֶן
 מִכְּלֵלֶת וּמַעֲטָרֶת שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כָּל הַזֹּקֵף זֹקֵף
 בַּשָּׁם, צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ לְמָקוֹם שֶׁנִּטְלָה. וּבְאוֹתָהּ
 שָׁעָה שֶׁמִּעֲלָה אוֹתָהּ אֵל בַּעֲלָהּ, אִפְלוּ נִחַשׁ כָּרוֹף
 עַל עַקְבוֹ לֹא יִפְסִיק. אִף עַל נֵב שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (כְּרֵאשִׁית
 ט) וְאוֹתָהּ תִּשׁוּפְנוּ עֵקֶב - הָאֶבֶן הַזֵּה שֶׁהִיא י' שֶׁל
 יַעֲקֹב, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (שם מט) מִשָּׁם רָעָה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל,
 לֹא יִפְסִיק לְהַעֲלוֹתָהּ לְאוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁנִּטְלָה.
 מִהַעֲמוֹד הָאֲמֻצְעֵי צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתָהּ עַד אֵין סוּף.

וּכְשֶׁמֹּרִיד אוֹתָהּ, נֶאֱמַר בּוֹ כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ
 בְּכָרוֹף. (וּבְאֲשֶׁר מֹרִיד אוֹתָהּ) בּוֹ צָרִיךְ
 לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף (וְלִהְיוֹתָהּ) וְעַד אֵין
 תְּכֵלִית, וְלֹא יִפְסִיק אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ לֹא לְמַעַלָּה וְלֹא
 לְמַטָּה. לְפַעְמִים ו' הוּא בַּעֲלָהּ בְּצַדִּיק בְּשֵׁשֶׁת
 הַפְּרָקִים שֶׁל שְׁתֵּי הַשּׁוֹקִים, יוֹרֶדֶת אֵלָיו בְּשֵׁתֵי
 שּׁוֹקִים. לְפַעְמִים בַּעֲלָהּ הוּא ו' בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת,
 בְּשֵׁשֶׁת פְּרָקִים עוֹלָה אֵלָיו בְּשֵׁתֵי זְרוּעוֹת. לְפַעְמִים
 הוּא בַּעֲלָהּ בֵּין הָאֵב וְהָאֵם, בִּין י"ה צָרִיךְ

לְהַעֲלוֹתָהּ לְשָׁם. לְפַעֲמִים הוּא בַּעֲלָהּ בְּכֶתֶר ו' בְּבִין
 י"י כְּמוֹ זֶה א' צָרִיף לְהַעֲלוֹתָהּ אֵלָיו. וּבְשַׁעוֹלָה
 לְשָׁם אֵלָיו, נֹאמֵר בָּהּ (תהלים קיח) אֲכַן מֵאִסוֹ הַבּוֹנִים
 וְגו'.

בְּשֶׁהִיא עוֹלָה לְמַעַלָּה בְּרֵאשׁ שָׁל כָּל הַרְאֵשִׁים,
 שׂוֹאֵלִים בְּשִׁבְלָהּ הַמְלֵאכִים אֵיךְ מְקוֹם
 כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ. וּבְשַׁעוֹלָה לְא' (לְמַעַלָּה) הִיא כֶּתֶר
 בְּרֵאשׁ שָׁל נַח, עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ. בְּשִׁינְדוּת עֲמוֹ,
 יוֹרְדָת וְנִעֲשִׂית נִקְדָּה לְמַטָּה מִמֶּנּוּ. וּבְכָל יוֹרְדָה
 שַׁעוֹלָה, כֶּף יוֹרְדָת. בְּשַׁעוֹלָה נִקְרֵאת כֶּתֶר בְּסוֹד
 הַטַּעֲמִים, וּבְשִׁינְדוּת נִקְרֵאת נִקְדָּה, וּבְשֶׁהִיא כְּמוֹ
 זֶה אוֹי, וִי מְתִיחֶדָת עֲמוֹ. וּבְשֶׁהִיא כֶּתֶר עַל רֵאשׁוֹ,
 נִקְרֵאת אוֹת זֵינ. כְּלוּלָה מִמֶּנּוּ אוֹת הַכְּרִית שֶׁהִיא
 שְׂבִיעִית, שֶׁהַכֹּל וְדֹאֵי שְׂבִיעִי. הָאֲכַן חוּז הִיא בְּנִין
 כָּל הָעוֹלָמוֹת, וּבְשִׁבְלָהּ נֹאמֵר (דברים כה) אֲכַן שְׁלֵמָה
 וְצָדֵק יִהְיֶה לָּךְ. הִיא מִדָּה בֵּין כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה,
 שְׂכָל סְפִירָה עוֹלָה בָּהּ לְעֶשֶׂר.

הַשְּׁעוֹר שֶׁל הו' בָּה נַעֲשֶׂה אִמָּה, עֲשֶׂר אִמּוֹת אֶרֶץ
 בֵּין כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה, וְסוּד הַדָּבָר -
 עֲשֶׂר אִמּוֹת אֶרֶץ הַקָּדָשׁ. וּבֵין כָּל אִמָּה וְאִמָּה הִיא
 עֲשֶׂר, בֵּין פָּרָק וּפָרָק תִּמְצָא אוֹתָהּ. וְי' עֲשֶׂר
 פְּעָמִים עוֹלָה לְמֵאָה. וְהַתְּפוּדָה שֶׁל מֵאָה - אִמָּה.

כָּל מִדָּה וּמִדָּה נִקְרָאת עוֹלָם. וְאוֹתָם י"ו שְׁעוֹר
 וּמִדָּה, ו' שָׁקֶל, י' הַמִּדָּה שָׁלוֹ. וְשְׁעוֹר שֶׁל
 הַמִּדָּה חֲמִשׁ אִמּוֹת אֶרֶץ וְחֲמִשׁ אִמּוֹת רַחֲב, וְהֵם
 כְּנֻגַד הַשְּׁעוֹר שֶׁל כָּל רְקִיעַ שְׁמֵהֶלֶךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה אָרְבּוֹ וְחֲמִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה רַחֲבּוֹ. וְהֵם ה"ה. הִרִי
 לָךְ שְׁעוֹר קוֹמָה בְּאוֹתֵינוֹת יְהו"ה, שְׁתֵּאוֹת ו' הִיא
 תְּכַפֵּאת. שָׁמַיִם, חֲמִשָּׁה רְקִיעִים שָׁלוֹ, ה' אֱלוֹ
 נִקְרָאוּ הַשָּׁמַיִם, חֲמִשָּׁה רְקִיעִים שְׁכֻלוֹלִים בַּשָּׁמַיִם.
 חֲמִשָּׁה עֲלִיוֹנִים שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם. וְהֵם כָּלֵם ה"ה חֲמִשׁ
 עִם חֲמִשׁ.

ו' הַרְקִיעַ הַשְּׁשִׁי לָהֶם. י' שְׁבִיעֵי לָהֶם, וְהֵם שְׁבַעַה
 עִם שְׁבַעַה, וְעוֹלָיִם אַרְבַּעַה עֲשָׂר. וְכָךְ הֵן
 הָאֲרָצוֹת שְׁבַע עַל נְפִי שְׁבַע בְּגִלְדֵי בְּצָלִים. וְכָלֵם

רמוזים בשתי עינים. י' נקראת עולם קטן. ו' עולם
 ארץ. וכל מי שרוצה לשאל שאלתו לגבי עולם
 ארץ - צריך להאריך בו, ובעולם קצר - לקצר
 בו.

ועל זה אמרו בעלי המשנה, מקום שאמרו
 להאריך אינו רשאי לקצר, לקצר - אינו
 רשאי להאריך. לקצר בתפלתו - אל נא רפא נא
 לה בנקודת י'. להאריך - מצד האות ו', ונפילה
 באות פ', והכל פ"ו, ואתנפל לפני ה' ארבעים יום
 וארבעים לילה. והכל מ"ם, י' הנקודה באמצע
 געשית מים.

ומצד החסד צריך להאריך בתפלתו. ובשם
 הקדוש יעלה יהו"ה ברביע. וצריך
 להאריך בתנועה הזו, שהיא סוד התקיעה. לקצר
 מצד הנקודה בתנועה של שבירים, ששם תביר
 פינוני, לא באריכות ולא בקצור, בתרועה פעמור
 האמצעי שהיא שלשלת, ששניהם שקל הקדש,
 בנגד רביע שהוא עולה חולם. השבירים בנגד

שָׁבָא. זֶה צָרִיךְ לְהַעֲלוֹת קוֹל, וְזֶה צָרִיךְ לְהוֹרִיד
אוֹתָהּ. וּמִשּׁוֹם זֶה אוֹתָם שְׂבָרִים תְּרוּעָה, שֶׁלְּשֵׁלֶת
זוּ י' סְגוּלָתָא.

פְּתַח וְאָמַר, וּרְקֵא מִקָּמַי שׁוֹפָר הוּלֵךְ סְגוּלָתָא.
בְּחֵשְׁאֵי הַשְּׂבִינָה הַתְּחִתוֹנָה, וְקוּלָּה לֹא
יִשְׁמַע, פְּתַח נְקֻדַּת יְמִין יְהוָה מְלֶכֶךְ. נְקֻדַּת שְׂמָאל
יְהוָה מְלֶכֶךְ. הַנְּקֻדָּה הָאֲמֻצְעִית יְהוָה יְמֶלֶךְ. רְבִיעַ
לְהַעֲלוֹת קוֹל. תְּבִיר לְשֵׁבֶר הַקּוֹל. הַשְּׁלֵשֶׁלֶת אוֹחָזֶת
בְּשֵׁנֵיהֶם כְּשֶׁלְּשֵׁלֶת. וְהוּא כְּמוֹ הַרְבִּיעַ שְׂמֵאֲרִיךְ כֹּה
הַתְּבָה, וְהִיא נְקֻדָּה אַחַת כְּמוֹ שְׁחֹלָם. אֵין נְקֻדָּה
שְׂאִין לָהּ כְּמוֹ שְׁלֶה בְּטֻעָמִים. סְגוּלָּה אֵל הַסְּגוּלָתָא.
שָׁבָא כְּנֶגֶד זְקַף גְּדוֹל, כָּלָם תְּמַצָּא אוֹתָם נְקוּדִים
כְּמוֹ שְׁחֻטְעָמִים לְמִי שִׁיזְדַּע סוּדוֹת נִסְתָּרִים.

קָם זְכוּן הַזְּכוּנִים מֵאַחַר צִלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׂמֵעוֹן וְאָמַר,
רַבִּי רַבִּי, תְּרִי כָּל בְּעָלֵי הַמִּשְׁנָה יוֹרְדִים לְעֶרְךָ
עֲמֹד קָרֵב. הַתְּתַקֵּן וְהוֹדִירוּ עִם כָּל כְּלֵי הַקָּרֵב. וְלֹא
עוֹד, אֵלָּא כָּל בְּעָלֵי הַסּוּסִים שְׂסוּסֵיהֶם הֵם אִישׁ,
מִרְכָּבוֹתֵיהֶם מִרְכָּבוֹת לְהִבָּה, רְמַחֵיהֶם אִישׁ,

וְחַרְבוּתֵיהֶם אֵשׁ, וְקִשְׁתוֹתֵיהֶם אֵשׁ, וְחִילוֹתֵיהֶם
 אֵשׁ. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שְׂזוֹן הַזְּבָנִים בָּא עִמָּהֶם,
 שְׂנַאֲמַר בּוּ (דניאל ז) עֲתִיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב, וְלִבּוֹשׁוֹ
 בְּשָׁלֵג לָבָן וְכוּ'.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, חֲבָרִים, הַשָּׁעָה הִיא
 לְהַתְקִין הַשְּׂכִינָה בִּינֵינוּ לְהִגֵּן עָלֵינוּ בַּקָּרֵב
 הַזֶּה. וְהַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי, הִיא יוֹרֵדֶת
 בְּכַמָּה בְּעָלֵי קוֹלוֹת וְשׁוֹפְרוֹת, וְכַמָּה פְּרָשִׁים
 תַּקִּיפִים מְלֻמְדֵי מְלַחְמָה לְהִלָּחֵם עִמָּנוּ. (דף קל ע"א)
 וּמִשׁוֹם שֶׁהַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי, יוֹרֵדֶת,
 צָרִיךְ לְהַעִיר הַתּוֹרָה בְּאוֹתֵינוּ שֶׁהֵן סוֹסֵי אֵשׁ,
 וְהַנְּקוּדוֹת שֶׁהֵן פְּרָשִׁים רוֹזְבִים עֲלֵיהֶם, וְהַטָּעָמִים
 שֶׁהֵם כְּלֵי הַקָּרֵב.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְרָקָא מְקוּף שׁוֹפֵר הוּלֵךְ
 סְגוּלָתָא. בְּשָׁנָלוּ יִשְׂרָאֵל וְנִזְרְקוּ לְבֵין אֲמוֹת
 הָעוֹלָם לְאַרְבַּעַת צְדָדִים, נִזְרְקוּ עֲלֵיהֶם אַרְבַּע
 אוֹתֵינוּ מְלַמְעָלָה. י' לַמּוֹרָה, ה' לַמְעָרָב, ו' לַדְרוֹם,

ה' לַצָּפוֹן. וְזֶה הַעֲמֹד הָאֲמֻצָּעִי שֶׁהוּא יְהו"ה שׁוֹלֵט
עַל אֲרֻבָּעָה צְדָדִים שֶׁל הָעוֹלָם.

וְהַנְּשָׂר, שֶׁהוּא הָאֵם הָעֲלִיזָנָה, פּוֹרְשֵׁת עֲלֵיהֶם אֶת
בְּנֵיהָ בְּכָל שַׁבַּת וַיָּמִים מַזְבִּים, בְּדֵי
שֶׁתְּהִיָּה מְנַנָּה עֲלֵיהֶם וַדַּאי מְכַל הַצְּדָדִים הַרְעִים,
וְזֶהוּ הַפּוֹרֵשׁ סִכַּת שְׁלוֹם וְכו'. שֶׁסִּכָּה וַדַּאי נִקְרְאָתָה,
מִשּׁוֹם שֶׁמִּסְכַּכֶּת עֲלֵיהֶם בְּשַׁבְּעַת יָמֵי הַסִּכּוֹת, הֵם
בְּנֵיהָ, בְּנִגְדָם שַׁבְּעַת יָמֵי הַפִּסָּח, וְעֲלֵיהֶם נֹאמַר
שַׁבְּעַת יָמִים יְהִיָּה תַּחַת אֲמוֹ.

וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהִלָּאָה זֶה שְׁמִינִי עֲצָרָתָה, עֲלִיו
נֹאמַר יִרְצָה לְקַרְבַּן אִשָּׁה לַה'. וְהַנְּשָׂר
הָעֲלִיזָנָה הַזֶּה נֹאמַר בּוֹ בְּנִשְׂר יַעִיר עַל קִנּוֹ עַל גּוֹזְלָיו
יִרְחַף. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֵף עַל פְּנֵי
הַמַּיִם, שֶׁהֵם שַׁבְּעִים פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה.

מִיָּד, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר. תְּהִיָּה גְּאֻלָּה
לְיִשְׂרָאֵל. בְּאֹתוֹ הַזְּמַן יִפְרֹשׁ בְּנִפְיוֹ יִקְחָהוּ
יִשְׂאָהוּ עַל אֲבָרָתוֹ. וּמִשּׁוֹם זֶה הַנְּשָׂר הוּא עֵינָה,
בְּנִפְיוֹ הֵם שְׁנֵי כְּרוּבֵי הָעֵינָה. שְׁלֹשֶׁת הַגּוֹזְנִים שֶׁלֹּו הֵם

שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וּרְאִיתִיָּה לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. אוֹתָם הַגְּנוּנִים שֶׁל הָעֵינַן שֶׁהֵיא מְרַקְמֶת בָּהֶם. אֲשֶׁרֵי הָעֵינִים שֶׁמִּסְתַּכְּלִים וְנִפְתָּחִים אֵלֶיָּה לְקַבֵּלָהּ בְּמִרְכָּבָה עֲלֵיהֶם. וּמִיָּד וְאֲשָׁא אֶתְכֶם עַל פְּנֵי נְשָׁרִים וְאָבֹא אֶתְכֶם אֵלַי.

בֵּית הָעֵינַן זֶה הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. הֵיא הַכֶּתֶר בְּרֵאשִׁי. וְרָקֵא. הֵיא הָעֲלִיוֹנָה פּוֹרֶשֶׁת בְּנִפְיָהּ וְנוֹטֶלֶת אוֹתָהּ וּפּוֹרַחַת עִמָּהּ, עַד שֶׁמִּנְעַת אוֹתָהּ לְבַעֲלָהּ מִמֶּנּוּ וְעַד אֵינן סוּף. וְכִשְׁמַעְלָה אוֹתָהּ מִתְקַנֶּת בְּכָל עֵשֶׂר הַסְּפִירוֹת, מִתְקַשְׁטֶת בְּכָל הַתְּקוּנִים וְהַלְבוּשִׁים שֶׁלָּהּ, בְּכָל מְרַקְמִים מִכָּל הַגְּנוּנִים שֶׁעֲלֵיָהּ, וְחַמְשָׁה אוֹרוֹת מְאִירִים בָּהּ.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן מַה כָּתוּב בְּבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא ו' הָעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי? וּרְאִיתִיָּה לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם. וְכִשְׁמִיחֶדֶת אוֹתָם הֵיא אֶת שְׁנֵיהֶם, הֵיא אוֹמֶרֶת לִי הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהוּא הָאָבֹא, מְלֶךְ מְלָכֵי יְהוּה יָפָה עֲלֵיָהּ. וְזֶהוּ מְקוֹף שׁוֹפָר, לְשׁוֹן שֶׁל יָפִי.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שְׁמַת־חֲבֵרַת עִם בְּעֵלָהּ, יֹאמֶר לָהּ
הָאֵב הוֹלֵךְ סָגוּלָתָא, אֶהוּבָה עִם בְּעֵלָהּ.
בְּאוֹתוֹ זְמַן יִתְקַיֵּם בּוֹ (בראשית ב) עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ
אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדַבֵּק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד.
וּבַיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אִתָּךְ לְמַעְלָה, וְשָׁמוּ אֶחָד
לְמַטָּה. וַיְהִי הָאֵב וְהָאֵם בְּיַחְדָּם אֶחָד, י"ה לְמַעְלָה,
וְחֲקָדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵנְתוּ בְּיַחְדָּם אֶחָד, שְׁהֵם ו"ה
לְמַטָּה. וְכָךְ עוֹלָה יְהו"ה לְחֻשְׁבוֹן אֶחָד אֶחָד.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שְׁיִהְיוּ אַרְבַּע אֶחָד שׁוֹרִים עַל
הַצַּדִּיק. וְזֶהוּ יִפֶּה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ.
וַיִּתְעוֹרֶר לְמַטָּה הַמְּשִׁיחַ, וְתַעֲלֶה שְׁמוּעָתוֹ בְּכָל
הָעוֹלָם. מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ חַר צִיּוֹן יִרְכָּתִי צָפוֹן. מַה
זֶה חַר צִיּוֹן? זֶה אוֹתוֹ הַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ חַר
הַעֲבָרִים, מַשָּׁם יְקוּם, וְשָׁנֵי מְשִׁיחִים, שְׁהֵם מְשִׁיחַ
כֵּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ כֵּן יוֹסֵף יִהְיוּ הַיְרֻכִים שָׁלוֹ, וְהוּא
אוֹת בִּינִיחֵם, מְשׁוֹם שְׁעֵלֶיהָ נֶאֱמַר (שמות ג) וְזֶה לְךָ
הָאוֹת. וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן הַשִּׁכְנֶנָּה הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִיא
קַרְיַת מְלֶךְ רַב, שְׁהוּא חֲכָמָה, מוֹרִידָה עֲטָרָה
עָלֶיהָ.

קָם זָקֵן אַחַר וְאָמַר, זָקֵן זָקֵן, שְׁנַיִם הָיוּ, וְהָרִי הֵם
 אֶחָד לְמִטָּה. אָמַר לוֹ, וַדַּאי, יִפֶּה גּוֹף - צַדִּיק.
 מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא
 הַמְשׁוֹשׁ שֶׁל הַצַּדִּיק שֶׁנִּקְרָא כֹּל. וְהָאָרֶץ, שֶׁהִיא
 הַשְּׂכִינָה, וְאֶצְלָה גּוֹף וּבְרִית גְּחֻשָׁיִם לְאַחַד.
 וּלְמַעְלָה הֵם שְׁנַיִם, כְּמוֹ שֶׁהָאֵילָן שֶׁהַשֶּׁרֶשׁ שָׁלוֹ
 הוּא אֶחָד, וְהָעֲנָפִים לְמַעְלָה נִפְרָדִים לְקַבֵּל הַפְּרִי,
 וְסוּד הַדָּבָר - וּפְנִיָּהּם וּכְנִפִּיהֶם פְּרָדוֹת מְלַמְּעָלָה.
 וַדַּאי פְּרוּדוֹת, אוֹתָם הָעֲנָפִים אֵל הָאֵב וְהָאֵם
 לְקַבֵּל נְבִיעָה מִמְּקוֹר עֲלִיּוֹן שְׂאִיִן לוֹ סוּף, וּלְהַרְיֵק
 הַכֹּל בְּצַדִּיק אֵל הַשְּׂכִינָה.

וְעוֹד, הֵר צִיּוֹן יִרְבְּתִי צְפוֹן, זוֹ הַנִּקְרָה שֶׁהִיא צִיּוֹן,
 הִיא בֵּין שְׁנֵי יְרֵכֵי הָאֲמֵת שֶׁהֵם צָרִי, וְעַמָּהּם
 נַעֲשֶׂה סְגוּלָה. בְּשֵׁתֵי הַזְּרוּעוֹת הִיא סְגוּלָתָא. לְמַעְלָה
 מֵהֶם חוֹלָם עַל צָרִי, נַעֲשֶׂה סְגוּלָתָא. חִירִיק תַּחַת
 צָרִי, נַעֲשֶׂה סְגוּלָה תַּחַת שְׁנֵי הִירְכִיבִים. וּמְשׁוֹם
 שֶׁסְּגוּלָתָא הִיא עַל שְׁתֵּי הַזְּרוּעוֹת שֶׁהֵם אֲבָרָהֶם
 וַיִּצְחַק, אָמַר הַכֶּתוּב (תְּהִלִּים קיח) אֲבָן מֵאִסוֹ הַפּוֹנִים
 הִיָּתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.

וְאוֹתָן שָׁלַשׁ יוֹדִי"ם יי, עֲלֵיהֶן נֶאֱמַר אֵין פּוֹחַתִּים
 מֵעֶשֶׂר מַלְכֵי־זָרָה וּמֵעֶשֶׂר זְכוֹנוֹת וּמֵעֶשֶׂר
 שׁוֹפְרוֹת, שְׁנַרְמִזוּ בְּיוֹ"ד ה"י וּא"ו ה"י. וְהֵם שָׁלַשׁ
 מַטּוֹת שֶׁל הַמַּחַ שְׁנַקְרָאוּ יי. וּמָהוּ הַמַּח? זֶה
 הַחֲכָמָה הָעֲלִיזָה הַנִּסְתָּרָה בַּכֶּתֶר שֶׁל הָרֹאשׁ
 שֶׁהוּא כֶּתֶר עֲלִיזוֹן. וְאֵלוֹ הֵם י'חוד בְּרָכָה ק'דָּשָׁה,
 שְׁבָהֶם י'עֲנֵנוּ ב'יּוֹם ק'רָאֵנוּ, שְׁהֵם רָאִשֵׁי הַתִּבּוֹת
 שְׁעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ל"ב) וַיַּעֲבֹר אֶת מֵעַבְרַיִם יִבְקֵה,
 וְעוֹלָיִם בְּחֶשְׁבוֹן אֶהְיֶה יְהוָה אֲדַנֶּה, שְׁהֵן נִשְׁמָה
 וְרוּחַ וְנֶפֶשׁ בְּדָרֶךְ אֲצִילוֹת מִשָּׁם.

וּבְשֵׁת־זֶרְקָא הוּוּ מְתַנַּלִּית בְּעוֹלָם, נֶאֱמַר בָּהּ (ישעיה
 מ) עַל חַר נִבְחָה עָלַי לָךְ מִבְּשֵׁרֶת צִיּוֹן
 חֲרִימֵי בַבַּח קוֹלֶךָ מִבְּשֵׁרֶת יְרוּשָׁלָּיִם. עָלַי לָךְ
 בְּנִקְדָּה הָעֲלִיזָה מִן סְגוּלָתָא, שְׁהוּא חוֹלָם עַל צִרֵי.
 חֲרִימֵי בַבַּח קוֹלֶךָ מִבְּשֵׁרֶת יְרוּשָׁלָּיִם חֲרִימֵי אֵל
 תִּירָאֵי, בְּשֵׁנֵי יוֹדִי"ם, שְׁהֵם צִרֵי, וְכֻלָּם סְגוּלָתָא.

בְּאוֹתוֹ הוּמָן עוֹלָה לְמַעְלָה קוֹל, וְעוֹד בְּזֶרְקָא,
 אֲבִינוּ מֵת בַּמַּדְבָּר, וְאֵין מִיתָה (דף קל ע"ב) אֵלָא

נְלוֹת. כִּי בְחַטָּאוֹ מֵת, בְּחַטָּאי הַנִּקְבָּה שָׁל סִמָּא"ל,
 זֶה הַנִּחַשׁ אֲשֶׁת זְנוּנִים שֹׁפְתָה אֶת חוּה. וְהוּא לֹא
 הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה, עִם אֵלֹו הַנוֹעְדִים עַל ה' בְּעֵדַת
 קִרְת, מֵאֵלֹו שְׁחִיו מְקַצְצִים פְּנִיּוֹת וְעִשׂוֹ פִּרּוֹד
 בֵּין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשִׁכְיַנְתּוֹ, וְהַנִּחַשׁ חוּה הוּא
 כְּרוּךְ עַל צְוֹאָרוֹ.

וּמִשׁוֹם כֶּךָ הָאֵרִיךְ בּוֹ וְאָמַר אֲבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר.
 וְזֶה קוֹ יֶרֶק שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְהָאָרֶץ הִיָּתָה תֵּהוֹ
 וּבָהוּ. וְהוּא קוֹ יֶרֶק שֶׁסּוֹכֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם. זֶה קוֹ
 בְּחִנּוּק רוּחַ סְעָרָה. וְעֲלִיו נֶאֱמַר (איכה ד) רוּחַ אֲפִינוּ
 מְשִׁיחַ ה' נִלְכַּד בְּשָׁחִיתוֹתָם. רוּחַ אָף בּוֹ נִלְכַּד
 מְשִׁיחַ ה' שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בראשית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֵף
 עַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְעֲלִיו נֶאֱמַר וּבְרוּחַ אֲפִיךָ נִעְרַמוּ
 מַיִם. וְאֵלֹו הַמַּיִם שָׁל הַתּוֹרָה.

בְּזִמְן שְׂאוֹתָם הָרָשָׁעִים שָׁל הָעוֹלָם נִצְבּוּ כְּמוֹ יָד
 נְזוּלִים, טְפוֹת טְפוֹת, מְעַט שָׁם מְעַט שָׁם.
 מִשׁוֹם שְׂלֹא נִמְצְאוּת הָאִמוּנָה, קָפְאוּ תַּחֲמַת בְּלִב
 יָם. מַה זֶה לֵב יָם? זֶה ל"ב אֱלֹהִים שָׁל מְעִשָּׂה

בְּרֵאשִׁית. כֵּלָם קָפְאוּ, בְּדֵי שְׁלֵא יִתְגַּרְה (יִתְגַּרְה) בָּהֶם
 אֵף. מֵהוּ יָם? זוּ הָאֵם שְׁהִיא קָפְוֹאָה, חֲתוּמָה
 בִּינֵיהֶם, וְלֹא מְזַרְיָמָה וּמְשַׁפִּיעָה בְּעוֹלָם. וּכְשֶׁרוּצָה
 הַקָּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא לְפַל נְקָמָה מִן הַנִּחַשׁ
 וּמִמְרַכְבוֹתָיו, מַה פְּתוּב? נִשְׁפֹּת בְּרוּיָחָךְ כִּסְמוֹ יָם.

וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן נִמְשָׁכִים מִים שֶׁל הַתּוֹרָה וּמְשַׁפִּיעָה
 לְמַטָּה. וְאוֹתָם מִים זֵידוּנִים צָלְלוּ
 בְּעוֹפְרַת בְּמִים אֲדִירִים מֵהֶם, שְׁהֵם מֵאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 (תהלים לג) אֲדִיר בַּמָּרוֹם ה'. כָּהֶם אֲבָנִים מְפֹלְמוֹת (הו).
 וַיֵּשׁ אֲבָנִים מֵצַד אַחַר שֶׁנֶּאֱמַר כָּהֶם עֵץ וְאֶבֶן,
 יוֹצְאִים מֵהֵן מִים זֵידוּנִים, מִי הַמַּבּוּל. וּמִי גוֹרֵם
 שְׁהֵם שׁוֹלְטִים עַל הָעוֹלָם? הַלּוֹחֹת אֲבָנֵי הַתּוֹרָה
 שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, שְׁהֵם אֲבָנִים מְפֹלְמוֹת שֶׁמֵּהֵן הָיוּ יוֹצְאִים
 מִים חַיִּים.

וּכְשֶׁאֵלּוּ מִתְנַפְּרִים, מַה פְּתוּב? וּכְרַב גְּאוּנָךְ
 תִּתְהַרֵם קָמִיךְ. וְנַעֲשׂוּ לָהֶם אֲבָנִים שֶׁל
 סְקִילָה וְחֲשָׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. וַיְהִי הָעָנָן וְחֲחֲשָׁה,
 וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלְּיָלָה. וְנֶאֱמַר בּוּ (שם קל"ט)

גַּם חֲשֵׁף לֹא יַחְשִׂיךְ מִמֶּךָ. וְנֹאמַר בּוֹ (שמות י) וַיְהִי
 חֲשֵׁף אִפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הָיָה אֹרֹךְ בְּמוֹשְׁבֹתָם.

וְסוּד הַדָּבָר - וְעַתָּה לֹא רָאוּ אֹרֹךְ פְּהִיר הוּא
 בְּשִׁחָקִים (איוב לו). נֹאמַר כָּאֵן וְעַתָּה לֹא רָאוּ
 אֹרֹךְ, וְנֹאמַר בְּמִצְרַיִם לֹא רָאוּ אִישׁ אֶת אָחִיו וְלֹא
 קָמוּ אִישׁ מִתְּחִתּוֹ. וּלְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹרֹךְ.
 וְחֲשֵׁף הוּא שְׂרֵפָה, וְעֲלִיו נֹאמַר תְּשַׁלַּח חֲרוֹנְךָ
 יֹאכְלֵמוּ בְּקֶשׁ. וְזָהוּ אִישׁ אוֹכֵלֵת אִישׁ, הָאִישׁ שֶׁל
 הַתּוֹרָה שְׂאוֹכֵלֵת אִישׁ נְכַרְיָה. תְּהוּ"ם הוּא הַמְּוֹ"ת.

וַיֵּשׁ תְּהוּ"ם אַחַר שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (תהלים מב) תְּהוּ"ם אֵל
 תְּהוּ"ם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיךָ. מַה זֶה צְנוּרִיךָ?
 אוֹתָם הַצְּנוּרוֹת שֶׁל הַחֲכָמָה שֶׁהֵם וְנֵי הָעַמּוּדִים.
 כָּל מְשֻׁפְרִיךְ - אֵלּוּ הַטְּעָמִים שֶׁל הַתּוֹרָה. וְגִלְיָךְ -
 אֵלּוּ הַנְּקוּדִים שֶׁל הַתּוֹרָה. עֲלִי עֲבְרוּ - זֶה סוּד
 הָעֵבֹר, שֶׁנֹּאמַר בּוֹ (שמות לד) וַיַּעֲבֹר ה' עַל פָּנָיו
 וַיִּקְרָא.

וַיֵּשׁ תְּהוֹם שֶׁהוּא בְּהַפּוֹךְ אוֹתִיּוֹת הַמּוֹת, וְהוּא
הֶרְג. וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם יְהוָה
שׁוֹלְטוֹת עַל אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין, סְקִילָה שְׂרָפָה
הֶרְג וְחֶנֶק. י' עוֹשָׂה סְקִילָה בְּה"ו. ה' עוֹשָׂה שְׂרָפָה
בְּתַהו, שֶׁהוּא קוּ יֶרֶק, וְהוּא תְּשׁוּבָה. ה' מְתַלַּבֶּשֶׁת
בּוֹ לַעֲשׂוֹת דִּין בְּרִשְׁעִים. ו' הַתְּלַבֶּשֶׂה בְּחֶשֶׁךְ
לַעֲשׂוֹת בּוֹ שְׂרָפָה. ה' הַתְּלַבֵּשׁ בְּתַהוֹם, שֶׁהוּא
הַמּוֹת, לַעֲשׂוֹת בּוֹ הֶרְג.

וְהָאֶרֶץ כְּלוּלָה מִכָּל הַקְּלָפוֹת, וְהַשְּׂכִינָה מְלַבֶּשֶׁת
בָּהּ לְבַעַר אֶת רוּחַ הַטְּמֵאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעַבִּיר מִן הָאֶרֶץ. וַיֵּשׁ מִי
שֶׁאֵמַר, שֶׁבְּקְלָפוֹת הַלָּלוּ הוּא הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּהַפּוֹךְ
הוֹה"י, וְסוּד הַדְּבָר - וְכָל ז"ה אֵינְנִי שׁוֹ"ה ל"י.
וְהֵם ה' בְּתַהו, ו' בְּתַהו. ב"ו הו"א אַנ"י וְה"ו. וְחֶשֶׁךְ
עַל פְּנֵי תְּהוֹם. וְחֶשֶׁךְ - בּוֹ ה'. תְּהוֹם - בּוֹ י'.
וְכַאֲשֶׁר ה' הַקְּטַנָּה בְּקְלָפָה, שֶׁהִיא תַהו, מֵה
בְּתוֹב? לֹא תַהוּ בְּרָאָה, שֶׁאֵין לָהּ חֶבֶד וַיַּחֲדוּ עִם
בְּעֻלָּה כִּשְׁהִיא מְתַלַּבֶּשֶׁת בְּתַהו.

וְהַקְלָפוֹת הִלְלוּ נִקְרְאוֹת עֲרִיזוֹת, וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר
 עֲרִיזוֹת אֲבִיךָ וְעֲרִיזוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה. זֶה
 תְּהוֹם וְחֹשֶׁךְ, שֶׁהֵם עֲרִיזוֹת הָאֵב וְהָאֵם שֶׁהֵן י"ה.
 עֲרִיזוֹת אִשָּׁה וּבִתָּה - תְּהוֹ וְחֹשֶׁךְ. עֲרִיזוֹת אֲחוֹתֶיךָ בֵּית
 אֲבִיךָ אִוּ בֵּית אִמְךָ - זוּ ה' הַקְטָנָה. כָּל הָעֲרִיזוֹת הֵן
 כָּאֵן, וְכֵאֵן נֵאמַר (ישעיה נג) לֹאכֹל לְשִׁבְעָה וְלִמְכֹסֶה
 עֲתִיק.

וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ. בְּזִמְן שֶׁהַקְדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא הָיָה
 בְּאֵלוֹ הַקְלָפוֹת, הָיָה בּוֹנֶה עוֹלָמוֹת
 וּמַחְרִיבֵן. וְהָרִי פִּרְשׁוֹהָ שְׂאִין הַשְּׂפָעָה בְּכָל
 הָעוֹלָמוֹת, וְהַנְּהַר, שֶׁהוּא צְדִיק, יִתְרַב וַיִּבֶשׁ, בְּשָׁנֵי
 עוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וַיֵּשׁ מִי
 שֶׁאָמַר, שֶׁעָלָה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ לְבָנוֹת עוֹלָמוֹת
 וְלַחְרִיבֵן, וְאָמַר: אֵלֶּה מוֹעִילִים לִי, וְאֵלוֹ לֹא
 מוֹעִילִים לִי. אֵלוֹ שֶׁנֵּאמַר בָּהֶם אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת
 הָאָרֶץ - מוֹעִילִים לִי. הָאֲחֵרִים שֶׁנֵּאמַר בָּהֶם וְהָאָרֶץ
 הִיְתָה תְּהוֹ וְכֵהוּ, שֶׁמֵּרְאָה עַל עוֹלָמוֹת שֶׁעָלָה
 בְּרָצוֹנוֹ לְבָרֵא אוֹתָם וְלֹא עָשָׂה אוֹתָם, עֲלִיָּהֶם
 נֵאמַר תְּהוֹ וְכֵהוּ, בְּאֵלֶּה הוּא אָמַר לֹא מוֹעִילִים לִי.

וּבְזִמְן שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאֵלּוֹ הַקְּלָפוֹת, נֵאמַר
 בו (איכה ג) סִכְתָּה בְּעֵנַי לָךְ מִעֲבוּר תִּפְלָה.
 בָּהוּ וְחֻשָּׁף, עֲלִיהֶם נֵאמַר וַיְהִי הָעֵנַי וְהַחֻשָּׁף, וְאֵלּוֹ
 הֵם קְלָפוֹת הָאֵנוֹז, הַמֵּחַ מִבְּפָנִים שֶׁנִּחְלַק לְאַרְבָּעָה
 צְדָדִים. זֶה יְהוֹ"ה שֶׁהוּא אֵינוֹ מְקַבֵּל טְמֵאָה, כְּמוֹ
 שֶׁנֵּאמַר (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דִבַּרְתִּי כְּאִשׁ נָאֵם ה'. מָה
 הָאִשׁ לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה, אֵף שָׁמוֹ אֵינוֹ מְקַבֵּל
 טְמֵאָה.

וּבְזִמְן שֶׁמִּעֲבֹרוֹת הַקְּלָפוֹת הִלְלוּ, יִשְׁכְּרוּ מִהָאֵנוֹז.
 הַתִּפְלָה, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה אֲדֹנָי, עוֹלָה
 לְבַעֲלָהּ, שֶׁהוּא יו"ד, שֶׁבְזִמְן שֶׁהוּא תִּיהָ מְכֻסָּה
 מִמְּנָה בַּקְּלָפוֹת הִלְלוּ, הִיא נִקְרָאת עֲנִיָּה וַיִּבְשָׁה,
 וְאֵין לָהּ אֵלָּא מִה שֶׁחֲבִיאוּ לָהּ עֲבָרֶיהָ בַּחֲשָׁאֵי.

וּבְאֹתוֹ הַזִּמְן שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִהַקְּלָפוֹת הִלְלוּ, נֵאמַר בו (ישעיה ל) וְלֹא
 יִכְנַף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוּת אֶת מוֹרֶיךָ. וּמִיָּד
 שֶׁנִּתְּיָה תִּיבְשָׁה, נֵאמַר בו מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
 וְנִקְרָאת הַפְּרָכָה שְׁלוֹ, הַקְּטִירַת שְׁלוֹ, הַקְּרִבָּן שְׁלוֹ,

הַקְּשׁוּר שְׁלוֹ, הָעוֹלָה ^(דף קלא ע"א) שְׁלוֹ, וְשׁוֹרְפֶת כָּל אוֹתָן
הַקְּלָפוֹת וְעוֹלָה אֱלִינוּ. וְהוּ שְׁפָתוֹב (ויקרא ו) זֹאת
תּוֹרַת הָעֹלָה, בְּתַפְלֵת שְׁחָרִית. הִיא הָעֹלָה - הִיא
הָעוֹלָה אֱלִינוּ בְּתַפְלֵת הַמִּנְחָה. עַל מוֹקְדָה עַל
הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה - בְּתַפְלֵת עֲרֵבִית, שְׁבֵה הִיא
שׁוֹרְפֶת אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ שְׁשׁוֹלְטוֹת בְּלֵילָה,
שְׁהִיא הַגְּלוֹת.

וּבְשֶׁהִיא עוֹלָה אֱלִינוּ, עוֹלָה כְּכַמָּה רִיחוֹת וּבְשָׁמִים
שֶׁל גֵּן עֵדֶן, שְׁהִיא הַגֵּן שֶׁל הַתּוֹרָה,
שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר (שיר ד) גֵּן נָעוֹל אֶחָתִי כִּלְהָ. סְתוּמָה
שְׁאִינָה נִפְתַּחַת אֶלָּא לְבַעֲלָהּ. וּבְשֵׁיבָא בַּעֲלָהּ, אֲדָנִי
שְׁפָתֵי תִפְתַּח. נִפְתַּחַת אֶל שְׁנֵי עַמּוּדֵי הָאֱמֶת,
וּמִקְבֵּל אוֹתָהּ בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת. וְהוּ שְׁפָתוֹב (שם ב)
שְׁמֵאלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וַיִּמִּינוּ תַחֲבָקְנִי. יְהוָה יוֹרֵד
אֵלֶיךָ, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁל אֱמֶן יֵאֱהַדוֹנָה"י, הוּא תַחֲבוּר
שֶׁל שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת. וּמִשׁוּם זֶה גְדוּל הָעוֹנָה אֱמֶן יוֹתֵר
מִן הַמְּבָרָךְ.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁיְהִיוּ שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת בְּאַחַד, תִּתְעוֹרַר
 בֵּת הַמֶּלֶךְ בְּשִׁיר הַשִּׁירִים, וּבְמִשְׁלֵי
 וּבְקַהֲלָתָהּ, שֶׁהֵם (שְׁנֵי שְׁמוֹת בְּאַחַד), שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשְׁלֵי,
 שְׁלֹשׁ יוֹדִי"ם שֶׁהֵם שְׁלֹשׁ טַפּוֹת שֶׁל הַמַּחַ שִׁינְוֹרְדוֹת
 מִן י'. וְלֹאֵן נִמְשָׁכִים? לְצַדִּיק שֶׁהִיא קִשְׁתָּהּ, וּמָה
 שֶׁתִּיהָ קָמָן נַעֲשֶׂה גְדוֹל, וְסוּד הַדְּבָר - שׁוֹפָר הוֹלֵךְ
 פֶּזֶר גְּדוֹל. מִתִּי יִתִּיה זֶרֶק חַץ בְּדִיוֹקָן תִּיהָ?

עוֹד, בְּתַנּוֹת עוֹר הַשּׁוֹכּוֹת הָעֵינַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵן
 וּתִבְהִינְ עֵינָיו מִרְאָתָהּ, לְהַסְתַּכֵּל בְּאֵלוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶרְאָה מִרְאוֹת
 אֱלֹהִים. שֶׁהֵם תְּמִשׁ אֹר שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.
 בְּתַנּוֹת עוֹר הֵם. וְהָאָרֶץ הִיְתָה תַּחֲוֹ וְנִתְּוֹ. וְהָאָרֶץ
 - אַחַת. תַּחֲוֹ - שְׁתַּיִם. בַּחֲוֹ - שְׁלֹשׁ. וְחַשְׁדָּ - אַרְבַּע.
 תַּחֲוֹם - תְּמִשׁ. וְאַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁכְּלוּלוֹת בְּגוֹף,
 וְהֵן אַרְבַּעַת יְסוּדוֹת שֶׁהֵן קְלָפוֹת הָאֲגוּז. וּמִשׁוּם זֶה,
 וְהָאָרֶץ הִיְתָה תַּחֲוֹ, וּפְרָשׁוּהָ שֶׁתַּחֲוֹ הִיְתָה מִקְדָּם
 לְבוֹ, שֶׁכָּךְ דְּרָךְ הַקְּלָפוֹת שֶׁמִּקְדִּימוֹת אֶת הַמַּחַ.
 וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת - זֶה רוּחוֹ שֶׁל הַמְּשִׁית. מִיָּד

שְׁתַּהֲיָה מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי מִי הַתּוֹרָה, מִיָּד תִּתְהַיָּה
גְּאֻלָּה. וְהוּ שְׂפָתוֹב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹזֶר.

וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִיָּד הַמְּשִׁיחַ שֶׁהוּא בְּגֵן עֲדָן,
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֵּן
עֲדָן, מִהָעֲדוֹן שָׁלוֹ. וְלָמָּה? לְעַבֵּד אֶת הָאֲדָמָה,
שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה. מִשּׁוּם זֶה וַיִּשְׁלַחְהוּ. מִיָּד שִׁיבָא
מִשָּׁם, וַיִּשְׁבֵּן מִקְדָּם לְגֵן עֲדָן אֶת הַכְּרָבִים, שֶׁהֵם
מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן אֶפְרַיִם, שְׂמוֹשָׁבִים אֶת
רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִים. זֶה שִׁיל"ה,
אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְאֶצְלָתִי מִן הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיָךְ.
שְׂבָךְ עוֹלָה מִשָּׁ"ה שִׁיל"ה בְּחֻשְׁבוֹן.

וַיִּשְׁבֵּן מִקְדָּם, שֶׁהַקְּדִים שִׁילָה לְשִׁנְיָהם, כִּדִּי
שִׁיחָה מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם שֶׁל
הַתּוֹרָה, וְהִגְאֻלָּה בּוֹ תְלוּיָה, וְהָרִי פִרְשׁוּהָ וְאֶת לַהֲט
הַחֶרֶב הַמְתַּהַפֶּכֶת. מִיָּד תִּתְהַיָּה בְּיָדוֹ מִטָּה. וּמִי
הוּא? מִטְטְרוֹ"ן, שְׂמֵת־הַפֶּדָּ מִמִּטָּה לְנַחֵשׁ וּמִנַּחֵשׁ
לְמִטָּה. וְעוֹד מִטָּה, זֶה הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה. וְאִם זָכוּ
יִשְׂרָאֵל - מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד לְיָמִין, וַיִּצְאוּ בְּרַחֲמִים,

וְאִם לֹא - מִטָּה כָּל־פִּי חוֹבָה לְצַד הַגְּבוּרָה, שְׁשָׁם
הַנְּחָשׁ אֵל אַחֵר, שְׁמִבְקֵשׁ לְשַׁפֵּךְ דָּם, וַיִּתְרַגַּם הַמַּשִּׁיחַ
וְרַבִּים מִיִּשְׂרָאֵל.

וּמִשּׁוֹם זֶה נֶאֱמַר (רות ג) חִי ה' שְׂכָנֵי עַד הַבִּקְרָה,
שֶׁהוּא הַבִּקְרָה שֶׁל אַבְרָהָם שְׁיִהְיֶה מִטָּה
כָּל־פִּי חֶסֶד. וּמִשּׁוֹם זֶה, וְאֵת לַהֲטֵה הַחֶרֶב
הַמֵּת־הַפִּקֶת, וְהַכֹּל לְשָׁמֵר אֶת דְּרָךְ עֵץ הַחַיִּים,
שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחְזִיקִים
בָּהּ, וְהִיא הַתּוֹרָה שְׁפָעַל פֶּה. אִם זָכָה הָאָדָם - הִיא
סֵם חַיִּים שְׁלוֹ, וְאִם לֹא - הִיא מֵת־הַפִּקֶת לוֹ לְסֵם
הַמּוֹת. וְהָרִי פִרְשׁוּהָ בַּעֲלֵי הַמַּשְׁנָה בָּהּ, כְּמוֹ
שֶׁתִּמְטֶה שְׁמֵת־הַפִּי מִמִּטָּה לְנִחָשׁ וּמִנְחָשׁ לְמִטָּה.
וּבְזִמְנֵה הַהוּא יִמְחוּ מִן הָעוֹלָם כָּל אוֹתָם שְׁנֶאֱמַר
בָּהֶם וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם כְּלָטִיהֶם בֶּן. עַד
כָּאן.

בְּזֹאת יָבֵא אֶהְרֹן אֶל הַקֹּדֶשׁ. בֹּא וּרְאֵה, אֵינִי אָדָם
מִפִּיךָ רָצוֹן מִתְקַדֵּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵי
בְּזֹאת, שְׁעָלֶיךָ נֶאֱמַר (משלי יח) מְצָא אִשָּׁה מְצָא טוֹב.

וזאת היא עת לַעֲשׂוֹת לַה'. וְכַמָּה עֵתִים יֵשׁ,
 וְעֲלֵיהֶם נֹאמֵר וְאֵל יָבֹא בְּכָל עֵת. וְשִׁלְמָה אָמַר
 אוֹתָם בְּסִפְרוֹ (קהלת ג) עֵת לְבָבוֹת וְעֵת לְשִׁחוּק. הֵם
 עֹשְׂרִים וְשִׁמוֹנָה. וְעַל זֶה הִזְהִיר לְאַהֲרֹן וְאֵל יָבֹא
 בְּכָל עֵת אֵל הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַה'.

וְכִשְׁתִּשְׁכְּבִינָה תִּנְקְרָאת זֹאת עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנֹּאמֵר
 בָּהּ וְאֵף גַּם זֹאת בְּהִיוֹתָם בְּאֶרֶץ
 אֲיִבֵיהֶם, יִשְׂרָאֵל מַה הֵם אוֹמְרִים לָהּ? אָנֹכָה הִלְךְ
 דוֹרָךְ תִּיפָה בְּנָשִׁים (שיר השירים ו), בְּכַמָּה תַחֲנוּנִים
 וְתַפְלוֹת וְצִיצִית וְתַפְלִין וְשַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים,
 שֶׁעָלְיוֹ נֹאמֵר (שמות לא) בִּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת
 הִיא. אוֹת שֶׁל בְּרִית מִלָּה, אוֹת שֶׁל שַׁבָּת, אוֹת
 שֶׁל יוֹם טוֹב, אוֹת שֶׁל תַּפְלִין. וְעָלְיוֹ נֹאמֵר עַל זֹאת
 יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסֵד אֱלֹיךָ. מָצָא אִשָּׁה מָצָא טוֹב.
 וְהִנְבִּיא אָמַר (ירמיה יט) אֵל יִתְהַלֵּל חָכָם כִּי אִם
 בְּזֹאת.

וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ, בְּעֵבֹר שְׁתֵּיהּ יוֹדֵעַ שֶׁזֹּאת הִיא
 הִיְתָה עֶקֶר לְהַפִּיק רְצוֹן אָבִינוּ שֶׁבְשָׁמַיִם,

צוֹה לְבָנָיו (דף קלא ע"ב) וְהוֹדִיעֶם בְּזֹאת, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מט) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֱלֹהֵיהֶם. וְדוֹד הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁבַח מִפִּיךָ רָצוֹן מֵה', בְּשִׁחְיָה נִלְחַם עִם אוֹיְבָיו אָמַר (תהלים כז) אִם תִּחַנֶּה עָלַי מִחַנָּה, בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטָח.

וְהַנְּבִיא, בְּשִׂרְאָה צִעְרָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּנִלוֹת, וְלֹא רָאָה לָהֶם מְנוּחָה וּנְאֻלָּה אֲלֵא בַּעֲבוּר זֹאת, אָמַר (איכה ג) זֹאת אֲשִׁיב אֵל לְבִי. וְכֵן מֵאִשָּׁה - וְאוֹלָם בַּעֲבוּר זֹאת הֵעֲמִדְתִּיךָ. וְכֵן לִיהוּדָה - וְזֹאת לִיהוּדָה. וְמִי שֶׁלֹּא שָׁת לְבוֹ נִם לְזֹאת, עָלְיוֹ נֶאֱמַר וְכִסִּיל לֹא יִבִּין אֶת זֹאת.

וְעַתָּה צָרִיךְ אֲתָה לְדַעַת, בִּיּוֹן שֶׁהָאָדָם בָּהּ יִפְיֵק רָצוֹנוֹ, וּבָהּ מְשִׁיג שֵׁם ה' שְׁוָהוּ סוּד עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד. וְעַל זֹאת - וְדַאי לְשֵׁם ה' שֶׁהוּא עַל זֹאת. לָמָּה תִּקְנֵנוּ בְּשִׁחְרִית תִּפְלָה לְמִדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּמִנְחָה לְמִדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֲרֻבֵית לְמִדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּשִׁבְת לְמִדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב לְמִדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֲשֻׁרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמִדָּה

ידועה? אלא מה שאמר על זאת, הוא מורה
 שיהיו"ה הוא בכל ספירה וספירה, כמו שאמר דוד
 לך ה' הגדלה והגבורה. וכל ספירה אין לה פעלה
 בתחתונים אלא על ידי המלכות, שנאמר בה
 ומלכותו בכל משלה.

אבל בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק
 צדיק ולעשות עמו צדקה, שהוא מלכות
 עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות ונקראים
 צדיקים על שמו. וה' נקרא על שמו צדיק, שנאמר
 צדיק ה' בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה.

ואין צדקה אלא תפלה, שהיא צ' - תשעים
 ימינים. ד' - ארבע קדשות בכל יום. ק' -
 מאה ברכות. ה' - חמשה חמשי תורה. וזהו
 וצדקה תרומם גוי. ועליו נאמר לאברהם ויחשבה
 לו צדקה.

וכשהוא רוצה להגן בה, נאמר בה (ישעיה נ"ט)
 וילבש צדקה כשריון. מצד ה' היא
 צדקה. ומצד י' היא כובע על ראש צדיק, או

בְּרִית עֲטָרָה בְּרֵאשׁ כָּל צְדִיק. וּמֵצֵד ו' נֶאֱמַר בָּהּ
 אֲרֶכֶה מֵאָרֶץ מְדָה. מֵצֵד ה' עֲלִיּוֹנָה - וּרְחֹבָה מִנֵּי
 יָם.

וּכְשֶׁרוֹצֶה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַמְשִׁיךְ נְבוּאָה,
 כָּל הַסְּפִירוֹת כְּלוּלִים בָּהּ וְנִקְרָאוּ
 נְבִיאִים. וּמְלָכוֹת הֵיא דְמִיּוֹן כְּלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (הוֹשֵׁעַ יב)
 וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּדְבַרְתִּי עַל
 הַנְּבִיאִים, שֶׁהֵיא כְּמוֹ אִם־פִּקְלָרְיָה שְׁכָל הַפְּנִים
 נְרֵאִים בָּהּ. וְכֵן כָּל הַסְּפִירוֹת מְרֵאוֹת בָּהּ כְּחֵם
 וּדְמִיּוֹנָם וְצוּרוֹתָם, לְכָל נְבִיא כְּפִי הַשָּׁנְתוֹ לְמַעְלָה.

וּכְמוֹ כֵּן לְמַטָּה הֵיא מֵתְלַבְּשֵׁת בְּכֶסֶף הַכְּבוֹד,
 וּבְכָל הַמְּלָאכִים וְהָאוֹפְנִים וְחֵיוֹת הַקִּדְשׁ,
 וּבְכָל הַרְקִיעִים וְהַכְּסָאוֹת שֶׁבָּהֶם הַמְּלָאכִים
 הַתְּלוּוִיִּים מֵהֶם, שֵׁישׁ מְלָאכִים גְּבוּהִים עֲלֵיהֶם,
 שֶׁנֶּאֱמַר (קְהֵלֶת ה) כִּי גִבֹּה מֵעַל גִּבֹּהֶ שְׁמֵר וּגְבוּהִים
 עֲלֵיהֶם. וְכֵן בְּכָל כּוֹכַב וּמִזֶּל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 וּמְלָכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. וְזֵהוּ וּבִיד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה.

לְכֹל אֶחָד נְדָמָה כְּפִי כַחוֹ שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ. (וְהֵבֵן אֶמְרָם

הַעֲוֹנָה אֲמֵן בְּכֹל כַחוֹ).

ה' הוּא בְּכֶתֶר, שֶׁהָיָה קִדְּם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא
וְשָׁמוֹ לְבַד בְּכֶתֶר, כְּשֶׁבְרָא הָעוֹלָם בְּמִדַּת
רֵאשִׁית, יָרַד עָלָיו וְלֹא הָיָה חֶסֶד מְלֻמְעָלָה, וְכֵן
בְּכֹל סְפִירָה וְסְפִירָה כְּמִדְּלִיק נֵר מִנֵּר, וְאֵינּוּ חֶסֶד
מִן הָרֵאשֹׁנָה וְלֹא מִתְּחִבָּרְתָּה עַד אֵין סוּף וְאֵין
תְּכֵלִית.

וְמִי שֶׁמְכִיר אֹתוֹ בְּזֹאת, כְּאֵלּוֹ מְכִיר אֹתוֹ
בְּעֲלִיּוֹנִים וּבַתְּחִתּוֹנִים, בְּעֵבֹר שֶׁהִיא כְּלוּלָה
מִהָעֲלִיּוֹנִים, וְהִיא יְחִוּד וְקִשְׁר בְּלָם, וְהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת
בְּכֹל הַתְּחִתּוֹנִים. וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (יִרְמִיָּה ט) כֹּה
אָמַר ה' אֵל יִתְהַלֵּל חֶכֶם, כִּי אִם בְּזֹאת וְגו', הַשֶּׁפֶל
יִדְעֵ אֹתִי. הִיא נִקְרָאת נְבוּאָה מְצַד הַנְּבִיאִים,
חֶכְמָה מְצַד הַחֲכָמִים. שֶׁכֹּל הַסְּפִירוֹת נִקְרָאִים
חֶכְמָה.

וְעוֹד, כְּחוֹט הַשְּׁנִי שֶׁפְּתוּתִיךְ וּמִדְּבָרְךְ נְאוּתָה. זֶה
חוֹט שֶׁל הַשְּׁפָתִים שֶׁל הַתְּפִלָּה, וּבָהֶם אֲדַנִּי

שְׁפָתַי תִּפְתָּח, לְזֶרֶק שְׁלֹשׁ אַבְנִים לְנַחֵשׁ, וְהֵם
 אַרְבַּע תְּפִלוֹת שְׁבָהֶם הַקָּלֵעַ, שֶׁהוּא שְׁפָחָה, זֶרֶק
 אוֹתָם לְנַחֵשׁ, וְהוּא מִקִּיף אוֹתָם בְּתַקְרָה הוֹלֵךְ,
 וּמוֹלִיכָה אוֹתָם בְּזִרְעַ יָמִין שֶׁהִיא חֶסֶד, וְנִעְשִׂים
 סְנוּלָתָא בְּעַמּוּד הָאֶמְצָעִי.

וְכִי הַשְּׁפָחָה שֶׁזוֹרֶקֶת אֶת שְׁלֹשׁ הַתְּפִלוֹת הַלְלוּ? זוֹ
 הַשְּׁכִינָה, שְׁכַף עוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן שְׁפָ"ח. וּבְגִלְגָּלָה
 נֹאמַר בְּחוּט הַשְּׁנִי שְׁפָתוֹתֶיךָ. וְחוּט הַשְּׁפָחָה הַזֶּה
 הוּא הַקָּלֵעַ. בְּשִׁזְזוּרֶקֶת הָאַבְנִים הַלְלוּ לְנַחֵשׁ, נֹאמַר
 בָּה (שְׁמוּאֵל א' כ"ה) וְאֵת נֶפֶשׁ אִיכִיד יִקְלַעְנָה בְּתוֹךְ כַּף
 הַקָּלֵעַ. שֶׁהִיא הַקָּלֵעַ, וְהַקָּלֵעַ הַזֶּה הוּא סִינַי, שְׁבוּ
 נִשְׁמְעוּ שְׁבָעִים קוֹלוֹת לְשִׁבְעִים אַמּוֹת, שֶׁהֵם
 תְּלוּוִיִּים מִשְׁבַּעַה רָאשִׁים (שֶׁל חֵיה) שֶׁל הַחַיּוֹת,
 שְׁמֻקְנָנִים בְּשִׁבְעַה חָרִים, וּבְכֹל מִתּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁלֹּא
 רָצוּ לְקַבֵּל חֲמִשָּׁה חֲמִשֵׁי תוֹרָה שֶׁהֵם ה' בְּתוֹסֶפֶת
 הַקָּלֵעַ.

וְדוֹר, בָּה' נִמְלַח חֲמִשׁ אַבְנִים, בְּנִגְדַת חֲמִשָּׁה חֲמִשֵׁי
 תוֹרָה, וְהֵם הָיוּ כְּמוֹ חֲמִשׁ הַתְּבוֹת שֶׁל

היחוד, שְׁהֵן שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'. וּבְשֵׁשׁ
 אוֹתָם בְּקִלְעַ, נִעְשׂוּ בְּלֶן אַחַת. כִּי"ג מִדּוֹת הַתּוֹרָה
 נִדְרָשׁת, וְהָרַג אֶת הַפְּלִשְׁתִּי שֶׁהוּא יִצְרַר הָרָע, וְהוּא
 נִחָשׁ, וְהוּא סַמָּא"ל, הוּא עַמְלִיק, הוּא פְּלִשְׁתִּי, הוּא
 מִלְאֲךָ הַמּוֹת. לְכָל אָדָם הוּא נִעְשָׂה כְּפִי חַמְאִיו.

וְכָל חֲמִשׁ הָאֲבָנִים מִתְּתַקְנוֹת בְּחַמְשָׁה תְּקוּנֵי הַפֶּה
 בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וְהֵן:
 אַחַח"ע בּוּמ"ף גִּיב"ק דַּטְלַנ"ת זַסְצַר"ש. וְהֵן
 מִשְׁתַּמְשׁוֹת בְּשִׁפְתַיִם, בְּלָשׁוֹן, בְּחֵךְ, בְּנֶרוֹן, בְּשֵׁנַיִם.
 וְכָל הַחֲמִשׁ נִקְרְאוֹת פ"ה אַחַד.

אֲשֶׁרִי מִי שְׁלוֹמֵךְ (שְׁעוֹמֵךְ) בַּתּוֹרָה שְׁנֵתְנָה בְּחַמְשַׁת
 הַתְּקוּנִים הַלְלוּ לְהָרַג בָּהֶם אֶת הַיִּצְרַר הָרָע.
 שְׁיִצְרַר הָרָע וְחִילוֹתָיו מְסוּבָב אֶת הַגּוֹף בְּכָל יוֹם,
 לְהִלָּחֵם בּוֹ קָרָב בְּכַמָּה חַמְאִים שְׁכּוּנִים בְּכָל יוֹם,
 וּמְקַרִּיב ^(דף קלב ע"א) אֶת כָּלם בְּזִמְן הַדִּין, שֶׁהוּא רֹאשׁ
 הַשְּׁנָה, אֵל כְּפִי הַדִּין. בְּאוֹתוֹ זִמְן צָרִיךְ אָדָם
 לְהַתְּתַקֵּן בַּתְּפִלוֹת.

תִּקְוִין אֶחָד לְמַטָּה, אֲרַבְעָה סוּסִים עִם תְּפִלַּת
 מוֹסָף, וְסוּד תְּדַבֵּר - (חֲבִיקוּב ג) כִּי תִרְכַּב עַל
 סוּסֶיךָ מִרְכַּבְתֶּיךָ יְשׁוּעָה, וְאֵלֹו אֲרַבַּע תְּפִלּוֹת.
 וְצָרִיךְ לְהִלְבִּישׁ לוֹ שְׂרִיזִין, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ישעיה נט)
 וַיִּלְבַּשׁ צִדְקָה כַּשְׂרִיזִין. צִדְקָה תְּרִי פִרְשׁוֹתָ, צ' -
 תִּשְׁעִים אֲמִנִים שְׁתִּלּוּוּיִים מִן א' שֶׁל אֲמִין. ד' -
 אֲרַבַּע קִדְשׁוֹת. ק' - מֵאָה בְּרָכוֹת. ה' - חֲמִשָּׁה
 חֲמִשֵּׁי תוֹרָה, וְהַכֹּל אֲמִין. מ"ן תִּשְׁעִים.

וּמִי שֶׁלֹּא אָמַר אוֹתָם, צָרִיךְ לְבִנוֹן בַּחֲמִשׁ עֶשְׂרֵה
 וָיָם שֶׁל אֵמֶת וַיִּצְיִב וַיִּנְכוֹן וַיִּקָּם וְגו'. א' מִן
 אֵמֶת שְׁבֵה עוֹלָיִם לְחֻשְׁבוֹן אֲמִין, וְהוּא סוּד
 יֵאֱחָדוּנָה"י. וּמִי שֶׁאֹמַר אוֹתָם בְּכֹל כַּחוֹ, הוּא
 אֱלֹהִים, שְׁפָךְ עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן בְּכ"ל כ"ת, וְנוֹתֵן
 תְּקֵף לְסוּסִים, וְקוֹרְעִים לוֹ גִּזְרֵי דִינֵו שֶׁל שְׂבָעִים
 שָׁנָה, שֶׁהֵם שְׂבָעִים סְנֵהֲדָרִין שֶׁהֵם גּוֹזְרִים עַל אָדָם
 מֵה שְׂיִהְיָה לוֹ בְּכֹל הַשָּׁנָה.

אֱלֹהִים"ם הוּא בְּחֻשְׁבוֹן חֲכִים"א, וְהוּא כִּסֵּא
 רַחֲמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא

רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת. כִּסָּא חָס"ד וַדַּאי
 שְׁעוּלָה לְשַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם קְשָׁרִים וְחֲלִיּוֹת שֶׁל צִיצִית,
 וְהֵם הוֹנִיגִים שֶׁל הַכְּסוּיִים שֶׁל הַסּוּסִים, שְׁעוּלָה
 הַנְּגוּן שֶׁל הַכְּשָׁבוּשׁ שֶׁלָּהֶם לְשַׁבְּעִים וּשְׁנַיִם גּוֹנִים,
 אַחַר שֶׁהַסּוּסִים מִנְצָחִים אֶת הַקָּרָב בַּתְּפִלוֹת.
 בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן בְּעֲלֵי הַסּוּסִים שְׂמֻמָּיִם עַל הַתְּפִלוֹת,
 בְּלֵם פּוֹתְחִים בְּזִמְרוֹת שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְהוֹדָאוֹת.
 וְהַשְּׁפָה, שֶׁהִיא תְּקֻלָּע, זוֹרֶקֶת אֲבָנִים בְּאַהֲבָה. וְהֵן
 חֲמִשׁ בַּחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים שֶׁל הָעֵינַי, שֶׁהֵם שְׁלֹשֶׁת
 צְבָעֵי הָעֵינַיִם, וּשְׁנֵי הָעֲפָעִפִּים שֶׁל הָעֵינַי.

וְלֹאִיזָה מְקוֹם נְזַרְקִים? לְבַת הָעֵינַי. וְהוּא שְׁכַתּוֹב
 (שְׁמוּאֵל-א ב) לְשַׁלַּח לִי לְמִטְרָה. וּשְׁלֹשֶׁת
 צְבָעֵי הָעֵינַי הֵם מְרַקְמִים בְּשִׁלְשָׁה לְבוּשֵׁי שְׁלֹשֶׁת
 הָאָבוֹת, וּשְׁנֵי עֲפָעִפֵי הָעֵינַי שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, שֶׁהֵם
 פּוֹתְחִים וְסוֹגְרִים אֶת הָעֵינַי, שֶׁהִיא הַמְּרָאָה שֶׁל
 נְבִיאֵי אֱמֶת. וּמָה הוּא בַת עֵינַי? הַשְּׂכִינָה
 הַתְּחִתוֹנָה, עָלֶיהָ נֶאֱמַר (בְּמִדְבָר יב) ה' בַּמְּרָאָה אֵלָיו
 אֶתְוֹדָע. וְעָלֶיהָ נֶאֱמַר לְגַבִּי מִשָּׁה, וְתִמוּנַת ה' יִבִּיט.

חַמְשָׁה גְּנֻנִים הֵם ה'. בַּת עֵינַי זוּ י'. מִי הָעֵינַי
שְׂכּוֹלָלָת כָּל הַגְּנֻנִים? זוּ ו' שֶׁהִיא פּוֹתַחַת וְסוֹנְפֶרֶת.

קָם אֵלֶיהוּ וְאָמַר, הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, ה' הַרְבִּיעִית
אֲנִי הוּא. אָמַר, וַדַּאי חַמְשָׁה אֹזֵר הֵם מִבְּפָנִים,
וּמִשּׁוּם זֶה ה"ה הִזוּ חַמְשָׁה גְּנֻנִים מִבְּחוּץ, חַמְשָׁה
גְּנֻנִים שְׂמַאֲרִים בָּהֶם מִבְּפָנִים, וְהֵם גְּנוּן לָבֹן, גְּנוּן
אָדָם, גְּנוּן יָרֵק, גְּנוּן תְּכֵלֶת, גְּנוּן שָׁחַר. וְהַלְבוּשִׁים
שֶׁלָּהֶם אֲרָגָמָן. א' - אֹרְפֵנִיא"ל. ר' - רָפָא"ל. ג'
- גַּבְרִיאֵל. מ' - מִיכָאֵל"ל. נ' - נוֹרִיאֵל"ל. אֵלֹהֵי הֵם
גּוֹף לַחַמְשָׁה גְּנֻנִים.

אָמַר לוֹ אֵלֶיהוּ לְרַבִּי שְׂמַעוֹן, הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וַדַּאי עֵינַי יָמִין, בְּשִׁשּׁוֹרָה בָּהּ יְהו"ה וּמַאֲיֵר
בָּהּ, וְכֵן בְּעֵינַי שְׂמַאֵל, הַשְּׂכִינָה אֹמְרַת לְעֵינַיִם
הֵלֵלוּ מִרְבַּ אֶהְבָּה, (שיר ו) הַסְּבִי עֵינַיִךְ מִגְּנֵדֵי שְׂחָם
הַרְהִיבֵנִי. שׁוֹרְפִים אֹתִי בְּשִׁלְהָבוֹת שֶׁל אֶהְבָּה
שׁוֹרְקִים לְכָל עֶבֶר.

קָם הַנְּעַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן, פָּתַח וְאָמַר, צְעִיר אֲנִי
לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים, וְלֵאזֹר הָעֵינַיִם שֶׁלְּכֶם

יִרְדֹּתִי, שְׁמַאֲרִים מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר (רות
 ב) עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן וְהִלַּכְתְּ אַחֲרֵיהֶן. וּמָה
 הוּא? שָׂבָבֵל מְקוֹם שְׁנוֹתָנִים עֵינֵיהֶם - אוּ מִיתָה
 אוּ עֵנִי. וְאֵלּוּ הֵם הָעֵלְמִים שֶׁנִּפְטְרוּ בְּקִצּוֹר שָׁנִים.
 וּבָלָם תַּחַת מְמַשְׁלָתִי בִישִׁיבַת הַרְקִיעַ. וְזֶה לָמָּה?
 מִשּׁוֹם הַשְּׂכִינָה שִׁיּוֹשְׁבַת בֵּינֵיהֶם, וְשֵׁם מְאִירָה
 בְּעֵינֵיהֶם, שֶׁנֹּאמֵר בּוֹ (דברים לב) אֲנִי אֲמִית וְאַחֲתֶיהָ.

וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עֵינֶיךָ בַּשָּׂדֶה
 אֲשֶׁר יִקְצְרוּן. בַּשָּׂדֶה הַהוּא שֶׁשָּׂם וַיֵּצֵא
 יִצְחָק לָשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנֹת עָרֵב. לְפָנֹת כָּל
 הַמְּקַטְרְגִים שֶׁהֵם עָרְבוּב שֶׁל יִשְׂרָאֵל (ד' ע"ג) עִם עָרֵב
 רַב, וּבָהֶם נֹאמֵר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר יִקְצְרוּן.

וְעוֹד עֵינֶיךָ - אֵלּוּ תִלְמִידֵי חֲכָמִים, שֶׁהֵם הָעֵינִים
 שֶׁל הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר יִקְצְרוּן בַּשָּׂדֶה -
 שֶׁמֵּעֲנִישִׁים אֶת מִי שֶׁנּוֹגֵעַ בְּאִסּוּר תּוֹרָה. וְעוֹד אֲשֶׁר
 יִקְצְרוּן, שֶׁעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר, מְקוֹם שֶׁאָמְרוּ לְהַאֲרִיךְ
 אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְקַצֵּר. לְקַצֵּר - אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְהַאֲרִיךְ.
 וְהֵם פּוֹסְקִים תּוֹרָה בְּאִסּוּר וְהַתֵּר, פָּסוּל וּכְשֵׁר,

טמאה וטהרה, ועושים כמה גדרות בתורה, שלא
 עושים פרצה ופרוד בשכינה, שהיא תורה שבכל
 פה. ומשום זה והלכת אחריו, משום שיהו"ה
 שליט עליהם. זהו שכתוב (רות ב) ויאמר לקוצרים
 ה' עמכם. ומשום זה והלכת אחריו, שכוף צריכה
 האשה ללכת אחר בעלה.

אלקטה בשבלים - אלו לקויות של התורה
 שיתפרנסו בהם בגלות. בין העמרים
 תלקט ולא תכלימוה. ועליהם נאמר (שמות טז) וימדו
 בעמר. כלם במדה. עמר לגלגלת מספר
 נפשתיכם. ולא העדיף המרבה והממעיט לא
 החסור. שלא להוסיף ולא לגרע מדברי התורה.
 והצדיק זרק, והשכינה בונסת, ועליהם נאמר
 (משלי יא) יש מפזר ונוסף עוד. מה זה ונוסף עוד?
 זה העמוד האמצעי. ועוד מה זה ונוסף? זה מי
 שפזר טעמי תורה, ונוסף בחדושו.

באותו הזמן ויאמר לקוצרים ה' עמכם ויאמרו
 לו יברכה ה'. וזה תסוד של יברכה ה'.

יָאֵר ה', יֵשָׁא ה', שְׁהֵם שְׁנַיִם עֶשְׂרַת עֵינֹת מַיִם, וְהֵם
 ו"ו שִׁיּוּצָאִים מִתְּצַנּוֹר שֶׁהוּא אַ וְהַכֹּל וַא"ו. וּמִשׁוּם
 שְׁבַעֲלָה שָׁם, שֶׁהוּא ו"ו בְּשִׁשֶּׁת הַפְּרָקִים שֶׁל
 הַזְּרוּעוֹת, וְשִׁשֶּׁת הַפְּרָקִים שֶׁל הַשׁוֹקֵם, אַ בְּאַמְצַע,
 הַעֲטָרָה עַל הַנּוֹף. וּמִשׁוּם זֶה וְשִׁתִּית מֵאֲשֶׁר
 יֵשָׁאבוֹן הַנְּעָרִים, שְׁהֵם בְּרִהְטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם.
 נְעָרִים יֵשׁ לְמַעְלָה, וּנְעָרִים יֵשׁ לְמַטָּה. וְהֵם פָּנִים
 גְּדוֹלוֹת וּפָנִים קְטַנּוֹת.

קָם הַנְּעָר (תְּנוּךְ מַט"ט) וְאָמַר, רַבָּנֵן, צְעִיר אֲנִי לַיָּמִים
 מְצַדוֹ שֶׁל זְעִיר אֲנִפִּין, וְאַתֶּם יֹשִׁיטִים מִתְּצַד
 שֶׁל אַרְיָ אֲנִפִּין, שְׁהֵם בְּרִהְטִים בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם,
 עַל כֵּן זָחַלְתִּי וְאִירָא מִחֹת דְּעֵי אֶתְכֶם. בִּינְתִים
 שְׁהַשְׁכִּינָה רוּצָה לְהִיזֵת מְשִׁקִּית מִתְּעֵלְמִים,
 מִשְׁאִיבֵת הַתּוֹרָה שֶׁהִיא הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, צְרִיךְ
 לְהַשְׁקוֹתָהּ עַל יְדֵי צְדִיק שֶׁהוּא (דף קלב ע"ב) צְעִיר לַיָּמִים.

שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת שְׁהֵם בְּנִגְדַת שְׁתֵּי שְׁפָתַיִם, שְׁנֵאמַר
 בָּתָם (שִׁיר א) יִשְׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ. מַה זֶה
 פִּיהוּ? זֶה הַשְׁכִּינָה, וְהֵם בְּנִגְדַת שְׁנֵי בְּרוּכֵי הָעוֹלָם,

שְׁפוֹת־חַיִּים וְסוּגְרִים, שְׂפָהֶם מֵאִיר הָעֶמוּד הָאֲמֻצְעִי
 בְּבַת הָעֵינַן, וְנִקְרְאָת מִצְדוֹ הָאֲסִפְקָלְרִיָּה הַמְּאִירָה,
 וְכִשְׁפוֹתֵם הָעֵינַן נִקְרְאָת אֲסִפְקָלְרִיָּה שְׂאִינָה
 מְאִירָה. וְבַת הָעֵינַן הִיא עֵינֵנו שֶׁל צַדִּיק, וְעֲלֶיהָ
 נֶאֱמָר (כְּרַאשִׁית כד) לָעֵת עָרַב לָעֵת צֵאת הַשָּׁאֲבֹת. יָמִין
 וְשְׂמָאל נִקְרְאוּ שְׂקֵתוֹת הַפְּמִים, שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת
 מוֹצִיאֵי מִים.

וַיִּמְד שֵׁשׁ שְׁעָרִים וַיִּשֶׁת עָלֶיהָ - זֶה הַשְּׁעוֹר שֶׁל
 שְׁתֵּי שוֹקִים שֶׁהֵן בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד, ו' הַתְּחִתּוֹנָה. וַיֵּשׁ שֵׁשׁ עֲלִיוֹנִים ו' שָׁהֶם
 ו' עֲלִיוֹנָה שֶׁל שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.
 וְהַכֹּל נִשְׁקִים מֵהָאֵם הָעֲלִיוֹנָה שֶׁהִיא א אֵלֶּף בִּינָה,
 וְכֵן נַעֲשׂוּ אַחַד, וַיִּשֶׁת עָלֶיהָ אֵל ה' הַתְּחִתּוֹנָה
 הַמַּלְכוּת.

וְעוֹר וַיִּמְד שֵׁשׁ שְׁעָרִים, לְמַטָּה, הֵם שֵׁשׁ סְדְרֵי
 מִשְׁנָה, וְהֵם מֵאֲכֹל הַבְּהֵמוֹת שֶׁהֵם חַיּוֹת
 הַקֶּדֶשׁ. לְאַחַר שֶׁהִיא כּוֹנֵסֶת אוֹתָם, זוֹרְקֶת אוֹתָם
 לְצַבְאוֹתֶיהָ. זֶהוּ שְׂכָתוֹב (מִשְׁלֵי לא) וַתִּתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ

וְחַק לְנַעֲרֹתֶיהָ. וּבְשׂוֹרְקַת אוֹתָם לְמַטָּה, נִקְרְאת
זֶרְקָא. וּבְשׂוֹם זֶה יֵשׁ מִפִּיָּךְ וְנוֹסֵף עוֹד, שְׂבַעֲלָה
מוֹסִיף לָהּ.

קָמוּ הָעֲלִיּוֹנִים וְהַתְּחַתּוֹנִים וּבִרְכוּ אוֹתוֹ. פְּתַחוּ
אוֹתָם הַזְּקֵנִים בְּבִרְכוֹת וּבִרְכוּ אוֹתוֹ.

קָם אוֹתוֹ הַזְּקֵן מֵאוֹתָם הַזְּקֵנִים וְאָמַר, (בראשית מח)
הַמְּלֶאךָ הַנֶּאֱלָל אֹתִי מִכָּל רֵעַ יְבָרַךְ אֶת
הַנְּעָרִים. מִי הַמְּלֶאךָ? אִם הִיא אוֹמֵר מְלֶאךָ, הִיא
מִשְׁמַע עַל חֲנוּךְ מִטַּטְרוֹ"ן. אֲבָל ה' פְּתוּסַפֶּת הִיא
הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא בְּרָכָה, בְּרַב־תָּה ה' הִיא תַעֲשִׂיר.
יְבָרַךְ אֶת הַנְּעָרִים, כָּל הַנְּעָרִים שֶׁנִּקְרְאוּ עַל שֵׁם
נֶעֱר, מִתְּבָרְכִים עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַנֶּעֱר.

וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי - זוֹ הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה. וְשֵׁם
אֲבוֹתֵי - אֵלֹו הָאֲבוֹת. וְעוֹד יְבָרַךְ אֶת
הַנְּעָרִים - הַצְּדִיק וְשְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת. וַיְדַגּוּ לָרֵב -
הַחֲכָמָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (מלכים א' ה) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה,
שֶׁתִּתְרַבֶּה וְתִתְגַּדֵּל. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ - בְּאֵלֹו שֶׁנֶּאֱמַר
בָּהֶם וְהָיָה זֶרְעוֹ כְּעֵפֶר הָאָרֶץ. וְלֹא תִפְסַק הַבְּרָכָה

בְּמִנְהָ, כְּמִבּוֹעַ שְׁנֵי אָמַר בּוֹ (ישעיה נח) וּכְמוֹצֵא מִים
אֲשֶׁר לֹא יִכְזְבוּ מִיָּמִיו.

שְׂאִין דְּרוֹזן חֲבִיב לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדְרוֹזן
שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרֵי אֹתָם זְרוּעוֹת שְׁמַעְלִים
אוֹתָהּ אֵלָיו. תְּפִלִּין עַל יְדֵיהֶם וְעַל רַאשֵׁיהֶם. אֲשֶׁרֵי
אוֹתָם רַגְלִים וְגוֹף וְיָדַיִם וְכָל אֵיבָר וְאֵיבָר שֶׁבוֹ
עוֹלָה הַדְּרוֹזן לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂאִין דְּרוֹזן חֲבִיב
לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדְרוֹזן שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אֲשֶׁרֵי
הָאֵיבָר שְׁעוֹשָׂה בּוֹ מְצָנָה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁבְשִׁבִילָהּ יוֹרֵד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשָׂרוֹת בְּכָל
אֵיבָר שָׁלוֹ. וְעַל זֶה הָאִישׁ מְכַרְיָיוִם לְמַעְלָה: תָּנוּ
כְּבוֹד לְדִיוֹקָן תְּמַלְךְ.

וְעוֹד וַיְדִי אָדָם מִתַּחַת בְּנִפְיָהֶם, יֵשׁ בְּנֵי אָדָם
שְׁמַעְלִים דְּרוֹזן לְגַבִּירָה, וּבָהֶם מְלֹאכֵי
אֱלֹהִים עֲלִים וְיֹרְדִים בּוֹ. בְּאָדָם הַחוּא, בְּנִשְׁמָתוֹ
שְׁמַעְלָה דְּרוֹזן לְמַלְךְ, וּמֹרִידָה דְּרוֹזן מִפְּנֵו לְגַבִּירָה.
שְׁכַּאֲשֶׁר מֹרִידִים דְּרוֹזן לְגַבִּירָה, וַיְדִי אָדָם יוֹרְדִים
מִתַּחַת בְּנִפְי תְּמַלְאָכִים שְׁלוּחֵי הַגַּבִּירָה, וְנוֹתְנִים

לָהֶם הַשְּׂאֵלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת שֶׁשׂוֹאֲלִים מִהַגְּבִירָה. וְכָל
 מִה שֶׁהַגְּבִירָה נוֹתֶנֶת, בְּרִשׁוֹת בַּעֲלָהּ הוּא הַכֹּל.
 וְאִם לֹא נִכְנָסִים בְּיָרְאָה וְאַהֲבָה, דוֹחִים אֹתָם
 חֲחוּצָה, וְהַדּוֹרוֹן שֶׁלָּהֶם נִמָּסַר לַכֹּלֵב.

אֲשֶׁרִי הָאִישׁ שֶׁהַגְּבִירָה מְקַבֵּלָת מִמֶּנּוּ הַדּוֹרוֹן אִו
 נוֹתֶנֶת לוֹ בְּיָדֶיהָ, שֶׁהֲרִי וְדַאי בֶּן הַמְּלֶכֶד
 הוּא. אֲבָל לְאַחֲרִים, עַל יְדֵי שְׁלִיחִים נוֹתֶנֶת לָהֶם
 מִיָּדֶיהָ. אֵלּוּ יוֹצְאִים, וְאַחֲרִים בָּאִים דּוֹפְקִים
 לְפֶתַחָהּ, וְהֵם בַּעֲלֵי הַתּוֹרָה, בַּעֲלֵי הַפֶּה.

וְאִם נִכְנָסִים בְּיָרְאָה וְאַהֲבָה שֶׁל י"ה, תְּהִיכֵל
 נִפְתַּח אֲלֵיהֶם, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לָהֶם
 לְשׁוֹן לְמוֹדִים, וְשֵׁם לָהֶם דְּבוּר בְּפִיהֶם לְדַבֵּר לְפָנַי
 הַגְּבִירָה. וְהוּ שֶׁפְּתוּב (ירמיה א) וַיִּשְׁלַח ה' אֶת יָדוֹ וַיַּנֵּעַ
 עַל פִּי וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרִי בְּפִיךָ,
 וַעֲלִיָּהֶם נֹאמֵר (הושע יב) וּבְיַד הַגְּבִיאִים אֲדַמָּה.
 וְדַבַּרְתִּי עַל הַגְּבִיאִים, בְּדַבּוּר מִמֶּשׁ.

וְעַם כָּל זֶה, כְּשֶׁיִּכְנָסוּ לְהִיכָל כָּל הַגְּבִיאִים לְדַבֵּר
 עִם הַגְּבִירָה, הֵיא לֹא מִדְּבַרְתַּת עִמָּם, עַד

שְׁנַדְמָה לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּחַיִּית שְׁלוֹ. מֵהֶם
 נִכְנָסִים בְּדִיוֹקָן שֶׁל שׁוֹר, וּמֵהֶם בְּדִיוֹקָן שֶׁל נֶשֶׁר,
 וּמֵהֶם בְּדִיוֹקָן שֶׁל אֲרִיָּה, וּמֵהֶם בְּדִיוֹקָן שֶׁל אָדָם.
 וַיֵּשׁ מִי שְׁנִכְנַס בְּכָל אוֹתָם הַדִּיוֹקְנָאוֹת. וְאִם יְהוָה
 עָלָיו, אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתָּח בְּוֹדָאִי, תְּהִיכֹל נִפְתָּח
 אֱלֹהֵינוּ. וְאִם שֵׁם יְהוָה אֵינוֹ שֵׁם בְּכָל אוֹתָם
 הַדִּיוֹקְנָאוֹת, הַגְּבִירָה הִיא כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה,
 וְהִיא נִסְתָּרָת בְּהִיכֹל, וּמְדַבֶּרֶת עִמָּהֶם עַל יְדֵי
 שְׁלִיחִים כְּפִי דִיוֹקְנֵיהֶם וּמִזֶּלֶם.

וּמִשָּׁה הָיָה שְׁלֵם בְּאַרְבַּע חַיִּוֹת. וְשֵׁם יְהוָה עָלָיו,
 כְּמוֹ זֶה ש' מִן מִשָּׁה שְׁלֵשׁ חַיִּוֹת, אֲרִיָּה שׁוֹר
 נֶשֶׁר. מ'ה וּדְמוּת פְּנִימָה פְּנִי אָדָם? שֵׁם יְהוָה
 עָלָיו. מַנִּין לָנוּ? זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת ז') וְאָמְרוּ ל' מ'ה
 שְׁמ"ו מ'ה אָמַר אֱלֹהֵיהֶם. וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא שְׁלֵם בְּכָל,
 נִפְתָּח אֱלֹהֵי תְּהִיכֹל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב אֲדַנִּי שְׁפָתַי
 תִּפְתָּח. וְנִיָּאֵמַר בּוֹ (בְּמִדְבָר יב) פֶּה אֵל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ
 וְגו'. וְתִמּוֹנֵת ה' יִבִּישׁ. שֶׁהִיא הַגְּבִירָה. מֵה שְׂאִיִן בֵּין
 שְׂאֵר הַגְּבִיָּאִים שְׂאִינָם שְׁלֵמִים כְּמוֹתוֹ.

וּמִיָּד הָרִי אֵלֶּה יּוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרֵים דּוֹפְקִים
 לְפֶתַח, וְהֵם בְּעֵלֵי הַפְּנִים שִׁידוּעִים אֶת
 שְׂבָעִים הַפְּנִים לְתוֹרָה. וְאִם נִכְנְסִים בְּיִרְאָה
 וְאַהֲבָה, נִפְתַּח לָהֶם הַשַּׁעַר, וְנִכְנְסִים וְלֹא יִכּוּלִים
 לְהִסְתַּכֵּל בְּפָנֶיהָ שֶׁל הַגְּבִירָה מִהַעֲנוּה שֶׁלָּהֶם,
 וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם בְּנִפְּלִית אַפִּים. וְהוּ שְׂפָתוֹב
 (יחזקאל ג) וְאָפַל עַל פָּנָי. נוֹתְנִים לָהֶם בְּקִשׁוֹתֵיהֶם
 וּיּוֹצְאִים.

וְהִנֵּה אַחֲרֵים נִכְנְסִים כְּמוֹ יְחֻזְקָאֵל אוֹ כְּמוֹתוֹ,
 וְהֵם בְּעֵלֵי עֵינַיִם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְנִפְתַּח
 מִלֵּאת עֵינַיִם. שֶׁהֵם לְאוֹתֵיזוֹת, וְהָאוֹתֵיזוֹת מִמֶּנּוּ, הֵם
 מִלֵּאת עֵינַיִם, מִלֵּאת מִכְּפָה מְצוּזוֹת, שֶׁהֵם כָּל
 מְצוּזָה יֵר מְצוּזָה, שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה מְצוּזוֹת ה' כָּרָה מְאִירָת
 עֵינַיִם, וְדוֹפְקִים לְשַׁעַר. אִם הֵם כְּדָאִים, הַגְּבִירָה
 מִשְׁנִית מִן הַחֲלָנוֹת מְצִיץ מִן הַחֲרָפִים שֶׁל תְּהִיכָל
 אֲלֵיהֶם, אֲבָל לֹא שִׁיבְנָסוּ לְהִיכָל. וְנֶאֱמַר בָּהֶם
 וְאָרָא, כְּמוֹ יְחֻזְקָאֵל שֶׁאָמַר וְאָרָא, וְכְמוֹ יִשְׁעִיָּה
 שֶׁאָמַר וְאָרָא אֶת ה', שֶׁנִּדְאִי לֹא אָמַר וְאָרָא ה',

אֵלֶּא אֶת ה', וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא הַמְרֹאֶה שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁפָה נְרֹאֶה לְנִבְיָאִים.

תִּנְה אֵלֶּה יוֹצְאִים, וְאַחֲרֵים בָּאִים וְדוֹפְקִים לְפֶתַח,
וְהֵם בְּעָלֵי ^(דף קלג ע"א) הָאֲזַנִּים שֶׁפָּהֶם שְׂמִיעָה, וְהֵם
וְרִיזִים שֶׁהָיוּ מִקְדִּימִים לְמַצּוֹת, וְתָרֵי קוֹרְאִים
קְרִיאַת שְׁמַע עִם דְּמִדּוּמֵי חֶמֶת. וְאוֹתָם בְּעָלֵי
הַשְּׂמִיעָה הִיָּתָה יוֹצֵאת הַגְּבִירָה לְפָנֶיהֶם, וְהִיָּתָה
מְכַבֶּדֶת אוֹתָם מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ מְשַׁמְחִים אוֹתָהּ עִם
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא יִשְׂרָאֵל, וְעָלִיהֶם נֹאמֵר
(חֲבִקוּק ג) יְהוָה שָׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יְרֵאתִי.

שֶׁלְכָל הַנְּבִיאִים בְּלֵם הָיָה מְקוֹם יְדוּעַ וְזִמְן יְדוּעַ,
אֲבָל לְמֹשֶׁה לֹא הָיָה לֹא מְקוֹם קְבוּעַ וְלֹא
זִמְן יְדוּעַ, אֵלֶּא בְּכָל מְקוֹם הָיָה מְסַתְּכָל, וְלֹא
הִיָּתָה הַגְּבִירָה מִתְכַּסֶּיִת מִמֶּנּוּ בְּכָל תְּקוּן.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת יְהוָה. ב' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אוֹר יְהוָה. ג' - וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ יְהוָה. ד' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ
הַמַּיִם יְהוָה. ה' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשֵׂא הָאָרֶץ

יְהוָה. ו' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת יְהוָה. ז' -
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם יְהוָה. ח' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ יְהוָה. ט' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים פָּרוּ
 וּרְבוּ יְהוָה. י' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי יְהוָה.

אֵלֹהִים ל"ב אֱלֹהִים שָׁל פְּרֹאֲשִׁית שָׁהֵם פְּנֵגֶד ל"ב
 שְׁבִילִים. א' - פְּרֹאֲשִׁית פָּרָא אֱלֹהִים אֵת. ב'
 - וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל. ג' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי
 אֹר. ד' - וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר. ה' - וַיִּבְדֵּל
 אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר. ו' - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאֹר יוֹם. ז'
 - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ. ח' - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת
 הַרְקִיעַ. ט' - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרְקִיעַ שָׁמַיִם. י' -
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְוּוּ הַמַּיִם. יא' - וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
 לַיַּבְשָׁה אֶרֶץ. יב' - וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. יג' -
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשֵּׂא הָאָרֶץ. יד' - וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי
 טוֹב. טו' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת. טז' - וַיַּעַשׂ
 אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי יו' - וַיִּתֵּן אֶתְּם אֱלֹהִים בְּרְקִיעַ
 הַשָּׁמַיִם. יח' - וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב. יט' - וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יִשְׂרָעוּ הַמַּיִם. כ' - וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
 הַתַּנְיָנִים. כא' - וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי טוֹב כב' - וַיִּבְרָךְ

אַתֶּם אֱלֹהִים לְאֹמֵר. כג' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא
 הָאָרֶץ. כד' - וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת חֵיַת. כה' - וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים בִּי טוֹב. כו' וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה. כז' -
 וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם. כח' - בְּצֶלֶם אֱלֹהִים
 בָּרָא אֹתוֹ. כט' - וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר. ל' -
 וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ. לא' - וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 הִנֵּה נִתְּתִי. לב' - וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל. א' - וַיִּבֶל
 אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. ב' - וַיִּבְרָךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
 הַשְּׁבִיעִי. ג' - אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

אֵלֶּי הַשְּׁלֵשָׁה עוֹלָיִם עַל כָּל ל"ב אֱלֹהִים שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בִּרְאשִׁית. וְזֶה סוּד (שְׁמוֹת ג) וַיֵּרָא אֵלָיו
 מִלְּאֹךְ ה' בְּלִבַּת אִישׁ. בְּלִבַּת הָאִישׁ שֶׁל חֲתוּמָה, וְזֶהוּ
 (ישעיה סג) בִּי יוֹם נָקָם בְּלִבִּי. וּבָהֶם פּוֹעֲלִים אַרְבָּעִים
 וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת שֶׁל יְהו"ה בָּם, וּבְכֵלָם נִבְלָלִים בְּבֵת
 שְׁבַע, וְהֵם שְׁבַעַת שְׁמוֹת שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם
 אוֹתִיּוֹת אֲבֵן יֵתֵן קֶרַע שֶׁמֶן נִגְדַּי כִּשׁ כִּמְר צֵתָג
 חֲקֵב מִנַּע יִגַּל פּוֹק שֶׁקוֹ צִית. עֲלִיָּהֵן נֵאמָר (תהלים
 קיט) שְׁבַע בַּיּוֹם הִלְלִיתִּיךָ. וּבָהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שְׁבַע
 פְּעָמִים.

יַעֲקֹב שֶׁהֲצִיל אוֹתוֹ מֵעֲשׂוֹ בְּנֵלוֹת, שֶׁשָּׂם בַּת שָׂבַע.
 וְכֹל זֶה הָיָה יוֹדֵעַ יַעֲקֹב בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְהָיָה
 מְזַכֵּיר אֶדְנִי אֵל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא הָאֲדוֹן
 שֶׁשׁוֹמֵר אוֹתוֹ אֶת אֶדְנִי בְּנֵלוֹת. בְּנֶגֶד שְׂבָעָה
 הַשְּׂמוֹת הִלְלוּ הֵם שְׂבָעָה יָמֵי בְּרֵאשִׁית. וְהֵן
 אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתֵינוּ לְבוֹשִׁים לְעֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת,
 (וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת) וּשְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם אֱלֹהִים שֶׁל מַעֲשֵׂה
 בְּרֵאשִׁית וּשְׁלֹשָׁה אֱלֹהִים שֶׁל וַיְבָלוּ, עוֹלָה הַכֹּל
 מ"ה, לְהִרְאוֹת שֶׁשָּׂם קְבוּר בְּנֵלוֹת הֵהוּא שֶׁנֶּאֱמַר
 בּוֹ וְאָמְרוּ ל'י מ"ה שְׁמ"ו מ"ה, וְזֶה יו"ד ה"א וּא"ו
 ה"א, וּשְׁלֵמוֹת הַלְיָלָה בְּלֵיל שְׁמוֹרִים, שֶׁהֵינּוּ ע"ב
 בְּחֻשְׁבוֹן בְּלֵיל, בּוֹ מֵאִיר מ"ה, שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ
 שֶׁל הַנְּלוֹת, שֶׁהוּא קְבוּרָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

וּכְשִׁיבָא לֵיל הַנְּאֻלָּה שָׁלוּ, מֵאִיר לוֹ מ"ה שֶׁהוּא
 שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בֵּין שׁוֹאֵל
 לְאָבִיו מַה נְּשִׁתְּנָה הַלְיָלָה הַזֶּה מִכָּל הַלְיָלוֹת, שָׁבוּ
 (שם לג) מִשָּׁמַיִם הַבֵּיט ה' רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם.
 וְאֵם יִתְמַתְּמָה חֲכֵה לוֹ. אֲבָג יִתֵּן - וַיִּקְבֹּר א'תוֹ
 ב'ג'י א'תוֹרָה אֲצוּתָה. לָנוּ מַעֲשֵׂה צְפוּן בְּתוֹרָה. קִרְע

שטן - קר"ע שְׁהוּא בַּיָּמִים, שְׁנַאֲמַר בּוּ ^(דף קלג ע"ב) יְהִי
 רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. י' מִן רְקִיעַ הוּא עֶקֶר הַיְחוד וּבוּ
 קָרַע אֶת הַיָּם. וַיְהִי מִבְּדִיל, שִׁט"ן, שְׁהוּא מִבְּדִיל
 בֵּין מַיִם לַמַּיִם.

אבג יתין - בְּרֵאשִׁית אב"ג תש"ר בְּאֹתִיּוֹת א"ת
 ב"ש. קרע שטן - יְהִי רְקִיעַ בַּיּוֹם הַשְּׁנִי. נגד
 יכש - הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, נֶגֶד כָּל עֲמֻדָּא אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת.
 בטר צתג - בַּיּוֹם הָרְבִיעִי, בּוּ שְׂבַר הָאֹרוֹת
 וְהַחֲשִׁיד לָהֶם, וְהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה כד) וְחִפְרָה הַלְּבָנָה
 וּבֹשֶׁה הַחֲמָה.

חקב טנע - בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי יֵצְאוּ הַזֹּרְעִים שָׁל
 הָאֵילָנוֹת, מִשּׁוֹם שְׁהוּא ח"ק בט"ן, וְהִיא ה'
 שְׁנַאֲמַר בָּהּ (שמות ב) וַתֵּשֶׁם בָּהּ אֶת הַיֶּלֶד. וַתֵּשֶׁם
 בַּסּוּף שָׁל הַתּוֹרָה בְּרִי לְכַסּוֹתוֹ בַּגְּלוּת, שְׁעָלִיו
 נַאֲמַר (שם א) כָּל חֵפֶן הַיֶּלֶד הַיֹּאֲרָה תִשְׁלִיכֶהוּ.

שְׁהִיא אֹר הַתּוֹרָה, שְׁהוּא אֹר, תִּשְׁלִיכֶהוּ. וְכָל
 הַבַּת, שְׁהִיא נֵר מְצוּתָהּ, תּוֹרָה שְׁבָעֵל פָּה -
 תַּחֲיוֹן. כָּל אֵלוֹ שְׁיִתְנַדְּלוּ בָּהּ, מִשּׁוֹם שְׁהִיא עֲתִיד

לְהוֹצִיא מוֹשִׁיעַ. וְלֹא עָשׂוּ כַּךְ הַמִּלְדוֹת, שֶׁהֵם
 בְּעֲלֵי הַמַּשָּׁנָה, וְתַחֲיִין אֶת הַיְלָדִים, מִשּׁוֹם שֶׁהֵיוּ
 פוֹחֲדוֹת מִן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם)
 וְתִירָאן הַמִּלְדוֹת אֶת הָאֱלֹהִים וְגו'. וּבִבְנֵי תוֹה
 הַיְלֹד הַיְאָרָה בּוֹ תִשְׁלִי"כְהוּ. וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ
 בְּזַהֵר תְּרַקִּיעַ וְגו'.

בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי אֶלֶף הַשְּׁשִׁי, בּוֹ יִגַּל פּוֹק, בּוֹ יִגַּל
 פִּרְקוֹן וְזֶרַע קְדוֹשִׁים, וְעֲלִיו נֶאֱמַר (בראשית לא)
 יִגַּר שְׁהֲדוֹתָא, וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעָד. וְהַצְּדִיק הוּא
 עֲנִי. וְשְׁנֵי מְשִׁיחִים יִקוּמוּ כָּהֵן, אֶחָד כְּנֶגֶד בֵּית
 רֵאשׁוֹן, שְׁתִּיָּא ה' הַעֲלִיזוֹנָה, וְהַשְּׁנֵי כְּנֶגֶד בֵּית שְׁנֵי,
 שְׁתִּיָּא ה' הַתַּחְתּוֹנָה, יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, מ"ה מִן
 מִשָּׁה שְׁשׁוּלֵט וְרוֹכֵב עֲלֵיהֶם. ע"ב תְּלוּזִים מִן י"הוּה
 י"הוּה י"הוּה אַרְבַּע פָּנִים שֶׁל אַרְיָה, אַרְבַּע שֶׁל שׁוֹר
 וְאַרְבַּע שֶׁל נֶשֶׁר, וְהֵם עוֹלִים אֶלֶף וּמֵאֲתָיִם, וְכֵהוּ
 רוֹכֵב מ"ה תִּיָּה שֶׁל אָדָם שֶׁהוּא מִשָּׁה.

וְהַכֹּל מִתְעַכֵּב עַד שְׁיָבֵא שִׁילָה שֶׁהוּא מִשָּׁה
 בְּגִימְטְרִיָּא מ"ה, אַרְבָּעִים וְחֲמִשׁ שְׁנַיִם

אחר אָלף ומאתים שָׁנים. וְכָל הָאֲרָבַע אוֹתוֹת
 יוֹרְדוֹת בְּצַדִּיק וְנִקְשָׁרוֹת בּוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא קָשָׁר שֶׁל
 יחוד, וְמִי הוּא? יְהו"ה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי מֵאִיר
 בְּצַדִּיק, לְהַקִּים בּוֹ אֶת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא אֲדֹנָי, דִּין
 בְּגִלוֹת.

וּמִשּׁוֹם שֶׁהַצַּדִּיק נִקְשָׁר בְּגִבּוֹרָה שֶׁמִּשָּׁם הָעֵשֶׂר,
 הַשְּׂמֵאל דּוֹחָה, וְלֹא יִנָּאֵל מִשָּׁם עַד
 שִׁיתִּקְשָׁר הַצַּדִּיק בְּיָמִין, שֶׁהוּא עָנִי וְחָכָם, שֶׁשָּׁם
 הַצַּדִּיק הוּא מְסֻכֵּן וְחָכָם, וּמִלֵּט הוּא אֶת הָעִיר
 בְּחֻכְמָתוֹ. מִי הָעִיר? זֶה יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר כָּהֵן
 וְנִלְבְּדָה הָעִיר, וְלֹא יָמוּת מְשִׁיחַ. וּמִשּׁוֹם עֲנִיּוּתוֹ
 וְחֻכְמָתוֹ יֵצִיל אֶת הַקְּרִיָּה, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא עָנִי וְחָשׁוּב
 כְּמַת.

וְעַתִּידִים שֶׁלֹּא יִשְׁאָרוּ בַּתּוֹרָה אֵלָּא אֶחָד מֵעִיר
 וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה. אֶחָד מֵעִיר - שְׁמִינִן
 עַל הַקְּרִיָּה, וְזֶה שִׁילָה, שֶׁדִּרְגָּתוֹ הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי.
 וּשְׁנַיִם מִמְּשַׁפְּחָה - שְׁנֵי מְשִׁיחִים מֵהַצַּד שֶׁל שְׁנֵי
 עֲמוּדֵי הָאֱמֶת שֶׁהִגְנוּ עַל מְשַׁפְּחָה שֶׁהֵם עֲשִׂירִים

בְּתוֹרָה וּבְנְבוּאָה. וְהָאֲחֵרִים כָּלָם עֲנִיִּים בְּתוֹרָה
 וּבְנְבוּאָה. וּבְזִכּוֹת שְׁלֹשֶׁת אֱלֹהִים, וּבְעֲנֵי שְׁלָחֵם,
 יִנְצְלוּ מִמִּיתָה וְצָרוֹת וַיִּפְקֹד בְּרַחֲמִים. וּמִשּׁוֹם זֶה
 שָׁמַאל דּוֹחָה וַיִּמִּין מְקַרְבָּת.

שקו צית - פיום השביעי, שהוא האלף השביעי,
 בה קץ תימין. וסוד הדבר - כוז"ו במוכס"ז
 כוז"ו, י"י אלהינו י"י. אלהינו היא השכינה
 העליונה, עליה נאמר (רות ג) ונאלתיך אנכי חי ה'
 שכבי עד הבקר, וזהו פי יום נקם בלפי. ועוד,
 ללב"י גליתני. זה השם של שבועים ושנים שמות בו
 נבנה בית המקדש שהוא זרוע ימין, ובו נבנה
 העולם שהיא שכינה. זהו שכתוב (תהלים פט) אמרתי
 עולם חסד יבנה, והוא חסד, שבועים ושנים שמות,
 ועליהם נאמר הנה ה' רכב על ע"ב קל ובא
 מצרים. ע"ב זה י' י"ה יה"ו יהו"ה. תרי פאן עשר
 אותיות, ועולות לשבועים ושנים בכתובון, ותלוים
 מהם שבועים ושנים שמות, ואלו הם.

וְהָיָה יְלָדֵי סִימֵי עֵלִים מֵהַשֵּׁלִלִים אֲבֵי כַהֲנָתַת
 הַזֵּי אֵלֶּיךָ לֹא יִהְיֶה חֶסֶד יִזְלֵל מִבְּנֵי הַקָּדוֹם
 לֹא יִהְיֶה בְלָדֵי לֹדֵי פֶה לְנִלְכָד יִיָּי מִלֵּה חַהֲוֹ נִתְּהָ
 הַאֲבֵי יִרְתֵּה שְׂאֵה רִיָּי אֲוִים לְכַבֵּב וְשִׁרְיֵה יִתְּוֹ
 לְהַחֲכֹם כֹּהֵן מִנְּדָד אֲנִי חֶסֶם רַהֲעֵ יִיזֵה הַהֲהָה
 מִיָּךְ וּוֹלֵל יִלְהֵה סֵאֵל עֵרֵי עֵשֶׁל מִיָּה וְהָוֹ דְנִי
 חֶסֶם עֵמִים נְנֵא נִיֵּת מִבְּנֵי פֹיָי נִמִּים יִיָּל
 הַרְחֵק מִצִּדֵּר וּמִבְּנֵי יִהֲהֵה עֵנִי מִחֵי דִמְבֵּב מִנְּקָה
 אִיעֵי חֲבֵוֹ רֵאֵה יִבְּנֵי הֵיָּי מִוִּים וְהָוֹ אֲנִי וְהָוֹ
 רֵאֵי תִבּוֹת וְאֵוֹ, שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שְׁלֵשׁ רַחֲמִים,
 עֲלֵיהֶם נֵאֶמֶר (ישעיה נד) וּבְרַחֲמִים גְּדֹלִים אֶקְבִּצֶךָ.

וְאֵלֵינוּ הֵם שְׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת תְּרַחֲמִים שְׁפָרַת עֵם
 מֹשֶׁה לְהוֹצִיא בָּהֶם אֶת יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת,
 וַיֵּשׁ בָּהֶם שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם תִּבּוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד זְרוּעַ
 יָמִין, וּבָהֶם מְאֹתִים וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת בְּחֶשְׁבוֹן
 גְּבוּרָה. וְאוֹתָן הַתִּבּוֹת נִכְנָעוֹת תַּחַת הַתִּבּוֹת, וְזֵהוּ
 וַיַּעֲבֹר, עֲבֵב רִיָּו. וְזֵהוּ הִנֵּה ה' רִכַּב עַל עֵבֶק קַל.
 וְזֵהוּ י' י"ה יִהְיֶה יִהְיֶה יוֹדֵה יוֹדֵה יוֹדֵה יוֹדֵה יוֹדֵה הַאֲבֵי
 וְאֵוֹ יוֹדֵה הַאֲבֵי וְאֵוֹ הַאֲבֵי, וְהֵן עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ

אותיות, ויוצאות מן י' י"ה יה"ו יהו"ה, וזהו הנה
ה' רכב על ע"ב ק"ל.

באותו זמן, (שם מב) ה' פגבור יצא באיש מלחמות
יעיר קנאה יריע אף יצריח על איביו
יתגבר. יריע - בתקיעה, וזה רביע. יצריח -
בשברים, ואלו שני גרשין. על איביו יתגבר -
בתרועה, וזהו שלשלת, ויהי פרושה.

באותו זמן שופר מהפך בדמא, זקף קטן, זקף
גדול. מה זה מהפך? אלא מהפך
ממשלת האמות של העולם, לממשלה של
ישראל. ובאותו זמן והפכתי אכלם לששון. זקף
גדול זקף קטן. ובאותו זמן יתקיים (ישעיה ס) תקטן
יהיה לאלף והצעיר לגוי עצום אני ה' בעתה
אחישנה. ויהי פרושה, אם זכו - אחישנה, ואם
לא זכו - בעתה, בעת ה'.

צריך לדעת מה זה עתה שעליה נאמר (תהלים קיט)
עת לעשות לה' הפרו תורתך, וזה יש עת
יש עת. זהו שפתוב (ויקרא טז) ואל יבא בכל עת אל

הקִדְשׁ. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר (קהלת ה) עֵת לְכַבּוֹת וְעֵת לְשַׁחֲוֹק. וְסוּד הַדְּבָר - מִיָּד שְׂיָבֵא בְּכִיָּה, עֵת שֶׁל דַּחֲק לְיִשְׂרָאֵל, מִיָּד יִהְיֶה לָהֶם עֵת גְּאֻלָּה. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ירמיה ל) עֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יוֹשַׁע. שְׂפָתֵי רַבִּים הָיוּ עֵתוֹת שֶׁל צָרָה, וְזֶהוּ שְׂפָתוֹב (תהלים ט) מִשְׁנֹב לְעֵתוֹת בְּצָרָה.

מִי (דף קלד ע"א) יָכוֹל לְדַעַת הָעֵת הַהִיא בִּינֵיהֶם? אֵלֶּא עֵת שֶׁל בְּכִיָּה הִיא, וְסוּד הַדְּבָר - בְּכִי יָבֵאוּ. בְּכִי שֶׁל דְּלוּת, שְׂפָךְ עוֹלָה חֲשָׁפוֹן בְּכִי פְּחֲשָׁפוֹן ד"ל. וְכִיּוֹן שְׂרָאָה מִשָּׂה הַדַּחֲק תָּזֶה שֶׁל דְּלוּת לְיִשְׂרָאֵל, גְּאֻמַּר בּוֹ וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה. מִיָּד מַה פְּתוֹב אַחַר בְּכִיָּה? וַתַּחֲמַל עָלָיו, בְּפָדוּת. וְסוּד הַדְּבָר - וַיִּתְמַהֲמַה וַיִּחְזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבְיַד אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׂפָתֵי בְּנֵיָו בְּחֲמַלַת ה' עָלָיו. שְׂפָךְ עֵתִידִים לְהִיּוֹת בְּדוֹר שֶׁל הַגְּלוּת הָאַחֲרוֹנָה, כְּמוֹ אוֹתָם אֲנָשֵׁי סְדוּם וְעַמּוֹרָה. וּמִיָּד וַיִּצְאָהוּ וַיִּנְחָהוּ מִחוּץ לָעִיר. וַיִּצְאָהוּ - מִן הַגְּלוּת. וַיִּנְחָהוּ - מִמִּי הַמַּבּוּל.

וְעוֹד, וְהִנֵּה נֶעַר בְּכָה, ב"ו כ"ה, שְׁנֵאמַר בּוֹ וַיִּפֶן
 ב"ה וּב"ה. וְהוּא כָּלוּל מִחֲמָשִׁים שְׁעָרִים
 שֶׁל בֵּינָה שְׁנַמְסְרוּ לְמִשָּׁה, וּבָהֶם וַיֵּד אֶת הַמְצָרִי,
 וּבָהֶם הִכָּה חֲמָשִׁים מַכּוֹת בְּמְצָרִים, וְעֲלִיָּהֶם נֹאמַר
 מִי יִרְפָּא לָךְ. וְהוּ שְׁכַתּוֹב מְחַצְתִּי וְאֲנִי אֶרְפָּא. בְּמָה
 שְׁמַחְצְתִּי אֶת הַמְצָרִיִּים, אֲנִי אֶרְפָּא לָךְ. וּבְשִׁבִיל
 זֶה מָה אֶעֱיִדְךָ. וְשִׁלְמוֹת הַכְּתוֹב - תִּפְתּוּ יְרוּשָׁלַיִם,
 מָה אֲשׁוּהָ לָךְ וְאֶנְחַמְךָ, כִּי גְדוֹל פִּיִּים שִׁבְרָךְ מ"י
 יִרְפָּא לָךְ. מִיָּד שׁוֹפֵר הוּלֵךְ אֶתְנַח יְתִיב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְעוֹרֵר מְשִׁיתָ, שֶׁהוּא כָּמוֹ נַח
 שְׁנֵאמַר בּוֹ זֶה יִנְחַמְנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ, שֶׁהוּא
 כְּבֹד הַמְּלָאכָה. וַיַּעֲצֹבוֹן יְדֵינוּ, שְׁנֵאמַר בָּהֶם אֲשֶׁר
 עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרְךָ. וְזֶהוּ אֶתְנַח, אֶת הָאֱלֹהִים
 הַתְּהִלָּךְ נַח (בראשית ו'). וַיִּתְּמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, וְעָרַב
 רַב מ"ץ וְתַב"ן שֶׁאוֹר וְחַמִּין.

וַיִּשְׁאַרוּ יִשְׂרָאֵל סֵלֶת נִקְיָה, שְׁעֲלִיָּהֶם נֹאמַר (דברים
 כה) תִּמְחָה אֶת זִכְרֵ עַמְלֵק מִתַּחַת
 הַשָּׁמַיִם. שֶׁהֵם שְׁנֵשְׂאָרוּ מִמִּי הַמְּבּוּל שְׁנֵאמַר בָּהֶם

וּמְחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם, שְׁהֵם הָיוּ עוֹמְדִים עַל
 יִשְׂרָאֵל בְּחַמֵּשׁ, מִשּׁוּם שְׁהֵם רְאִשִּׁים עֲלֵיהֶם בְּנִלּוֹת.
 וּמִיָּד שְׁנַמְחוּ, יוֹשֵׁב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כִּסְאוֹ,
 שְׁנִשְׁבַּע שְׁבוּעָה שְׁלֵא יֵשֵׁב עַל כִּסְאוֹ עַד שְׁיַמְחוּ מִן
 הָעוֹלָם. וְהוּ שְׁכָתוּב כִּי יָד עַל כֶּסֶף יֵה מְלַחֶמָה וְגו'.

וְזֶהוּ אֲתַנַּח יְתִיב.

בְּאֹתוֹ זְמַן שְׁיוֹשֵׁב עַל הַכִּסֵּא, יִמְחַל לְיִשְׂרָאֵל
 מִכָּל הַחַטָּאִים שְׁעָשׂוּ. וְהוּ שְׁכָתוּב וְעַתִּיק
 הַיָּמִים יוֹשֵׁב, לְבוֹשׁוּ כְּשֶׁלֶג לְבָן. לְקַיִם אִם יִהְיוּ
 חַטָּאִיכֶם כְּשָׁנִים כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ. כִּסְאוֹ שְׁכִיבֵי אֵשׁ,
 אִם יֵאָדִימוּ כְּתוֹלַע כְּצִמְרֵי יִהְיוּ. וְעוֹד, אִם יִהְיוּ
 חַטָּאִיכֶם כְּשָׁנִים - מִתְּצַד שֶׁל יִצְחָק, כְּשֶׁלֶג יִלְבִּינוּ
 - מִתְּצַד שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁבוּ מִתְּלַבְנִים.

בְּאֹתוֹ זְמַן שְׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל כִּסְאוֹ,
 מִיָּד נָח. וְתַנַּח הַתִּבְּהָ, שׁוֹרָה עַל הָרִי
 הַקְּלָלָה לַעֲשׂוֹת בָּהֶם דִּין, שְׁהֵם הָרִי אֲרָרַט, הַתְּרִים
 הַחֲשׂוּבִים שֶׁל הַנְּלוֹת אֲרוּרִים בְּנִלּוֹת. וְהוּ שְׁכָתוּב
 (דברים כח) אֲרוּר אֲתָה בְּעִיר וְאֲרוּר אֲתָה בְּשָׂדֶה.

שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן יוֹרְדִים כָּל הַקְּלָלוֹת עַל יִשְׂרָאֵל כִּדְרֵי
 שְׂבִית־כַּפְרוֹ מִחַטָּאֵיהֶם, וְכָל הַזְּכוּיֹת
 יוֹרְדוֹת עַל הָרָשָׁעִים לְקַבֵּל בָּהֶם שְׂכָרָם, וְסוּד
 הַדָּבָר - וְהִנֵּה מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים עֲלִים וְיֹרְדִים בּוֹ.
 עֲלִים - עוֹלָיִם הַזְּכוּיֹת. וְיֹרְדִים - יוֹרְדִים הַחַטָּאִים.
 וְהַכֹּל עוֹלָיִם וְיֹרְדִים בְּסֶלֶם תְּהֵא. וּבִטְעָמִים הוּא
 סֶלֶם. וְזֶהוּ שׁוֹפֵר הוֹלֵךְ רַבִּיעַ דְּרֻגָה, שְׁנֵי טְעָמִים.

בְּאוֹתוֹ זְמַן עוֹלָה הַזְּכוּת שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְמַעְלָה,
 וְיֹרְדִים חוֹבוֹתֵיהֶם, כְּמוֹ שְׂבִיאָרְנוּ. מַה זֶה
 עֲלִים וְיֹרְדִים? אֵלֶּא מִי שְׂחַטָּאוֹ יוֹרֵד - זְכוּתוֹ
 עוֹלָה. בְּאוֹתָהּ דְּרֻגָה שְׂהוֹרִידוֹ אֶת הַשְּׂכִינָה עַד
 עֶפְרָה, כִּי יוֹרְדִים אוֹתָם שְׂהוֹרִידוֹ אוֹתָהּ. וּבְמָה
 שְׂחַטָּא יוֹרְדִים, כִּי הַשְּׂכִינָה שְׂחֵיא מְוָלָם עוֹלָה עַד
 שְׂמִנְיָעָה לְמָקוֹם שְׂהוֹרִידוֹ אוֹתָהּ מִשָּׁם. וּמִיָּד
 שְׂעוֹלָה לְמָקוֹמָהּ, מִיָּד הַקְּדוּשׁ פְּרוּךְ הוּא מְקַבֵּל
 אוֹתָהּ בְּיָמִין. זֶהוּ שְׂכַת־טוֹב (כְּרַאשִׁית ח) וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
 וַיִּקְחָהּ וַיָּבֵא אֶתָּה אֵלָיו אֵל הַתְּבָחָה.

באותו זמן והמים היו הלוך וחסור, שהם ערב
 רב, עד החדש העשירי. בעשירי באחד
 לחדש נראו ראשי ההרים, שהם האבות,
 ומתעוררת זכותם על ישראל. שעד אותו זמן
 תמה זכות אבות. משם ואילך תלה זכות אבות
 באותו זמן, ובכן צדיקים יראו וישמחו וגו'
 וחרשעה בלה בעשן תכלה וגו'. בכן ודאי, שהוא
 חסד ורוע ימין פסא, משום שהפסא מתתקנת
 בימין. והו שפתוב והוכן בחסד פסא, ובה ותמלך
 אתה הוא ה' אלהינו.

באותו זמן שהקדוש ברוך הוא יושב על פסא
 של חסד שהוא של רחמים, נאמר אל
 מלך יושב על פסא רחמים ומתנהג בתסידות.
 באותו זמן ולא יבנה עוד מוריד.

וכל זה מצדו של עין החיים. ומצד של העין של
 טוב ורע, האתרוג דומה לצדיקים, ותרם
 לבינונים, וערבה לרשעים. ובשכינה נאמר פה
 ומלכותו בכל משלה. אף על גב שפאמר פה עין

חיים היא למחזיקים בה. היא שולטת על עין
הדעת טוב ורע, מהצד שלו היא קרובה למלך.
(ומהצדדים הללו לפעמים הנקבה היא קרובה למלך). זהו שכתוב בזאת
יבא אהרן אל הקדש, מצד הימין. היא לפעמים
רחוקה ממנו מצד השמאל. ואל יבא בכל עת אל
הקדש. מצד הימין היא לא מקבלת טמאה. טוב
הוא ימין. אבל מקומה מקבלת טמאה מרע ומות,
באותו מקום אין לו קרבה. (אל הקדש, היא לא מקבלת טמאה,

אבל מקומה טוב מקבלת טמאה מרע, ומאותו המקום שאין לו קרבה).

ושם צריך להקריב קרבן, וקטרת להרחיק רוח
טמאה מאותו המקום, ולקרב הזכות לשמאל
הגבירה, ולהרחיק משם השפחה. ומשום זה כל
השמות יש בה.

שנוי מעשה זה שבת. שהיא כל מעשיו בלאחר
יד, וסוד הדבר - בלאחר יד, כל - שהוא
צדיק, אחר יד - שהיא שכינה, זה שנוי מעשה.
ובזמן שהיא בלאחר יד, אין שם בריעה שנאמר
בה כל הכורע כורע בכבוד. שועל בזמנו השתחוה

לו. שְׁבוּמֵן שֶׁהִיא בְּלֹא־חֵר יָד, נִעֲשִׂית זָנָב. וְעַם כָּל
זֶה שֶׁאָמְרוּ שׁוֹעֵל בְּזִמְנוֹ הַשְּׁתַחֲוֹה לֹא בְּמִקְוֵמוֹ.

אָבֵל חוּץ לְמִקְוֵמוֹ תִּהְיֶה זָנָב לְאֲרִיזוֹת, וְאֵל תִּהְיֶה
רֵאשׁ לְשׁוֹעֲלִים. שְׁחֵרֵי צְדִיק גָּמוּר - אֵף עַל
גַּב שְׂיָרֵד מִדְּרָגָתוֹ וְנִעֲשֶׂה זָנָב לְאֲרִיזוֹת, עָלְיוֹ נֶאֱמַר
(תהלים לו) לֹא רָאִיתִי צְדִיק נִעְזָב. מָה הַזָּנָב שָׁלוֹ?
אוֹתוֹ הַקּוּץ שֶׁל הָאוֹת ד' מִן אַחֵר, שֶׁהִיא י' קַטְנָה,
הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה, עָלְיוֹ נֶאֱמַר (משלי כד) כִּי שָׁבַע
יִפּוֹל צְדִיק וְקָם.

בֵּא וּרְאֵה, הַגְּלָגוּל שֶׁל אוֹת ו' הוּא שְׂיֹצֵא
בְּשַׁעְתּוֹ, שֶׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר מִזֵּל שַׁעַה גּוֹרָם. כְּמוֹ
שֶׁבְּאֲרוֹהַ בְּעֵלֵי הַמְּשָׁנָה, אֵין ^(דף קלד ע"ב) מִזֵּל יוֹם גּוֹרָם,
אֵלֹא מִזֵּל שַׁעַה גּוֹרָם. בְּאַבְרָהָם מָה כְּתוּב בּוֹ
כְּשֶׁבֵא בְּגִלְגּוּל? (בראשית י"ט) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר אֶל
הַמָּקוֹם, כִּדִּי לְהִקְדִּים אוֹתָהּ. מָה כְּתוּב בְּיִצְחָק
בְּגִלְגּוּלוֹ? (שם כד) וַיִּצֵּא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנוֹת
עָרְב. יֵצֵא אֵלֶיהָ לְשָׂדֶה, מִשׁוּם שֶׁנֶּאֱמַר כָּהֵן (ירמיה ט)
מִי יִתְּנֵנִי בַּמִּדְבָּר מְלוֹן אֲרָחִים.

אָחַד - לְהַקְדִּים לְחַפֵּשׂ אוֹתָהּ בַּבֶּקֶר, וְהַשְׁנִי -
 לְחַפֵּשׂ אוֹתָהּ בְּעֶרְב. מַה פֶּתוּב בְּיַעֲקֹב?
 (בראשית כח) וַיִּפְנֶעַ בַּמָּקוֹם. פָּנַע בָּהּ. אֲשֶׁרִי מִי שְׁפוּגֵשׁ
 בָּהּ, כְּמוֹ יַעֲקֹב שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר וַיִּלָּן שָׁם. וְאוֹתָהּ לִינָה
 הִיא לְוָיָה. מִיָּד שֶׁפָּנַשׁ בָּהּ, (שם לב) וַיִּפְנְעוּ בּוֹ מִלְּאֲבֵי
 אֱלֹהִים. וְעַם כָּל זֶה שֶׁפָּנַשׁ בָּהּ, הִיָּה שׁוֹמֵר אוֹתָהּ
 וְלֹא הִתְאַחַד אִתָּהּ עַד שֶׁבָּא בַּעֲלָהּ. וְזָחַו (שם כח) וַיִּלָּן
 שָׁם כִּי בָּא הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁבִשְׁבִילּוֹ (שם לב) וַיִּזְרַח לוֹ
 הַשָּׁמֶשׁ, שֶׁהוּא מִשָּׁה שֶׁבָּא בּוֹ בְּגִלְגּוּל רוּחוֹ שֶׁל
 מִשָּׁה.

וּמִשׁוֹם זֶה יַעֲקֹב וּמִשָּׁה הָיוּ עוֹמְדִים בְּדַרְגָּה אַחַת
 בְּעֵמּוּד הָאֲמֻצְעִי, אֲבָל זֶה בַּגּוֹף, וְזֶה
 בְּנִשְׁמָה שָׁלוֹ. וּמִשׁוֹם זֶה אֵין הַשָּׁעָה עוֹמְדַת לְכָל
 אָדָם, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה בְּלִי בַּעֲלָהּ. וּמִשׁוֹם זֶה,
 בְּשִׂדְחָקָה הַשָּׁעָה לְרַבֵּי פְדָת, וְאָמַר, אִם תִּרְצֶה
 שְׂאֲחָרִיב הָעוֹלָם, וְאֶפְשֶׁר שְׂתַפֵּל בְּשָׁעָה שֶׁל
 מְזוֹנוֹת, וְאוּלַי שְׂתַפֵּל.

מַה זֶה וְאוֹלֵי? אֵלֶּא וְאוֹלֵי אִם יִרְצֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שְׂתַפֵּל בְּשַׁעַת שְׁל מְזוֹנוֹת. שְׁתִּירֵי אִשְׁתּוֹ
 עֲשֶׂתָהּ, וְאוֹלֵי אִם רוֹצֶה בַּעֲלָהּ שְׂיִתְיָה מְקַיֵּם מַה
 שְׁתִּירֵי עֲשֶׂתָהּ בְּלֵי רְשׁוֹת שְׁל בַּעֲלָהּ. וְכִמוּ זֶה אֵין
 הַשַּׁעַת עוֹמְדָת, שְׁתִּירֵי שְׂכִינָה, לְאוֹתוֹ אָדָם, אֵלֶּא
 אִם יָבֵא בְּגִלְגּוּל בְּאוֹתוֹ הָאָדָם (בַּעֲלָהּ) שְׁל אוֹתָהּ
 הַשַּׁעַת. וְסוּד הַדְּבָר - בְּזוֹאת יָבֵא אַחֲרָן אֵל הַקְּדוֹשׁ.
 וּבְלֵי בַּעֲלָהּ נֶאֱמַר (ויקרא טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֵל
 הַקְּדוֹשׁ. (שם) וְהוֹדַר הַקְּרָב יוֹמָת. וְאֵין מִיָּתָה אֵלֶּא
 עֲנִיּוֹת. וְהוֹדַר הַזֶּה לֹא בְּזֶד אַחֲרָן שְׁל מוֹם זֶר, אֵלֶּא
 זֶד מִבַּעֲלָהּ.

אִשְׁרֵי מִי שְׂנַפְנַשׁ בְּשַׁעַת שְׂנַבְרָא מִשִּׁשְׁתַּיִם
 בְּרֵאשִׁית, שְׁלְכָל נְשָׁמָה יֵשׁ עֵת וְזִמְן
 בְּגִלְגּוּל, בְּכִמוּ שְׂאֵמַר קִתְּלָת (קהלת ג) לְכָל זְמַן וְעֵת
 לְכָל חֶפְזָן תַּחַת הַשָּׁמַיִם. וְזוֹ הַשְּׂכִינָה הַתַּחַתוֹנָה,
 שְׁתִּירֵי זְמַן וְעֵדָן לְכָל סְפִירָה וְסְפִירָה וּלְכָל גִּלְגּוּל
 וְגִלְגּוּל.

וְהִיא עֵדוֹן וְעֵדוֹנִים וְחֲצֵי עֵדוֹן. שְׂכָל הָעֵדוֹנִים יָפָה.
 מַה זֶה וְחֲצֵי עֵדוֹן? אֵלָּא כְּמוֹ פְּלַג הַמִּנְחָה,
 בְּשִׂמְאֵל נִחְלָקָת לְדִין, וּבִיָּמִין לְרַחֲמִים. בְּעֵמוֹד
 הָאֲמֻצָּעִי נִשְׁלָמָת. וּבְשִׁנְחֻלָּקָת בְּיָמִין וּשְׂמֵאל,
 נֵאמַר בָּהּ לְאַסְתֵּר (אסתר ה) מַה בְּקִשְׁתֶּךָ עַד חֲצֵי
 הַמְּלָכוֹת וְתַעֲשֵׂ. וְהִיא כַּח יְהוֹ"ה, חֲצֵי שְׂלָה יַד
 יָמִין, וְחֲצֵי שְׂלָה יַד שְׂמֵאל. בְּנֶגֶד שְׁנֵיהֶם הַזְּכוּר
 קַהֲלַת עֲשָׂרִים וּשְׂמוֹנָה פְּעָמִים עֵת. וְהוּא שְׂפָתוֹב
 (קהלת ג) עֵת לְלֶדֶת וְגו'.

רָאָה שְׂלָא הַצְּלִיחַ - וְנָתַן אֶת הַפִּיִת אֶת אֲבָנָיו
 וְאֶת עֲצָיו, וְהִרְכִּיב אוֹתוֹ בְּגוֹף אַחֵר, בְּמִי
 שְׂמֵרְכִיב אֵילָן מִמִּין תְּפוּחִים בְּמִין חֲבוּשִׁים, וְשֵׁם
 מִשְׁתַּנָּה הָאֵילָן וְהַפְּרִי שְׁלוֹ. וְזֶהוּ שְׁנוֵי הַשֵּׁם. רָאָה
 שְׂלָא הַצְּלִיחַ - עוֹקֵר אוֹתוֹ מִשֵּׁם, וּמִשְׁנָה אוֹתוֹ
 בְּכָל מַעֲשָׂיו מִכָּל מַה שֶּׁתִּיהָ בְּרֵאשׁוֹנָה וּמִכָּל
 הַצְּיוּרִים שְׁלוֹ, וְסוּד הַדְּבָר - (איוב יד) מִשְׁנָה פָּנָיו
 וְתִשְׁלַחְתּוּ.

הן כל אלה יפעל אל פּעמים שלוש עם נָבֵר.
 בַּקֶּרֶקַע שָׁשָׁם נָטַע אוֹתוֹ וְהִצְלִיחַ וְהִתְפַּשְׁטוּ
 פָּנָיו וְשָׂרְשָׁיו עַד אֶלְפֵי דוֹר, זוֹ הַשְּׂכִינָה. וְהוּא שְׂכַת־טוֹב
 דְּבָר צְנוּה לְאֶלְפֵי דוֹר. וְעֲלִיָּהֶם נֵאמַר (שיר ח) הָאֶלְפֵי
 לְךָ שְׁלֵמָה. וְאֵלֶּה אֶלְפֵי עוֹלָמוֹת שֶׁל כְּסוּפִים
 שֶׁהִרְכִּיב אֶת הָאָדָם עַל כָּלָם, וְסוּד הַדְּבָר - (דברים
 ח) וְעֲשֵׂה חֶסֶד לְאֱלֹפִים. לְמִי? לְאַהֲבָיו וְלִשְׁמֵרֵי
 מִצְוֹתָו לְאֶלְפֵי דוֹר (שם ז). כִּי־וַיִּזְן שֶׁהִצְלִיחַ בְּכָל גְּלוֹל
 וּבְכָלֶם נִטְהַר וְהִצְלִיחַ, נֵאמַר כּוּ וְעֲשֵׂה חֶסֶד
 לְאֱלֹפִים.

אֲבָל לְרַשְׁעִים שָׁלֹא מִצְלִיחִים בְּכָל מְקוֹם, מַה
 בְּתוֹב בָּהֶם? יִפְלֵ מִצְדָּדֵי אֶלְפֵי. אִי־ן לָהֶם
 חֶלֶק בְּאֶלְפֵי הָעוֹלָמוֹת הַלָּלוּ. וְסוּד הַדְּבָר - (קהלת ח)
 וּבִבֵּן רְאִיתִי רַשְׁעִים קִבְּרִים וּבָאוּ וּמִמְקוֹם קְדוֹשׁ
 יִחַלְכוּ. מַה זֶה וּמִמְקוֹם קְדוֹשׁ יִחַלְכוּ? שְׁחֵרֵי אִם
 הֵם רַשְׁעִים, אִזּוֹ לֹא הָיָה לָהֶם מִמְקוֹם שֶׁל קְדוּשָׁה?
 אֲלֹא וַדָּאִי וּבִבֵּן רְאִיתִי רַשְׁעִים, מִשׁוּם הַרְשָׁעוֹת
 שֶׁלָּהֶם אִי־ן לָהֶם חֶלֶק בְּקְדוּשָׁה.

בין כך הנה מודמן תוקן של תוקנים אליו, ואמר
 לו, לא כל הרשעים שוים, שיש רשע גמור,
 ויש רשע שאינו גמור. הרשע שאינו גמור יש לו
 חלק בקדשה ויש לו חלק בפטמאה, ששניהם
 התערבו בו, ועל זה נאמר ראיתי רשעים קברים
 ובאו וממקום קדוש יהלכו, ולא אמר ראיתי
 רשעים גמורים. שחרשע הגמור אין לו חלק
 בקדשה ודאי.

אבל רשע שאינו גמור, יש לו חלק בקדשה. וכדי
 להפטר מתפטמאה, מורידים אותו בגלגול,
 ולזה אין שעה ועת וזמן ידוע, אלא יבא פמה
 פעמים בגלגול עד שיפטר מאותה תהומת. לאמן
 שהיה לו כלי של פספס מערב במין אחר, רצה
 לבררו וללבנו, מה עשה? היה יוצק אותו בכלי
 פמה פעמים, וזרקו לאש עד שהתברר והתלבן,
 וסוד הדבר - (איוב כב) אשר קמטו ולא עת נהר יוצק
 יסודם.

אֵיזָה נְהָר? זֶה נְהָר דִּינֹר שְׁשָׁם יוֹצֵק הַנְּשָׁמָה עַד
 שְׁמֵת־לְבַנְתָּ. וְזֶה אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עֵת?
 אֵלּוּ תִשַׁע מֵאוֹת שְׁבַעִים וְאַרְבָּעָה דוֹרוֹת
 שֶׁהִתְקַמְטוּ בְּלֹא עֵת וְהִסְתַּלְּקוּ בְּלֹא עֵת מִיָּדָם
 וּמִמֶּנּוּ, וְיִרְקוּ אֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּגִלְגּוּל עַל
 כָּל דוֹר וְדוֹר, וְהִתְחַזֵּיר אֹתָם לְיִסּוּד.

וְזֶהוּ וְנְהָר יוֹצֵק יִסּוּדָם, שֶׁהֵם ד' יְסוּדוֹת שֶׁל
 אֲרַבְּעָה פְּרָצוּפִים, שֶׁהֵם פְּרָצוּף אָדָם
 וּפְרָצוּף אֲרִיָּה וּפְרָצוּף שׁוֹר וּפְרָצוּף נֶשֶׁר, שְׁמֵמֵנִים
 עַל מֵיִם וְאֵשׁ וְרוּחַ וְעָפָר. אֲרִיָּה מְרַכְּבָה, וְגִלְגּוּלוֹ
 מֵיִם. שׁוֹר מְרַכְּבָה, וְגִלְגּוּלוֹ אֵשׁ. נֶשֶׁר מְרַכְּבָה,
 וְגִלְגּוּלוֹ רוּחַ. אָדָם מְרַכְּבָה, וְגִלְגּוּלוֹ עָפָר. זֶהוּ
 שְׁכַתוֹב וְאָדָם אֵל עָפָר יִשׁוּב.

עַל שְׁלֹשׁ חֵיוֹת נֹאמַר, הֵן כָּל אֵלֹה יִפְעַל אֵל
 פְּעֵמִים שְׁלוֹשׁ עִם נְבִיר. אָדָם צִוָּה לְאַלְפֵי דוֹר.
 בָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְנִשְׁקוֹ, וּפְרַח לְמַעְלָה. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, (דף קלה ע"א) זִקֵּן זִקֵּן, עֲלִיךְ נֹאמַר (מלאכי ב) הֲלוֹא
 אָב אֶחָד לְבָלְנוּ. בְּדִיוֹקֵן שְׁלֵמַעְלָה, אָבִינוּ

שְׁבַשְׁמִים. אֲשֶׁרִי חֶלְקֵנוּ שְׁזַכֵּנוּ שִׁיְהִי לָנוּ בְּךָ
חֶלְקֵי.

וּמָה הָיָה? פְּשָׁתִים, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (שמות כח) וַעֲשֵׂה
לָהֶם מְכַנְּסֵי בָד לְכִסּוֹת פֶּשֶׁר עֲרוֹת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֵּן שֶׁהִתְכַּסְּתָה בּוֹ הָעֲרוֹת - הוּא
טוֹב! אָמַר לוֹ, בְּנִי, לֹא כָּל הָעֲרִיּוֹת שְׁוִים. זֶה לֹא
הַקָּרִיב הַקָּרְבָּן הַזֶּה אֵלָּא לְקָרֵב אֶת עֲרוֹתוֹ לְה',
שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (ויקרא יח) אִישׁ אִישׁ אֵל כָּל שְׂאֵר בְּשָׂרוֹ
לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת עֲרוֹת אֲנִי ה'. וּמָהִי עֲרוֹתוֹ?
הַזֵּהָמָה הַרְעָה, הָעֵרְלָה הַנִּקְבָּה, שֶׁעֵרְלָה הִיא
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אָדָם תִּרְאֶשׁוּן מוֹשֵׁף בְּעֵרְלָתוֹ הָיָה.

וּמָהִי הָאֵם שֶׁל הָעֲרֵבוּכָה הַרְעָה? פְּרִי הָעֵץ שֶׁל
טוֹב וָרָע, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ (בראשית ג) וַתִּקַּח מִפְּרִי
וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן גַּם לְאִשָּׁה עִמָּהּ וַיֹּאכְלוּ. וּמָהִי?
לִילִי"ת, מִשָּׁם בָּאִים הָעֲרֵב רַב, שֶׁהֵם מְעַרְבִים
בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם (ישעיה א) הוּי גוֹי חָטָא, שֶׁהֵם
יָרַע מְרַעִים בְּנִים מִשְׁחִיתִים וְגו'. וְאָמְרוּ אֵלָּה

אֶלְהִיךָ יִשְׂרָאֵל לְעֵגֹל. וּמִשׁוּם זֶה (בראשית ד) וְאֵל קִיּוֹן
וְאֵל מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה.

וַחֲרִי נֹאמֵר בְּקִדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, (תהלים קמה) וַרְחֲמֵנוּ
עַל כָּל מַעֲשָׂיו, וְנֹאמֵר כִּי לֹא אֶחָפִיץ בְּמוֹת
הַמֵּת, וְקַבֵּל אוֹתָם, וְכֹל שֶׁכֵּן לְקִרְבָּנוּ שֶׁל קִיּוֹן. אֵלֹהִים
שֶׁהִיָּה רְצוֹנוֹ לְרַע, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. אֲבָל הַכֹּל הִיָּה
רְצוֹנוֹ בְּקִרְבָּנוּ לְקַרֵּב אֶת הַשְּׂכִינָה, לְאוֹתוֹ שֶׁנֹּאמֵר
בּוֹ (דניאל ז) וְעַתִּיק הַיָּמִים יוֹשֵׁב, לְבוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לְבָן,
וְשַׁעַר רֵאשׁוֹ כְּצֶמֶר נָקִי. בְּמָה? בְּאוֹתוֹ שֶׁהַקָּרִיב
מִכְבוֹרוֹת צִאֲנוּ וּמִחֲלִבְהֵן. וּמִשׁוּם זֶה וַיִּשַׁע ה' אֶל
הַכֹּל. וַחֲרִי נִתְבָּאֵר.

וּמִיָּד כְּשֶׁלֹּא הִתְקַבֵּל קִרְבָּנוּ שֶׁל קִיּוֹן, וַיִּחַר לְקִיּוֹן
מְאֹד. וַיֹּאמֶר ה' אֵל קִיּוֹן לָמָּה חָרָה לְךָ שֶׁלֹּא
הִתְקַבֵּל קִרְבָּנְךָ? אִם תִּיטִיב מַעֲשִׂיךָ בְּגִלְגּוֹל - שְׂאֵת
לְךָ בְּעוֹלָם וְתִתְקַבֵּל בְּתִשׁוּבָה, וְאִם לֹא - לְפִתְחַ
חַטָּאת רַבִּין.

תִּנָּה כָּאֵן אָדָם שֶׁל עֲשִׂיָּה וַיִּצִירָהּ, אָדָם שֶׁל
בְּרִיאָה, שֶׁבְּאֵרוֹחַ עַל תְּפִאָרֶת. מָה זֶה

בְּצַלְמוֹ בְּצַלְמֵם? שְׁתֵּי הַדְּמִיּוֹת שָׁלוֹ לְמַעְלָה. אֵלּוּ הֵם
ו"ו, שְׁתֵּי וו"ן, הֵם שְׁנֵי דְיוֹקְנָאוֹת שֶׁל א' שֶׁהוּא
הָאָדָם שֶׁל הָאֱמֻצֵּעַ.

שֶׁהַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה הִיא דְמוּת אָדָם עֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא חֲכָמָה, וְהַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה
דְמוּת אָדָם, שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֱמֻצֵּעִי. וְעוֹד, הָעַמּוּד
הָאֱמֻצֵּעִי בְּדִיוֹקָן שֶׁל כְּתָר, וְזֶה אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה.
וְאָדָם שֶׁל יְצִירָה צְדִיק בְּדִיוֹקָן הַחֲכָמָה. וּמִשּׁוּם זֶה
(מלכים א ה) וַיְהוֹה נָתַן חֲכָמָה לְשָׁלֹמֹה. שֶׁהוּא צְדִיק
בְּרִית שָׁלוֹם, שָׁלוֹם ה'. וְשְׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה אָדָם שֶׁל
עֲשִׂיָה, דְמוּת הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה.

וְעוֹד אָדָם מֵהַצַּד שֶׁל וַא"ו הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם, וְזֶה
אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יְצִירָה, וְעִיר
אַנְפִּין מֵהַצַּד שֶׁל וַיִּצֶר. יו"י אֵלּוּ הֵם הַסְּפִירוֹת שֶׁל
בְּרִיאָה וַיְצִירָה וְעֲשִׂיָה הַתַּחְתּוֹנִים. וְעוֹד, בְּרִאשִׁית
בְּר"א שִׁי"ת, וְהֵם אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיְצִירָה וְעֲשִׂיָה
הַתַּחְתּוֹנִים, וְאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה וַיְצִירָה וְעֲשִׂיָה
הָעֲלִיּוֹנִים.

וּמַצְאָנֵנוּ שְׁטֵמוֹנִים בְּסִפְרוֹ שֶׁל חֲנוּךְ, שְׁאָדָם
 בְּחֻשְׁבוֹן קָטָן הוּא תִשָּׁע, וְכֹל סְפִירָה
 נִקְרְאת אָדָם, וְהַשְׂכִּינָה הַתְּחִתּוֹנָה דְמוֹת אָדָם.
 בְּרֵאשׁוֹנָה עֲלֵת הָעֲלוֹת אָמַר לְבִתָּר נַעֲשֶׂה אָדָם,
 יְהִיָּה הָרֵאשׁ מִמֶּנּוּ, וְהוּ שְׂכָתוֹב (שיר ז) רֵאשֶׁךְ עֲלֶיךָ
 בְּבִרְמָל.

הָרֵאשׁ הֵנָּה אֶחָד, וּמַצְחֵו וְשִׁתֵּי עֵינַיִם וְשִׁתֵּי אָזְנַיִם
 - הֵנָּה יִשָּׁע, וְשִׁתֵּי פָנִים וְחֻטָּם - הֵנָּה
 תִשָּׁע. נַעֲשֶׂה אָדָם, הֵנָּה הִפָּה שִׁיְהִיָּה עֲשִׂירִית,
 הַכֶּלֶל שֶׁל הַכֹּל. אָמַר לוֹ רַבּוֹן הָעוֹלָם, כֹּל עֲמַל
 הָאָדָם לְפִיָּהוּ, וְכֹל גְּלָגוּלָיו לְפִיָּהוּ, וְאַפְשָׁר שִׁיִּנְתָּן
 בְּשַׁעָה שֶׁל מְזוֹנֹת? אָמַר לוֹ, אֲנִי אֲשַׁתְּתֶף עִמָּכֶם,
 לֹא יְהִיָּה עֲמַל בְּפִיָּהוּ. בְּאוֹתוֹ זְמַן בָּרָא הַכֹּל בְּלִי
 עֲמַל וַיִּגִּיעָה. וְהוּ שְׂכָתוֹב (תהלים לג) בְּדַבַּר ה' שָׁמַיִם
 נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כֹּל צִבְאָם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּמָה עֲמַל תְּיָה לְמַעְלָה וְחִסְרוֹן
 שֶׁל מְזוֹן? אָמַר לוֹ, בֵּן, שְׂאוֹתוֹ אָדָם קַדְמוֹן
 תְּיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, מִשּׁוּם שְׁעֲלַת הָעֲלוֹת

לא הָיָה מִשְׁתַּתַּף שָׁם, מִשּׁוּם שֶׁעַד עַכְשָׁיו לֹא הָיָה
 שָׁלֵם עִם נִקְבָּתוֹ. וּמִשּׁוּם זֶה אָמַר (בראשית א) נַעֲשֶׂה
 אָדָם, שֶׁהוּא נִקְבָּה, וְהִשְׁתַּתַּף שָׁם, שְׂאִינוֹ שׁוֹרָה
 אֵלָּא בְּמָקוֹם שָׁלֵם.

אַחַר כֵּן יָרַד לְמַח, שֶׁהוּא חֲכָמָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה
 אָדָם. שֶׁהַמַּח הוּא אַחַד, וְנִחְלָק לְאַרְבָּעָה
 מַחִים - הֵנָּה חֲמִשׁ. וְשְׁנֵי בְּנֵי רֵאָה וְשְׁתֵּי בְּלִיּוֹת
 שֶׁנִּחְשְׁבוֹת עִמּוֹ מִבְּנֵיָם - הֵנָּה תִּשְׁעַ. וְאָמַר נַעֲשֶׂה
 אָדָם, זֶה הַלֵּב, שֶׁיִּהְיֶה שְׁלֵמוֹת הַכֹּל.

וְאַחַר כֵּן יָרַד לְגוֹף וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם. שֶׁעַל הַגּוֹף,
 צְוָאָר וְקִנְיָה וְיוֹשֵׁט - הֵנָּה שְׁלֹשׁ, וְהַגּוֹף וְשְׁתֵּי
 הַזְּרוּעוֹת - הֵנָּה שֵׁשׁ, וּבְרִית וְשְׁתֵּי שׁוֹקֵים - הֵנָּה
 תִּשְׁעַ. נַעֲשֶׂה אָדָם - הָעֲשִׂירִית לְכֹל, זֶה הַנִּקְבָּה.
 בְּכֹל מָקוֹם הַנִּקְבָּה זֶה הִיא שְׁלֵמוֹת הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתַּחְתּוֹנִים. וְכֵן הוֹלֵךְ בְּכֹל אֵיבָר וְאֵיבָר וּבְכֹל
 סְפִירָה וּסְפִירָה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, עַד שֶׁנִּכְלָלָת
 הַשְּׂכִינָה בְּכֹל סְפִירָה וּבְכֹל אֵיבָר.

בְּאֹתוֹ הַזְּמַן שֶׁנִּשְׁלְמוּ כָּל הָאֵיבָרִים בָּהּ, כָּל אֶחָד
 לְעֶשֶׂר כְּמוֹ זֶה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א. אַחַר
 כֵּן יוֹרֵד לְאַרְבַּע חַיִּוֹת שְׁמֵהֶם נִטְלָא אָדָם שֶׁהֵם
 יְהו"ה, וְאָמַר נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׁתִּהְיֶה הַשְּׂכִינָה כְּלוּלָה
 מְכֹל צַד. וְכֵן יוֹרֵד לְמִטָּה לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְאָמַר
 נַעֲשֶׂה אָדָם, וְכֵן לְמִטָּה בְּבִנְיָ אָדָם. וְאֶלְעֶזֶר בְּנִי,
 נִקְטָא אֶת הַכֹּלָל הַזֶּה בְּיָדְךָ - שֶׁכָּכֵל מְקוֹם שְׂאִיִן שָׁם
 שְׂכִינָה, אִיִן שָׁם שְׁלֵמוֹת, וְעֵלֶת הָעֲלוֹת לֹא שְׂרוּי
 שָׁם. וּמִשּׁוֹם זֶה הָאָדָם בְּלִי הַנִּקְבָּה הוּא פָּגוּם וְלֹא
 שׁוֹרָה עָלָיו הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעֶזֶר
 וְכָל הַחֲבֵרִים שֶׁל שָׁם, אֵלֹו לֹא בָּאֵנוּ לְעוֹלָם אֵלֹא
 לְשִׁמְעַ זֹאת - מִסְּפִיק.

וְעוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַפְּרָכוֹת אִיִן יוֹרְדוֹת עַל
 בֵּיתוֹ, וְלֹא הַנְּבִיעָה, עַד שֶׁתְּשַׁכְּנֶנָּה מִתְּחִלָּתָה
 עִם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בראשית ב) כִּי לֹא
 הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ. לָמָּה? מִשּׁוֹם שֶׁאָדָם
 אִיִן, שֶׁעָלָיו נִיֵּאמַר (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֵל בֵּיתָהּ,
 וְאָדָם לֹא נִקְרָא בְּלִי נִקְבָּה, וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי לֹא
 הִמְטִיר ה' אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ.

וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְּהוֹ וְכֹהוּ, וְכָל הַבְּנֵינִים הָיוּ תְּרַבִּים
 וַיִּבְשׂוּ בְּלִי נְבִיעָה, עַד שֶׁבָּאָה הַשְּׂכִינָה.
 וּמִשׁוֹם זֶה (שמות ב) בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֶזְכִּיר אֶת
 שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבִרְכֻתֶיךָ. וְתִרְגְּם אֲוַנְקְלוֹם, בְּכָל
 מָקוֹם שֶׁאֲשַׁרְהָ אֶת שְׂכִינָתִי. שְׁכָל הַתְּרַבּוֹת
 מִתְּפַנְסוֹת בּוֹ.

וּבְשִׁבְלֹו נֶאֱמַר כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכַרוֹךְ. מַה זֶה
 כְּרוֹךְ? כ' כְּתָר. ר' רֵאשִׁית חֲכָמָה. ב'
 הָאֵם הָעֲלִיזָה וְהָאֵם הַתְּחַתּוֹנָה. ו' כּוֹלֵל שֵׁשׁ
 הַסְּפִירוֹת. הֵנָּה עֲשָׂרָה כְּלוּלִים בָּהּ, וְכָלֵם
 מִתְּפַנְסִים אֵלֶיָּהּ. וּמִשׁוֹם זֶה נִקְרָאת בֵּית הַתְּפַנְסוֹת,
 הַכְּנוּם שֶׁל הַכֹּל.

וְכָל הַזּוֹקֵף - זּוֹקֵף בְּשֵׁם, וְכָל הַכּוֹרֵעַ - כּוֹרֵעַ
 בְּכַרוֹךְ, הַהוּא שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וּכְרוֹךְ אֵל עֲלִיזוֹן,
 כּוֹלֵל עֲשָׂר סְפִירוֹת מִמֵּעֵלָה לְמַטָּה, שֶׁהוּא מְקוֹר
 כָּל הַתְּרַבּוֹת. וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, פֶּעַמִּים לְמָה?
 תְּיָחָ לֹו לֹוּמַר, כָּל מִי שֶׁמֵּתְפַלֵּל, כּוֹרֵעַ בְּכַרוֹךְ
 וְזּוֹקֵף בְּשֵׁם! לְמָה שְׂתִי כְּרִיעוֹת וְשְׂתִי זְקִיפוֹת?

אֵלֶּא הַסּוּד שֶׁל שְׁתֵּי כְּרִיעוֹת - הָרֵאשׁ וְהַגּוֹף, עַד
 ח"י הָעוֹלָמִים שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה חֲלִיּוֹת.
 וְזֶהוּ עַד שִׁית־פְּקָקוֹ כָּל הַחֲלִיּוֹת שֶׁבַּשְׂדֵּרָה, וְעֲלֶיהָ
 נֵאמַר בְּיַעֲקֹב (בראשית לג) וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שְׁבַע
 פְּעָמִים. וְכֵמוֹ שְׁשֵׁתֵי כְּרִיעוֹת הֵם בְּרֵאשׁ וְגוֹף
 שֶׁהוּא בְּרוּךְ, כִּף צָרִיף שָׁם שְׁתֵּי זְקִיפּוֹת.

אֵמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא, סוּד עֲלִיּוֹן יֵשׁ יוֹתֵר
 שִׁירֵידָת הַנְּבִיעָה מִכְּפָנִים הִיא יִתְרָה. שְׁתֵּי
 כְּרִיעוֹת הֵן י"ו לְמִי? אֵל ה"ה, וְשְׁתֵּי זְקִיפּוֹת כְּה"ה
 לְהַעֲלוֹת ה' עִם י', ה' עִם ו', כְּמוֹ שְׁפִיט רֵאשׁוֹן
 וְשְׁנֵי שְׁחֶסֶת־לְקוֹ בְּשְׁנֵי עַמּוּדִים, וְעֲלֵיהֶם נֵאמַר (תהלים
 קמ"ה) סוּמְךָ ה' לְכָל הַנְּפֹלִים וְזוֹקֶף לְכָל הַכְּפוּפִים.

אֵמַר לוֹ, וְחֲרִי נִתְבָּאָר כָּל הַכוּרַע כּוּרַע בְּכַרְכוֹת,
 שֶׁהוּא אֵל עֲלִיּוֹן שְׁנַכְלָלִים כּוֹ עֶשֶׂר, אֵיךְ הֵם
 כְּפוּלִים שָׁם עֶשֶׂר שְׁנַיִם שְׁיֵהִיו שָׁם שְׁתֵּי כְּרִיעוֹת?
 שְׁחֲרִי הַכְּרִיעוֹת הֵן עֶשֶׂר מִמְעַלָּה לְמַטָּה. וְזְקִיפּוֹת
 עֶשֶׂר (דף קל"ח ע"ב) מִמַּטָּה לְמַעַלָּה. וְסוּד הַדְּבָר - א"ל"ף
 ה"א יו"ד ה"א. יו"ד ה"א ו"ו ה"א. הַכְּרִיעוֹת

בְּעֶשֶׂר מִן אֲלֶפֶת שָׁל אֲדֹנָי, עַד עֶשֶׂר זְקִיפּוֹת מִן י' שָׁל אֲדֹנָי, עַד אֲלֶפֶת מִן אֲדֹנָי הוּא אֶתְיָה. י' מִן אֲדֹנָי הוּא יְהוֹנָה. וּמִשׁוֹם זֶה כָּל הַכּוֹרֵעַ כּוֹרֵעַ בְּכָרוֹךְ אֵלֶּיךָ ה"א יו"ד ה"א. וְכָל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. תְּרֵי כָּאֵן זְקִיפָה אַחַת וְכַרְיֵעָה אַחַת. תְּכַרְיֵעָה בְּאֶתְיָה, זְקִיפָה בִּיהוֹנָה, וְתַכּוֹל בְּאֲדֹנָי. אִם כֵּן, זְקִיפָה שְׁנַיִתָּה וְכַרְיֵעָה שְׁנַיִתָּה בְּמָה?

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּרוֹךְ בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים, וְדַאי שְׁזַקִּיפָה וְכַרְיֵעָה שְׁנַיִתָּה צָרִיךְ לְעֵלֶת הָעֵלוֹת, שְׁמֹרֵיד אוֹתוֹ מִמַּעַלָּה לְמַטָּה וּלְהַעֲלוֹת כּוֹ הַשְּׂכִינָה, שֶׁהוּא זּוֹקֵף אוֹתָהּ בְּשֵׁם יְהוֹנָה שֶׁתַּכּוֹל בְּיָדוֹ וְכַרְשׁוֹתוֹ. הָעֵלְיָה וְתִירִידָה וְתַנְבִּיעָה בְּרִשׁוֹתוֹ, שְׁלֹא מוֹרֵיד אֶלָּא בְּרִשׁוֹתוֹ. וְאִם הוּא לֹא מוֹרֵיד נְבִיעָה, לֹא יוֹרֵדֶת. וְאִם הוּא לֹא מוֹרֵיד, אֵינן עֵלְיָה לְשְׂכִינָה, וְתַנְבִּיעָה לֹא יוֹרֵדֶת לָהּ. שְׂמַחוּ כָּל הַחֲבֵרִים וְשִׂמַח רַבִּי אֶלְעָזָר. יֵצֵא קוֹל וְאָמַר עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן: יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ. וְעַל רַבִּי אֶלְעָזָר - וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם, הִתְחַבְּרוּ אֹפֶן וּמִלֶּאדָּה וְכִסֵּא
 וְאָמְרוּ נַעֲשֶׂה אָדָם, שְׂיִהְיֶה בְּשִׁתְּפוֹת שְׁלָנוּ.
 הַנְּשָׂמָה מִכִּסֵּא, וְהָרוּחַ מִהַמִּלֶּאדָּה, וְהַנֶּפֶשׁ מִהָאֹפֶן,
 שְׂיִהְיֶה בְּדִיוֹקָן שְׁלָנוּ לְבָרָךְ וּלְקַדְּשׁ וּלְיַחַד אוֹתוֹ
 כְּמוֹנוּ.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם. בִּינֵתִים הֵנָּה הַזִּקְנָן שֶׁל הַזִּקְנִים,
 הָעֵתִיק שֶׁל הָעֵתִיקִים, יָרַד וְאָמַר, שְׁמַעוֹן
 שְׁמַעוֹן, מִי הוּא שְׁאֹמֵר נַעֲשֶׂה אָדָם? וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים, מִי הוּא כָּאֵן הָאֱלֹהִים הַזֶּה? מִיֵּד פָּרַח, וְלֹא
 רָאָה אוֹתוֹ. כְּמוֹ שְׁשִׁמְעַ רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁאֹמֵר לוֹ
 שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן וְלֹא קָרָא לוֹ בְּשֵׁם רַבִּי, אָמַר וַדַּאי
 הוּא תְּקַדּוּשׁ פְּרוּךְ הוּא, שְׁנֵאמַר בּוֹ (דִּנְיָא ל' ז') וְעֵתִיק
 הַיָּמִים יוֹשֵׁב, וּלְבוֹשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לָבָן. כְּעֵת הַשְּׂעָה
 לְפִתּוֹחַ בְּסוּד הַזֶּה, שְׁוֹדַאי כָּאֵן יֵשׁ סוּד שְׂאִין רְשׁוֹת
 לְגִלּוֹת, וְכְעֵת מִשְׁמַע שְׁנִתְּנָה רְשׁוֹת לְגִלּוֹת.

פָּתַח וְאָמַר, לְמַלְךְ שְׁהִיוּ לוֹ כַּמָּה בְּנֵינִים לְבָנוֹת,
 וְהָיָה לוֹ אֶמֶן, וְהָאֶמֶן לֹא הָיָה עוֹשֶׂה דְבַר
 אֶלָּא בְּרְשׁוֹת הַמֶּלֶךְ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב (מְשַׁלִּי ח') וְאַתְּיָה

אֶצְלוֹ אָמוֹן וְגו'. הַמֶּלֶךְ וְדַאי הוּא הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה
 לְמַעַלָּה, וְהָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא הַמֶּלֶךְ לְמַטָּה.
 אֱלֹהִים הָאֲמֵן לְמַעַלָּה, וְזוֹ הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה. אֱלֹהִים
 הָאֲמֵן לְמַטָּה, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה שְׁלֵמַטָּה. וְאֵין לְאִשָּׁה
 לַעֲשׂוֹת דְּבָר בְּלִי הִרְשׁוֹת שָׁל בַּעֲלָהּ.

וְכָל הַבְּנֵינִים שֶׁהֵיוּ בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת, הִיָּה הָאֵב
 אוֹמֵר בְּאֲמִירָה לָאֵם יְהִי כֶּךְ - וְכֶךְ הִיָּה. וְהוּ
 שְׁכַתּוֹב (בראשית א) יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. וַיֹּאמֶר, הִיָּה
 אוֹמֵר לְאֱלֹהִים יְהִי אוֹר, בַּעַל הַבְּנִין הוּא שְׂאוֹמֵר,
 וְהָאֲמֵן עוֹשֶׂה מִיד. וְכֶךְ בְּכָל הַבְּנֵינִים שֶׁהֵם בְּדָרְךְ
 אֲצִילוֹת הִיָּה אוֹמֵר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֹת, וְהַכֹּל
 מִיד נַעֲשֶׂה.

בְּשֶׁהֲגִיעַ לְעוֹלָם הַפְּרוּד, שֶׁהוּא עוֹלָם הַנְּפָרְדִים,
 אָמַר הָאֲמֵן לְבַעַל הַבְּנִין, נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצִלְמֵנוּ בְּדְמוּתֵנוּ. אָמַר בַּעַל הַבְּנִין, וְדַאי טוֹב הוּא
 לַעֲשׂוֹתוֹ, אֲבָל עֲתִיד הוּא לַחֲטֹא לְפָנֶיךָ, מִשׁוּם
 שֶׁהוּא בְּסִיל. וְהוּ שְׁכַתּוֹב (משלי י) בֵּן חָכָם יִשְׂמַח אָב
 וּבֶן בְּסִיל תוֹנֵת אָמוֹ. הִיא אוֹמְרָת, אַחַר שֶׁחֲטָאוּ

תְּלוּי בָּאֵם וְלֹא בָּאֵב, אֲנִי רוֹצֵה לְבְרֹא אֹתוֹ
בְּדִיוְקִנִּי. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (בראשית א) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, וְלֹא רָצָה לְהַשְׁתַּתֵּף בּוֹ הָאֵב.

בְּזִמָּן שְׁחָטָא מַה פְּתוּב? וּבְפִשְׁעֵיכֶם שְׁלָחָה
אִמְכֶם. אָמַר הַמֶּלֶךְ לְאֵם, וְלֹא אָמַרְתִּי לְךָ
שְׁעַתִּיד הוּא לְחָטָא? בְּאֹתוֹ זִמָּן גִּרַשׁ אֹתוֹ, וְגִרַשׁ
אֹתָהּ עִמוֹ. וּמִשׁוּם זֶה פְתוּב בֵּין חָכָם יִשְׁמַח אָב,
זֶה אָדָם שֶׁהוּא בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת. וּבֵן פְּסִיל תּוֹנֵת
אִמּוֹ, זֶה אָדָם שֶׁל פְּרִיאָה.

קָמוּ כָל הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ, רַבֵּי רַבִּי, וְכִי יֵשׁ פֶּרוּד
בֵּין הָאֵב לְאֵם, שְׂמַצְדוֹ שֶׁל הָאֵב הוּא בְּדָרְךְ
אֲצִילוֹת וּמִצְד הָאֵם בְּפְרִיאָה? אָמַר, חֲבֵרִים
חֲבֵרִים, לֹא כֹף, שְׁחִנָּה אָדָם שֶׁל אֲצִילוֹת, זָכַר
וּנְקֵבָה הָיָה מִצְדָם שֶׁל הָאֵב וְהָאֵם. וְזֶהוּ (בראשית א)
וַיֵּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. יְהִי אֹר מִצְד
הָאֵב, וַיְהִי אֹר מִצְד הָאֵם. וְזֶהוּ אָדָם דּוּ פְרָעוּפִים,
וְלָזָה אֵין בּוֹ צֶלֶם וְדְמוּת. אֵלָּא שְׁלָאֵם תְּיָה תְּיָה כְּנֹ"י
שְׁעוּלָה לְחֻשְׁבוֹן אֱלֹהִים, וְחֻשְׁבוֹי תְּהוּא הוּא אֹר

וְחַשְׁדָּךְ. וּמִשּׁוֹם הַחֲשָׁד הַהוּא שְׁהִיָּה בְּכַנּוּי הַהוּא
אָמַר הָאֵב שְׁעַתִּיד הוּא לְחַטָּא לְאָדָם שֶׁל בְּרִיאָתָהּ,
שְׁהוּא אִזְר לְבוֹשׁ עֲלִיוֹן, וְזֶהוּ הָאִזְר שְׁכַבְרָא הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא בַּיּוֹם הַרְאֲשׁוֹן שְׁנַנְּנו אֹתוֹ לְצַדִּיקִים.

וְהַחֲשָׁד הַהוּא שְׁכַבְרָא בַּיּוֹם הַרְאֲשׁוֹן לְרִשְׁעִים, וְזֶהוּ
שְׁכַבְתוּב (שְׁמוּאֵל-א ב) וְרִשְׁעִים בַּחֲשָׁד יִדְמוּ.
וּמִשּׁוֹם אֹתוֹ הַחֲשָׁד שְׁהִיָּה עֲתִיד לְהַחְטִיא לְאֹתוֹ
הָאִזְר, לֹא רָצָה הָאֵב לְהַשְׁתַּתֵּף בּוֹ. וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר
נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ, הָאִזְר הַהוּא. בְּדַמוּתֵנוּ, הַחֲשָׁד
הַהוּא, שְׁהוּא הַלְבוֹשׁ שֶׁל הָאִזְר כְּמוֹ שְׁהַגּוֹף הוּא
לְבוֹשׁ לְנַשְׁמָתָהּ. וְזֶהוּ שְׁכַבְתוּב (אִיוב י) עוֹר וּבָשָׂר
תִּלְבָּישֵׁנִי. שְׁמַחוּ כָּל הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ, אֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ
שְׁוֵבֵינוּ לְשִׁמְעַ דְּבָרִים שְׁלֹא נִשְׁמָעוּ עַד עַתָּה.

פְּתַח רַבִּי שְׁמָעוֹן וְאָמַר, (דְּבָרִים לב) רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי
אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי. אָמַר, שְׁמָעוּ
חֲבֵרִים דְּבָרִים עֲתִיקִים שְׁאֲנִי רוֹצֵה לְגַלּוֹת, מֵאַחַר
שְׁנַתָּנָה לִי הַרְשׁוֹת לְגַלּוֹת. מִי הוּא שְׁאָמַר רְאוּ
עַתָּה כִּי אֲנִי הוּא וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי? אֲלֹא זֶהוּ

עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים. וְהַהוּא נִקְרָא עֲלֵת הָעֲלֹת,
 עֲלֵת מֵאֵלֹו הָעֲלֹת שְׁלֵא יַעֲשֶׂה אַחַת מִן הָעֲלֹת
 הָלֹו שׁוֹם מַעֲשֶׂה עַד שְׁנוּטֵל רְשׁוֹת מִהָעֲלִיּוֹן הַהוּא
 שְׁעָלִיו, כְּמוֹ שְׁבִאֲרֵנוּ לְמַעְלָה בְּנַעֲשֶׂה אָדָם.

נַעֲשֶׂה וְדַאי עַל שְׁנַיִם נְאֻמָּר. שְׁוִה אָמַר לְאֹתוֹ
 שְׁלִמְעָלָה מִמֶּנּוּ נַעֲשֶׂה, וְלֵא עוֹשֶׂה דְבַר
 אֲלֵא בְרִשׁוֹת בְּאִמִּירָה מֵאֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה מִמֶּנּוּ,
 וְאֹתוֹ שְׁלִמְעָלָה מִמֶּנּוּ לֵא עוֹשֶׂה דְבַר עַד שְׁנוּטֵל
 עֲצָה מִחֲבֵרוֹ. אֲבָל אֹתוֹ שְׁנִקְרָא עֲלֵת עַל כָּל
 הָעֲלֹת, שְׁאִיִן לְמַעְלָה מִמֶּנּוּ, וְאִיִן לְמַטָּה שְׁשׁוּה לֹו.
 זְהוֹ שְׁכַתוֹב (ישעיה מ) וְאֵל מִי תִדְמִיּוּנִי וְגו'. אָמַר, רְאוּ
 עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאִיִן אֱלֹהִים עִמָּדִי, שְׁנוּטֵל
 מִמֶּנּוּ עֲצָה, כְּמוֹ הַהוּא שְׁאָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה
 אָדָם בְּצַלְמֵנוּ.

קָמוּ כָּל הַחֲבֵרִים וְאָמְרוּ, רַבֵּי, תֵּן לָנוּ רְשׁוֹת לְדַבֵּר
 בְּמָקוֹם הַזֶּה. אָמְרוּ, וְתִרִי אֲמַרְתָּ לְמַעְלָה
 שְׁעֲלֵת הָעֲלֹת אָמַר לְכַתֵּר נַעֲשֶׂה אָדָם, וְאִיִּךְ אָמְרוּ
 בְּעֲלֵת (דף קלו ע"א) הָעֲלֹת שְׁלֵא נוּטֵל עֲצָה וְרִשׁוֹת אֲלֵא

הוא לברו בלי שתוף וחסבון, שכתוב ואין אלהים
עמדי, אפלו אלהים של אצילות?

אמר להם, התיינה שומעות אזניכם מה שפיכם
מדבר. והרי לא אמרתי לכם עכשו שיש
שנקרא עלת העלות, ואינו אותו שנקרא עלת על
כל העלות!? שעלת על כל העלות אין לו שני
שנוטל עצת ממנו, שהוא יחיד קדם הכל, ואין לו
שתף.

ומשום זה אמר ראו עתה פי אני אני הוא ואין
אלהים עמדי, שנוטל ממנו עצת. שהוא
יחיד קדם הכל, ואין לו שני ולא שתף ואין
חסבון. שיש אחד בשתוף כמו זכר ונקבה שנאמר
בהם כי אחד קראתיו וכו'. אבל הוא אחד בלי
חסבון ובלי שתוף, ומשום זה ואין אלהים עמדי.
קמו כל החברים והשתפחו לפניו ואמרו, אשרי
מי שרבנו מסכים עמו לגלות סודות טמירים
שלא היו מתגלים למלאכים קדושים.

אָמַר לָהֶם, חֲבֵרִים, יֵשׁ לָנוּ לְהַשְׁלִים הַפְּסוּק, שְׁכַמָּה סוּדוֹת טְמִירִים בַּפְּסוּק הַזֶּה, אֲנִי אֲמִית וְאַחֶיךָ וְגו'. חֲבֵרִים, אֲנִי אֲמִית בְּסִפְיָה, וְאַחֶיךָ בְּסִפְיָה. מֵצַד הַיְמִין חַיִּים, וּמֵצַד הַשְּׂמָאל מִיתָה. וְאִם לֹא הִסְכִּימוּ שְׁנֵיהֶם בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, לֹא מִתְקַיֵּם הַדִּין, שֶׁהוּא בְּמוֹשֵׁב שְׁלֹשָׁה יָחַד.

וְלַפְעָמִים מִסְכִּימִים הַשְּׁלֹשָׁה לַעֲשׂוֹת דִּין, וְתִבְאֵ יַד יְמִין שֶׁהִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים, שֶׁהִיא יְהו"ה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, וְזוֹ הַשְּׂכִינָה נִקְרָאת יַד יְמִין מֵצַד הַחֶסֶד, יַד שְׂמָאל מֵצַד הַגְּבוּרָה. יַד יְהו"ה מֵצַד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. בְּשֹׂאֲדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, תִּיד תִּזוּ מְצִילָתָם מִן הַדִּין, אֲבָל בְּשִׁדְן עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלוֹת, נֶאֱמַר בּוֹ וְאִין מִיַּדִּי מְצִיל.

וְעוֹד, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים יֵשׁ בַּפְּסוּק הַזֶּה אֲנִי אֲנִי אֲנִי, שְׁיֵשׁ בָּהֶם א א א י י י, שְׁנַרְמֹזוּ בְּיו"ד ה"י וּא"ו ה"י. יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. וְיֵשׁ בָּהֶם שְׁלֹשׁ וְיִ"ם - וְאִי"ן וְאַחֶיךָ וְאַנ"י, שְׁנַרְמֹזוּ בְּשִׁמּוֹת הַלְלוּ.

וְעַם כָּל זֶה שֶׁבָּאָרוֹ הַחֲבָרִים אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה אֵצֶל
 אֱלֹהִים אַחֲרֵים - רָאוּ עֲתָה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא, זֶה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁכְנֵתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם אֲנִי
 וְה'ו. וְאִין אֱלֹהִים עִמָּדִי - זֶה סֵמָא"ל וְנִחַשׁ. אֲנִי
 אֲמִית בְּשִׁכְנָה אֶת מִי שֶׁהוּא רָשָׁע, וְאֲנִי אֲחִיָּה בַּה
 אֶת מִי שֶׁהוּא צַדִּיק. וְאִין מִיָּדִי מִצִּיל - זוּ יַד יְהוָה
 שֶׁהִיא יְהוָה יו"ד ה"א וּא"ו ה"א. וְהִיא כּוּז"ו
 בְּמוֹכֶם"ו כּוּז"ו, וְהַכֹּל אֵמֶת.

אֲבָל מַה שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַלְהָ עַל הָעֲלִיזוֹן שֶׁהוּא עֲלֵת
 עַל כָּל הָעֲלוֹת, הַפּוֹד הַזֶּה לֹא נִמְסָר אֶלָּא
 לַחֲכָמִים וְנִבְיָאִים.

וְעוֹד נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ בְּדַמוֹתֵנוּ, הֲרִי פִּרְשׁוּהָ
 הַחֲבָרִים עַל מִלְּאֲכֵי הַשָּׂרֵת, שֶׁהֵם אָמְרוּ אֶת
 הַפְּסוּק הַזֶּה אַחֵר שֶׁהָיוּ יוֹדְעִים מַה שֶׁהָיָה וּמַה
 שֶׁעָתִיד לְהִיּוֹת. וְהֵם הָיוּ יוֹדְעִים שֶׁהָיָה עָתִיד
 לַחֲטָא, וְלָמָּה רָצָה לַעֲשׂוֹת לוֹ? וְלֹא עוֹד, אֶלָּא עוֹד
 וְעוֹד הָיוּ מְקַטְרְגִים עָלָיו בְּזִמְנֵי שֶׁאֲמָרָה הַשִּׁכְנָה
 לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה אָדָם.

אָמְרוּ, מָה אָדָם וַתִּדְעֵהוּ, מָה אִתָּה רוּצָה לַעֲשׂוֹת
אָדָם וַתִּדְעֵהוּ, וְעַתִּיד לַחֲטָא לְפָנֶיךָ
בְּאֵשׁוֹ שֶׁהֵיא חֲשֵׁךְ, שֶׁהָאוֹר הוּא זָכָר, הַחֲשֵׁךְ
נִקְבָּה, הַשְּׂמַאל חֲשֵׁךְ שֶׁל בְּרִיאָה. בְּאוֹתוֹ זְמַן אָמְרָה
לוֹ הַשְּׂכִינָה, בְּזֶה שְׂאֵתָם מְקַטְרְגִים, אַתֶּם עַתִּידִים
לְנַפֵּל. וְהוּ שְׂכֵתוֹב (בראשית ו) וַיֵּרְאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶת
בְּנוֹת הָאָדָם, וַחֲשָׁקוּ בָהֶן וַמְעוּ בָהֶן, וַהֲפִילָה אוֹתָם
הַשְּׂכִינָה מִקִּדְשָׁתָם.

אָמְרוּ הַחֲבָרִים, אִם כֹּף, עֲזָא וְעֲזָאֵל לֹא מִשְׁקָרִים
בְּדַבְרֵיהֶם, שְׂוֵדָאֵי בְּנִקְבָה תָּיָה עַתִּיד לַחֲטָא
אָדָם. אֵלָא כֹּף אָמְרָה הַשְּׂכִינָה, אַתֶּם שְׂהוֹדְמַנְתֶּם
לְקַטְרַג לְפָנֶי יוֹתֵר מִכָּל אֲבָא הַמְרוֹם, אִם אַתֶּם
הֵייתֶם טוֹבִים מֵאָדָם בְּמַעֲשֵׂיכֶם, נָאֵה לָכֶם לְקַטְרַג
עֲלֵיו. אֲבָל אִם הוּא עַתִּיד לַחֲטָא עִם אִשָּׁה אַחַת,
אַתֶּם בְּנָשִׁים רַבּוֹת, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שם) וַיֵּרְאוּ בְנֵי
הָאֱלֹהִים אֶת בְּנוֹת הָאָדָם. בְּנוֹת הָאָדָם וְלֹא בַת
הָאָדָם. וְלֹא עוֹד, אֵלָא אִם אָדָם חוֹטֵא, תְּרֵי תְקָדִים
לוֹ תִשׁוּבָה לְחֹזֵר לְרַבּוֹנוֹ וּלְהַתְתַּקֵּן בְּמַה שְׂחָטָא.

אָמְרוּ לוֹ הַחֲבֵרִים, אִם בֵּן לְמָה כָּל זֶה? אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר לַחֲבֵרִים, אִם לֹא הָיָה כֶּךָ שְׂפָרָא
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר הָרַע שְׁהֵם אוֹר
 וְחֹשֶׁךְ, לֹא הָיְתָה זְכוּת וְחוֹבָה לְאָדָם שֶׁל בְּרִיאָה,
 אֲלֵא מִשּׁוֹם שְׂנֵבְרָא מִשְׁנִיחֵם. וּמִשּׁוֹם זֶה (דברים ל)
 רֵאָה נְתַתִּי לְפָנֶיךָ חַיּוֹם אֶת הַחַיִּים וְאֶת הַטּוֹב וְאֶת
 הַמָּוֶת וְאֶת הָרַע. וּבַחֲרָף בַּחַיִּים. אָמְרוּ לוֹ, וְעוֹד
 כָּל זֶה לְמָה? לֹא הָיָה נִבְרָא לְחַטָּא לְפָנֶי יְהוָה,
 וְלֹא גוֹרֵם כָּל מַה שְׂגָרָם לְמַעְלָה, וְלֹא הָיָה לוֹ לֹא
 עֲנֵשׁ וְלֹא שָׂכָר.

אָמַר חֲבֵרִים, מִן הַדִּין הָיָה לְבָרָא אוֹתוֹ בְּשִׁבִיל
 הַתּוֹרָה, בְּגִלְגָּלָה נִבְרָא, שְׂכָתוֹב בַּהּ שָׂכָר
 לְצַדִּיקִים וְעֲנֵשׁ לְרָשָׁעִים, וְלֹא הָיָה שָׂכָר לְצַדִּיקִים
 וְעֲנֵשׁ לְרָשָׁעִים. אֲלֵא בְּשִׁבִיל אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, לֹא
 תָהוּ בְּרִיאָה לְשִׁכָּת יִצְרָה. אָמְרוּ, וַדַּאי כָּפַעַת שְׂמַעְנוּ
 מַה שְּׁלֹא שְׂמַעְנוּ עַד עַכְשָׁן, שְׂוַדַּאי לֹא בְּרָא
 הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְבָר שְׂאִינוּ צָרִיךְ.

וְלֹא עוֹד, אֲלֵא הַתּוֹרָה שֶׁל בְּרִיאָה הִיא הַלְבוּשׁ
 שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אִם אָדָם לֹא תִּהְיֶה עֲתִיד
 לְהַבְרֵא, הִיָּתֵה הַשְּׂכִינָה בְּלִי כֶסֶף, כְּמוֹ עָנִי.
 וּמִשׁוֹם זֶה, כָּל מִי שֶׁחוֹטֵא בְּאֵלוֹ הַפְּשִׁיט אֶת
 הַשְּׂכִינָה מִלְבוּשָׁה, וְזֶהוּ עֲנָשׁוֹ שֶׁל אָדָם. וְכָל מִי
 שֶׁמְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, בְּאֵלוֹ הַלְבִּישׁ אֶת
 הַשְּׂכִינָה בְּמִלְבוּשֵׁיהָ. וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוֹהַ בְּכֶסֶף שֶׁל
 צִיצִית (שמות כב) כִּי הִיא כְּסוּתָהּ לְבָדָה הִיא שְׂמֻלָּתוֹ
 לְעֵרוֹ בַּמָּה יִשְׁכַּב, בְּנִלוֹת, וְתִרֵי פִרְשׁוֹהָ.

בֵּא וּרְאֵה, תַּחֲשׂוּךְ הוּא הַשְּׂחָר שֶׁל הַתּוֹרָה, הָאוֹר
 הַלְבָן שֶׁל הַתּוֹרָה. וּכְשֵׁאוֹתוֹ הָאוֹר מֵתְלַבֵּשׁ
 בַּחֲשׂוֹךְ, נֵאמַר בַּתּוֹרָה שְׂחוֹרָה אָנִי וְנִאֲוָה (שיר השירים
 א). וּכְשֶׁמֶסְתַּלֵּק מִשָּׁם אוֹר שֶׁהוּא לָבָן, הִיא אוֹמְרַת
 אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֲנִי שְׂחַרְחֶרֶת. וְהַתּוֹרָה כְּמוֹ בֵּת הָעֵינַן
 שֶׁהִיא שְׂחוֹרָה וַיִּפֶּה בָּאוֹר שְׂמַאִיר בָּהּ, וּמִשׁוֹם זֶה
 בֵּת הָעֵינַן וְהָאוֹר הַמַּאִיר בָּהּ אָמַר (דף קלו ע"ב) דָּוִד (תהלים
 כז) ה' אוֹרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא. אוֹרִי - אוֹר י', שֶׁהִיא
 בֵּת עֵינַן. וַשְּׁנֵי גִּוְנִים יֵשׁ לָהּ, אוֹר מִבְּפָנִים וְחֲשׂוֹךְ
 מִבְּחוּץ לְהִיוֹת שׁוֹלֵט בָּהֶם עַל כָּל תְּקֻלּוֹת. זֶהוּ

שְׁפָתוֹב וּמְלִבוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה. בְּלִבוֹשׁ שֶׁל אֹר
 הִיא שׁוֹלְטַת עַל כָּל אוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְלִכְּל בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל הָיָה אֹר בְּמוֹשְׁבָתָם, וּבְלִבוֹשׁ שֶׁחַר שׁוֹלְטַת
 עַל הָרָשָׁעִים שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְרָשָׁעִים בַּחֲשֵׁף יָדָמוּ.

וְעוֹד, שֶׁהָאֹר הוּא מֵצַד תִּימִין, שֶׁהוּא אֹר הַיּוֹם
 תְּרַאשׁוֹן שֶׁנֶּאֱמַר כּוּ יְהִי אֹר, זֶה אֲבָרְהָם,
 וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם. הַחֲשֵׁף מֵצַד הַשְּׂמָאל שֶׁל
 יִצְחָק, שֶׁהוּא הַיּוֹם הַשְּׁנִי, שֶׁנֶּאֱמַר כּוּ וַתִּכְהִין עֵינָיו
 מִרְאֵת. וְלַחֲשֵׁף קָרָא לְיִלָּה וְגו'. אָדָם, זֶה יַעֲקֹב,
 הַתְּלַבֵּשׁ בְּשֵׁנֵיהֶם, בְּאֹר שֶׁל תִּימִין וּבַחֲשֵׁף שֶׁל
 הַשְּׂמָאל.

וּבְשֵׁנֵיהֶם הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי הוּא עֵמוּד הָעֲנָן יוֹמָם
 וְעֵמוּד הָאֵשׁ לְיִלָּה, שֶׁמֵּאִיר בְּשֵׁנֵיהֶם.
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שְׂמוֹת יג) לֹא יָמִישׁ עֵמוּד הָעֲנָן יוֹמָם
 וְעֵמוּד הָאֵשׁ לְיִלָּה לְפָנֵי הָעָם וְגו'. הָעֲנָן מֵהֵצֵד שְׁלֹ
 מִיָּם. הַחֲשֵׁף מֵהֵצֵד שְׁלֹ אֵשׁ. הָעֵמוּד הוּא הַשְּׁלֹם
 בֵּינֵיהֶם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (אִיּוֹב כה) עֲשֵׂה שְׁלֹם בְּמִרוֹמָיו.
 וּבִשְׁהוּא בְּאֲמֻצָּע, וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה כָּל הַלְיָלָה.

לֹא קָרַב הַמַּיִם לָאֵשׁ, וְלֹא אֵשׁ לַמַּיִם. כְּמוֹ שֶׁהוּא
הַפְּרִיד בֵּינֵיהֶם, וְזוֹהִי מַחְלָקַת לְשֵׁם שָׁמַיִם, הַלֵּל
וְשִׁמְאֵי.

בְּנִגְדָם שְׁנֵי אֲמוּרָאִים בְּרַקִּיעַ - מִיכָאֵל וְנִבְרִיאֵל,
וְיֵשׁר שְׁלוֹם מִכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם, שֶׁהוּא נִוְרִיאֵל
אִוְרִיאֵל. אִוְרִיאֵל נִקְרָא מִצַּד שֶׁל הַיָּמִין, נִוְרִיאֵל
מִצַּד הַשְּׁמַאל, וְהוּא אָדָם שֶׁלְמִטָּה, מִטְטְרוּ"ן שְׁמוֹ,
שֶׁשׁוּלֵט עַל כָּל בְּעָלֵי הַמַּשְׁנָה. וְזוֹ שְׁפָתוֹב וְיִרְדּוּ
בְדַגַּת הַיָּם. אֵלּוּ תַלְמִידֵי חֲכָמִים שְׁמַתְרַבִּים בָּיָם
הַתּוֹרָה שִׁינְרִשִׁים מִשָּׁם וְכוּ'.

בְּרֵאשִׁית בְּרָ"א שִׁי"ת, וְזוֹ מִטְטְרוּ"ן אֹת
בְּצַבָּאוֹ, וּבְשִׁבִילוֹ נִאָמַר (בראשית ד)
וַיֵּשֶׁם ה' לְקִינָן אֹתוֹ, לְהַגִּן עָלָיו. מַה שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ נָע
וְנָד בְּגִלְגּוֹל, נִעֲשָׂה נוֹד. מִיָּד וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדָמַת
עַדֵּן. וְזוֹ אֹת בְּרִית הַמִּלָּה שֶׁקָּנָא עַל שֶׁל אַחִיו,
מִשׁוֹם שֶׁנּוֹלַד מֵהוֹל. וּבְאִיזָה מְקוֹם זָכָה לוֹ? בְּקִינָי,
מִשׁוֹם שֶׁשָּׁם חֹזֵר בְּתִשׁוּבָה וַיֵּצֵאוּ מִמֶּנּוּ בְּנָיו

שְׁנַכְנְסוּ לְגַן עֵדֶן, וּמִשׁוֹם זֶה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ נוֹד קְדַמַּת
עֵדֶן.

אַחַר כֵּן עָשָׂה תוֹלְדוֹת מִצַּד הַרְעָה, וְהַתְּפִשְׁטוֹ
בְּגִלְגּוּלִים בְּעוֹלָם, וְעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וַיֵּדַע כִּי
אֵת אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת חַנוּךְ. חַנוּךְ מֵהַצַּד שֶׁל
כִּיז, וְזֶה יֵצֵר הַרְעָה, חַנוּךְ לְרַע. וַיֵּשׂ חַנוּךְ מֵהַצַּד שֶׁל
אֲנוּשׁ, שֶׁהוּא יֵצֵר הַטּוֹב, חַנוּךְ לְטוֹב, וְנֶאֱמַר בּוֹ (שם
ה) וַיִּתְּהַלֵּךְ חַנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים וַאֲיַנְנּוּ כִּי לָקַח אֶת־
אֱלֹהִים. וְזֶה חַנוּךְ שֶׁנִּהְפָּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפְיֵי אֵשׁ.

וַיִּשְׁלַח הֵם: אָדָם, אִשָּׁת, אֲנוּשׁ. מֵאֲנוּשׁ הִתְיַחֲסוּ
כָּל הַדּוֹרוֹת. זֶהוּ שְׁכַתוֹב אִזּו הוֹחֵל לְקַרְא
בְּשֵׁם ה'. מִשָּׁם הַתְּפִשְׁטוֹ כָּל הַגִּלְגּוּלִים שֶׁל
הַצַּדִּיקִים. חַנוּךְ שֶׁיֵּצֵא מֵאֲנוּשׁ הוּא מִטְטְרוֹן
שֶׁנִּהְפָּךְ בְּשָׂרוֹ לְלִפְיֵי אֵשׁ, וְהוּא נוֹרִיאֵל, וְעַל
שְׁנֵיהֶם נֶאֱמַר וַתַּחֲיוֹת רָצוּא וְשׂוֹב. רָצוּ"א זֶה
נוֹרִיאֵל. וְשׂוֹ"ב מִטְטְרוֹן, כֵּן עוֹלָיִם בְּחֻשְׁבוֹן.
כְּמִרְאֵה תְּבוּקָה, אֵלָּא הוּא כְּמִרְאֵה תְּקַשְׁתָּה אֲשֶׁר
יְהִיָּה בְּעֵנֶי, שְׁנַאֲמַר בּוֹ (בראשית ט) וְהָיָה בְּעֵינַי עֵנֶן עַל

הָאָרֶץ וְנִרְאָתָהּ הַקִּשְׁתָּהּ בְּעֵינַי, וּבְשִׁבִילִי נֹאמֵר (שם)
 וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַיָּמִים לְמִבּוֹל לְשִׁחַת כָּל בָּשָׂר,
 מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּהוֹמָה לְלִפְיֵי אֵשׁ. וְכָל הַמְּלֹאכִים
 הַמְּמַנִּים עַל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁל הַגְּלוּגִלִּים הֵם מִשָּׁם.

וְעוֹד בְּמִרְאֵה הַקִּשְׁתָּהּ, עָלְיוֹ נֹאמֵר לְמִשָּׁה (שמות כה)
 וְרֵאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מְרֵאָה
 בְּהָר. כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה ה' אֶת מִשָּׁה בֵּן עֲשָׂה
 אֶת הַמִּנְרָה (במדבר ח). וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, מ' שֶׁלֹּו מְנוֹרָה.
 נוֹרִיאֵל אֵשׁ דּוֹלְקָתָהּ, וְהוּא ט"ט, וְהָיוּ לְטִטְפוֹת בֵּין
 עֵינָיָהּ. וְהַכֹּל נִתְּפֵשֵׁט מֵאֲנוּשׁ, וּמִשּׁוֹם זֶה אִזּוֹ הוֹחֵל
 לְקָרָא בְּשֵׁם ה'.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים (בראשית א). הַפְּסוּק הַזֶּה
 הַתְּפָרֵשׁ לְשִׁבְעִים פָּנִים בְּמָה
 שֶׁפְּרָשׁוּהוּ רַבּוֹתֵינוּ שִׁבְעִים פָּנִים לְתוֹרָה. בְּרֵאשִׁי"ת
 בַּת בְּתַחֲלָה, לָמָּה? אֵלֶּא כִּי פְּרָשׁוּהָ רַבּוֹתֵינוּ שֶׁל
 הַמִּשְׁנָה, בַּת תְּחִלָּה - סִימָן טוֹב לְבָנִים. וּמָהוּ? אֵלֹו
 שֵׁשׁ הַסְּפִירוֹת שֶׁכְּלוּלוֹת בְּעֶמּוּד הָאֲמֻצָּעִי, שֶׁנֹּאמֵר
 עֲלֵיהֶן (שמות ב) כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עֲשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם

וְאֵת הָאָרֶץ. וְהֵם יָשׁוּ פְעָמִים טוֹב שְׂבִמְעִישָׁה
בְּרֵאשִׁית.

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פְעָמִים כִּי טוֹב, אַחַד שֶׁל הַיּוֹם
הַשֵּׁנִי שֶׁל בְּרֵאשִׁית, וְאַחַד שֶׁל הַיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי. וְהֵם (דברי הימים-א כט) תְּגַדְּלָהּ וְתִגְבְּרָהּ
וְתִתְפַּאֲרֶת וְתִנְצַח וְתִהְיֶה כִּי כָל, שֶׁהוּא הַצְּדִיק.
וְהַבַּת הַזֶּה הִיא הַשְּׂכִינָה הַתְּחִינָה, מְלָכוּת הַקֹּדֶשׁ,
הַעֲשִׂירִית לְתַשְׁעָה, וְהַשְּׂבִיעִית לְשִׁשָּׁה, וְהַרְבִּיעִית
לְשִׁלְשֵׁת הָאָבוֹת, וְשְׂמִינִית לְשִׁבְעָה, חַג שְׂמִינִי
עֲצָרָת.

וְהִיא בַּת קוֹל, הַרְבִּיעִית לְשִׁלְשֵׁת הַדְּרָגוֹת שֶׁהִיוּ
מִשְׁתַּמְשִׁים בָּהֶם יִשְׂרָאֵל בְּאֶרְצָם, וְהֵם:
תּוֹרָה, נְבוּאָה, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, בַּת קוֹל. וְכֻלָּם כְּלוּלוֹת
בְּמְלָכוּת הַקֹּדֶשׁ, הִיא הַתּוֹרָה מְצֻדָּה שֶׁל הָעַמּוּד
הָאֲמֻצָּעִי, תּוֹרַת ה' תְּמִימָה. וְהִיא הַנְּבוּאָה מִהַצֵּד
שֶׁל נִצְחָה וְהוֹד, שֶׁהֵם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, בְּכָל
הַצּוּרוֹת וְהַמְּרָאוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְהַחֲזִיוֹנוֹת שֶׁל
הַנְּבִיאִים, כְּלָם רְשׁוּמִים בְּבַת הָעֵינַי, שֶׁהִיא לְבַת

איש מתוך הסנה. י' כלולה מעשר מראות, ומאירה
 משלשים ושנים אלהים של מעשה בראשית,
 כלולה מעשרה מאמרות, ובה הלב רואה, הלב
 יודע, הלב מבין.

ל"ב נתיבות פליאות חכמה, ועליה בארו בעלי
 הקבלה נגע בבת, וכלל בה כל המאמרות
 והנתיבות. ועשר האמרות ושלשים ושתיים
 נתיבות הן ארבעים ושתיים שרמו בהם משה בשיר
 של פגעים. כ"י כ"י חשק ואפליטהו. כ"י כ"י -
 ארבעים ושתיים. שבהם נקראת יד הגדולה יד
 החזקה יד רמה.

והיא רוח הקדש מהצר של צדיק חי העולמים.
 והיא בת קול מצדו של העמוד האמצעי,
 שנקרא קול השופר, הקל קול יעקב. (שמות יט) משה
 ידבר והאלהים יעננו בקול.

היא בת קול שפנהמת כיונה, שנאמר (שיר ב) יונתי
 בחגוי הסלע. ובארו עליה, בת קול היתה
 יוצאת מן השמים ואמרת הלכה בפלוגי.

היא בת הקול שֶׁנֶאֱמַר עָלֶיהָ (תהלים יז) שְׁמַרְנֵי
 בְּאִישׁוֹן בַּת עֵינַי. היא בת שֶׁנֶאֱמַר בָּהּ (תהלים
 מה) כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה וְגו'. פְּנִימָה לְמִשְׁנָה
 שֶׁל הַפְּנִימִים שָׁהֵם נִרְאִים מִצַּד שֶׁל יְהו"ה.
 מִמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה, מִהַצַּד שֶׁל אֲדֹנָי, שֶׁהוּא
 דִּין שֶׁל גְּבוּרָה,

וְהִיא פְּנִימָה רַחֲמִים. שְׁעֵמוֹד הָאֲמֻצְעֵי שְׁנוֹסֵעַ
 בְּיָמִין וּכְלוּלִים יַחַד יֵאֱהַדוֹנָה"י. אֲדֹנָי
 לְבוֹשׁ לִיהו"ה, וְהָאוֹת י' כְּבוֹדָהּ בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה.
 וְהֵם בַּת עֵינַי יָמִין וּבַת עֵינַי שְׁמֵאל, יי מִן יֵאֱהַדוֹנָה"י,
 וְהִיא תַּבַּת מִצַּד הַתְּסֻדָּה, דְּרֻגְתּוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם,
 שֶׁנֶאֱמַר בָּהּ בַּת הַיְתָה לְאַבְרָהָם וּבְכָל שְׁמָה,
 שֶׁנֶאֱמַר (בראשית כג) וְה' בִּרְךְ אֶת אֲבִרְהָם כָּל־

שְׁנֵית בְּרֵאשִׁית, פְּרִשׁוּת רַבּוֹתֵינוּ, לָמָּה הַתּוֹרָה
 מִתְחִילָה בְּב' אֵלָּא הֲרֵי פְּרִשׁוּת, אָדָם
 חָטָא שְׂאֵכֵל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְקָלֵל אֶת
 הָאָדָם עֲשֵׂר קָלְלוֹת, וְתִשַּׁע לְאָרֶץ, חָסֵר אֶחָד שֶׁלֹּא
 הִתְקַלְלָה הָאָרֶץ הַזֹּאת. וּמִיָּד שְׁנַתְּנָה תּוֹרָה פְּתַח

בְּבִי"ת, שְׁהִיא בְּרָכָה, לְהוֹצִיא אֶת הָעוֹלָם
 מִקְלָלָתוֹ. וְעַל כֵּן מִתְחִיל בְּב', וְעֲלֶיהָ נֹאמֵר (משלי י'
 בְּרַב־תָּה ה' הִיא תַעֲשִׂיר. (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל
 בֵּיתְךָ.

וּמֵאַיִזָּה מְקוֹם נִקְרְאת בְּרָכָה? לְמַלְךְ שְׂרָצָה
 לְבָנוֹת פְּלִטְרִין, חָפֵר בְּאֶרֶץ וְחָפֵר לוֹ
 מֵעֵין מַיִם. אָמַר, מֵאַחַר שֵׁשׁ לֵי מֵעֵין מַיִם, אֶכְנֶה
 בֵּית. וְהִינוּ בְּחֻכְמָה יִפְנֶה בֵּית. וְהַמְקוֹר שֶׁל אוֹתוֹ
 הִנָּהָר מֵעֵין שְׂאִין לוֹ סוּף וְלֹא חֶפְסִיק. זֶה הַפְתָּר
 הָעֲלִיּוֹן. וְאוֹתוֹ הַבֵּית כְּשֶׁמֶת־מֵלֶא מִחֻכְמָה, נִקְרָא
 בַּת, בַּת י', וְהִינוּ בְּחֻכְמָה יִפְנֶה בֵּית. כָּל אִשָּׁה בַּת
 לְבַעֲלָהּ. וּבִי"ת קַטְנָה הַתְּמַלְאָה מִתְּפֹאֶרֶת, וְהִינוּ
 תּוֹרָה, וְכוּ נִקְרְאת בַּת.

אֲבָל הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה בְּתוֹסֶפֶת י'. וְשִׁלְמָה אָמַר
 (מלכים א' ו') וְהַבֵּית בְּהַפְּנֹתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מִסָּע
 נִבְנָה. מִהִי אֶבֶן שְׁלֵמָה? זוֹ י' שְׁעֲלֶיהָ נִבְנָה הַבֵּית,
 וּמִשּׁוֹם זֶה בְּחֻכְמָה יִפְנֶה בֵּית. וְזוֹ י' קַטְנָה שְׁעֲלֶיהָ
 נִבְנָה הַבֵּית שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁנִּבְנָה בְּאוֹת י' (דף קלז ע"א)

הבית שלמעלה, והם בית ראשון ובית שני. והם י"י מן יהו"ה אדנ"י, עליהם נאמר (דברים כו) אבנים שלמות תבנה את מזבח ה' אלהיך. את - לרבות המזבח השני.

אמר רבי אלעזר ושאר החברים שהיו עמו, ודאי שאלו לא באנו לעולם אלא לשמע את זה - דינו. וכעת נודע בו מי נתברכה ונקראה ברכת ה', והינו ומלא ברכת ה' ים ודרום ירשה. מן המלא מתברכת, ומשם נשקים כל אותם שצדיקים להיות משקים. אמר המלך, אחר שיש לי מעין, אטע אילן, והינו בן, שהוא בן מלשון בנין, כמו שבארוה רבותינו, אל תקרי בניך אלא בוניך. ופרשונה, פנות בכלל פנים.

והאב, שהוא מקור החכמה, הוא הפתח. מקור החכמה השני מה הוא? אמר לו, אמר בני. אמר לו, בפסוק תזה רמו לו שלמה (משלי ה) יהי מקורך ברוך, וזה צדיק. ומשום זה נאמר בו ברכות לראש צדיק, וזה שלום. ושלמה נקרא על

שְׁמוֹ שְׁלֹמֹה, וְנֹאמַר בּוֹ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָרוּךְ.
 וּמִשׁוּם זֶה אֵין אֵשֶׁה מִתְפַּרְקֵת אֵלָּא מִפְּרִי כֶּטֶן שֶׁל
 בַּעֲלָהּ, שֶׁהוּא זָרַע מִבְּרִית חַי הָעוֹלָמִים, הַכּוֹלֵל
 שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת הַתְּפִלָּה. וּמִשׁוּם זֶה, מִי
 שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת מְשַׁקָּה מִמֶּנּוּ, צָרִיךְ לְכַרַע אֵלָיו.

וַיּוֹסֶף הַצַּדִּיק, בְּשׂוּכָה לַדְּרָגָה הַזֹּאת שֶׁל צַדִּיק חַי
 הָעוֹלָמִים, רָאָה בְּחֵלוֹם שֶׁכָּל הַדְּרָגוֹת הֵיוּ
 כּוֹרְעִים לְדְרָגָתוֹ. וְהוּא שֶׁכָּתוּב (בראשית לו) וְהִנֵּה
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְגו'. וּמִשׁוּם זֶה, כָּל הַכּוֹרְעַיִם כּוֹרְעִים
 בְּכַרְוֵךְ.

אָמַר לוֹ, בָרוּךְ בְּנֵי לְעֵתִיק הַיָּמִים, יִשְׂמַח אָבִיךָ
 וְאִמְךָ. אָבִיךָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בָרוּךְ הוּא. אִמְךָ
 - זו הַשְּׂכִינָה. וְתַגֵּל יוֹלְדֶתְךָ - זוֹ אִמְךָ שְׁלֵמָטָה.
 שְׂוֵדָאֵי שְׂמֵאוֹתוֹ בָרוּךְ מִתְפַּרְקֵת הַשְּׂכִינָה שְׁלֵמָטָה.
 וְהַבְּרָכוֹת שֶׁלּוֹ בָאוֹת מִן הַמֶּת, שֶׁהִיא חֲכָמָה
 הַעֲלִיּוֹנָה עַל יְדֵי הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. וּמִשׁוּם זֶה גּוֹף
 וּבְרִית נְחֻשְׁבִים לְאַחֵר. וְכִמוֹ שֶׁהַצַּדִּיק הוּא מְקוֹר
 הַשְּׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה, אֵף כֵּן הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי הוּא

מְקוֹר הַצְּדִיק, וְהַחֲכָמָה הָעֲלִיזָה מְקוֹר הָעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, וְכֵתֵר מְקוֹר הַחֲכָמָה הָעֲלִיזָה. וּבְכָל
מְקוֹם בְּרוּךְ - זָכַר, וּבִרְכָה - נִקְבָּה, וְהִינוּ לְהַנִּיחַ
בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.

בַּא וְרֵאָה, יֵשׁ שְׂכִינָה שֶׁנִּקְרְאת אִמָּה, וְשְׂכִינָה
שֶׁנִּקְרְאת שְׂפָחָה, וְיֵשׁ שְׂכִינָה שֶׁנִּקְרְאת בַּת
הַמֶּלֶךְ. כִּךְ יֵשׁ אִישׁ וְיֵשׁ אִישׁ. יֵשׁ אִישׁ שֶׁנֶּאֱמַר בּו
(שְׁמוֹת טו) ה' אִישׁ מִלְחָמָה, וְיֵשׁ אִישׁ שֶׁנֶּאֱמַר בּו (דְּבָרִים
ט) וְהָאִישׁ נְבִיאֵל. וּמִשׁוּם זֶה הִנְשָׂמָה שְׂמִחַתְּכֶם
בְּגִלְגָּל - אִם הִיא בְּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אִם תֵּאמַר שֶׁנִּמְכַּרְתָּ בְּנוֹף נְכָרִי שְׁשָׁם הַשְּׁלֵטוֹן שֶׁל
יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא מִהַצַּד שֶׁל סַמָּ"ל - חַם
וְחִלְיָה! זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׂמִי
וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע. וְאוֹתוֹ
הַנוֹף שֶׁבּו שׁוֹרָה בַּת הַמֶּלֶךְ נֶאֱמַר שֶׁנִּמְכַּר לְכַתְּרִים
הַתְּחִתּוֹנִים שֶׁל הַשְּׂמָאָה - חַם וְחִלְיָה! עָלֶיךָ נֶאֱמַר
וְהָאָרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמִּיתָת כִּי לִי כָּל הָאָרֶץ.

וְמִי הַגּוֹף שֶׁל בֵּת הַמֶּלֶךְ? זֶה מִטְטְרוֹ"ן. וְאוֹתוֹ
 הַגּוֹף הוּא אִמָּה שֶׁל הַשְּׂכִינָה. אֵף עַל גַּב
 שֶׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁהִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ, שְׂבוּיָה שָׁם בְּגִלְגּוֹל
 שְׂפָאִים בְּגִלְגּוֹלִים. מִשּׁוּם שְׂפָאָה לְשָׁם, מָה פְּתוּב
 בּוֹ? (שְׁמוֹת כ"א) וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה וְגו'.

וְעוֹד וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ, אִישׁ - זֶה הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא. אֶת בֵּיתוֹ - אֵלּוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם
 מִהַצַּד שֶׁל בֵּת יְחִידָה נִקְרָאוּ בֵּיתוֹ. אִם תֹּאמַר
 שֶׁיֵּצְאוּ מִצַּד הָעֶבֶד שֶׁהוּא מִטְטְרוֹ"ן כִּמוֹ שֶׁאֵלּוֹ
 יֵצְאוּ בְּמִנוּסָה מִמְצָרִים - לֹא תֵצֵא פְּצֵאת הָעֶבְדִּים.
 זֶהוּ שְׂפָתוֹב (יִשְׁעִיה נב) כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תֵּצְאוּ וּבְמִנוּסָה
 לֹא תֵלְכוּן.

בֵּיא וּרְאֵה, מִיָּד כְּשֶׁנּוֹלָד אָדָם, נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ שֶׁל
 בְּהֵמָה מִצַּד הַטְּהָרָה מֵאֵלּוֹ שֶׁנִּקְרָאוּ אוֹפְנֵי
 קֶדֶשׁ. זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ מִצַּד הַחַיּוֹת שֶׁחַן
 חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ. זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ נִשְׁמָה מִהַצַּד
 שֶׁל הַכֶּפֶא, וְשִׁלְשֵׁת אֵלּוֹ הֵם: אִמָּה וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה
 שֶׁל בֵּת הַמֶּלֶךְ.

זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ נִפְשׁ בְּדָרְךְ שֶׁל אֲצִילוֹת
 מִהַצַּד שֶׁל בֵּת יְחִידָה, וְהִיא נִקְרֵאת בֵּת
 מְלֶךְ. זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ שֶׁל אֲצִילוֹת מִן
 הַצַּד שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְנִקְרֵא בֵּן לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם.
 זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ נְשָׁמָה מִצַּד הָאֵב וְהָאֵם. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (בראשית ב) וַיִּפַּח בְּאָפִיו נְשָׁמַת חַיִּים. מִי
 הַחַיִּים? אֵלּוּ הֵם י"ה, וְעֲלֵיהֶם נֵאמַר (תהלים קנ) כָּל
 הַנְּשָׁמָה תִּהְלֵל יְהוָה. וְנִשְׁלָם בּוֹ יְהוָה.

זָכָה יוֹתֵר - נוֹתְנִים לוֹ יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא
 אָדָם בְּדָרְךְ שֶׁל אֲצִילוֹת לְמַעְלָה, וְנִקְרֵא
 בְּדִיוֹקֵן שֶׁל אֲדוֹנָו, וְעֲלָיו נֵאמַר (בראשית א) וַרְדּוּ בְּדַגַּת
 הַיָּם. זֶהוּ הַשְּׁלֵמוֹן בְּכָל הַרְקִיעִים וּבְכָל אוֹפְנִים
 וּשְׂרָפִים וְחַיּוֹת וּבְכָל הַצְּבָאוֹת וְהַכַּחוֹת שֶׁלְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה. וּמִשּׁוֹם זֶה, כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה בְּנִפְשׁ מִהַצַּד שֶׁל
 בֵּת יְחִידָה, נֵאמַר בָּהּ לֹא תֵצֵא כִּיצֵאת הָעֲבָדִים.

וּבְאֵבֶד רִשְׁעִים רַגְ'ה, הוּא תַנְ'ר, שֶׁהוּא נָהַר יֵצֵא
 מִעֵדֶן. וּמָה הוּא? מַצּוֹת עֲשֵׂה וּמַצּוֹת

לֹא תַעֲשֶׂה כְּחֻשְׁבוֹן נְהָר, וְהוּא הַנֵּר הַמַּאִיר לְכָל
 אָדָם, וְעַל זֶה וּבִאֲבֹד רְשָׁעִים רָנָה. וּבְאֹתוֹ זְמַן
 שֶׁהַמַּחֲוֹל אֵינּוּ שׁוֹחֵק, יִמְלֵא שְׁחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵינוּ
 רָנָה. וַדַּאי וְאִי לֹא יִכְבֶּה בַּלְיִלָה גֵרָ"ה, מִשּׁוֹם
 שְׁטַעֲמָה כִּי טוֹב סְחָרָה.

וּבְאֹתוֹ זְמַן מִתְקַנֵּת יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהִיא הַלֵּב, הִיא
 הַל"ב, לַה"ב הַמְזוּבָּח. יִכְבֶּה כְּחֻשְׁבוֹן
 לַה"ב הַל"ב. לֹא יִכְבֶּה בַּלְיִלָה גֵרָה, שֶׁהִיא הַגְּלוּת.
 וְזוֹ יְרוּשָׁלַיִם שֶׁהִיא הַלֵּב, וְתִכְבֶּה עַל יְדֵי הַקְּדוּשָׁה
 כְּרוּךְ הוּא. וְהוּ שְׁכַת־טוֹב בּוֹנֶה יְרוּשָׁלַיִם ה'.

בְּרֵאשִׁית בְּרֵא אֱלֹהִים. בְּרִי"ת א"ש. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֲבָא, סוּד הַפְּרִיִת לָמָּה שָׁמַיִם
 עָרְלָה בְּכָלִי עֶפְרָ? אָמַר לוֹ, בְּנִי, יוֹם אֶחָד שָׁאַלְתִּי
 אֶת אֱלֹהֵינוּ, שָׁאַלְתִּי אוֹתוֹ עַל עָרְלָה אוֹמְרִים תִּקְנֵנוּ
 לוֹ כְּלִי בְּעֶפְרָ. אָמַר לִי, עָרְלָה וַדַּאי הִיא בֵּית זִוְגוּ
 שֶׁל נְחֹשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שְׁנָרָם מִיָּתָה לְאָדָם וּלְכָל
 הַפְּרִיִוֹת, וּבְגִלְלוּ מִתְקַנִּים כְּלִי שֶׁל עֶפְרָ.

וְאוֹתוֹ הָעֶפֶר מְזוּז לְאוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וְנִחַשׁ עֶפֶר
 לְחֶמּוֹ, וּבָזָה הוּא נִפְרָד מֵהָאָדָם, וְעָלְיוֹ
 נֶאֱמַר (שמות ב) לֹא תִנְאֹף, אֵל תִּתֵּן לוֹ מְקוֹם לְהִנּוֹת
 מִמֶּנּוּ, אֲלָא שְׁנוֹתֵן לוֹ מְזוּז בַּחוּץ. וּמִשּׁוּם זֶה חִלַּק
 לֹא תִין אֵף, אֵל תִּתֵּן לוֹ (דף קלו ע"ב) מְקוֹם פְּרִיעָה
 הַנִּקְבָּה שֶׁל סְמָאל שׁוֹפֵךְ דָּמִים, עָלְיוֹ נֶאֱמַר לֹא
 תִרְצַח. לְכָלֵב צָרִיךְ לָתֵת דָּם. לָזֶה עֶפֶר וְלָזֶה דָּם,
 לְקַיֵּם בָּהֶם (משלי כה) אִם רָעַב שֶׁנֶּאֱמַר הֶאֱכִילְהוּ לֶחֶם
 וְאִם צָמֵא הִשְׁקְהוּ מַיִם. וְהַכֹּל בַּחוּץ. וּבָזָה מִצִּיל
 אוֹתָם מִחֲבוּט הַקֶּבֶר וּמִחֲרַבּוֹ שֶׁל מְלֹאךְ הַמּוֹת. זֶהוּ
 לְרִשְׁעִים.

אֲבָל לְבִינּוֹנִיִּים תָּדָם תִּזְהַ נְחָשׁב לוֹ דָּם הַקָּרְבָּן,
 וְהָעֶפֶר תִּזְהַ נְחָשׁב לוֹ עֶפֶר הַמּוֹבַח. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב (שמות ב) מוֹבַח אֲדָמָה תַעֲשֶׂה לִּי וְגו', וְנֶאֱמַר
 בָּהֶם לֹא תִבְנֶה אֶתְהֵן גְּזִית, כִּדִּי שְׁלֹא תַעֲשֶׂה לָךְ
 פֶּסֶל. וְזֶה שֶׁל נְדָה אוֹ שְׁפָחָה אוֹ גוֹיָה אוֹ זוֹנָה, כִּי
 חֲרָבָה הַנִּגְפָת עָלֶיהָ וְתַחֲלָלֶיהָ. כְּלוּמַר, מְחַלֵּל שְׁפָת
 לְצַדִּיקִים, שְׂאִין בָּהֶם הַזִּהְמָה שֶׁל הַנְּחָשׁ, נַעֲשֶׂה
 בְּקִרְשָׁה וּבְכָרְכָה וַיַּחֲוֵד.

בְּמִקּוֹם שֶׁל פְּרִיעָה שׁוֹרָה בָּהֶם י"ה, וּבְמִקּוֹם
 עֲרָלָה שׁוֹרָה בָּהֶם ו"ה, וְסוּד הַדְּבָר - מ'י
 יַעֲלֶה לָנוּ הַשְּׂמִימָה, בְּסוֹפֵי תְבוֹת יְהוָה, כְּמוֹ מ'י
 יַעֲלֶה בְּהַר ה'. נִפְשׁוּ, אוֹתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ נִשְׁפַּע ה'
 בְּנִפְשׁוֹ. וְעָלְיוֹ נֶאֱמַר (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה'
 אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֵּם הַיּוֹם.

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, (ישעיה מג) כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי
 וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאתִיו וְגו'. בֹּא וּרְאֵה, כְּבוֹד
 הַמְּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, בְּשֶׁפָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת בְּסוּד שֶׁל
 הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, נָתַן לָהֶם כֹּחַ לְהַנְהִיג הָעוֹלָם, וּבְרָא
 הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּסוּד שֶׁל יו"ה, וְהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן
 בְּסוּד שֶׁל ה"א. וְהוּ שֶׁכֶּתוּב כִּי בֵּית ה' צוּר
 עוֹלָמִים. וְהַנְּהַגַת הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן הִזָּה מְרֵאָה
 בְּהַנְּהַגְתּוֹ הַכֹּחַ שֶׁנֶּתַן לוֹ מִלְּמַעְלָה לְמַעְלָה.

אִם אָדָם מְהַנֶּה אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקַרְפְּנוֹת
 שֶׁל תְּפִלָּה, כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַנֶּה אוֹתוֹ
 מֵאֲכָלִים זוֹתֵרִים בְּעוֹלָם תְּחוּמָא, שֶׁהֵם מֵאֲכָלִים שֶׁל
 גּוֹף הַמּוֹזוֹן שֶׁלְּמַעְלָה, מֵאֲכָלִים לְנִשְׁמָה מְסוּדוֹת

הַתּוֹרָה. הָאָדָם שֶׁעוֹשֶׂה דִיּוּרָה לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְלִשְׂכִינְתּוֹ וְלַחִילוֹתָיו בְּשִׁבְתוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
 וְשָׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֻת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׁבֻת
 לְדַרְתָּם, לְשׁוֹן שֶׁל דִּיּוּרָה, כִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִתְקִין לוֹ דִּיּוּרָה בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם וְלִכְּל שְׂבָאִים עִמּוֹ.

שְׂכָמוֹ שֶׁאָדָם עוֹשֶׂה נִחַת לְקָדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וְלִשְׂכִינְתּוֹ בְּשִׁבְתּוֹ, כִּי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עוֹשֶׂה לְאָדָם עִם בֵּית זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. הוּא
 שׁוֹמֵר אֶת הַשְּׂכִינָה עִמּוֹ בְּשִׁבְתּוֹ שֶׁלֹּא תִתְחַלֵּל, כִּי
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אֶת הָאָדָם עִם בֵּית זוּגוֹ
 שֶׁלֹּא תִתְחַלֵּל.

אָדָם שֶׁלֹּא מִפְרִיד בֵּין הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבֵין
 שְׂכִינְתּוֹ, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹמֵר אֶת אוֹתוֹ
 אָדָם עִם בֵּית זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאֵין רְשׁוּת לַנְּחָשׁ
 לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם. וּבְכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שֶׁמוֹקִיר אָדָם
 אֶת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשְׂכִינְתּוֹ (בְּעוֹלָם תּוֹהַ בְּכֻלָּם מוֹקִיר
 הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם) עִם בֵּית זוּגוֹ בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. וְזוֹהוּ
 שֶׁאֵמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי מְכַבְּדִי אֲכַבֵּד.

אָדָם שֶׁמְמַלִּיךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ וְאֶרְבָּעָה הַצְּדָדִים בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְמַלִּיךְ אוֹתוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
וְאֶרְבָּעָה הַצְּדָדִים בְּעוֹלָם הַהוּא. וּמִשׁוּם זֶה פְּרָשׁוּתָהּ,
כָּל צְדִיק וְצְדִיק יֵשׁ לוֹ עוֹלָם בְּפָנָיו עֲצֵמוֹ, וּכְאוֹתוֹ
הָעוֹלָם הוּא אָדָם בְּדִיוֹקָן שֶׁל רַבּוֹנוֹ שֶׁל הַכֹּל. וְזֶהוּ
וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ.

וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ בְּזֶהר הַרְקִיעַ, הוּא הַזֶּהר
הַטָּמִיר וְגִנּוּז, וְזֶה הַכֶּתֶ"ר. זֶהר
בְּהִיר בִּשְׁתֵּתִים זוֹ תְּכַמֵּ"ת. זֶהר הַזֹּרֵק נִיצוּצוֹת
וּמִבְּהִיק בְּבָרֵק לְעֵינַיִם זוֹ בִּינָ"ת. זֶהר לָבֵן כְּלָבָנָה
זוֹ גְּדִלָ"ת. זֶהר זֶהר אָדָם בְּמַאֲדִים זוֹ גְּבוּרָ"ת. זֶהר
מִבְּהִיק הַכּוֹלֵל לָבֵן וְאָדָם זוֹ תַּפְאֵרָ"ת. זֶהר יָרֵק
כְּבוֹכָב זֶה נִצְ"ח. זֶהר כּוֹלֵל לָבֵן וְאָדָם זֶה הוֹ"ד.
זֶהר זֶהר לְבָל עֶבֶר כְּמִי שֶׁמְכַה בְּפִטְיֵשׁ וְזֹרֵק
שְׂבִיבִים לְבָל הַצְּדָדִים זֶה יִסוֹ"ד. וְכֵלָם מִשְׁפִּיעִים
לְמַלְכוּת, כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל.

רֵאשִׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הִמָּה (במדבר א), כְּתָר חֲכָמָה
 חֲכָמִים. בִּינָה נְבוֹנִים. חֶסֶד חֲסִידִים. גְּבוּרָה
 גְּבוּרִים. בַּעֲלֵי תוֹרָה תִּפְאָרֶת. נְבִיאִים נִצָּח. חוֹזִים
 הוֹד. צַדִּיקִים יְסוּד. מַלְכוּת מְלָכִים. וְעַל שְׁמָה
 נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן
 וְאָמֵן.

[זֶה שִׁיר לְפָרְשֵׁת נח]

וַיִּבֶן נח מִזְבֵּחַ (בראשית ח). מַה זֶה וַיִּבֶן נח? אֵלֵּא נח
 אִישׁ צַדִּיק. וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ, זוּ הַשְּׂכִינָה. הַבְּנִין
 שָׁלוּ בֵּין, שֶׁהוּא הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי. וַיִּקַּח מִכָּל
 הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה. בְּהֵמָה לְמַעַלָּה וְעוֹף לְמַטָּה, מַהִי
 בְּהֵמָה לְמַעַלָּה? אֵלֵּא בְּהֵמָה זֶה הַשּׁוֹר הָעֲלִיּוֹן,
 שֶׁנִּקְרָא הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁלְמַעַלָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ מִקְרֹן
 מִפְּרִים. וּפְרָשׁוֹהָ מִקְרֹן כְּתוּב, שֶׁקְרֹן אַחַת הִיְתָה
 לוֹ בְּמִצְחוֹ, וְזוֹהִי קְרֹן הַיּוֹבֵל, שֶׁמִּמֶּנּוּ קָרָן פְּנֵי
 מִשָּׁה.

הַשּׁוֹר הַזֶּה הוּא פָּר. פָּר הוּא דִין, עִם ו' נַעֲשֶׂה
 פוֹר, רַחֲמִים סְלִיחָה, וְעַל שְׁמוֹ נִקְרָא צוּם

בפּוֹר. מַה זֶה כ' בְּתוֹסֶפֶת פּוֹר? אֵלֶּא זֶה כְּתוּב
 מְלָכוֹת. בֹּא וּרְאֵה, אִינְ שְׂכִינָה שְׁלֵא נַעֲשִׂית כְּתוּב
 לְאוֹתָהּ שְׁלֵמָה מְנַה. וּמִשׁוּם זֶה הַשְּׂכִינָה
 הַעֲלִיזָה הִיא כְּתוּב מְלָכוֹת, וּמְלָכוֹת נִקְרְאת צוּם
 שְׁלֵה, הִיא הַמְלָכוֹת (בְּפּוֹר). וּמְלָכוֹת נִקְרְאת צוּם
 בְּפּוֹר. מִהַצַּד שֶׁל הָאֵם הַעֲלִיזָה הִיא צוּם, אֲבָל
 מִצֵּדוֹ שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי נִקְרְאת אֲבָל.

לְחֵם אֲבִירִים אֲכָל אִישׁ, הֵהוּא שְׁנַאֲמַר בּוֹ ה' אִישׁ
 מְלַחֲמָה. וּמִי כָּאֵן ^(דף קלח ע"א) הָאִישׁ? אֵלֶּא זֶה מ'
 כְּתוּבָה מִבְּפָנִים שְׁבֵה אֲכָלוּ אֶת הַמֶּן מ' שְׁנָה. אֲבָל
 ם הִיא הָעוֹלָם הַבָּא, שְׂאִינ בּוֹ אֲכִילָה וְשִׁתְיָה, וְכָל
 הַסְּפִירוֹת נִקְרְאוּ צוּמוֹת כָּה, וּמִשׁוּם זֶה הַקְּרָפְנוֹת
 שְׁמֵתֵעֶבְלִים, שְׁהֵם תְּפִלוֹת וּבְקָשׁוֹת, הִיא הַשְּׂכִינָה
 הַתְּחִתּוֹנָה. וְהֵהוּא שְׁנֵהֲנָה מְנַה, שְׁהוּא הָעַמּוּד
 הָאֲמֻצְעִי, מִרִיחַ כָּל הַרִיחוֹת שֶׁל הַקְּרָפְנוֹת וּמִקְרִיב
 אוֹתָם לָאֵב וְלָאֵם. זֶהוּ שְׁכַת־טוֹב (בְּרֵאשִׁית ח) וַיִּרַח ה'
 אֶת רִיחַ הַנְּיַחַח. לֹא כְּתוּב אֵלֶּא אֶת רִיחַ הַנְּיַחַח,
 זֶה הִיא.

הַשׁוֹשְׁנָה, רֵיחַ הַטּוֹב לְאָב וְהָאִם. הַשׁוֹשְׁנָה הִיא
וַדַּאי עִם חַמְשָׁה עָלִים הִיא ה'. אֲבָל
הַרִיחַ שְׁלָה ו' שֶׁהוּא רֵיחַ, לֹא שׁוֹרָה כּוּ עַד
שְׁנֵפֶתֶחַת לְהַעֲלוֹת מִמֶּנָּה רֵיחַ טוֹב. כְּשִׁישְׂרָאֵל
פּוֹתְחִים בְּתִשׁוּבָה, הַשׁוֹשְׁנָה נִפְתַּחַת לְבַעֲלָהּ,
שֶׁהוּא תְּרִיחַ שְׁלָה, וְאוֹתוֹ תְּרִיחַ עוֹלָה אֶל הָאָב
וְהָאִם שְׁהֵם י"ה, וַיִּרַח ה' אֶת רֵיחַ.

(שם) וַיֹּאמֶר ה' אֶל לְבוֹ. וַיֹּאמֶר ה' - זֶה הָאָב, אֶל
לְבוֹ - זֶה הָאִם, שְׁנֵפֶתֶחַת פָּה לֵב מִבֵּין. שְׁבִזְמֵן
שִׁישְׂרָאֵל חוֹטְאִים לְאֲבִיהֶם שְׁבִשְׁמַיִם, נֹאמֶר
וַיִּתְעַצֵּב אֶל לְבוֹ. וּבִזְמֵן שְׁמֵחֵנִים יִשְׂרָאֵל לְאֲבִיהֶם
שְׁבִשְׁמַיִם בְּקַרְבָּנוֹת שֶׁל תִּפְלָה, כְּמוֹ שְׁנֵפֶתֶחַת (במדבר
כה) צוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת לָהֶם אֶת קַרְבָּנִי
לְחָמִי וְגו'.

מִיָּד - שְׁמֵן וְקַטְרֵת יִשְׁמַח לֵב. וְגוֹרָמִים בְּאוֹתוֹ
תְּרִיחַ לְהַרְיֵק שְׁמֵן וְנִבְיָעָה מְלִמְעָלָה
בְּשִׁבְיָנוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר א) לְרִיחַ שְׁמֵנִיךָ טוֹבִים
שְׁמֵן תִּזְרַק שְׁמֵךְ עַל בֶּן עֲלָמוֹת אֲהַבּוּךָ. מַה זֶה

עֲלָמוֹת? שְׂמוֹנָה עֶשֶׂר עוֹלָמוֹת שְׁכָלוּלִים בְּשְׂמוֹנָה
 עֶשֶׂר עוֹלָמוֹת שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם רָכַב אֱלֹהִים רַבּוֹתַיִם
 אֵלֶּפֶי שְׁנָאָן.

בִּינְתַיִם הֵינָה זָקֵן הַזְּדִמָּן אֵלָיו. פָּתַח וְאָמַר, מַה זֶה
 רָכַב? אָמַר לוֹ, ר' הִיא חֲכָמָה, רֵאשִׁית
 חֲכָמָה. ב' בִּינָה. כ' פֶּתֶר עֲלִיּוֹן. הֵם רָכַב לְאוֹתוֹ
 טָמִיר וְגִנּוּז שָׂרוּכַב עֲלֵיהֶם, וְאֵלּוֹ שָׁלַשׁ הַסְּפִירוֹת
 הֵן רוֹכְבוֹת עַל ח"י הָעוֹלָמִים, שֶׁהֵם תִּשְׁעַ נְקֻדּוֹת
 בְּפוֹלוֹת, וְהֵם אָדָם עֲלִיּוֹן טָמִיר וְגִנּוּז בְּטַעֲמִים
 וְאָדָם שְׁלֵמָה שֶׁהֵם תִּשְׁעַ נְקֻדּוֹת, הֵם שְׂמוֹנָה עֶשֶׂר
 עוֹלָמוֹת שֶׁשָּׂט בָּהֶם עֲלֵת הָעֲלוֹת, שֶׁהוּא הָאָדָם
 הַשְּׁלִישִׁי שְׁלֵא הִתְנַלָּה בַּתּוֹרָה וְשָׂט בָּהֶם, וְהֵם
 מְרַכְּבָה לוֹ. וְהַשְּׂמוֹנָה עֶשֶׂר הֵזָה אֵיפֹה עוֹלָה?
 בּוֹיָר"ח. וּבְגָלוֹ נֶאֱמַר וַיֵּרַח ה' אֶת רֵיחַ הַנִּיחַח.
 וּבְשִׁישְׂרָאֵל מֵעֲלִים בְּרָכוֹת בַּתְּפִלוֹת אֵלָיו כְּרָאוּי,
 מִיָּד נִהְיָה מִשָּׁם. מַה פֶּתוּכָה? וַיֹּאמֶר ה' אֵל לְבוֹ.

תקונים

וְהַמְשַׁבְּלִים יִשְׁבְּלוּ בְּזַהַר הַרְקִיעַ וּמַצְדֵי־קַיִּי הַרְבִּים
בְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד. פֶּתַח רַבִּי
שְׂמַעוֹן וְאָמַר, בְּטָרַם אֶצְרָךְ בְּכַטָּן יִדְעֵתִיךָ. זֶהוּ
שְׂפָתוֹב אֲשֶׁר קָדַשׁ יְדִיד מְכַטָּן. בְּטָרַם אֶצְרָךְ - זֶה
רוּחַ שֶׁל יְצִירָתָהּ. וּבְטָרַם תִּצַּא מִרְחֵם - זֶה נְפֶשׁ שֶׁל
עֲשִׂיָּהּ. נִבְיָא לְגוֹיִם נְתִיתִיךָ - זֶה הַנְּשָׂמָה.

שְׂקָדָם שְׂאָדָם יִבְא לְעוֹלָם, הוּא נוֹדַע לְרוּחוֹ
וּנְשָׂמָתוֹ וְגוֹפוֹ (וּנְפִשׁוֹ) שְׂמַת־חֲבָרִים לְמַעְלָה.
וּמִשׁוֹם זֶה וַיֹּאמֶר ה' אֵל אַבְרָם, זֶה הַנְּשָׂמָה שֶׁהִיא
אֵב לְרוּחַ וְלִנְפֶשׁ וְרֵם לְגוּף. וְעַל אֵלוֹ הַרוּחַ וְהַנְּפֶשׁ
וְהַגּוּף, עָלִיהֶם נֹאמַר הֵן כָּל אֵלֹהִים יִפְעַל אֵל וְגו'.
הַנְּשָׂמָה זֶה גּוּף פְּלוֹנִי. לָךְ לָךְ מֵאֶרְצֶךָ - זֶה שְׁנוֹי
מְקוֹם. וּמִמּוֹלְדֹתֶךָ - זֶה שְׁנוֹי הַשֵּׁם. וּמִבֵּית אָבִיךָ -
זֶה שְׁנוֹי מַעֲשֵׂהָ.

שְׁנוֹי מְקוֹם זֶה גְּלָגוּל רֵאשׁוֹן, שְׂנַעֲקָר מִמְּקוֹמוֹ
וּנְנָטַע בְּגוּף אַחֵר. וּמִי גָרַם לוֹ אֵת זֶה?
מִשׁוֹם שְׂעָקָר אֵת הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה מִמְּקוֹמָהּ, שֶׁהִיא

הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וּבִפְשָׁעֵיכֶם שִׁלַּח אִמְכֶם.
 וּמִמּוֹלַדְתְּךָ, כָּאֵן סוּד (בראשית מח) וּמּוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר
 הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לָךְ יְהוּי, וְבוֹ יִקְרְאוּ פְּנֵחֶלְתָם. כִּדְרֵי
 שְׁלֵא יִכְרַת שֵׁם הַמֵּת, יִקְרָא עַל שֵׁם אָחִיו, וְזֶה
 שְׁנוֵי הַשֵּׁם. וּמִי גֵרָם אֵת זֶה? מִשּׁוֹם שֶׁעָקַר הָאֵילָן,
 שֶׁהוּא עֵץ הַנֶּזֶן מִמְּקוֹמוֹ. כִּךְ גֵּעַקַר מִפְּנֵי, וְנִקְרָא
 עָקַר בְּלֹא בֵן, עַל שֵׁם שֶׁהוּא עָקַר ו' שְׁכּוֹלֵל שֶׁשָּׂה
 צְדָדִים מִמְּקוֹמוֹ.

וּמִבֵּית אָבִיךָ - זֶה שְׁנוֵי מַעֲשֵׂה, וּמִי גֵרָם לוֹ אֵת
 זֶה? מִשּׁוֹם שֶׁחָטָא בְּמַעֲשֵׂה, שֶׁהֵיא הָאֵם
 הָעֲלִיּוֹנָה, מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁשֵּׁם גְּנוּזָה הַמַּחֲשָׁבָה,
 שֶׁאֵין עֲשִׂיהָ בְּלֹא מַחֲשָׁבָה. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב כָּלֵם
 בְּחֻכְמָה עֲשִׂיתָ. אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ - זֶה הַגּוֹף.
 כִּפִּי שֶׁהוּא מְחִיב בְּחֻטָּאִים, כִּךְ נִנְטַע בּוֹ וְנִרְכַּב עַד
 שֶׁמִּחֲזִיר מַה שֶׁעָקַר לְמְקוֹמוֹ.

קָם הָעַמּוּד אַחַר צְלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, רַבִּי
 רַבִּי, סוּד זֶה, סוּד אַחַר עֲלִיּוֹן יֵשׁ בְּגִלְגּוּל
 לְמַעַלָּה בְּדַרְגּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר ה' אֵל

אֲבָרָם, זֶהוּ שְׁנֵאמַר בּוּ הֲלֹא אָב אֶחָד לְכַלְנֹו. וּמִי
אָמַר לוֹ? אֹתוֹ הָרַם שְׁעֲלִיּוֹ, שְׁהוּא רָם עַל כָּל
גְּבוּהִים. וּמָה אָמַר לוֹ? לָךְ לָךְ - שְׁנֵי גְרוּשִׁים, הֵם
' י' מִן 'א'. הָאֹת ו' מִשָּׁם גִּרַשׁ אֹתָהּ אֹתוֹ רָם
עַל כָּל רָמִים, שְׁהוּא עֲלֵת עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים. וּלְאֵן
שָׁלַח אֹתוֹ? אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרַאכָּ, זֹו הַשְּׂכִינָה
הַתַּחְתּוֹנָה.

אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִם כָּךְ, מַה זֶה מֵאֲרֻצָּךְ
וּמִמּוֹלְדָתְךָ? אָמַר לוֹ, רַבִּי רַבִּי, שְׁלֵשֶׁת
אֱלֹפִים הֵם מִשְׁלֵשָׁה שְׁמוֹת שְׁהֵם אֱהִי"ה אֱהִי"ה
אֱהִי"ה שְׁנֵאמַר לְמֹשֶׁה עֲלֵיהֶם, שְׁהוּא תְדִיּוֹקָן שָׁל
אֹתוֹ ו' הָעֲלִיּוֹנָה.

וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה אֱהִיָּה אֲשֶׁר אֱהִיָּה. אֱהִיָּה
שְׁלַחֲנִי אֵלֵיכֶם. כָּאֵן גִּרְמֹז שְׁהַתְגַּרְשׁ
מִשְׁלֵשָׁה אֱלֹהִים, שְׁהֵם שְׁלֵשָׁה עוֹלָמוֹת שְׁנֵאמַר בְּהֵם
מֵאֲרֻצָּךְ וּמִמּוֹלְדָתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ (בראשית יב). וְזוֹהִי
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שְׁהִיא כְּתוּר אִם כָּל חֵי. שְׁהָאֹת ו'
בְּמַעֲיָהּ הִיא 'א' כְּכַתְּר עֲלִיּוֹן, וְא' הַשְּׂנִית כְּבִנְיָה,

וּאֶל־הַיָּהוָה הִיא שְׁלִישִׁית בְּאֲמִצֵּעַ שֶׁל הָאוֹת ו', וְסוּד
הַדָּבָר - יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וְהִיא כְּתוּבָה מְלֻכּוּת.
אֵל הָאָרֶץ - זוֹ שְׂכִינָה הַתְּחִתּוֹנָה שְׁפֹלּוּלִים בָּהּ
בְּלִים. וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ - מִהֲצַד שֶׁל א'
הַעֲלִיּוֹנָה. וְאֶגְדֹּלְךָ שְׁמֶךָ - מִהֲצַד שֶׁל א' הַשְּׁנִיָּה.
וְהִנֵּה בְּרָכָה - מִהֲצַד שֶׁל א' הַשְּׁלִישִׁית.

וַיְהִי רָעַב בְּאָרֶץ וַיֵּרֶד אֲכָרָם מִצְרִימָה. וַדַּע כִּי הֵלֵב
הוּא דִיּוּר הַנְּשָׂמָה, וְהִיא שְׁבִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר אָרֶץ
אֲשֶׁר ^(דף קלח ע"ב) לֹא בָמֶסְכָּנֶת הָאֵכֵל בָּהּ לָחֶם לֹא
תִחַסֵּר כֹּל בָּהּ. וּכְשִׁיּוֹרְדֵת הַנְּשָׂמָה לְטַחוּל, שֶׁהוּא
רָעַב, מִשּׁוּם שֶׁכָּבֵד לֹא נוֹתֵן לוֹ מִתְּדָם אֱלֹהִים
הַשִּׁירִים תְּרַעִים שְׁלוֹ, וּמִשּׁוּם זֶה (שם) כִּי כָבֵד תְּרַעַב
בְּאָרֶץ.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שִׁיּוֹרְדֵת שָׁם הַנְּשָׂמָה, פּוֹחֶדֶת מִשָּׁם,
שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר הִקְרִיב לְבֹא מִצְרִימָה.
קִדְּם שֶׁנִּקְרְבָה שָׁם הַנְּשָׂמָה. וַיֹּאמֶר אֵל שָׂרָה אֲשֶׁתּוֹ
- זֶה חֲנוּפָה. וּמָה אוֹמֵר לָהּ? תִּנֵּה נָא יַדְעֵתִי כִּי אִשָּׁה
יָפֶת מִרְאֵה אֶתִּי. אֵת יָפֶה בּוֹכִיּוֹת, וּבְגִלְלֶךָ אֲנִי

פוחד שִׁיִּהְרְגוּ אוֹתִי בְּגִלְלוֹתַי, שְׂצוּפָה רָשָׁע לְצַדִּיק,
 וּמִשׁוֹם זֶה עָרוֹם רָעָה רָעָה וְנִסְתָּר. שְׂצַדִּיק שֶׁנִּמְצָא
 בֵּין הַרְשָׁעִים, נִתְפָּס בִּינֵיהֶם. וּמִשׁוֹם זֶה וְהָיָה כִּי
 יֵרְאוּ אֶתְךָ הַמַּצְרִים, וְזֶה סוּד כָּל הַבֶּן הַיְלֹוד.
 וּמִשׁוֹם זֶה וְהָרְגוּ אוֹתִי וְאֶתְךָ יְחִינוּ. אֵלֶּא אֲמַרִי נָא
 אַחֲתִי אָתָּה. זֶהוּ שְׂכֵתוֹב אֲמַר לְחֻכְמָה אַחֲתִי אָתָּה.
 לְמַעַן יִיטֵב לִי בְּעִבּוּרְךָ - בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְחִיְתָה נַפְשִׁי
 בְּגִלְלוֹתַי - לְעוֹלָם הַבָּא.

בֵּינֵתִים הֵנָּה הָעֲמוּד שֶׁל הָאוֹר שֶׁנִּרְאָה בְּצִלוֹ שֶׁל
 רַבִּי שְׂמַעוֹן, וְאֲמַר לוֹ, רַבִּי רַבִּי, כָּאֵן סוּד
 וְלֹא צָרִיךְ לְכַסּוֹת, מִשׁוֹם בְּעָלִי חוֹבוֹת מְרָאָה
 לְבִנְיָהֶם, בְּעָלִי עֵשֶׁר, שְׂלֹא יִהְרְגוּ אוֹתוֹ עַל מְמוֹנּוֹ.
 וּמַהוּ מְמוֹנּוֹ? בַּיִת וְהוּן נִחְלַת אָבוֹת וּמַה' אִשָּׁה
 מִשְׁכָּבֶלֶת. וְזוֹ בַּת עֵיִן, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ כְּסוּת עֵינַיִם,
 שְׂצַרִיךְ לְהִתְכַסּוֹת בֵּין הַרְשָׁעִים, מִשׁוֹם אוֹתוֹ הָאוֹר
 שְׂמֵאִיר בָּהּ, שְׂתוּא בְּעִלְהָ, שְׂתוּא סוּד, צָרִיךְ
 לְכַסּוֹתוֹ מִבִּינֵיהֶם שְׂלֹא נִתְפָּס עָלָיו.

מִשּׁוֹם שְׁחֻשָּׁה, שֶׁהוּא נֶחֱשׁ הַקְדָּמוֹנִי, מִקְנֵא עַל
הָאֹר שֶׁהוּא אֹר הַגָּנוּז, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ וַתֵּרָא
אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֶהוּ (שמות ב).

וְכִךְ מִי שְׂמַתְנַלָּה לוֹ אֹר שֶׁהוּא ר"ז בֵּין הַרְשָׁעִים,
צָרִיךְ לְכַסּוֹתוֹ עַד שְׂיִבְאוּ הַצְדִּיקִים לְהַאִיר
בֵּינֵיהֶם. זֶהוּ שְׂכָתוֹב אֹר זָרַע לְצְדִיק. וְאִם לֹא
מִטְמִין אֹתוֹ, מַה כָּתוּב? (בראשית יב) וַיְהִי כִּבּוֹא
אֲבָרָם מִצְרֵימָה, וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל פְּרַעֲה וַתִּקַּח
הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעֲה.

פְּתַח רַבִּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, אֹי לְבָנֵי הָעוֹלָם שֶׁהֵם
אֲטוּמִים בְּלֵב וּסְתוּמֵי עֵינַיִם, שֶׁהָרִי כַּמָּה
סוּדוֹת נִסְתָּרִים יֵשׁ בַּתּוֹרָה וְלֹא מִשְׁנִיחִים בָּהֶם,
שֶׁאֵין רוֹצִים אֲלָא לֶאֱכֹל אֶת הַתֵּבֶן שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁהוּא הַפֶּשֶׁט, לְבוֹשָׁה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְלֹא מוֹעֲמִים
מִן הַמַּח שְׂכָפְנִים.

בֵּיא וְרֵאָה, יֵשׁ נְשָׂמָה שֶׁהִיא גּוֹף לְנְשָׂמָה, וַיֵּשׁ
נְשָׂמָה לְנְשָׂמָה, וַיֵּשׁ נְשָׂמָה זְכָרִית שֶׁנִּקְרְאָת
אֲבָרָם. וַיֵּשׁ נְשָׂמָה נְקֵבָה שֶׁנִּקְרְאָת שָׂרִי. וְאִף עַל

גב שנקראת זכר, הנשמה הזו אנכם בלי ה' היא
מפלה לנשמה שהיא נקבה שרי ששם י', או לשרה
ששם ה'. ומשום זה פרשה בעלי המשנה שפיל
היה אנכם לשרה בנבואה, משום שהיא זכתה
לשתי אותיות - י' בפתחה, שרי, ולבסוף שרה
בה'. כשהיתה ביו"ד היתה יחידה, וכשזכתה בה'
נקראת אם. וכשהיתה יחידה ביו"ד נאמר עליה
שמרני באישון בת עין.

ופרעה, שהוא דמות של נחש רשע, אחר
ששפחה, כתוב ונתקח האשה בית
פרעה. וזה רומז לגלות מצרים שנקלטה השכינה
במצרים. והנחש רצה לקרב אליה, מה כתוב?
והור הקרב יומת. וינגע ה' את פרעה. וזה רומז
למכות שהכה הקדוש ברוך הוא את פרעה ואת
המצרים ואת הממנים שלהם. ומה כתוב? ועתה
הנה אשתך קח ולך. כמו שפרעה במצרים שאמר
למשה ולישראל שלח מעל פני ויצאו. וזהו
ההבטחה לשכינה ולישראל בגלות האחרונה.

מִיָּד בְּשִׁירְצוֹ הָאֵמוֹת עוֹבְדֵי הַכּוֹכָבִים שֶׁל הָעוֹלָם
 לְקָרֵב אֵלֶיהָ וְלְדַחֵק אוֹתָהּ, שֶׁכֵּר הַכֹּלֵה
 הַדַּחֵק, כְּתוּב וַיִּנָּע ה' אֶת פְּרַעְיָה. מִיָּד -
 וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים. שֶׁעַל הַשְּׂכִינָה נֹאמֵר
 אֲנִי ה' הוּא שָׁמַי וּכְבוֹדִי לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן, וְהַיּוֹד
 תִּקְרַב אֵלֶיהָ יוֹמָת.

וּכְמוֹ שֶׁפְּרַעְיָה הִרְאֵשׁוֹן אָמַר הִנֵּה אֲשַׁתְּךָ קַח וְלֵךְ,
 כִּי אָמַר פְּרַעְיָה קוֹמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי, וְכִי
 עֲתִידִים הָעַמִּים שֶׁל הָעוֹלָם לֹאמֹר לְיִשְׂרָאֵל קוֹמוּ
 צֵאוּ, צֵאוּ מִבִּינֵינוּ. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא מוֹצִיא
 אוֹתָם מִבִּינֵיהֶם עַד שֶׁלְקַח אֶת בְּלִיּוֹ.

וּכְמוֹ שֶׁנֶּאמַר וַיֵּצֵאוּ עִלְיֵי פְרַעְיָה אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלְחוּ
 אוֹתוֹ וְאוֹת אֲשֶׁתוֹ וְאוֹת כָּל אֲשֶׁר לוֹ - כְּמוֹ
 כֵּן בְּנֵלוֹת הָאֲחֵרוֹנָה. וְהוּא שֶׁכְּתוּב וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל
 אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָח לְה' וְגו'.

בִּינְתַיִם הִנֵּה אֵלֶיהָ הַיּוֹדֵינֵנוּ אֵלֵינוּ, וְאָמַר, רַבִּי רַבִּי,
 וְדַאי כְּמוֹ זֶה הוּא בְּנִשְׁמָה שֶׁהִיא מִצַּד
 הַשְּׂכִינָה. וַיֵּצֵר הָרַע רוּצָה לְקָרֵב אֵלֶיהָ, וְהַקְדוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא מִכָּה אֹתוֹ בְּכַמָּה מִכּוֹת, כְּמוֹ שֶׁחֶכֶה
אֶת פְּרָעָה עַל דְּבַר שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ אַבְרָם.

וּבְאֹתוֹ זְמַן יוֹרֵד סָמְא"ל וְכָל חֵילָיו לְנִשְׁמָה
תְּהִיָּא, וְשׁוֹמֵר אֹתָהּ עַד שְׂמֵתִקְרָבֵת
לְקַדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֵן כְּמוֹ זֶה כָּל אָדָם שְׂרוּצָה
לְקַרֵב לְצַדִּיק לְהַזִּיק אֹתוֹ, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִכָּה
אֹתוֹ בְּכַמָּה מִכּוֹת לְהַזִּיקוֹ עַד שְׂיִחְזֹר לְשַׁעֲבֹדוֹ.
וּמִשׁוּם זֶה אָמְרָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל הָמָן הָרָשָׁע, (אסתר ו)
אִם מִזְדַּע תִּיהוּדִים מְרֻדְכִי, לֹא תוּכַל לוֹ כִּי נָפֹל
תִּפֹּל לְפָנָיו. אֲבָל הַנִּשְׁמָה שְׂאִינָה מִצַּד רוּחַ הַקְּדוֹשׁ,
יֵשׁ לָהּ לְהַשְׁמֵר, שְׂיֵשׁ רְשׁוֹת לְמַקְטִירָהּ עֲלֵיהָ, וְעָרוֹם
רְאָה רָעָה וְנִסְתָּר.

וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם. מַה זֶה וַיַּעַל אַבְרָם
מִמִּצְרַיִם? אָמַר לוֹ אֱלֹהָיו, וַדַּאי בְּזִמְנָה
שֶׁהַנִּשְׁמָה נִצְוָהּ מִהַמְּנַה הָרַע תְּהוּא, שֶׁהוּא אֵל
אַחַר מֶלֶךְ מִצְרַיִם, מֶלֶךְ שֶׁל אֹתָם הַצּוֹרְרִים
שְׂדוּחִיקִים אֶת הַנִּשְׁמוֹת, וְאֹתָם מְלֹאכֵי הַתְּכַלָּה

הַמְזִיקִים, כְּמוֹ שֶׁבָּאָרוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, נִשְׁמָוֹת
הַרְשָׁעִים הֵם הֵם הַמְזִיקִים בְּעוֹלָם.

מַה כָּתוּב בְּבַעַל הַנְּשָׁמָה? וַיַּעַל אֲבָרָם מִמִּצְרַיִם.
הִתְעַלָּה עֲלֵיהֶם בְּחֹזֶק רַב, הוּא וְנִשְׁמָתוֹ וְכָל
אֲשֶׁר לוֹ. וַאֲפִלוּ לֹט עֲמוֹ, שֶׁהוּא יָשָׁד ^(דף קלט ע"א) מִצַּד
הַיָּמִין, שֶׁלֹּא כָּל הַיָּשָׁדִים שְׂוִים. שְׂיֵשׁ יָשָׁדִים שֶׁהֵם
כְּמוֹ מְלָאכִים קְדוֹשִׁים, שְׂיִוְדָעִים מַה שֶׁהֵיָה וּמַה
שֶׁעָתִיד לְהִיּוֹת, וְעַל הַיָּשָׁד הַזֶּה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אֵעֲשֶׂה לוֹ עֲזָרָה. אִם זָכָה - עֲזָרָה, וְאִם לֹא ^{(בְּנִגְדוֹ}
עֲזָרָה, שְׂזָכָה לְאוֹת י' שֶׁל בְּרִית מִלְּהָ, וְנִעֲשֶׂה שְׂדֵי. וְאִם לֹא) - הַיָּשָׁד הוּא
בְּנִגְדוֹ. וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב ^(בְּרֵאשִׁית יג) וְלֹא נִשְׂאָ אֶתֶם הָאָרֶץ
לְשֶׁבֶת יַחֲדוֹ.

וְעֲזָרָה, אִם זָכָה אָדָם - הוּא עֲזָרָה. מִתִּי? בְּלֵיל שֶׁכָּת
שְׂמֵלִוִים שְׂנֵי מְלָאכִים אֶת הָאָדָם, זֶה הַיָּצָר
הַטּוֹב וְזֶה הַיָּצָר הָרָע. אִם זָכָה - יָצָר הַטּוֹב מְבָרָךְ
אֶת בַּעַל הַבַּיִת וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, וְיָצָר
הָרָע עֲזָרָה לוֹ בַּעַל בְּרָחוֹ וְעֲזָנָה אָמֵן. וְאִם לֹא -
הוּא בְּנִגְדוֹ וּמְקַלֵּל אוֹתוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ. וּמִשּׁוֹם זֶה

נִקְרָא לוֹט, שְׂמֵכִיא קָלְלוֹת עַל אוֹתוֹ הָאִישׁ וְעַל
 בֵּיתוֹ וּמִכְנִים קִטְטָה בְּבֵיתוֹ. זְהוּ שְׂפָתוֹב וַיְהִי רִיב
 בֵּין רַעֲי מְקַנָּה אַבְרָם וּבֵין רַעֲי מְקַנָּה לוֹט.

וּבְאוֹתוֹ זְמַן, (ש) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֵל לוֹט אֵל נָא
 תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינְךָ וְגו' כִּי אֲנָשִׁים
 אֲחִים אֲנַחְנוּ. מִצַּד שְׂחֹוֹא הַגּוֹף. וְמָה אָמַר לוֹ?
 הֲלֹא כָּל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ (ש). וּמִשׁוֹם זֶה אָמְרוּ בְּעַלֵּי
 הַמִּשְׁנָה, אִם רְאִיתָ שְׂיִצֵּר הָרַע מִתְנַפֵּר עֲלֶיךָ,
 הוֹלִיכֵהוּ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ. אִם אֵבֶן הוּא נִמּוֹת, וְאִם
 בְּרוֹזַל - מִתְּפוּצֵץ. אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן לְאַלְיָהוּ, אֵת
 זֶה נִם יְלָדִים יוֹדְעִים אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ, רַבִּי רַבִּי, וְדַאי
 בְּךָ הוּא, אֲבָל סוּד וְדַבְרֵי הַפְּרָשָׁה הַזֹּאת אֵינָם לְגַלּוּי
 בְּךָ, אֵלֹא בֵּינִי וּבֵינְךָ.

פְּתַח וְאָמַר, (ש) וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ. מָה הָרָעַב
 בָּאן? אֵלֹא וְדַאי בְּשִׂמְסֵתִלְקַת הַנְּבִיעָה
 מֵאֶרֶץ הַשְּׂכִינָה, מִיַּד פְּתוּב וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ (ש).
 וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרֵימָה, יָרַד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְדוֹר

בין הצדדים הרעים הללו, כרי שזרעו יהיה שמור
ביניהם.

אמר לו רבי שמעון, רבי רבי, וְהרי פתוב
בשכינה ארץ אשר לא במסכנת תאכל
בה לחם. אמר לו, וְהאי כך הוא! שבזמן שישקראל
שומרים אות הברית, היא מתמלאת כל טוב ולא
חסר ממנה (שפע. וכאשר לא שומרים הברית, מסתלק השפע ממנה),
ונאמר בה ותראה היפשה.

ובאותו זמן, אם לא יורד הקדוש פרוך הוא
לשמר אותה, יש רשות לצדדים
האחרים לקרב לשם. ואותו שגורם את זה, יש
רשות למקטרג להרג אותו. משום זה אמר לה
והיה כי יראו אתך המצרים וגו' (שם). ועל זה אמרי
נא אחתי את (שם), לא תודעי ביניהם.

ואם תאמר מה חטא אנכרם? אלא חטאו קדם
שכבא לעולם היתה פאות ה', כחסרונו שם
היתה. ומשום זה היתה נקרא אנכרם בלי ה', עד
שזכה לה ובה נשלם בכל איבריו. ומשום יו"ד

שְׁהִיְתָה בְּשָׂרִי, אָמַר אִמְרֵי נָא אַחֲתֵי אֶתְּ, לְהִגֵּן.
 לְמַעַן יִיטֵב לִי בְּעִבּוּרְךָ (שם), בַּת יְחִידָה, וְנֹאמַר כֹּה
 אֶבֶן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים. יִיטֵב לִי - מֵצַד שֶׁל הַטּוֹב,
 וְחִיְתָה נִפְשִׁי - מֵצַד שֶׁל ח"י הָעוֹלָמִים, מִשּׁוּם
 שְׂשִׁיתֵי הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ נִבְנָה בָּהֶם הָעֵמוּד הָאֲמֻצָּעִי
 וְצַדִּיק.

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה וְגו'. פָּתַח רַבֵּי שְׂמַעוֹן וְאָמַר, יִשְׁנֵי
 תְּכַרְוֵן קוּמוּ. וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה, מִי שָׂרָה כָּאֵן?
 זוֹ הַשְּׂכִינָה, מִשּׁוּם שְׂלֵמֶטָה בְּצַדִּיק וַיִּבְרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ. כֹּךְ הַצְּדִיקָת הַזֹּאת נִבְרָאָה
 בְּדִיוֹקְנָה שֶׁל הַשְּׂכִינָה.

וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה - זוֹ הַשְּׂכִינָה. וּמִי הוּא הַחַיִּים
 שְׂלָה? י"ה, וְזֶהוּ הַשְּׂכִינָה. שָׂכֵן י"ה. וְזֶהוּ
 הַחַיִּים שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה. זֶהוּ שְׂכַת־טוֹב כֹּל הַנְּשֻׁמָּה תְּהִלָּה
 י"ה. וְתַח' הַזֶּה בְּא"ת ב"ש - צ'. עִם י' עוֹלָה לְק',
 וְהֵם מֵאָה בְּרָכוֹת שְׂתֵיב אָדָם לְתַרְיֵק בְּכָל יוֹם
 בַּשְּׂכִינָה, וְזֶהוּ מֵאָה שָׁנָה. וְעֲלֵיהֶם צִוָּה תְּקַדּוּשׁ

בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם מִה' אֱלֹהֵיךָ שֶׁאֵל מֵעַמְּךָ.
אֵל תִּקְרִי מ"ה אֱלֹא מֵא"ה.

וְעֲשָׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים - אֵלֶּי עֲשֹׂר אֲמִירוֹת
וְעֲשָׂרָה דְבָרוֹת וְשִׁבְעָה הַיָּמִים
הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְשֵׁשֶׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֵׂה וְיוֹם הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא וַיְכַלּוּ, הַכֹּלֵל שֶׁל כָּלֵם.
וּכְנֻגָדָם נִתְּנָה תוֹרָה בְּעֲשָׂרִים וְשִׁבְעַת אוֹתוֹת -
עֲשָׂרִים וְשֵׁשֶׁתִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, וְחֲמִשׁ שָׁהֵן מִנְצַפ"ד
שֶׁהַצּוֹפִים אָמְרוּ אוֹתָם.

וְאִם חֵם וְשָׁלוֹם עוֹבְרִים עֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, מִתְפָּזְרִים
לְאַרְבַּעַת הַצְּדָדִים, וְהַשְׂכִּינָה גְּלִתָּה עִמָּהֶם.
וְהוּ שְׂכָתוֹב וְתָמַת שָׁרָה. הַמִּיתָה שְׁלָה שֶׁהַסְּתֵלֵק
מִמֶּנָּה י"ה וְנִשְׁאָר כ"ם חֲסֵר. וּמִשּׁוֹם זֶה וַיֹּאמֶר כִּי
יָד עַל כ"ם י"ה.

בְּקִרְיַת אַרְבַּע - אֵלֶּי אַרְבַּעַת צְדָדִים שֶׁהַתְּפִזּוֹר עִם
יִשְׂרָאֵל, וּמִשּׁוֹם זֶה תִּקְנֵנוּ בַּתְּפִלָּה וְכַבֵּצְנוּ
יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְּפוֹת הָאָרֶץ. שֶׁהַגְּלוֹת הִיא מִיתָה
לְשִׂכְיִנָּה וְלְכָל יִשְׂרָאֵל בְּנֵיהָ.

וְעוֹד, וְתָמַת שָׂרָה בְּקָרִית אַרְבַּע - אֵלֹהֵי תַחֲוֹ וְבַחֲוֵי
 וְחֶשֶׁךְ וְתַחֲוֹם, שֶׁהִיא מִתְלַבֶּשֶׁת בְּאָרְצֵי,
 שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְהָאָרֶץ הִיְתָה תַחֲוֹ וְגו' (בראשית א').
 מִשְׁכִּינָה וְצַדִּיק שְׂאִין בּוֹ נְבִיעָה שֶׁל הַתּוֹרָה.
 מֵאַרְבַּע הַחִיּוֹת שָׁלוֹ, שֶׁהֵן אַרְבַּע הַחִיּוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא,
 גָּלוּ בְּאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת אֵלֹהֵי, שָׁהֵם תַחֲוֹ - קוֹ יִרְקָה,
 קַלְפָּה תִירְקָה שֶׁל הָאֵגוֹז. בַּחֲוֵי - גִּזְוֹן לְבָנִי, קַלְפָּה
 שְׁנִיָּה. וְחֶשֶׁךְ - קַלְפָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל הָאֵגוֹז, שֶׁהוּא
 אֵשׁ מִתְלַקַּחַת. תַּחֲוֹם - חֲלָל הָאֵגוֹז שְׁשֵׁם הַמַּחַ, שֶׁהִיא
 הַשְׁכִּינָה, כֶּסֶא הַכְּבוֹד וְאַרְבַּע הַחִיּוֹת שָׁלוֹ.
 שְׁכָרְךָ נִחְלַק הַמַּחַ שֶׁל הָאֵגוֹז לְאַרְבָּעָה צַדִּדִּים
 שְׁעֲלֵיהֶם עוֹמֵד הַמַּחַ.

וְאֵלֹהֵי הֵם כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה אֲוִירֵי הַמַּחַ שֶׁל אָדָם, עוֹר
 וּבָשָׂר תְּלַבִּישְׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תִּשְׁכְּבֵנִי.
 הֵן אַרְבַּע קַלְפוֹת הָאֵגוֹז שֶׁהֵן בְּסוּד הָעֶרְלָה,
 שְׁעֲלֵיהֶן נֶאֱמַר וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ
 כְּתָנִיּוֹת עוֹר וַיְלַבִּשֵׁם (שם ג'). וּפְרָשׁוֹתוֹ הֵרָאשׁוּנִים,
 מַה זֶה עוֹר? זֶה עוֹר הַנְּחָשׁ.

וּבְזִמְנֵי שִׁישְׁרָאֵל בְּאוֹתָן הַקְּלָפוֹת, שֶׁהֵן אַרְבַּע
 נְלִיּוֹת, הֵם בְּפִרּוֹד בְּכִיכּוֹל, בְּאֵלוֹ לֹא הָיוּ
 גּוֹי אֶחָד, וְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא שׁוֹרָה
 עֲלֵיהֶם. וּמִשּׁוּם זֶה בְּאֵרוֹ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, כָּל הַדָּר
 בְּחוּץ לְאֶרֶץ הַדּוֹמָה כְּמִי שֶׁאֵין לוֹ אֵלוֹת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא, וַחֲרִי שְׁמַעְתִּי שְׂאוֹתֵיּוֹת
 הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ כִּדְ הֵן י' בְּפִרּוֹד מִן ה', ו' מִן
 ה', וְלֹא מִתְחַבְּרוֹת עַד שִׁישְׁרָאֵל יֵצְאוּ מִן הַנְּלוֹת.
 אָמַר לוֹ, בְּנִי, יֵשׁ אוֹתֵיּוֹת שֶׁהֵן לְבוֹשִׁים שֶׁל הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁנִּקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ שְׁנִבְרָאוּ. זֶהוּ שְׁכַתוֹב
 כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרֵאתִיו. וְאֵלוֹ הֵם
 בְּפִרּוֹד. וּבְשִׁמְתֵּיחַבְּרִים בְּמִנְיֵן, ^(דף קלט ע"ב) שֶׁלֹּשׁ עֲשָׂרֵה
 לְמַעְלָה וְשֶׁלֹּשׁ עֲשָׂרֵה לְמַטָּה, וְעוֹלָיִם לְעֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ
 יְהוֹ"ה בְּחֻשְׁבוֹן אַח"ד אַח"ד, בְּכַתּוּב בַּיּוֹם הַהוּא
 יִהְיֶה ה' אַחָד וְשִׁמּוֹ אַחָד. אֲבָל אוֹתֵיּוֹת הַיַּחֲוֹד
 בְּדָרְךְ אֲצִילוֹת אֵין שֵׁם חֻשְׁבוֹן וְלֹא פִרּוֹד. וּמִשּׁוּם
 זֶה וְנִחַר יֵצֵא מֵעֵדֶן וְגו' וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה
 רֵאשִׁים. בְּזִמְנֵי שֶׁתִּבְּא גְּאֻלָּה, יִתְקַיֵּם וּנְפִצוֹת יְהוּדָה

יְקַבֵּץ מֵאַרְבַּע בְּנֵי אֶרֶץ. (נאמר. היא חֲבֵרוֹן שְׁעָתִיד הַקָּדוֹשׁ

כְּרוֹךְ הוּא לְחַבְרָם בְּאֶחָד, וְזֶהוּ וְקִבְצָנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע בְּנֵי אֶרֶץ).

וַיְהִי־וַיְהִי חַיֵּי שָׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי
 שָׁנִים. מֵאָה שָׁנָה, זוּ יו"ד שְׁעוֹלָה לְמֵאָה עִם
 שְׁנֵי הַחַיִּין, כְּמוֹ זֶה ה"י עוֹלָה יו"ד. חֲמִשׁ פְּעָמִים
 י' הֵם חֲמִשִּׁים. וְכֵן ה' הָאֲחֶרֶת חֲמִשִּׁים. תְּרֵי מֵאָה.
 וְעֶשְׂרִים שָׁנָה זוּ ו' שְׁעוֹלָה לְכ' שָׁל כְּתָר וְנִעֲשִׂית
 כ"ו.

בֹּן נִשְׁלָמַת י' לְהִיּוֹת י' י' בְּחֻשְׁבוֹן, כְּמוֹ זֶה א' הִיא
 יו"ד לְמַעְלָה, ו' בְּאֶמְצַע, דָּלָת לְמַטָּה.
 וְלְפָעָמִים י' לְמַעְלָה, י' לְמַטָּה, ו' בְּאֶמְצַע, וְעוֹלָה
 לְחֻשְׁבוֹן כ"ו. וְזוּ כ"ו מִן כּוּ"ו. וּמִשּׁוֹם שְׁכ' הִיא
 כְּתָר, רַחֲמִים וְרִצּוֹן שְׂאִין שָׁם דִּין כָּלֵל, אָמְרוּ בְּעֲלֵי
 הַמִּשְׁנָה שְׁמִעְשָׂרִים וְלְמַטָּה לֹא מִעֲנִישִׁים בְּעוֹלָם
 תְּהִיָּה.

וְשִׁבְעֵי שָׁנִים זוּ ו'. כְּשִׁשׁוּרָה י' עַל רֵאשִׁו נִעֲשִׂית
 ז'. וְאִם זָכָה בְּשִׁכְנִינָה שְׁהִיא ז' לְשִׁמְרֵי אֹתָהּ
 בְּבִרְיָת, מִשּׁוֹם שְׁהַבְּרִית מִמֶּשׁ שׁוּרָה עָלָיו ז', שְׁהִיא

יּוֹם שְׁבִיעִי, וְנֹאמַר בּוֹ שֶׁבַע בַּיּוֹם הַלְלִיתִיךָ, וְאִם לֹא
- פְּתוּב בּוֹ וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אַף אֲנִי שֶׁבַע.

וְעַקֵּר הַכֹּל הוּא אֹזֶת הַבְּרִית, שֶׁבּוֹ זֹכָה לְעוֹלָם
הַבָּא, שֶׁהוּא עוֹלָם הַבָּא שְׁאִין בּוֹ לֹא
אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה וְלֹא קִנְיָה וְלֹא תַחֲרוּת, אֶלָּא
צְדִיקִים יוֹשְׁבִים וְעֲטְרוֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם וְנֶהְנִים
מִזִּיּוֹ הַשְּׁכִינָה. וְתִמְצָא סֵמ"ךְ בַּיִסוּד שֶׁהוּא כ"ו.
חֵלֶק סֵמ"ךְ וְתִמְצָא בּוֹ כ"ו. וַיִּסוּד הוּא יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וְתִמְצָא בּוֹ כו"ו.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲבָא, וַחֲרִי כוּז"ו מְצֵאנּוּ, אֲבָל
ו' הַאֲחֵרוֹנָה לֹא מְצֵאנּוּ בְּאֹתֵינוֹת! אָמַר לוֹ,
בְּנִי, כְּשֶׁאַתָּה מְחַשֵּׁב, מֵהֵאֵם הָעֲלִיזָה נִקְרָא ו',
וּכְשֶׁאַתָּה מְחַשֵּׁב מִיִּמִּין שֶׁהֵיא גְדֻלָּה נִקְרָא ו'. אָמַר
לוֹ, זֶה יָפָה, כָּף נְחֹשֶׁבֶת בְּסִפִּירוֹת שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם,
חֲרִי עֶשֶׂר וְלֹא יוֹתֵר. כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּסֵפֶר יְצִירָה,
עֶשֶׂר סִפִּירוֹת בְּלִי מָה, עֶשֶׂר וְלֹא תִשַׁע, עֶשֶׂר וְלֹא
אַחַת עֶשְׂרֵה.

אָמַר לוֹ, בְּנִי, כ' מְרָאָה י' מִמְעָלָה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה
 לְמִעָלָה, וְהַכֹּל א' שֶׁהִיא הַסּוּד שֶׁל יו"ד
 וְהַכֹּל אַחֵר. וּמִשׁוּם זֶה תִּמְצָא שֶׁהָאוֹת יו"ד הִיא
 כ', כִּתְרֵי שֶׁל הָאוֹת י' שְׁעוֹלָה בְּחֻשְׁבוֹן כ', וְהַכֹּל
 אַחֵר. כִּי י"י אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אוֹכֵלָה הוּא. כִּי הוּא י'
 וְהוּא יְהוֹ"ה שְׁעוֹלָה כ"ו, וְעַם אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת עוֹלָה
 ל' לְחֻשְׁבוֹן כ"י, וְזֶה סוּד יְהוֹ"ה.

וְתַמָּת שָׂרָה - זוֹ הַנְּשָׂמָה, שֶׁנֶּאֱמַר כָּה וַיִּפַּח בְּאַפִּי
 נְשָׂמַת חַיִּים. וְכֵן הַמִּיתָה שְׁלָהּ? שֶׁיִּרְדָּה
 מִלְּמִעָלָה וְנִכְנְסָה לְאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת רָעִים, שֶׁהֵם
 אֵשׁ רוּחַ מִיַּם עֶפְרָי, וְהֵם שְׂתוּף שֶׁל נֶפֶשׁ הַבְּהֵמָה,
 מִשׁוּם שֶׁהִיא שָׁם בְּלִי תוֹרָה. שְׂקָדָם שֶׁהַנְּשָׂמָה
 יוֹרֶדֶת לְגוּף בְּאַרְבָּעָה הַיְסוּדוֹת הַלָּלוּ, נִתְּנָה
 הַתוֹרָה בְּלָהּ. וּמִיָּד בְּשִׁנְכֻנְסָת לְגוּף, מִסְתַּלְקָת
 מִמֶּנּוּ, וְסוּד הַדְּבָר - אֲנִי מְלֹאָה הַלְכָתִי וְרִיקָם
 הַשִּׁיבֵנִי ה'.

אָמְרָה הַנְּשָׂמָה, אֲנִי מְלֹאָה הַלְכָתִי לְעוֹלָם תְּהִיהַ, וְכַעַת רִיקָם הַחַזִּירֵנִי ה' לְגוּף תְּהִיהַ. וְעַם

כָּל זֶה, אִם זָכָה אָדָם לְהִתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה - הִיא
 חֵבְרוֹן, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה, שֶׁהִסְתַּלְּקָה מִחֲנֻשָּׁמָה -
 הַתְּחִבָּרָה לָהּ. שֶׁחֲנֻשָּׁמָה הִיא מִכַּפֵּסֵי הַכְּבוֹד.
 וְהַתּוֹרָה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ פְּרוּף הוּא, תּוֹרַת ה'
 תְּמִימָה. עֵץ חַיִּים הִיא לַמְתוֹיָקִים בָּהּ. וְאֵף עַל גֵּב
 שֶׁהוּא אָדָם בְּאֶרֶץ רָעָה, כְּנֻעֲנִי שְׁסוּבֵב אוֹתוֹ יֵצֵר
 חָרֵעַ, אִם יִתְחַזֵּק בְּאוֹתָהּ חֵבְרוֹן, הִיא מִתְחַפֶּרֶת לוֹ.

דָּבָר אַחֵר, הִיא חֵבְרוֹן - זוֹ הַשְּׂכִינָה. אֵף עַל גֵּב
 שֶׁהִתְרַחֲקָה מִן הַקְּדוּשׁ פְּרוּף הוּא, הִיא
 חֵבְרוֹן אֱלֹיוֹ. כְּמוֹ שֶׁיִּשְׂרָאֵל שְׂאוֹמְרִים (ישעיה כו) ה'
 אֶלְהִינוּ בְּעֵלוֹנֵנוּ אֲדָנִים זוֹלָתֵךְ. וְעַם כָּל זֶה, לְבַד בְּךָ
 נִזְכִּיר שְׁמֶךָ, אֵף עַל פִּי שֶׁהִתְרַחַק. זֶהוּ שֶׁכֶּתוּב בְּרַח
 הוֹדִי (שיר השירים ח), וְעַם כָּל זֶה הֵלֵב שְׁלָנוּ וְחִפְּהָ שְׁלָנוּ
 לֹא נִפְרָד מִמֶּךָ, בְּכַתוּב וּדְמָה לְךָ לְעַבְדִּי (שם). כְּעֵת
 אָנוּ מִיַּחְדִּים שְׁמֶךָ בְּכָל יוֹם וְאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
 בְּלֵב וּבִפֶּה וּבִמְחֻשָּׁבָה.

וּמִשׁוֹם זֶה הִיא חֵבְרוֹן, מִשׁוֹם שֶׁשְׂכִינָה לֹא זָזָה
 מִן הַקְּדוּשׁ פְּרוּף הוּא, וַיִּשְׂרָאֵל מִיַּחְדִּים

שָׁמוּ בְּכָל יוֹם וְסוּבָלִים בְּמַה מְכוּוֹת עָלָיו, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרוֹחַ הַרְאִשׁוֹנִים.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וַיְהִי חַיִּי שָׁרָה מֵאָה שָׁנָה
- אֵלּוּ מֵאָה בְּרָכוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ מִחֲכָמָה,
וְעֲשָׂרִים שָׁנָה מֵצַד הַכֶּתֶר, וְשִׁבְעַת שָׁנִים מֵצַד הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה. וַתָּמַת שָׁרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע - זוֹ קִרְיַת
שְׁמַע. שְׁלֹא מִתָּה הַצְּדָקָת הַזֹּאת עַל יְדֵי הַנְּחֻשׁ, אֶלָּא
שֶׁיִּצְאָה רוּחָהּ בְּקִרְיַת שְׁמַע בְּאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת. הִיא
חֲבֵרוֹן, חֲבוּר שֶׁל הַנְּשָׂמָה שְׁלֵה, הִיא הַשְּׂכִינָה,
שֶׁהִיא קִרְיַת אַרְבַּע, אַרְבַּע הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ שֶׁהֵם י' יְהוָה. ה' אֱלֹהֵינוּ. ו' יְהוָה. ה' אֶחָד.
בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. (ע"ב"ט).

וַיֵּרָא אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר אֵל תִּירָד מֵצְרִימָה וְכוּ' (בראשית
בז). פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וַיֵּרָא אֵלָיו ה' -
מֵצַד שֶׁל הָאֵם פְּקֻלְרִיָּה שֶׁמֵּאִירָה כֶּן הוּא ה' בְּכָל
סְפִירָה וְסְפִירָה בְּנִשְׂמָה בְּגוֹף אָדָם. וּמֵצַד הָעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי נֵאמַר וַיֵּרָא אֵלָיו ה', הַתְּנַלְחָה בְּרַחֲמִים

לְיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁהִתְנַלְּחָה לָהֶם בַּנְּאֻלָּה שֶׁל גְּלוּת
מִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ אֲנִי וְלֹא מִלְּאֹדִי אֲנִי וְלֹא שְׂרָף.

בֵּינֵתַיִם הֵינָה הַזְּקֵן שֶׁל הַזְּקֵנִים הַזְּדִמְנֵן אֵלָיו וְאָמַר,
הַמְּנֹרָה הַקְּדוּשָׁה, מִצַּד הַנְּבוּאָה כָּל
הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת שָׁם, אֲבָל שֵׁם ה' הוּא בְּכָל
מָקוֹם וְדָאֵי. אֲבָל הַנְּבוּאָה, הַדְּרָגָה יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ,
וְכִּי הִתְפַּלְּחָה כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ, אֲבָל הַדְּרָגָה
יְדוּעָה יֵשׁ לָהּ. וְכִּי בְּכָל אוֹתָן מִצְּוֹת, בְּכָל מִצְּוָה
וּמִצְּוָה כָּל הַסְּפִירוֹת נִכְלָלוֹת בָּהּ. אֲבָל כָּל אַחַת
וְאַחַת יֵשׁ לָהּ הַדְּרָגָה יְדוּעָה. וְהַשְּׂכִינָה הִיא הַמִּצְּוָה
שֶׁל כָּל הַמִּצְּוֹת, וְכֵּן נִכְלָלִים כָּל הַנְּבִיאִים (דף קמ ע"א)
וְדָאֵי, נִצַּח וְהוֹד, וּבְהֵם נִכְלָלִים הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי
וְהַשְּׂכִינָה. הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי, מִשָּׁם נִקְרְאוֹת
הָאֲסִפְקָלְרִיָּה הַמְּאִירָה מִצַּד שְׁנֵי צַדִּים שָׂבָה הוּא אוֹר
צַח, וּבְשִׁבְלוֹ נֶאֱמַר וְהַשְּׂבִיעַ בְּצַחְצַחוֹת נִפְשָׁד.

הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא מַלְכוּת הַקְּדוּשָׁה מִצַּד הַהוֹד,
נִקְרְאוֹת אֲסִפְקָלְרִיָּה שְׂלֵא מְאִירָה, וְהֵם
בְּתוֹבִים מוֹהַ וּמְוָה, וּבְתוֹב כּוּ מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם, וְהֵם

יְמִין וּשְׂמָאל, חֶסֶד וּגְבוּרָה, שְׂפָתָם שְׁתֵּי יָדַי
 לְכַתֵּב. וְהֵם ה' ה', חֲמִשׁ הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד יְמִין,
 וְחֲמִשׁ הָאֲצָבָעוֹת שֶׁל יַד שְׂמָאל. רוּחַ הַקֹּדֶשׁ ו' הוּא
 תּוֹרָה שְׂבֻכָתְךָ, עֲלֵיהֶם ה"ה ו', וְעַם י' שֶׁהוּא חֲכָמָה
 נְעֻשִׁית יְהו"ה, וְהֵם נִצַּח וְחֹד, שְׁנֵי נְבִיאִים, שְׁנֵי
 כְּתוּבִים, שְׁנֵי לוחוֹת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנוּ מִיְמִין
 וּמִשְׂמָאל.

הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי הוּא תּוֹרָה שְׂבֻכָתְךָ מִיְמִין.
 מַלְכוּת הַתּוֹרָה שְׂפָעֵל פֶּה מִשְׂמָאל.
 וְהוּא אִם־פִּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה מִיְמִין, וְהוּא אִם־פִּקְלָרְיָה
 שְׂלֵא מְאִירָה מִשְׂמָאל, וְהֵם רוּחַ הַקֹּדֶשׁ זָכָר וּנְקֵבָה.
 מִצַּד הַצַּדִּיק מִתְּחַבְּרִים הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי וְהַשְׂכִּינָה
 בֵּין בַּתּוֹרָה בֵּין בְּכַתוּבִים בֵּין בְּנְבִיאִים,
 וּמִשׁוּם זֶה כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ. וְחָרִי פְּרָשׁוּהָ
 שְׂאוּחֹז בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ, שְׂבֻכָל הַדְּרָגוֹת הֵם יְמִין
 וּשְׂמָאל, שְׂאִין יְחֹד וְקִרְבָּה לְקֹדוֹשׁ פְּרוּף הוּא אֵלֶּא
 בְּצַדִּיק, שֶׁהֵם כְּאִלֵּן שֶׁהַעֲנָפִים נִפְרָדִים לְיְמִין

וְלִשְׂמַאל וּמִתִּיחָדִים לְמַטָּה בְּשַׁרְשׁ שְׁהִיא אֲגָדָה,
שֶׁהוּא הַצְּדִיק, עֵקֶר הַיְחִוּד.

וּכְמוֹ שֶׁהַצְּדִיק הוּא עֵקֶר הַיְחִוּד לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשִׁבְיָנָתוֹ לְמַטָּה, כִּךְ הוּא הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
קִרְבָּה וַיְחִוּד וְעֵקֶר לְאָב וְלֵאִם.

וְכִךְ כְּמוֹ זֶה הַתְּפִלָּה מֵעֲמוּד וּתְפִלָּה מִיֵּשֶׁב נִבְלָלוּ
בְּצְדִיק חֵי הָעוֹלָמִים תְּכוֹלֵל שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה
בְּרָכוֹת שֶׁל תְּהַתְּפִלָּה. וּתְפִלַּת שְׁחֵרִית וּתְפִלַּת מְנַחֵה
הֵן יְמִין וְשְׂמַאל, שָׁם הָאָב וְהָאִם, וְנִבְלָלִים בְּעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי שֶׁהוּא תְּפִלַּת עֲרֵבִית, שָׁבוּ (בראשית כח)
וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם.

תְּדַרְגָּה שֶׁל הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְהוּא עֵקֶר תְּהַתְּפִלִּין,
וְבוֹ צְרִיךְ לְקַשֵּׁר (לְסִדֵּר) אוֹתָם כְּמוֹ זֶה:
חֲכָמָה - קִדְשׁ לִי, וְזֶה י'. בִּינָה - וְהָיָה כִּי יִבְיָאָה,
וְזוּ ה'. שָׁמַע יִשְׂרָאֵל לְיְמִין - ו'. וְהָיָה אִם שָׁמַע
לְשְׂמַאל, וְזוּ ה', וּבְעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי נִבְלָלִים.

וּבְשֵׁנְכֶלְלוֹת בּוֹ תִפְלִין שֶׁל רֹאשׁ וְשֶׁל יָד,
 נִקְרְאוֹת תִּפְלִין. וְבוֹ הֵם מְצוּה
 אַחַת, וְלֹא צָרִיךְ לְהִפְסִיק, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַ, סָח בֵּין
 תִּפְלָה לְתִפְלָה - עֲבָרָה הִיא בִּידוֹ. וְנָהוּ עֶקֶר
 הַנִּמְרָא. וְאֵלוֹ שְׁעוֹשִׂים אוֹתוֹ שְׁתֵּי מְצוּוֹת (בְּתַלְמוּד)
 שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, הוּא מִיָּמִין וְשִׁמְאֵל שְׁשֵׁם הַעֲנָפִים
 נִפְרָדִים שֶׁמֵצֵד הַיָּמִין וְהַשִּׁמְאֵל. שְׁתֵּים דְּבַר אֱלֹהִים
 - צָרִיךְ לְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן שְׁתֵּי בְּרָכוֹת, אַחַת לְהַנִּיחַ
 תִּפְלִין עַל שֶׁל יָד, וְאַחַת עַל מְצוּוֹת תִּפְלִין שֶׁל
 רֹאשׁ. וְאִם סָח בֵּינֵתֵיב, מְבָרֵךְ עַל שֶׁל רֹאשׁ שְׁתֵּים.

אֲבָל מֵצֵד שֶׁל הָעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי, עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר
 אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים, וְלֹא צָרִיךְ אֶלָּא בְּרָכָה
 אַחַת, כִּי אֶחָד קָרְאוּתֵינוּ. וְאִם סָח בֵּין תִּפְלָה שֶׁל יָד
 לְתִפְלָה שֶׁל רֹאשׁ, הוּא עוֹשֶׂה פְּרוּד בִּיחּוּד, וּמִשּׁוּם
 זֶה עֲבָרָה הִיא בִּידוֹ וְלֹא מְצוּוֹת. וְאִין עֲבָרָה אֶלָּא
 מְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר רַגְלֵיהָ יִרְדּוֹת מְוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר כִּי
 הַמְּוֹת יִפְרִיד בֵּין א"ח לְד'. וּמִשּׁוּם זֶה עֲבָרָה הִיא
 בִּידוֹ, וְחוֹזְרִים עֲלֶיהָ מֵעוֹרְכֵי הַמְּלַחְמָה. וְשִׂאֵם יוֹצֵא
 מִשֵּׁם בְּחֻטָּא זֶה, יְמוֹת.

וְזֶהוּ אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים. זֶה הַצְדִּיק שֶׁהוּא יוֹם
 שִׁבְתָּ, זְכוֹר וְשִׁמּוֹר בְּדַבּוֹר אֶחָד צְרִיכִים
 לַיַּחַד אוֹתָם בּוֹ וְלַעֲשׂוֹת אוֹתָם אֶחָד. וְהָרִי פִּרְשׁוּתָּ,
 זְכוֹר לְזִכָּר וְשִׁמּוֹר לְנִקְבָּה. אֲבָל מֵצֵד שֶׁל יָמִין
 וְשִׁמְאֵל הֵם שְׁנֵיהֶם שְׁתֵּי מְצוּוֹת, וְכֵמוּ זֶה כָּל
 הַמְצוּוֹת.

וּמִשׁוֹם הַמַּחְלָקֶת הַיָּא בֵּין הַחֲבָרִים בַּתְּפִלִּין,
 וְשָׂאֵר הַמְצוּוֹת הוּא בִּימִין וְשִׁמְאֵל. אֲבָל
 בְּעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי אֵין שָׁם מַחְלָקֶת, מִשׁוֹם שֶׁהוּא
 עֶקֶר הַנְּמָרָא שֶׁהִיא שְׁלֵמָה, וּמִשָּׁם נִקְרָא יַעֲקֹב אִישׁ
 תָּם, הוּא ו' שְׁכוּלֵל שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה. ה' הַנְּמָרָא
 שְׁלֵמָה הִיא תָם בְּשִׁלְשֶׁת הָאֲבוֹת יח"ו, וְבוֹ נִשְׁתַּלֵּם
 יְהוָה.

וּמִשׁוֹם זֶה, בְּכָל מָקוֹם שֶׁנִּפְרָדִים הָעֲנָפִים לְיָמִין
 וְלִשְׁמְאֵל, אֲבָל לְמִשָּׁה נִקְרָאת אֲנִידָה
 אַחַת בְּעֵמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּמִשׁוֹם זֶה וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה'
 וַיֹּאמֶר אֵל תִּירָד מִצְרִימָה. זוֹ תִּירָדָה תִּרְעָה שֶׁנִּרְמָה
 רָעַב שֶׁל הַתּוֹרָה וְעֲנִיּוֹת שֶׁל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁחָרִי

פְּרִשׁוּתָּהּ, שָׁכַן בְּאֶרֶץ - זוּ שְׂכִינָתָהּ. וַתְּרִי פְּרִשׁוּתָּהּ
הֶרְאֵשׁוּנִים, כָּל הַדָּר בְּחוּץ לְאֶרֶץ דּוֹמָה כְּמִי שֶׁאֵין
לוֹ אֱלוֹתָהּ.

וּמִשׁוּם שֶׁאֵבְרָם דִּרְגָתוֹ אֲרִיָּה, שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ גּוֹר
אֲרִיָּה, וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא גּוֹר בְּאֶרֶץ הַזֹּאת. הִימִין שָׁם יְה"וֹ שֶׁעוֹלָה
לְחֶשְׁבוֹן אֱהִי"ה, וְשָׁם ו' בְּשָׂבִיל ה' שֶׁל אֲבֻרָהָם
שֶׁהִיא הָאֶרֶץ. וּבְצַד הִימִין נִקְרָא בְּאֶרֶץ, שֶׁשָּׁם אָב,
ב"א בְּהַפּוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת אָב, וְזֶהוּ בְּאֶרֶץ"ן, כִּי אָב
הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיף.

וְאֱהִיָּה עֶמֶף - זוּ יְה"וֹ בְּחֶשְׁבוֹן אֱהִי"ה, בְּשָׂבִיל ה'.
וְאֱהִיָּה עֶמֶף - ו' שֶׁהוּא בֶן י"ה מִן אֱהִיָּה
עֶמֶף. וְאֲבֻרָכְךָ - שֶׁהַבְּרָכוֹת הֵן מְצֻדוֹ שֶׁל הַכֹּהֵן.
הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה נִקְרָאת בְּרָכָה מְצַד הִימִין,
וְקִדְשָׁהּ מְצַד הַשְּׂמָאל, וְהָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי נִקְרָא
יְבֻרָךְ. וְזֶהוּ שְׂפָתוֹב בְּךָ יְבֻרָךְ יִשְׂרָאֵל.

וּמְצַד הַשְּׂמָאל נִקְרָא קִדְשׁ, וְזֶהוּ שְׂפָתוֹב קִדְשׁ
יִשְׂרָאֵל לְה'. וּמִקְדָּשֵׁי תִירָאוּ. וְקִדְשׁ מְצַד

הַשְּׂמַאל. וּמִשּׁוֹם שֶׁהַבְּרָכָה הִיא מִצַּד הַיְמִינִי, אָמַר
וַאֲבִרְכְךָ כִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ. הַזֶּרַע הוּא מִצַּד הָעֲמוּד
הָאֲמִצְעִי לְמַעְלָה, וּמִצַּד הַצַּדִּיק לְמַטָּה, וְזָהוּ עַל כָּל
זֶרַע זֶרַע. זֶרַע לְמַעְלָה, זֶרַע לְמַטָּה. שְׁמִי שֶׁשׁוֹמֵר
הַבְּרִית עוֹלָה עַל כָּל הַקְּלָפוֹת הַלְלוּ שְׁהֵן עֲרָלָה
וּפְרִיעָה, שְׁשֵׁם סְמָאֵל וְנִחַשׁ, הַמְּמַנִּים שָׁל כָּל
אֲמוֹת הָעוֹלָם. וּמִשּׁוֹם זֶה כִּי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת
כָּל הָאָרֶצֶת הַאֵל, שֶׁהֵם הַשְּׁלֵטוֹן שָׁל אֵל אַחֵר.

וְהַקְּמַתִּי אֶת הַשְּׂבָעָה, הַשְּׂבֹעָה הִיא הַשְּׂכִינָה,
וְהַקִּיּוֹם שְׁלָה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי. אֲשֶׁר
נִשְׂבַּעְתִּי לְאֲבֹרָהֶם אָבִיךָ, שָׁבוּ הַנְּאֻלָּה. זָהוּ שְׂכַת־טוֹב
חַי ה' שְׂכַבִּי עַד הַבֶּקֶר. עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַע אֲבֹרָהֶם
בְּקִלִּי, עֵקֶב רֵאשֵׁי תִבּוֹת: ע' עֲנֹה, ק' קִדְשָׁה, ב'
בְּרָכָה. סִנְדֵּל לְעֲנֹה - יִרְאָה, וּמִשּׁוֹם זֶה עֵקֶב עֲנֹה
יִרְאָה ה'. עֲנֹה מִצַּד (דף קמ ע"ב) הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי.
וּמִשּׁוֹם שֶׁמִּשָּׂה הָיָה מִשָּׁם, נֶאֱמַר כּוּ וְהָאִישׁ מִשָּׂה
עָנָו מְאֹד. וְהָעֲנֹה מִיְמִינֵי וְהַשְּׂכִינָה יִרְאָה מִצַּד
הַשְּׂמַאל. וּמִשּׁוֹם שֶׁשְׂכִינָה הִיא עֵקֶב לְעֲמוּד

הַאֲמַצְעִי, נֹאמֵר בּוֹ רֹאשׁ דְּבַרְךָ אֱמֶת. וְנֹאמֵר
בְּשִׁכְנִינָה עֲקֹב עֲנֹה יִרְאֵת ה'.

כְּזֶה הוּא. הוּא יְשׁוּפֵךְ רֹאשׁ וְאֶתָּה תִּשׁוּפְנוּ עֲקֹב.
אַחַר כֵּךְ נֹאמֵר בְּיַעֲקֹב הוּא יְשׁוּפֵךְ רֹאשׁ. זֶהוּ
שְׁפָתוֹב (ישעיה כד) יִפְקֹד ה' עַל צְבָא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם.
וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֵרְתִּי - זוֹ שְׁכִינָה, שֶׁהִיא מִשְׁמֵרֵת
תְּרוֹמָתִי. מִצּוֹתִי - מִצַּד הַיְמִין כְּלוּלִים בְּמֵאֲתָיִם
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה אֵיבָרִים. חֲקוֹתִי - מִצַּד הַשְּׂמָאל
שְׁמֹשֶׁם כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים הֵם
מִשְׁם גְּזֵרַת הַמֶּלֶךְ, שְׁשֶׁם גְּזֵרַת כָּל הַדִּינִים. וְתוֹרָתִי
- מִצַּד הָעֲמוּד הַאֲמַצְעִי, וְהוּא סֵפֶר תּוֹרָה. הַצַּדִּיק
הוּא סֵפֶר תּוֹרָה, הָעֲמוּד הַאֲמַצְעִי.

וְאֵם תֹּאמֵר, צַדִּיקִים עוֹמְדִים וְעֹטְרוֹתֵיהֶם
בְּרֹאשֵׁיהֶם - אֵלּוֹ הַתְּנִינִים שֶׁל סֵפֶר תּוֹרָה,
שֶׁהֵם בְּד"ק תִּי"ה שְׁעֵטנ"ו ג"ץ. וְאָמְרוּ בְּעֲלִי
הַמִּשְׁנָה, אֵלּוֹ הַתְּנִינִים הֵם כְּלִי זֵינ, כְּאֵדָם שְׂאוּחֹז
כְּלִי זֵינ בְּיָדוֹ וּמִנִּיעַ אוֹתוֹ לְיְמִין וְלִשְׂמָאל וְלִקְדָּשָׁה.
וְכִלֵּי תוֹזֵן הֵם בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת ז"ן בְּדח"ק,

שְׁהִיא כְּמִין חֲטָטָרַת שֶׁל הָאוֹת וַיִּזַּן וַיַּעֲשֶׂה זֶה,
וְסִמְנָךְ - ז"ה ו"ד ז"ח ח"ק ח"י. ז' צְדִיק בְּכָל אוֹת
וְאוֹת, וְהוּא עִם י' עֲטָרָה עַל רֵאשׁוֹ.

וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּנֶגֶר. בֵּא וּרְאֵה, צְרִיךְ שְׁלֵא יִהְיֶה
דְּבֵק בֵּין אוֹת לְאוֹת, וְלֹא יִהְיֶה חֶסֶר אוֹת
מִן הַתְּבָה, וְלֹא מְשָׁנִים מִפְּתוּחוֹת לְסִתּוּמוֹת
וּמִסִּתּוּמוֹת לְפְתוּחוֹת, וְאִם לֹא - סֵפֶר הַתּוֹרָה
פְּסוּל. וְכָל הַתְּקוּן הַזֶּה לָמָּה? אֵלֶּא הָאוֹתִיּוֹת
פְּתוּחוֹת מְצַד הַשְּׂכִינָה הַתְּחִיבָנָה, וְהַסִּתּוּמוֹת מְצַד
הָאֵם הַעֲלִיּוּנָה, הָעוֹלָם הַנִּסְתָּר. וְאוֹתָם מ"ם, זו
פְּתוּחָה וְזוֹ סִתּוּמָה. מ' פְּתוּחָה - מְלֻכּוֹת. ם
סִתּוּמָה - בִּינָה, מְצַד הַיְמִין וְהַשְּׂמָאל, שְׁעֵנָפִים
מִתְּפָרְדִים לֹא יִדְבֵק אוֹת בְּאוֹת. וּמְצַד הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, שְׁהוּא שְׁקָל הַקֹּדֶשׁ, לֹא יוֹסִיף אוֹת וְלֹא
יִחַסֵּר אוֹת, שְׁכָל הַמוֹסִיף גּוֹרֵעַ, וְאִם הִדְבִּיק -
נֶגֶר, וּמִשׁוּם זֶה וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּנֶגֶר וְגו'.

בִּינָתִים הֵנָּה עֲלֵם הַזְּדִמָּן בִּינֵיהֶם וְאָמַר, לָמָּה אֵין
נִקּוּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה? אָמַר לוֹ, בְּנִי, כָּל

נְקֻדָּה הִיא תְנוּעָה שֶׁל אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ הַפְּרָקִים שֶׁהֵם
הַתְנוּעוֹת שֶׁל אֵיבָרֵי הַגּוּף, וְכָל תְנוּעָה הֵם מִצַּד
הַחֲכָמָה. וְכִדִּי לְהַכִּיר אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה, הוּא מִצַּד
הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי, אֵינֶן כּוֹנְנוֹת. וְכָל הַנְּקֻדוֹת הֵן
בַּגּוּף, עֵינַיִם, פְּנִיִם, אָזְנוֹיִם. הַחֹטֵם שֶׁל כָּלָם עַל
הַפֶּה.

וּמִשּׁוֹם שֶׁהַתּוֹרָה שְׂכַכְתָּב נִתְּנָה מִצַּד הַיָּמִין, שֶׁשָּׁם
כְּתִיבָה, פְּרָשׁוּהָ שֶׁהַתּוֹרָה שְׂכַכְתָּב, סֵפֶר
תּוֹרָה, שֶׁלֹּא לְקַרְא אוֹתוֹ עַל פֶּה, וְנֶאֱמַר שְׂאִינֶן לוֹ
נְקֻדוֹיִם. לַתּוֹרָה שֶׁכָּעַל פֶּה יֵשׁ טְעָמִים וְנְקֻדוֹת.

דָּבָר אַחֵר וַיִּרְא אֱלֹהֵי ה'. בֹּא וּרְאֵה, יֵשׁ נְבוּאָה
מְרֵאָה, וַיֵּשׁ נְבוּאָה מִרִּיתָה, וַיֵּשׁ נְבוּאָה
מִשְׂמִיעָה, וַיֵּשׁ נְבוּאָה מִדְּבֹרָה, וְהֵם ד' מְרַכְּבוֹת
לַשֵּׁם יְהוָה. בְּרֵאִיָּה, בְּרֵאִיָּה שֶׁהִיא מְרֵאָה, וְכַנְּגֵד
הַמְרַכְּבָה שֶׁלְמַעְלָה אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה
אָדָם.

וְהִרִי הַקָּשׁוּ הֶרְאֵשׁוֹנִים, אַחֵר שֶׁכָּל הַבְּרִיּוֹת שֶׁכָּרָא
בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאִשִׁית הַזִּכִּיר בְּרֵאִיָּה בְּלִשׁוֹן

יחיד, למה הזכיר בנעשה אדם בלשון רבים כדי לתת פתחון פה למינים ולמומרים? אלא כן כתוב (הושע יד) כי ישרים דרכי ה' וגו' ופועים יפאלו כם. לקיים בהם ובאנד רשעים רנה. שהרי התורה סתמה שהוא כרא את האדם העליון הראשון, זהו שכתוב ויברא אלהים את האדם בצלמו. את - לרבות שברא אותו בדיוקן של אדם עליון במרכבה, שנאמר בו ודמות פניהם פני אדם.

וברא אותו בשני דיוקנאות שכתוב בצלמו, בצלם, שהם אדם של כפא הכבוד מרום, ואדם של הכפא השני שנאמר בו מראשון, וזהו מרום מראשון. ומה שאמר נעשה אדם, זה ללמד לכל אחד ואחד מישראל שהם זכר ונקבה לשתף אותו בזווגו, שאם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בזניו בו. ומשום זה אמר הפסוק בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחתיו. שנאמר בהם כי ישרים דרכי ה'. שודאי נאמר בעלת העלות שני עולמות שציר בהם עלת על הכל, והם ' מאיש זה' מאשה. שני

עוֹלָמוֹת שְׁצִיר בָּהֶם עֲלֵת עַל הַכֹּל הֵם ו' ה',
הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, וְזֶה י"ה, וְזֶה יו"ד ה"א
וּא"ו ה"א.

וְאָמַר עֲלֵת עַל הַכֹּל, אֵף עַל גַּב שְׁנַאֲמַר שְׁבִאלוֹ
הָאוֹתִיּוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם, וְכִסָּא לְאָדָם
לְשֶׁבֶת בֵּית, לְשֶׁבֶת עַל הַכִּסֵּא, שְׁבָהֶם אִי"ה אִו"ה,
וּבָהֶם נִקְרְאוּ יִשְׂרָאֵל בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם,
וְנֹאמַר בָּהֶם אָדָם אַתֶּם - שְׁתַּפּוּנֵי עַמְכֶם בְּאוֹתִיּוֹת
הִלְלוּ וְיִתְקַיְמוּ מַעֲשֵׂיהֶם, שְׁאֲנִי הוּא שְׁפָרְאֵתִי כָּל
הָעוֹלָמוֹת וְכֹל הַכִּסְאוֹת וְהַחַיּוֹת וְהַמַּלְאָכִים וְכֹל
הַצְּבָא הָעֲלִיּוֹנִים וּבְנֵי אָדָם בְּאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ.

וְאֵף עַל גַּב שְׁיֵשׁ בְּיִשְׂרָאֵל הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ בְּשִׁבִיל
הַתּוֹרָה שְׁנַתֵּן לָהֶם, לֹא יִמְצְאוּ בְּאוֹתִיּוֹת
הִלְלוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה בָהֶם שְׁלֹא יִשְׁתַּפּוּ אוֹתִי
עִמָּהֶם. וּמִשׁוּם זֶה אָמַר לָהֶם נַעֲשֵׂה אָדָם, בְּשִׁתּוּף
שְׁלִי, וְלֹא הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה עָשׂוּ פְעֵלָה לְמַעַלָּה
וְלִמְטָה פְּחוֹת מִמֶּנִּי.

וּמִשּׁוּם זֶה בְּכָל דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ. וְכָל אַמּוֹת הָעוֹלָם
 שְׁלֵא קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ תוֹרָה, אֵינן לָהֶם בּוֹ
 יְדִיעָה, וְהוֹלְכִים בְּצֵאן בְּלִי רוּעָה, וְנֹאמְר פְּהֶם כִּי
 כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו, וְעוֹשִׂים הֲרִיבָה
 אֱלֹהוֹת, וְכָל יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ מִמֶּנּוּ תוֹרָה, הֵם
 עוֹבְדִים אוֹתוֹ אַחַד בּוֹ, וְכָכֵל הָאוֹתִיּוֹת (דף קמא ע"א)
 וְהַשְּׂמוֹת הַקְּדוּשִׁים שָׁלוֹ וְכָכֵל הַמַּחֲנוֹת הָעֲלִיּוֹנִים
 וְהַתְּחִתּוֹנִים שֶׁנִּבְרְאוּ בָהֶם.

וְכָכֵל הַבְּרִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנֹת וְהַתְּחִתּוֹנֹת וְלִמְעֻלָּה
 מִכָּלם אַחַד, וְלִמַּטָּה מִכָּלם, וּמִבְּפָנִים שֶׁל
 כָּלם, וּמִבְּחוּץ שֶׁל כָּלם הוּא אַחַד. מִבַּיִת וּמְחוּץ
 תִּצְפְּנוּ, וְכִךְ תּוֹכוֹ כְּבָרוּ. כִּךְ הוּא מִבְּפָנִים שֶׁל כָּל
 הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ מְחוּץ לְכָל הָעוֹלָמוֹת לֹא מִשְׁתַּנָּה,
 וְאֵין שֵׁם וְחִבּוּר אוֹתִיּוֹת שֶׁל שֵׁם ה' וְכָכֵל הַבְּנוּיִים
 שָׁלוֹ חוּץ מִמֶּנּוּ. שָׂאֵם לֹא שָׁהוּא חִבֵּר בְּקַרְפָּנָה י'
 בָּה' ו' בָּה', לֹא נִקְרְאוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּשֵׁם יְהוָה, וְהוּא
 מְחִבֵּר יְהוָה אֲדָנִי, וְהוּא מְחִבֵּר יְהוָה בְּאֱלֹהִים,
 שְׁעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן אֱתֵי"ה אֲדָנִי. וְהוּא לֹא נִקְרָא
 אַחַד פְּחוֹת מֵהֶם, שָׁהוּא אַחַד שְׁמִחִבֵּר שְׁנַיִם, שֶׁהֵם

זָכַר וּנְקָבָה, וְעוֹשֶׂה אוֹתָם אַחַד. זֶהוּ שְׂכַתוֹב בְּאָדָם
 וְחֵוָה כִּי אַחַד קָרָאתִיו. וְהוּא מְשַׁתֵּף בְּבִנְיָן בֵּן וְכַת
 שָׂהֶם בָּנִים, לְשׁוֹן שָׁל בְּנִין. וְזֶהוּ אִם ה' לֹא יִבְנֶה
 בַּיִת.

וְכָל עֲנִין וּמַעֲשֵׂה שְׂאִינוֹ מְשַׁתֵּף בּוֹ, מַה כָּתוּב בּוֹ?
 כִּי שָׁמַיִם כָּעָשָׂן נִמְלָחוּ וְהָאָרֶץ כַּבְּגָד תִּבְלָה.
 וּמִיָּד, יִשְׁמָחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, שָׂהֶם הַבְּנִין
 וְהַשְּׁתֵּף שָׁלוֹ. שְׁכַל הַהֶבְלִים שָׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם הֵם
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ, וְעַתִּידִים לְהֵאָבֵד, וְכָל הַהֶבְלִים שָׁל
 יִשְׂרָאֵל בְּיַי' בְּיַחֲדוּוֹ. אוֹתָם שָׁמַיִם וָאָרֶץ הַבְּנִין שָׁלוֹ.
 וּמַה הוּא חַי וְקַיִם - כִּף מַעֲשֵׂהוּ חַי וְקַיִם. וּמַשׁוּם
 זֶה אָמַר חַי אֲנִי נְאֻם ה' אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַרְשָׁע
 כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחֵיָה.

וּכְמוֹ שֶׁאָמַר לְיִשְׂרָאֵל נַעֲשֵׂה אָדָם, כִּף אָמַר
 לְסַפִּירוֹת נַעֲשֵׂה אָדָם. זֶה הָעֲמוּד הָאֲמֻצָּעִי
 שֶׁהוּא רֵאשׁוֹן לְמַחְשָׁבָה וְאַחֲרוֹן לְמַעֲשֵׂה, שָׂהֶם
 חֲכָמָה בְּרֵאשׁ וְחֲכָמָה בְּסוֹף. שְׁכַל סַפִּירָה נוֹתֶנֶת

בו חֶלְקוֹ, וּמַשׁוּם זֶה הוּא בְּדִיוֹקְנוֹ מְאִסָּף לְכָל
הַמַּחֲנוֹת הַצְּבָאוֹת. וְרוּעָה תִּנְאַמֵּן בְּדִיוֹקְנוֹ.

וְאָמַר לַמַּלְאָכִים נַעֲשֵׂה אָדָם, וְזֶה מִטְטְרוֹ"ן, שְׂכָל
מִלְאָךְ וְחֵיהָ שָׁם בּוֹ חֶלְקוֹ. וְכֹךְ אָמַר לְצְבָא
הַשָּׁמַיִם לַעֲשׂוֹת אֶת הַשְּׂמֵשׁ בְּדִיוֹקְנוֹ, וְכָל כּוֹכַב
נוֹתֵן בּוֹ חֶלְקוֹ, וְעֵלֶת עַל הַכֹּל הַשְּׁתֵּתָף בּוֹ בְּכָל
מָקוֹם, בְּתַפְאֵר"ת בְּמִטְטְרוֹ"ן וּבַשְּׂמֵשׁ, וְאִין
לְהַאֲרִיךְ בְּזֶה.

וְעוֹד נַעֲשֵׂה אָדָם, לְאִמֵּן שְׂזַרַע פְּמָה זְרַעוֹנִים בְּבַת
אַחַת, וְכָל אֶחָד יֵצֵא בְיוֹמוֹ. אַחַר כֵּךְ אָמַר
לְאַלְהָ שָׁהֵם פּוֹעֲלִים: אֲנִי רוּעָה שְׁתֵּשְׁתַּתְּפוּ בְּלָכֶם
לַעֲשׂוֹת כְּלִי, וְכָל אֶחָד מֵהֶם יִתֵּן בּוֹ חֶלֶק מִמָּה
שֶׁנִּתְּתִי בָכֶם, וְאֲנִי אֶשְׁתַּתְּף עִמָּכֶם בְּכִלֵי הַהוּא
חֶלֶק מִמֶּנִּי. אָמְרוּ לוֹ: מָה הַכְּלִי תִּהְיֶה כָּל כֵּךְ חָשׁוּב
לְפָנֶיךָ שְׂיִתְּיָה כָּלוּל מִחֶכְל? אָמַר לָהֶם: הַכְּלִי תִּהְיֶה
הוּא אָדָם שְׂיִתְּיָה בְּדִיוֹקְן שֶׁל הָאָדָם הָעֲלִיּוֹן.

אָמְרוּ לוֹ: לָמָּה תֵּאמַר לָנוּ שְׂכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן
בּוֹ חֶלְקוֹ, וְתֵרִי אֶתָּה הוּא אֲדוֹן הַכֹּל, וְאַתָּה

בְּרֵאשִׁית הַכֹּל? טַל אֶתָּה מִכֹּל אֶחָד וְאֶחָד מֶה שְׂאֵתָה
 רוּצָה, שְׁלֵא יִהְיֶה פְתִיחוֹן פֶּה לְאוֹתָם שְׁלֵא יוֹדְעִים
 בְּכֹה, שִׁיאֲמְרוּ שְׂמַעְשָׂה שָׁל אָדָם אֶתָּה צְרִיךְ
 מִהַשְׁלִיחִים שְׁלֵךְ.

אָמַר לָהֶם: לְמַלְךְ שְׁנַתָּן מִתְּנָה לְעַבְדִּי וְנָתַן לְכֹל
 אֶחָד וְאֶחָד חֶלְקוֹ וִירְשָׁתוֹ מֵאוֹתָהּ מִתְּנָה,
 אַחַר כֵּךְ בָּא הָעֶבֶד הַנְּאֻמָּן אֵלָיו וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
 מִתְּנָה. אָמַר הַמֶּלֶךְ: הָעֶבֶד הַזֶּה עֶבֶד אוֹתִי בְּכֹל
 הָאֵיבָרִים שָׁלוֹ, כֵּךְ אֲנִי רוּצָה לַעֲשׂוֹת הַכֹּלִי שָׁלוֹ
 מִתְּנָה מִכֹּל הַצְּבָאוֹת שְׁלִי. מֶה עֲשָׂה? בְּנִם אֵת כֹּל
 הַמִּתְּנוֹת שָׁלוֹ וְאָמַר: אֲנִי רוּצָה מִכֶּם כֹּל אֶחָד
 וְאֶחָד יִתֵּן מִתְּנָה מִשָּׁלוֹ לְעֶבֶד הַזֶּה, וְאֲנִי אֲשַׁתְּפֶךָ
 עִמָּהֶם וְאִתֵּן כּוֹ מִתְּנָה מִשָּׁלִי.

מִתָּהֶם הִקְשׂוּ וְאָמְרוּ מָה אֲנוֹשׁ כִּי תוֹכְרֶנּוּ, וּמִתָּהֶם
 אָמְרוּ בְּרִצּוֹן שָׁלֵם. אַף כֵּךְ קָדָם שְׁנַבְרָא
 הָעוֹלָם, וּבְנִסּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּמַחֲשָׁבָה לְהַבְרָאוֹת, קָדָם
 שְׁנַבְרָאוֹ הַמְּלָאכִים וְכֹל הַבְּרִיּוֹת שָׁל הָעוֹלָם שָׁל
 מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, וּבְחִבּוּבוֹת שְׁלָהֶם הִנִּיחַ אֵת

הַמַּעֲשֵׂה שְׁלָהֶם שְׁיִהְיוּ אַחֲרוֹנִים לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית.
וַאֲמַר עָלָיו נַעֲשֵׂה אָדָם.

וְלָמָּה? אֵלֶּא בְּשִׁבִיל הַחֲבִיבוֹת שֶׁל אֲנִיָּהֶם
שֶׁבְּשָׂמִים שֶׁנִּקְרָא יִשְׂרָאֵל, וְהֵם הָיוּ
עֲתִידִים לְהִקְרָא בְּשֵׁמוֹ יִשְׂרָאֵל, כִּינִם אֶת הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתְּחִתּוֹנִים לְתֵת חֵלֶק מִכָּלֶם. מִשּׁוֹם שֶׁאֵם יִחַטֵּא
הָאָדָם, כָּלֶם נִמְצָאִים חֲסֵרִים כִּהֵם מֵאוֹתוֹ הַחֵלֶק
שֶׁנִּתְּנוּ בּוֹ, וְכָלֶם יִבְקָשׁוּ רַחֲמִים בְּשִׁבִילוֹ. וְהוּא נִתֵּן
כִּהֵם מִשְׁלוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁמְרוּיִם לוֹ עָשִׂה לְמַעַנְךָ אֵם
לֹא לְמַעַנְנוֹ, בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַחֵלֶק שֶׁלְּךָ שֶׁנִּתְּתָה
בְּיִשְׂרָאֵל. וְהוּ שֶׁכִּתּוּב כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ. וְהוּא מוֹחֵל
לָהֶם בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַחֵלֶק שֶׁלוֹ שֶׁל שְׁמוֹ שֶׁנִּתְּתָן כִּהֵם.

שֶׁאֵם לֹא יִתְּנוּ יֵם מַעֲצָמָם חֵלֶק כּוֹ בְּרֵצוֹנָם, כָּלֶם
הָיוּ טוֹעֲנִים עָלָיו, שֶׁאַתָּה נִטְלָתָה מֵעַמָּנוּ עַל
כְּרִחְנוֹ חֵלְקֵנוּ שֶׁהוּא בְּאָדָם מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלֹא
הָיוּ מְרַחֲמִים עָלָיו. וְכִדְרֵי שֶׁלֹּא יִתְּיָה לָהֶם פְּתִחוֹן
כֶּה, מִשּׁוֹם זֶה לֹא רָצָה לְהַל חֵלֶק אֵלֶּא בְּרֵצוֹנָם.

כִּמוֹ זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בְּרוּעָה הִנְיָאֲמָן, עָלִיתָ לַמָּרוֹם
 שְׁבִיתָ שְׁבִי לְקַחְתָּ מִתְּנוּת בְּאָדָם. וּמִשׁוֹם
 שֶׁהַמַּוִּיקִים סָרְחוּ לוֹ וְלֹא רָצוּ לָתֵת בּוֹ חֶלֶק, וְאָמְרוּ
 מָה אֲנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ וְגו', לֹא בָּרָא לָהֶם לְבוֹשִׁים,
 שָׂהֶם הַגּוֹפִים שְׂלָהֶם, וְהֵם שׁוֹנְאִים אוֹתָם. וְעַל כֵּן
 הַמְּמַנִּים שָׁעַל שְׁבָעִים וּשְׁתַּיִם אַמּוֹת שָׂהֶם לְפָנֶיהָ,
 כִּמוֹ כַּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל מְחַיֵּבִים לְאַבְיָהֶם שְׁבַשְׁמִיִּם,
 אוֹתָם אַמּוֹת הָעוֹלָם הֵם רְצוּעוֹת בְּיַדִּי בּוֹרֵא
 הָעוֹלָם לְהִלְקוֹתָם בָּהֶם.

וּכְשֶׁחֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, זוֹרֵק אֶת הַרְצוּעוֹת מִיָּדוֹ,
 וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם מִמֶּשׁ. שְׁחִפְחָ שָׁל
 הַרְצוּעוֹת אֵינּוּ אֶלָּא בְּיַדִּי שָׁל מִי שֶׁנּוֹטֵל, שְׁעֲלִיָּהֶם
 נֶאֱמַר כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ. וּמִשׁוֹם שֶׁיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ
 בָּהֶם חֶלֶק מִבּוֹרֵא הָעוֹלָמוֹת שֶׁהוּא עֹלֵת עַל הַכּוֹל,
 וּמִעֲשֶׂר הַסְּפִירוֹת וּמִהַכְּסָאוֹת וּמִהַמְּלָאכִים
 וְהַכּוֹכָבִים וְהַמַּזְלוֹת, כְּשֶׁחֹזְרִים בְּתִשׁוּבָה, מִכָּל
 מָה שֶׁנִּשְׁטְלוּ מִבְּקָשִׁים עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, חוּץ מִשְׁדִּים
 וּמַוִּיקִים וּבַחֹת הַטְּמֵאָה, שֶׁנֶּאֱמַר בְּיִשְׂרָאֵל אֵל
 תִּטְמָאוּ בְּכָל אֵלֶּה, שְׂאֵין לָהֶם חֶלֶק בָּהֶם.

וּמִשּׁוֹם זֶה אֲמוֹת הָעוֹלָם, שְׁנַשְׁמוֹתֵיהֶם מֵאוֹתָם
 בַּחוֹת הַטְּמֵאָה, אִין לְהַשְׁתַּתֵּף עִמָּם
 בְּאִכִּילָה וּשְׂתִיָּה, וְלֹא בְּכָל מַעֲשֵׂיהֶם, שְׁעֲלֵיהֶם
 כָּתוּב אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֵיךָ וְגו', וּבָךְ בְּחַר ה'.
 וְעֲלֵיהֶם נֶאֱמַר כִּי כָּל הָעַמִּים יִלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם
 אֱלֹהֵיו וְגו', שֶׁהוּא יְחִיד וּמְיֻחָד בְּכָל הַמַּחֲנוֹת
 שְׁכָלוֹלִים בָּהֶם. (דף קמא ע"ב)

וּמִשּׁוֹם שֵׁיִשְׂרָאֵל כְּלוּלִים מִעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
 וְעֲלֵת עַל הַכֹּל שָׁם אֶת שְׁמוֹ בָּהֶם, וְהֵם
 אֲהוּבִים יוֹתֵר מִמְּלֹאכֵי הַשָּׁרֵת, מִשּׁוֹם שֵׁיִשׁ לָהֶם
 חֶלֶק בְּסִפִּירוֹת מֵה שְׁאִין בֵּין בְּמִלְאכִים, מִשּׁוֹם
 שֵׁיִשְׂרָאֵל הֵם גּוֹרְלוֹ וְנִחְלָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁהַכְּנִים אֲצֵל
 אֲבִיהֶם. שֶׁהַמְּלֹאכִים אֵינָם אֵל הַסִּפִּירוֹת אֲלָא כְּמוֹ
 סוּסִים אֵל הָרוֹכְבִים עֲלֵיהֶם, אֲבָל יִשְׂרָאֵל בְּנִים שֶׁל
 הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא, וּפְרִשׁוּהָ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה, אִין
 יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִים עַד שֵׁיִשְׁתַּעֲבְדוּ בְּשַׁבְּעִים וּשְׁתִּים
 אֲמוֹת. וּמִשּׁוֹם זֶה כָּלֵל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא כְּסִנְחָרִיב
 אֶת שַׁבְּעִים וּשְׁתִּים הָאֲמוֹת, לְקַיֵּם בָּהֶם מִ'לְחֻמָּה
 ל'ה' בְּעֶמְלֶק מִדוֹר דוֹר.

וּבְנֵי שְׁבַע שָׁנִים וְשְׁנַיִם שָׁרִים הֵם הַשְּׁמוֹת שְׁבַעִים
 וְשְׁנַיִם שָׁל וַיִּסַּע וַיָּבֵא וַיֵּט, לְקַיֵּם בָּהֶם הִנֵּה
 ה' רַב עַל ע"ב ק"ל, לְפַל מֵהֶם נִקְמָה מֵעַמְלֵק
 שְׁכֹלֵל בּוֹ שְׁבַעִים וְשִׁתִּים אֲמוֹת. וּבְנֵי שְׁבַעִים
 וְשְׁנַיִם שְׁמוֹת וַיְכַלּוּ הוּא שְׁעוֹלָה שְׁבַעִים וְשִׁתִּים.

וְזֶה עָלָיו נֵאמַר שְׁזַרַע כָּל הַזְּרַעוֹנִים בְּבַת אַחַת
 יְחִידָה, וְהִיא הַכֶּלֶה, שְׁבַת הַמַּלְכָּה מִן הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיא תַּפְאֶרֶת וְהַמַּעֲשֵׂה שָׁלוֹם. וּמִשׁוֹם
 שָׁכַל בְּרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית נִכְלָלִים בָּהּ, לְכַד הַתְּחִילָה
 הַתּוֹרָה בְּבִי"ת מִבְּרֵאשִׁית, וְהִיא בַת זִוְגוֹ שָׁל
 תַּפְאֶרֶת אָדָם, כָּל אֶחָד נָתַן בּוֹ חֵלְקוֹ.

וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן אוֹתָהּ גְּדוּלָה וְשׁוֹלְטָת
 עֲלֵיהֶם, מִשׁוֹם שְׁכָלָם נִבְרְאוּ בָּאוֹת י',
 בַּת יְחִידָה הַכְּלוּלָה מֵעֶשֶׂר אֲמִירוֹת, וְעֶשֶׂר אֱלֹהִים.
 ה' כְּלוּלָה מִחֲמֵשֶׁה אֲזוּרוֹת, הָאֹר שָׁל הַיּוֹם
 תְּרַאשׁוֹן. ו' שֵׁשֶׁה עֲמוּדֵי אֵמֶת. יוֹם הַשְּׁשִׁי ה',
 שְׁבַשְׁבִּיל שְׁפִיזוֹם הַשְּׁשִׁי ו', נִשְׁלָמָה ה' בְּבַת אַחַת.

בַּא וְרֵאָה, כְּשֵׁיִשׁ לְסִפִּירוֹת לַעֲשׂוֹת פְּעֻלָּה בְּשֵׁם
 יְדוּעַ, שְׂמֵשֶׁם פְּעֻלָּה, לֹא תִשְׁתַּלֵּם וְלֹא תִעָשֶׂה
 עַד שֶׁכָּל סִפִּירָה נוֹתֶנֶת שָׁם חֻלְקָה (כִּתּוּב). זֶה נוֹתֵן
 שָׁם הָאוֹתִיּוֹת שָׁהֵם כָּל הַתְּנֻנִּים הַשְּׁחוּרִים מִהַצַּד
 שֶׁל בֵּת יְחִידָה, וְהֵם הַנְּקֻדוֹת הָאֲדָמוֹת מִצְדָּם שֶׁל
 שְׁלֹשֶׁת הָאָבוֹת, וְזֶה נוֹתֵן וְכוּ' עַד שֶׁנִּבְלָלוֹת בְּאוֹתוֹ
 הַשֵּׁם שֶׁל כָּל הַסִּפִּירוֹת. (עכ"מ).

עוֹד לְפָרָשַׁת וַיֵּרָא אֵלָיו

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, מֵהוּ וַיֵּרָא אֵלָיו? אֵלֵּא כִּמוֹ
 שֶׁהָרְאָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן
 דוֹר דוֹר וּפְרָנְסִיו, דוֹר דוֹר וּמְנַהֲיָיו, כִּדְ הָרְאָה
 לְאֲבָרָם וְאָמַר לוֹ: בְּדוֹר הַזֶּה יִהְיוּ צַדִּיקִים, וּבְדוֹר
 הַזֶּה בִּינוֹנִיִּים, וּבְדוֹר הַזֶּה רָשָׁעִים.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, הַמְּנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה, הָרִי פְּרִשׁוּקָה
 הַכֹּל בִּידֵי שָׁמַיִם חוּץ מִירְאֵת שָׁמַיִם (שְׁנַאמַר
 (דברים י) וַעֲתָה יִשְׂרָאֵל וְגו', כִּי אִם לְרְאָה), וּבְכַסּוּק אַחַר כְּתוּב
 (איוב ג) מִפִּי עֲלִיּוֹן לֹא תִצָּא הַרְעוֹת וְהַטּוֹב. וְאִם קָדָם
 שֶׁבָּאוּ לְעוֹלָם נִגְזַר עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת צַדִּיקִים אוֹ

רשעים או בינוניים, לא הָיָה עֲתִיד לְהִיּוֹת לָהֶם שָׂכָר וְעֵנֶשׁ, וְלֹא הָיָה לַנְּבִיא לֹאמֵר לָהֶם (מִפִּי עֲלִיז לֹא תֵצֵא תְרַעוֹת וְהַטּוֹב, וְלֹא תִּהְיֶה לָהֶם לְבַעֲלִי) מִשְׁנֵיּוֹת לֹאמֵר הַכֹּל בְּיַדִּי שָׁמַיִם חוּץ מִיִּרְאֵת שָׁמַיִם.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִשְׁאַלְתָּ הַיּוֹז עֲמֻקָּתָהּ, וְנִחַלְקוּ בָּהּ הַקְּדֻמוֹנִים, וְרַבִּים כְּשָׁלוּ בָּהּ, מִשּׁוֹם שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְעֻמְקַת הַסּוּד. עַל הַנְּבִיא נֹאמַר הַפְּסוּק הַזֶּה (יִרְמִיָּה א) בְּטָרָם אֶצְרָךְ בְּכַטָּן יִדְעֵתִיךָ. וְזֶה סוּד הַכֹּל צְפוּי וְהַרְשׁוֹת נְתוּנָה. הֵרִי הַדְּבָרִים הַלְלוּ סְתוּמִים, וְלֹא מִתְנַלְּמִים אֲלָא כִּמְהֵרָא רַבּוּתֵינוּ, מִחֲשֻׁבָּה טוֹבָה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂהָ, מִחֲשֻׁבָּה רָעָה אֵינֶן הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂהָ.

מִחֲשֻׁבָּה טוֹבָה הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא מְצַרְפָּה לְמַעֲשֵׂהָ - לְמַדְנּוּ מִכֹּאן, שְׁקִדְמָה שְׁכָא לְעוֹלָם הוּא מִתְפַּלֵּל בְּשִׁבְלֵנוּ, וְשָׁם בּוֹ מִחֲשֻׁבָּתוֹ בְּשִׁעַת הַזְּוֹנָה, וּמִשּׁוֹם כִּךָּ כְּתוּב בְּטָרָם אֶצְרָךְ בְּכַטָּן יִדְעֵתִיךָ וְכוּ' וּבְטָרָם וְכוּ'. אַחַד עַל שְׁהַתְפַּלֵּל בְּשִׁבְלֵנוּ קִדְמָה שְׁכָא לְעוֹלָם, מִשּׁוֹם שֶׁשָׁם בּוֹ

מִחֲשַׁבְתּוֹ קִדְּם יִצְרָתוֹ בְּכַטָּן בְּשַׁעַת הַזְּוִיג, וּמִשּׁוֹם
זֶה בְּטָרָם אֶצְרָךְ בְּכַטָּן יִדְעֵתִיךְ וּבְטָרָם תִּצְאָ מֵרַחֵם
וּגּוֹ'. וּמִשּׁוֹם שֶׁהַקְּדִימָה אוֹתוֹ בְּתַפְלָה וּבְמִחֲשַׁבְתּוֹ
קִדְּם יִצְרָתוֹ וְקִדְּם שִׁצָּא מֵרַחֵם אָמוֹ, הוּא מְנַבֵּא
עֲתִידוֹת קִדְּם שִׁיבְאוּ לְעוֹלָם.

כָּל שֶׁכֵּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיֵּדַע כָּל הַדְּוֵרוֹת קִדְּם
שִׁיבְאוּ לְעוֹלָם. שֶׁקִּדְּם שִׁיבְאוּ כָּל בֶּן אָדָם
לְעוֹלָם, קִדְּם יִצְרָתוֹ מִלְּאָךְ הַמְּמַנָּה עַל הַטְּפָה
הַהִיא, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גּוֹזֵר עָלָיו אִם יִהְיֶה נָבִיא
אוֹ חָכֵם אוֹ בַּעַל מְקָרָא וּמִשְׁנָה אוֹ בַּעַל רוּחַ הַקְּדוֹשׁ
אוֹ בַּעַל בַּת קוֹל, שֶׁבַת הַקּוֹל מִתְּנַהֲנֶת בְּדַבּוּר שָׁלוֹ,
וַיֹּאמֶר הִלְכָה בְּפִלּוּגֵי, אוֹ אִם יִהְיֶה טַיֵּשׁ. אֲבָל
רָשָׁע וְצַדִּיק לֹא גּוֹזֵר. אִף עַל גַּב שִׁאֲבִיו עָשָׂה אוֹתוֹ
בְּמִחֲשַׁבְתּוֹ רָעָה, שֶׁעוֹשָׂה בּוֹ מַעֲשָׂה שֶׁעוֹשָׂה אוֹתוֹ
עִם נְדָה אוֹ עִם עֲרִיּוֹת, אוֹ בְּגוֹיָה אוֹ בְּזוֹנָה אוֹ
בְּשַׁפְחָה.

אִף עַל גַּב שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהוּא בֶּן
רָשָׁע אוֹ מְמִיר קִדְּם יִצְרָתוֹ, לֹא צוּה הַקְּדוֹשׁ

ברוך הוא על אביו לעשותו בעריות או בנדות,
 שחרי צוה בו בתורה על העריות ועל הנדות, והו
 שפתוב ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב.

וזה הוא שנאמר מהנביא, מפי עליון לא תצא
 הרעות והטוב. מה זה הרעות והטוב? אלא
 כך הקדוש ברוך הוא לא גזר עליו שיהיה צדיק
 וטוב, אלא קדם יצירתו הוא ידע את מחשבת
 אביו, והקדוש ברוך הוא מצרף מחשבה טובה
 למעשה. זה הוא כל אחד בפרט.

ומשום זה הכל צפוי במחשבה, שהקדוש ברוך
 הוא יודע את מחשבתו הרעה, והרשות
 נתונה לאדם במעשה. ואדם חטא במחשבה
 ובמעשה, ונרם לעולם שנרדקו בעין של טוב ורע,
 והוא תור בתשובה ודבק בעין החיים.

ומשום שכל הדורות תלויים בו, והתורה שנתן
 לו, נתן למשה ולכל ישראל. וכל
 הדורות הראה לו הקדוש ברוך הוא דור דור
 ופרנסיו, דור דור ומנהיגיו.

וּמַנִּין לָנוּ שֶׁהַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא נָתַן לּוֹ תּוֹרָה? זֶהוּ
 שִׁכְתוּב אִזְ רָאָה וַיִּסְפְּרָה הַכִּינָה וְגַם חִקְרָה
 וַיֹּאמֶר לְאָדָם. אֲפֹלוֹ הַשְּׂדִים וְהַמַּזְיָקִים יֵצְאוּ מִמֶּנּוּ,
 וְזֶהוּ פֶקֶד עֵזֶן אָבוֹת עַל בָּנִים - אֵלּוֹ שִׁמְעֵשָׂה
 אָבוֹתֵיהֶם בִּידֵיהֶם. וְלֹא יוֹמְתוּ אָבוֹת עַל בָּנִים,
 וּבָנִים לֹא יוֹמְתוּ עַל אָבוֹת - אֵלּוֹ שִׁמְעֵשָׂה אָבוֹתָם
 לֹא בִידֵיהֶם.

וְלֹא עוֹד, אֵלּא הַקְדוּשׁ כָּרוּךְ הוּא לֹא אָמַר
 שֶׁהָרָאָה לְאָדָם, וְלֹא לְאִבְרָהָם, וְלֹא לְשׁוֹם
 נְבִיא, אֵלּא דוֹר דוֹר וְדוֹרָשָׁיו וְכוּ'. וְלֹא אָמַר
 שֶׁהָרָאָה לוֹ צַדִּיקִים אוֹ רְשָׁעִים אוֹ פִּינוּנִיִּים, וְלֹא
 שֶׁגִּזַּר עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת צַדִּיקִים אוֹ פִּינוּנִיִּים אוֹ
 רְשָׁעִים. אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, אַחַר שֶׁהָרָאָה לוֹ דוֹר
 דוֹר וּפְרָנְסִיו, דוֹר דוֹר וּמִנְהִינִיו, וַדַּאי תְּכִיר בָּהֶם
 אִם הֵם צַדִּיקִים אוֹ (דף קמב ע"א) רְשָׁעִים אוֹ פִּינוּנִיִּים!
 אָמַר לוֹ, כִּךְ הוּא וַדַּאי, אֲבָל סוּד תְּדַבֵּר עִמָּךְ,
 תִּנְסָתָרֵת לְה' אֱלֹהֵינוּ.

בִּינְתִים אוֹתוֹ הוֹקֵן הָעֲלִיּוֹן הַזְדַּמֵּן אֵלֵיהֶם וְאָמַר
 לָהֶם, בְּמָה עִם קִתְּתֵם? סָחוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה.
 אָמַר לָהֶם, וַדַּאי שְׁתוֹרָה נִבְרָאָה אֲלֵפִים שָׁנָה קִדְם
 שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, וְכֵה הָרָאָה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן דְּדוֹר
 דְּדוֹר וְדוֹרְשֵׁיו וְכוּ', וְכֵה הָרָאָה לְאַבְרָהָם אַף כִּדְ מַה
 שְׁפָתוֹב בּוֹ. וּמִשׁוֹם זֶה וַיִּשְׁמַר מִשְׁמֵרְתִי מִצֹּתִי
 חֲקוֹתִי וְתוֹרְתִי. וְכֵה נִמְלֵךְ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְכִרָא
 אֶת הָעוֹלָם.

וְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים אֲפֵלוּ כִּדְ נִמְלֵךְ בְּהֵן הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְכִרָא הָעוֹלָם. וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב
 בְּרֵאשִׁית, וְאִין רֵאשִׁית אֵלָּא תוֹרָה, וְאִין רֵאשִׁית
 אֵלָּא נְשָׁמָה. וְהַתוֹרָה מְפִלָּה לְנִשְׁמָה, מִשׁוֹם שְׁשִׁפְת
 שְׁקוּלָה בְּנִגְדַּךְ כָּל הַתוֹרָה בְּלָה, וּמְחַלְלִים אוֹתָהּ
 בְּשִׁבִיל נְשָׁמַת אָדָם שְׁלֵא תֵצֵא מִמֶּנּוּ קִדְם זְמַנּוֹ.

וְהַנְשָׁמָה הַזֶּה הִיא נְבוֹאִית בָּהּ נִבְרָא הָעוֹלָם,
 וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁלַח אוֹתוֹ בְּכָל
 דְּדוֹר וְדוֹר לְהַגֵּן עָלָיו וְלִסְבֹּל הָעַל שְׁלָהֶם מִשׁוֹם
 שֶׁהִיא מֵעֵץ הַחַיִּים, שְׁלֵא תִלוּי מִמֶּנָּה זְכוּת וְחוּבָה

וְלֹא שָׁכַר וְעִנְשׁ, שֶׁהֵם עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע. וְכָל
 דְּוָר אֵינּוּ פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, שְׁלֹמֹנָה שָׁל אוֹתָהּ
 הַנְּשָׁמָה. וְהִרְאָה לְאָדָם, אִם הַדְּוָר יִהְיֶה זָכָאי, אָדָם
 יִקּוּם לְרֵשֶׁת נְשָׁמָה מִצַּד שֶׁל חֶסֶד, וְיִהְיוּ צַדִּיקִים
 מִצַּד שֶׁל חֶסֶד, וּמִשָּׁה לָּהֶם כָּלִפִּי חֶסֶד, וְהַדְּוָר תִּזְהַ
 יִהְיוּ בְּעָלֵי חַן וְחֶסֶד.

וְאִם לֹא מִתְנַהֲגִים בְּדַרְגָּתָם, שֶׁהוּא הַמְּמֻנָה עַל
 הַדְּוָר וּפְרָנְסִיו שִׁיִּהְיוּ חֲסִידִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מֵעֲבִיר מֵהֶם אֶת הַחֶסֶד, וּמִשְׁלִיט עֲלֵיהֶם
 הַגְּבוּרָה, מִדַּת הַדִּין, לְדוֹן אוֹתָם כְּפִי מַעֲשֵׂיהֶם,
 וְלֹא כְּפִי הַדַּרְגָּה וְהַמּוֹלָד וְהַמּוֹל שֶׁלָּהֶם. וְסוּד
 הַדְּבָר תִּזְהַ רְמוּז לָנוּ בְּהַגְּדוֹת וּדְרָשׁוֹת, שְׁבִאֲרוּהָ,
 מִשְׁלַחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר - אֵלּוּ שְׁנֵי הַמְּשִׁיחִים
 שְׁעֵתִידִים לָבֵא בְּדוֹרוֹת הַלָּלוּ. אִם הַדְּוָר הוּא תֵּיב,
 מִתְקַיֵּם בָּהֶם מִשְׁלַחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר.

וְעוֹד לְמִדְּנוּ בְּסוּד זֶה דְּבָר אַחַר לְסִמּוֹ לּוֹ, בְּשָׁנָם
 הוּא בְּשָׁר. וּבִאֲרָנוּ, בְּשָׁנָם - זֶה מִשָּׁה,
 שְׁעֵתִיד תִּזְהַ לְתֵת תּוֹרָה בְּדוֹר הַמַּבּוּל, אֲלֵא שֶׁהוּ

רשעים, והקדוש ברוך הוא גנו אותה לצדיקים.
 אף כף היתה מזופנת בת שבע לדוד מששת ימי
 בראשית, אלא שאכלה פנה, ולמדנו שחטאי
 האדם גורמים שלא יזכה לטובה שמזופנת עליו
 מששת ימי בראשית.

אף כה, דור טוב, מחלות רעות שעתידות להיות,
 יש את מי שמתרחק ממנו עד שמתקן
 מעשיו, ומחזיר לו אבדתו. ויש שמאבד אותו
 בחטאו ולא חוזר לו לעולם, וזוהי האבדה
 שהתיאשו הפעלים ממנה, וזה שזכה במציאה קנה
 אותה, אם הקדים בה את חברו. וזהו שהקדוש
 ברוך הוא מראה לכל העולם ששת אלפי שנים
 ואחד חרב, והראה שבכל האלף הראשון שלטונו
 החסד.

באלף השני שלטונו גבורה, שדדים בשתי דרגות
 - גבורים וחסידים, ובאלף השלישי
 שלטונו להיות דורו אנשי אמת. האלף הרביעי

שְׁלֹטוֹנוֹ נִצַּח, וְהָאֱלֹף הַחֲמִישִׁי שְׁלֹטוֹנוֹ הוּדָה, וְהָיוּ
עֲתִידִים לְהִיּוֹת דּוֹרוֹתֵם נְבִיאִים.

הָאֱלֹף הַשְּׁשִׁי צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם. וְאִם חָס וְשָׁלוֹם
בְּמָקוֹם שְׁדַרְגָּתָם מְחִיבָת אוֹתָם לְהִיּוֹת
צַדִּיקִים וְהֵם רְשָׁעִים, כְּאֵלוֹ הָעֶבְרִי עָמוּד הַצַּדִּיק
יְסוּד עוֹלָם מִן הָעוֹלָם, וּמְחִזִּירִים אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ
וּבַהוּ, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם בְּמָקוֹם הַצַּדִּיק סְמָאֵל הַרְשָׁע.

אֵף כִּן אִם תְּדוּרוֹת שֶׁל נִצַּח וְהוּדָה הֵם רְשָׁעִים
בְּמָקוֹם נְבִיאֵי הָאֱמֶת - שׁוֹלֵטִים נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר.
וְאִם הוּדָה שְׁאֵמֶת לֹא מְנַהֲיגִים בּוֹ כְּאֱמֶת -
מִסְתַּלְקֵת מֵהֶם הָאֱמֶת, וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם הַשֶּׁקֶר. וְאִם
לְדוּרוֹת הַגְּבוּרָה אֵין גְּבוּרָה עוֹמְדִים בַּפְּרִיץ -
מִסְתַּלְקֵת מֵהֶם הַגְּבוּרָה וְשׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם זָר. וְאַחַד
יְרַדֵּף אֶלְפֵי וְשָׁנִים יָנִיסוּ רַבָּכָה. וְאִם הוּדָה שֶׁל
חֲסִידִים לֹא מְתַנְהֲגִים בַּחֲסִידוֹת, שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם גְּזוּלָן
שְׁגוּזָל אוֹתָם.

וְזַהוּ שֶׁהָרְאָה לְאָדָם כָּל תְּדוּרוֹת וְהַמְנַהֲיגִים
שֶׁלָּהֶם. אִם זָכָאִים תְּדוּרוֹת לְלֶכֶת אַחֲרֵיהֶם,

הקדוש ברוך הוא מתנהג בהם באותה מדרגה
טובה. ואם לא - מתנהג אתם לפי מעשיהם,
במדרגה רעה. ומשום זה, (איכה ג) מפי עליון לא
תצא הרעות והטוב.

ובכל דור נוהג להם הטוב והרע לפי מדרגת
הדור. וסוד הדבר - (דברים ד) ראה נתתי
לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת
הרע. וזהו שכתוב בתורה כל הדורות שיהיו
עתידים להיות, אם זכו להתנהג.

והראה לו פרנסים מצד של יצר הטוב, ופרנסים
מצד של יצר הרע. אם זכו להתנהג של
פרנסים של יצר הטוב, משה אותם כלפי חסד או
גבורה, או אמת, או נביאים, או צדיק יסוד עולם,
כפי השלטון של כל מדרגה. ואם מתנהגים
בפרנסים רעים מצד של הרע, הקדוש ברוך הוא
ידון אותם במדות רעות, בהפך של מדרגות
טובות. וזהו שמראה להם פרנסים רשעים

וְצַדִּיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר. וְלֹא שֶׁנֶּאֱמַר שֶׁגִּזַּר הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל הַדּוֹרוֹת לְהִיּוֹת צַדִּיקִים אִו רְשָׁעִים.

מִיָּד שִׁשְׁמַע הַמְּנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה וְרַבֵּי יוֹסִי דְבָרִים אֵלֶּה,
הִשְׁתַּטַּח לִפְנֵי אֹתוֹ הַזָּקֵן וְאָמְרוּ, בָּעֵת הַתְּנַלְלוּ
דְּבָרִים עַל בְּרוּרָם. וְלֹא נִמְצְאָה קִשְׁיָה בְּעוֹלָם בְּשֵׁאלָה
זוֹ. מִיָּד עָף אֹתוֹ זָקֵן. אָמַר הַמְּנוּרָה הַקָּדוֹשָׁה, וַדַּאי
אָדָם הָרֵאשׁוֹן הָיָה אֹתוֹ זָקֵן, שֶׁאִין כְּמוֹהוּ בְּכָל
הַבְּרִיּוֹת בְּחֻכְמָה, וְאִין מִדְּרָגָה שֶׁל בֶּן אָדָם בְּעוֹלָם
בְּמִדְּרָגָתוֹ, [וְכִי אֵיךְ] שֶׁהוּא קוֹדֵם לְכָל הַבְּרִיּוֹת. כִּי
דְמוּתוֹ קוֹדֶמֶת לְכָל הַבְּרִיּוֹת. (עכ"מ)

כִּי גַם בֶּן בְּנֵי־בְרָם לְמַטָּה, שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁכָטִים
עוֹמְדִים סְבִיב הַמִּשְׁכָּן בְּגוֹן הַזֶּה, כָּל אֶחָד
מֵהֶם בְּמָקוֹם הָרֵאשׁוֹן לוֹ. וּבְנֵי־הַדְּרָגָה הַזֹּאת עָשָׂה
שְׁלֵמָה לְמַטָּה יָם שְׁעוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עָשָׂר בְּקָר,
שְׁלֵשָׁה פּוֹנִים צְפוֹנָה, וְשְׁלֵשָׁה פּוֹנִים דָּרוֹם, וְשְׁלֵשָׁה
פּוֹנִים מְזָרָה, וְשְׁלֵשָׁה פּוֹנִים מְעָרְב. וְמָה הַטַּעַם
נִקְרָאת הַדְּרָגָה הַזֹּאת לְמַעְלָה יָם?

אֵלֶּא מִשּׁוּם שֶׁהַצְּדִיק הֵהוּא שְׂמִמְלֵא אֶת הַיָּם הַזֶּה
 נִקְרָא יוֹם. וְהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר
 יוֹם, וְכַתּוּב אוֹר וַרְע לְצְדִיק וּלְיִשְׂרָי לֵב שְׂמַחָה.
 וְהוּא מֵאִיר בְּסוּד שֶׁל וַא"ו שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ,
 וְאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּסוּד שֶׁל כַּח הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׂבו
 מְמֵלֵא אֶת הַיָּם הַזֶּה שְׂנִקְרָא ה"א תַּתְּחַתּוֹנָה שֶׁל
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ. וְהוּ שְׂפָתוֹב כָּל הַנְּחָלִים הַלְּבִים אֶל
 הַיָּם. וְכֹל זֶה תַּדְרָגָה שֶׁל צְדִיק, מִשּׁוּם שְׂכָל
 תַּתְּפַנּוּקִים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ.

מַה זֶה הַנְּחָלִים? אֵלּוֹ תַּמִּשׁ הַדְּרָגוֹת שְׂעֵמוֹ,
 שְׂהוֹלְבִים לַיָּם לְמֵלֵא אוֹתוֹ. וְתַדְרָגָה הַזֶּה
 נִקְרָאת כַּת שְׂבַע. וְכַשְׂמֵאִיר הַצְּדִיק הַזֶּה לַדְּרָגָה
 הַזֶּה שְׂנִקְרָאת צְדִק, לַדְּרָגָה הַזֶּה שְׂנִקְרָאת שְׂבַעָה
 שְׂבוּעוֹת שְׂבַע פְּעָמִים, אִזּ גַּם הָעוֹלָם תַּתְּחַתּוֹן
 תַּדְרָגָה הַזֶּה שְׂנִקְרָאת הַלְּבָנָה שְׂשׂוֹלְטַת בְּלִילָה.
 שְׂנַת הַלְּבָנָה כַּמָּה גְּדוֹלָה? שְׂלֵשׁ מֵאוֹת שְׂנָשִׁים
 וְחַמִּשָּׁה יָמִים, וְאַרְבָּעִים וְתַשְּׁעָה שְׂבוּעוֹת מֵהֶם
 כְּנֶגֶד תַּדְרָגָה הַזֶּה שֶׁל הַיָּם שְׂלְמַעְלָה שְׂהִיא מְקַבֶּלֶת
 מִמֶּנּוּ.

נִשְׁאַרְוּ שְׁנַיִם עֶשֶׂר יָמִים כְּנֶגֶד שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁכֻטִים
 הַמְּקִיפִים אֶת הַיּוֹם הַזֶּה לְשֹׁמֵר אֶת
 מִשְׁמֶרֶת הַמִּשְׁכָּן, וְהַכֹּל כִּדְרֵי לְהִרְאוֹת הַכַּחַת הָעֲלִיּוֹן.
 וְעַל זֶה כָּתוּב כֹּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי, זֶה הַדְּרֹת הַצְּדִיק
 שֶׁהוּא מֵאִיר בַּכַּחַת שֶׁל שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ. וְהוּא שְׁכַתוֹב
 וְלִכְבוֹדֵי בְּרֵאתֵינוּ, זֶה יָם הַחֲכָמָה שֶׁנִּקְרָא כְּבוֹד.

יִצְרָתֵינוּ, זֶה סוּד שֶׁל הַיּוֹם לְמַטָּה שֶׁהוּא כְּנֶגֶד כֹּל
 שֶׁלְמַעְלָה. אַף עֲשִׂיתֵנוּ, זֶה הַלְּבָנָה
 שֶׁלְמַטָּה. וְעַל זֶה כָּתוּב יוֹצֵר אֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ,
 הַדְּרֹגָה שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ וְהַלְּבָנָה. אִזּוֹ כְּשֶׁמֶתְחַבְּרִים,
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמְרוֹמָיו, וְאִזּוֹ שְׁלוֹם לְעוֹלָם. וְהוּא
 שְׁכַתוֹב וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וְאִזּוֹ הַיַּחֲוֹד
 לְמַעְלָה וְהַיַּחֲוֹד לְמַטָּה, שְׁלוֹם לְמַעְלָה וְשְׁלוֹם
 לְמַטָּה, שֶׁנֶּאֱמַר שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחוֹק וְלִקְרוֹב.

(דף קמב

ע"ב)

מִשְׁנָה. בַּפֶּתַח, בְּרֵאשׁ רִצּוֹן הַמְּלָךְ, חֶקֶק תִּשְׁעָה
 חֲקוּקִים בְּגִלְגֻלְיוֹ הַטְּהוֹרִים, וְאֶחָד טָמִיר
 וְלֹא יְדוּעַ. חֶקֶק חֲקוּקִים וְהִכָּה לְתוֹךְ מְאוֹר אֶחָד

ויֵצֵא אֶחָד מִמֶּנּוּ שֶׁל רְצוֹן אֶחָד טָמִיר בְּטְמִירוֹת,
 יְדוּעַ וְלֹא יְדוּעַ. כָּל הַהֶשְׁכֵּל בּוֹ חוֹזֵר לְאַחֹר. קָטָן
 הוּא, וּמִתּוֹךְ קִטְנוֹתוֹ הוּא טָמִיר בַּסֵּתֵר שֶׁל מַעְיֵו
 וְלֹא יְדוּעַ. כָּל הַהֶרְהוּרִים בּוֹ מְשַׁפְּשִׁים, שָׂבִים
 וְחוֹזְרִים וְאִין גְּדַבְּקִים. גִּסְתָּרִים בּוֹ שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם
 עֵינַיִם, וְהֵם עֵינַיִם שְׁלֵא פְתוּחוֹת. רְשׁוּמוֹת הֵן
 בְּרֵשֶׁם קָטָן, עוֹלָיִם בּוֹ הֶרְהוּרִים וּמַעֲשִׂים וְלֹא גֵלָה
 מַעֲמִיָּהֶם. כּוֹנֵם אוֹתָם בְּשַׁעַה שְׁנֹרְקוּ, וּבְשַׁעַה
 שֶׁהִתְכַּנְּסוּ זוֹרֵק אוֹתָם. מְצַטְטִירִים בּוֹ צִיּוּרִים
 גִּסְתָּרִים וְלֹא גְלוּיִים.

חוֹרֵק חֲקִיקוֹת וּמִכָּה וְיוֹצֵא ב' אֶחָד שְׁלֵמָטָה
 שְׁפוּבָב סָבִיב סָבִיב וּפּוֹרֵחַ בְּאֵוִיר. מִכָּה
 בְּמַגְדָּל, וּמִסְתַּוְּבַב הַהֵיכָל מִתּוֹךְ הָאֵוִיר הַפּוֹרֵחַ. בּוֹ
 שְׂמִים צִיּוּרִים הָאֲמָנִים בְּכָל כְּלֵי הַכֶּסֶף וְזָהָב
 וְנִחְשָׁת. הוֹלֵךְ וְנִסְתָּר וְלֹא נִשְׁמָע קוֹלוֹ הַחוּצָה.
 מִבְּפָנִים בְּמַעְיֵו נִשְׁמָע קוֹל שְׁלֵא נוֹדַע.

וְאוֹתוֹ הַקּוֹל יוֹצֵא מִסוּף הָעוֹלָם וְעוֹד סוּף
 הָעוֹלָם, עוֹלָה וְיוֹרֵד, הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד. הָעֵיז

אֵינָהּ שׁוֹלֵטֶת לְרֵאוֹת. בְּשָׁעָה שְׁמֵת־כֶּסֶף מִתְנַלָּה,
 וּבְשָׁעָה שְׁמֵת־נֶלֶךְ מִתְכַּסֶּה. בְּסִתְיַמַּת הָעֵינַיִם רוֹאִים
 אוֹתוֹ. בְּאֲטִימַת הָאֲזָנַיִם שׁוֹמְעִים אוֹתוֹ. בְּפִתִיחַת
 הָעֵינַיִם מְכַסִּים אוֹתוֹ, וְלֹא יָדוּעַ, עַד שְׁמוֹדֵמְנִים
 לְשִׁלְחָנוּ צְדִיקֵי אֶמֶת לֶאֱכֹל.

חֹזֶק תוֹדָה חֲקִיקָה שֶׁל צִיּוֹר, וַיּוֹצֵא ג' שְׁמֵת־כֶּסֶף
 הַחֲשׂוֹן וְהַאֲפוֹד, מִזְרוֹ בְּאֲבִיטָו. מִתְנַלָּה
 בַּיּוֹם וּמִתְכַּסֶּה בַּלַּיְלָה. יוֹצֵא פֶעַם אַחַת וּמִתְחַרֵּט
 וּנְגִנָו, עַד שְׁפָאָה ו' שְׂאוֹתוֹת בּוֹ, וּמִתְפַּיִם וְשֵׁב
 לְמִקוּמוֹ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְנַלֵּוֹת אֶלָּא לְאוֹתָם
 חֲקוֹרָאִים לוֹ בַּלַּיְלָה. וּבִבְקָר מְנַלָּה רֶשֶׁם שֶׁל חוֹט
 קָטָן וְדַק שְׁמֵת־חֶבֶר עִמָּם בַּיּוֹם בְּתוֹךְ שִׁירָה וְחִדּוּה
 שְׁמוֹמְרִים לוֹ בַּלַּיְלָה, וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לְכֹל. מַעֲלָה
 תְּדַגֵּל לְיָמִין, וְנִרְשָׁם וּמְקַיֵּם הָעוֹלָם.

נִכְנָם לְתוֹךְ הַיְכָלוֹת הַפְּנִימִיִּים וַיּוֹצֵא, וּבִנְה
 עוֹלָמוֹת פְּרֵאשִׁית וּבִסוּף הוּא טָמוֹן
 בְּשֵׁשִׁים רְבּוּא עוֹלָמוֹת. בְּצַד תְּדָרוֹם מִתְחִיל וַיּוֹצֵא,
 וְאוֹתוֹ מְגִרְפָּה, וּמוֹצֵא מְזוֹן לְכֹל וּמֵאִיר לָהֶם.

חוקק חֲקִיקָה שֶׁל אֹר שֶׁל מַהֲר זָה, וּמוֹצִיא
 הַרְבִּיעִית בְּחֻשְׁבוֹן שֶׁל מְאֵתִים אֶלֶף עוֹלָמוֹת עַד הַר
 שֶׁל אֹר שְׁמַאִיר. מִמֶּנּוּ יוֹצְאִים עֲמֻקּוֹת לְגַלּוֹת.
 הָאֹר שְׁמַאִיר וְנִטְמָן וְנִחְשָׁף. הוּא דוֹחֵה, וְאַחַר
 מְקַרֵב. הוּא מְכַה, וְאַחַר מְרַפֵּא. בְּיָדוֹ שְׂרָבִיט שֶׁל
 חַיִּים וּמּוֹת, טָמוּן בְּאַרְבַּע מֵאוֹת אַבְנִים עוֹרְבֵי
 קָרֵב, בְּעֵלֵי רַמְחוֹ וְחֶרֶב הַלּוֹחֶטֶת, שְׁמֵשֶׁם יוֹצְאִים
 וּמִתְפַּשְׁטִים בְּלֵי חֻשְׁבוֹן.

בְּשִׁחּוּקֵק חֲקִיקָה בְּהִתְנוּף שֶׁל אֵשׁ בּוֹעֶרֶת, יוֹצֵא
 מִמֶּנּוּ אָדָם אֶחָד בְּשׁוֹשְׁנָה. שִׁעְרוֹתָיו
 תְּלוּוִיִּים בְּדָבָרִים שֶׁל תְּרֵי תַחֲשֹׁף. פֶּחַד וְאִימָה
 תִּקְיָפָה יִתְרָה הוֹסֶפֶת בּוֹ. יָדָיו דְּבִקּוֹת בְּשִׁלְהֶבֶת
 שֶׁל חֶרֶב תִּמְתְּהֶפֶכֶת. בַּיּוֹם שִׁיתְעוֹרֶר, בְּלָם עוֹבְרִים
 לְפָנָיו כְּבָנֵי מְרוֹן. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמֵת־קָרֵב אֵלָיו וְנִצּוֹל
 מִמֶּנּוּ.

חוקק חֲקִיקוֹת שֶׁל הָרִים שֶׁל אֹר, וּמוֹצִיא ה'
 שְׁעוֹמְדַת בְּתוֹךְ עַמּוּדֵי הָעוֹלָם. הַכֹּל
 עוֹמְדִים לְפָנָיו, וַיּוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם (דף קמג ע"א) בְּמִלְךָ בְּתוֹךְ

צָבָאוּ. שְׁנֵי שָׁרִים גְּדוֹלִים מְמַנִּים עוֹמְדִים כְּנִגְדּוֹ.
 עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם. בְּשַׁעַת שְׁמֵת־נִלְתָּה, הַכֹּל
 עוֹמְדִים בְּמְקוֹמָם, סוּגְר וּפּוֹתֵחַ. וּבְשִׁבְלֵי עוֹמְדִים
 שְׂשִׁים אֶלְפֵי רַבּוּא עַל הָרִים גְּדוֹלִים, וְכֹל מִפְּתֻחוֹת
 הַמְּלָךְ בּוֹ עוֹמְדִים.

הוּא עוֹשֶׂה כְּרִצּוֹנוֹ, וְאִין מִי שְׁיִמְחָה בְּיָדוֹ.
 הַנְּסֻתָּרִים הָעֲלִיּוֹנִים רָמִים וּמְמִירִים עוֹמְדִים
 עָלָיו וְשִׁמְחִים בּוֹ, מְמַנּוּ פְּתוּחִים וּמְאִירִים חֲלוֹנוֹת
 שֶׁל אֹר. חוֹתָם נִסְתָּר שֶׁל הַמְּלָךְ בְּיָדוֹ, עוֹשֶׂה
 כְּרִצּוֹנוֹ בְּצָבָא הַשָּׁמַיִם וּדְרֵי הָאָרֶץ. בְּתוֹף אֲצִילֵי
 יָדָיו יְדוּרוֹ שְׁלֵשׁ מֵאוֹת אֶלְפֵי רַבּוּא עוֹלָמוֹת. אָרְכוֹ
 מִסּוּפֵי הָעוֹלָם וְעַד סוּפֵי הָעוֹלָם. יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא
 שֶׁל שְׁבִיבִים שֶׁל אֵשׁ. מְמַנּוּ נְאוּרִים עוֹלָמוֹת וּמְמַנּוּ
 נוֹזְנִים. אֶחָד הוּא אֶחָד לְהִיּוֹת אֶחָד נִקְרָא, כְּרוּךְ
 הוּא לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

מְחוּרָק מְקִיָּקָה וּמְכָה בְּצִיּוֹר, וּמוֹצִיא ו' שְׁהוֹלָכֶת
 תְּמִיד. וְאוּחֵז רַחֲמִים, וְשׁוֹחֵק הָאוּרוֹת לְזוּן
 הָעוֹלָמִים בְּאוֹתָם הָאוּרוֹת שְׁשׁוֹחֵק. תְּמִשֶּׁת סְמִמֵּי

קטרת הפשמים מתערבים עמם. הוא שוחק ומאיר
 ולא מתבשם בחוץ. מומן עצמו שלא יתבשם ולא
 יריחו בו ריח. קדם לשמוש בסוד של חמש מאות
 רזים של המלך.

עומד על מקומו, והמלך תמוך עליו. שורים בו
 כל אותם נאמנים של אמת. חבר אחד יש
 לו, נוטן רשות זה לזה מיום שחיו. לומדים כך
 חוקק ומכה בחקיקותיו ומוציא ז' אותו הנאמן
 האחר שאצל חברו. את כל אמנות חברו הוא
 עושה, עומד אצלו ברצון גדול.

זה על זה עומד, נוסע. נאמנים הם לעשות חסד
 לבית דוד. אברהם האוהב תמוך על זה. יצחק
 הקרבן השלם תמוך על זה. יעקב שלמות הכל
 עומד ותמוך עליהם. יחד הם, ומכסים בעששית
 שמקבלת שמש. חוקק חקיקות ומכה המאור
 ומוציא ח', וזו השמינית לחשבון, ומוציא אהוב
 אחד של הכל, תשוקת הכל.

צ'דיק של הכל, הנאמן של הכל, הדיוקן של השלם שהוא. הזהר שמתפשט לארבעה ז'הרים, הוא נעוץ בארץ וראשו מניע לקצה השמים. נופו יפה ופ'ריו רב, וכו' מזון לכל. תחתיו יושבת בצל אותה החיה שנתחמת לארבעה צ'דדים של העולם, בענפיו ידורו צפרי השמים, הולך ועף בחמש מאות עולמות ומוציא מאכל מכלם, והוא נוסע וגובה מהם. זה נותן לחם, וזה נותן מים, וזה נותן שמן, וזה נותן מן.

והוא גובה ומכנים לאוצר העניים, והוא טמיר. אין בו דיוקן להסתכל בחוץ. אורו מסוף העולם ועד סוף העולם, כל החיים שורים בו, והוא נותן למי שאין לו חיים כלל. נכנס לאותם חמש מאות עולמות, ונוטל מהם חמשים שנים ולא יותר.

והוא נותן אחר כך נכנס לאב ולאם, וממה שנותנים לו הוא נותן ומשלים לשבעים. מתגלה ביום, ונתחם לשנים עשר תחומים. שבעים

תִּמְרִים וְשָׁנִים עֶשֶׂר מֵעֵינֹת שְׁנוֹבְעִים בּוֹ תְלוּיִם
הַצְדִּיקִים שֶׁנִּקְרְאוּ עַל שְׁמוֹ. כֹּל מֵאֵכֶל וְכֹל
תְּבוּאָה שֶׁל הָעוֹלָם הוּא לֹקֵט וְהוּא נוֹתֵן. בְּרוּךְ
זְכוֹר לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

חֹקֵק בְּתַקְוָה תִּקְפֹּאֹן שֶׁל תְּקִיפּוֹת אַחַת וּמוֹצִיא
תִּשְׁעָ, וְהוּא עֶצֶם תִּשְׁעֵי שְׁעוֹלָה בַּיּוֹם
וַיּוֹרֵד בְּלִילָהּ, מָמוֹן בְּשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה
דְּיוֹקְנָאוֹת נִסְתָּרִים. הוֹלֵךְ וְעוֹלָה יוֹרֵד וְעוֹמֵד,
מָמוֹנִים בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת הַמֶּלֶךְ.

חֶקוֹק בְּטַבְעַת הַשְּׂרָבִיט שֶׁל הַחוֹתֶמֶת. שְׁלִיחַ
שֶׁשׁוֹמֵר בְּדַרְדָּר, דָּן דִּינִים וּמִיטִיב עַל עֵינֹן
שֶׁל סְפָרִים פְּתוּחִים. טוֹב וְרַע עוֹמֵד בְּנִגְדּוֹ. מַצְדּוֹ
חַיִּים וּמַצְדּוֹ מוֹת. מַצְדּוֹ מְתִיקוֹת וּמַצְדּוֹ מְרִירוֹת.
נֶחֱשׂ אֶחָד עוֹמֵד בְּנִגְדּוֹ, רֹאשׁוֹ תַּחַת לְרַגְלָיו. בְּשַׁעַה
שֶׁמוֹצִיא רֹאשׁוֹ, מִכָּה בּוֹנֵכוֹ. מִי שֶׁפּוֹגֵשׁ בְּקִשְׁקִשׁוֹ,
שֶׁם מוֹרִיד אוֹתוֹ עַד נֶקֶב תְּהוֹם רַבָּה. עוֹמֵד רַגְלוֹ
עַל רֹאשׁ אוֹתוֹ הַנֶּחֱשׂ. בְּשִׁמְסֵתְלָק, בּוֹקֵעַ תְּהִם
בְּאִוִיר שֶׁמְגִיעַ וְלֹא מְגִיעַ. עוֹמֵד בְּלִילָהּ.

מַחֲלֵק נְבָסִים לְעֹשִׂירִים. נוֹתֵן מִזֶּזֶן לְבֵיתוֹ.
 מִתְחַבֵּר וְנִטְמָן בְּמֵאֵתִים אַרְבָּעִים
 וְשִׁמּוֹנָה פָּנִים, מִתְקַשֵּׁט בְּקִשׁוּיֵי הַמֶּלֶךְ. רַבּוֹן כָּל
 הָאָרֶץ גָּנוּ בְּתוֹכוֹ אֹר שְׂמֵאִיר וְרִץ בְּאֶרֶז לַתּוֹרָה,
 נִלְחָם בְּקָרָב עִם שׁוֹנְאִים וְנוֹטֵל נְקָמוֹת. מְזַדְּזָ עֲצָמוֹ
 בְּגִבּוֹר חֹזֵק, חָרַב שְׁנוֹנָה בְּיָדוֹ. הִרְמַח שְׁלוֹ שְׂבִיבֵי
 אֵשׁ. הִחְצִים שְׁזוֹרֵק לֹוֹהֲטִים בְּתַקְוָה שֶׁל אֵשׁ
 אוֹכֵלֶת.

הַמֶּאֱוֹר שֶׁל הַיָּם שֶׁשׁוֹרָה עַל רֵאשֵׁם שֶׁל צְדִיקוֹ
 אֶמֶת. הַסֶּתֶר שֶׁל אוֹתָם הֵיחְבֵּלוֹת שֶׁלוֹ
 אֵינן לוֹ חֲשָׁבוֹן. הַתְּחוּמִּים שֶׁלוֹ עַד שְׁפַת יָם גִּינוֹסָר
 (בְּגִיטָה) הִתְתַּחֲמוּ לְאַרְבָּעָה צְדָדִים. אַרְבָּעָה מְלָכִים
 מְצַטְטִירִים מִתּוֹכוֹ, בָּהֶם הוּא שׁוֹלֵט עַל הָעוֹלָם. שְׁנֵי
 עֲלָמִים קְבוּעִים תַּחְתָּיו. טָם בָּהֶם בְּשָׁנִים עֶשְׂרִים
 (בְּשִׁמּוֹנָה עֶשְׂרִים) עוֹלָמוֹת וְנִגְנְזוּ שָׁם. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם
 וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד.

תָּם וְנִשְׁלָם הַשְּׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם.

מיותר

וְאִזְ נִפְרַע מֵהֶם עַל יְדֵי מַנְיֵן אוֹתָן הַשָּׁנִים שְׁחָסְרוּ
מִסּוּד שֶׁל שִׁבְעַ עַל חַטָּאתֵיכֶם. בֹּא וּרְאֵה,
כִּשְׁתִּמְנָה כ"ב שָׁנִים ז' פְּעָמִים, לְכֹל אוֹתָם מֵאוֹתָם
תַּעֲשֶׂרָה שְׁמֹכְרוּ אוֹתוֹ, תִּמְצָא אֶלֶף תַּק"מ,